DE VIER EVANGELIËN

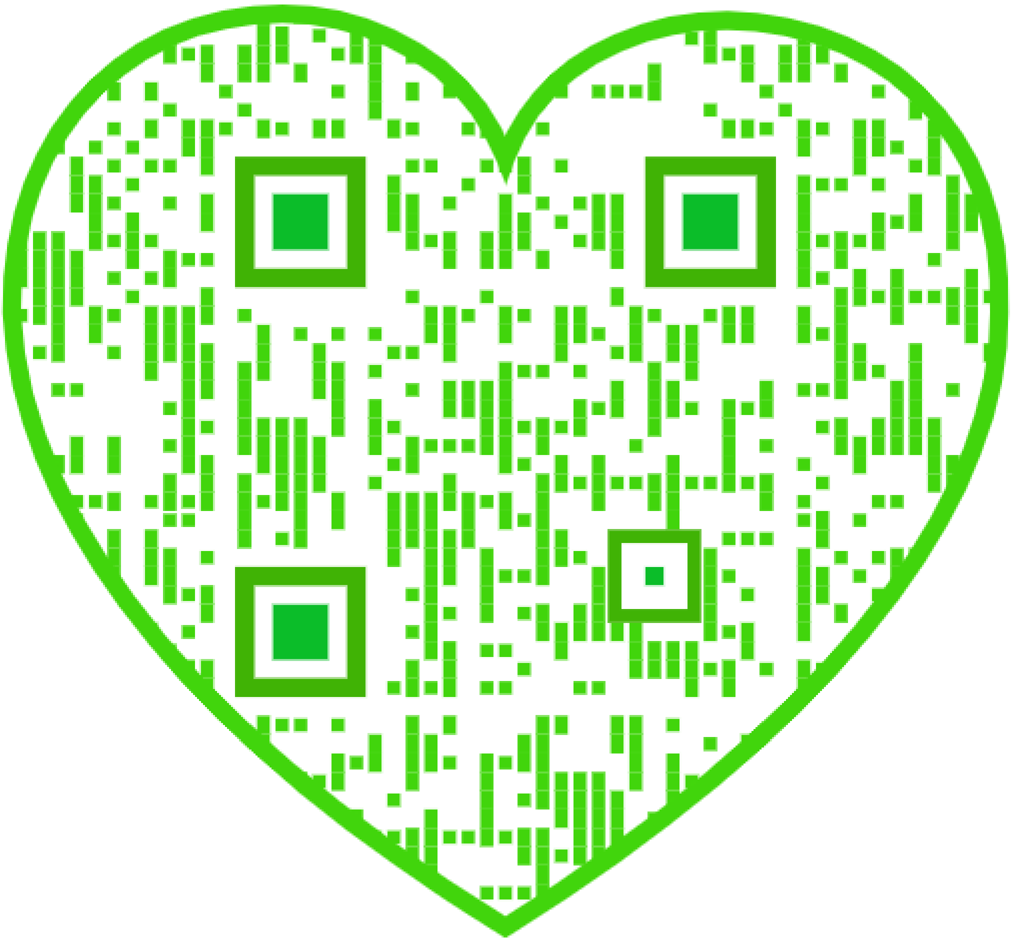

DE VIER EVANGELIËN

EN DE OPENBARING VAN JOHANNES

MET TWEE EN VIJFTIG AFBEELDINGEN NAAR DE HOUTSNEDEN VAN ALBRECHT DÜRER

SCHELTENS & GILTAY / AMSTERDAM
G. F. CALLENBACH / NIJKERK

HET HEILIG EVANGELIE

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

MATTHEÜS

HET HEILIG EVANGELIE VAN MATTHEÜS

HOOFDSTUK 1.

Het boek des geslachts van
Jezus Christus, den zoon van
David, den zoon van Abraham.
2 Abraham gewon Isaäk, en Isaäk
gewon Jakob, en Jakob gewon Juda
en zijne broeders;
3 en Juda gewon Fares en Zara bij
Thamar; en Fares gewon Esrom, en
Esrom gewon Aram;
4 en Aram gewon Aminadab, en
Aminadab gewon Nahasson, en Na-
hasson gewon Salmon;
5 en Salmon gewon Booz bij Rachab,
en Booz gewon Obed bij Ruth, en
Obed gewon Jesse;
6 en Jesse gewon David den Koning.
En David de Koning gewon Salomo,
bij degene die Uría's *vrouw was ge-
weest;*
7 en Salomo gewon Roboam, en Robo-
am gewon Abía, en Abía gewon Asa;
8 en Asa gewon Josafat, en Josafat
gewon Joram, en Joram gewon Ozías;
9 en Ozías gewon Joatham, en Joa-
tham gewon Achaz, en Achaz gewon
Ezekías;
10 en Ezekías gewon Manasse, en
Manasse gewon Amon, en Amon
gewon Josías;
11 en Josías gewon Jechonias en zijne
broeders, omtrent de Babylonische
overvoering.
12 En na de Babylonische overvoe-
ring gewon Jechonias Salathiël, en
Salathiël gewon Zorobabel;
13 en Zorobabel gewon Abiud, en
Abiud gewon Eljakim, en Eljakim ge-
won Azor;
14 en Azor gewon Sadok, en Sadok
gewon Achim, en Achim gewon
Eliud;
15 en Eliud gewon Eleazar, en Ele-
azar gewon Matthan, en Matthan ge-
won Jakob;
16 en Jakob gewon Jozef, den man
van Maria, uit welke geboren is Jezus,
gezegd Christus.
17 Alle de geslachten dan van Abra-
ham tot David *zijn* veertien geslach-
ten, en van David tot de Babylonische
overvoering *zijn* veertien geslachten,
en van de Babylonische overvoering
tot Christus *zijn* veertien geslachten.
18 De geboorte van Jezus Christus
was nu aldus: want als Maria zijne
moeder met Jozef ondertrouwd was,
eer zij te zamen gekomen waren, werd
zij zwanger bevonden uit den Heiligen
Geest.
19 Jozef nu, haar man, alzoo hij recht-
vaardig was, en haar niet wilde open-
baarlijk te schande maken, was van
wil haar heimelijk te verlaten.
20 En alzoo hij deze dingen in den
zin had, zie, de Engel des Heeren
verscheen hem in den droom, zeg-
gende: Jozef, *gij* zoon Davids, wees
niet bevreesd Maria uwe vrouw tot
u te nemen; want hetgeen in haar
ontvangen is, dat is uit den Heiligen
Geest;

21 en zij zal eenen zoon baren, en
gij zult zijnen naam heeten Jezus; want
hij zal zijn volk zalig maken van hunne
zonden.
22 En dit alles is geschied, opdat
vervuld zoude worden hetgeen van
den Heere gesproken is door den
Profeet, zeggende:
23 Zie, de maagd zal zwanger wor-
den en eenen zoon baren, en gij zult
zijnen naam heeten Emmanuël; het-
welk is, overgezet zijnde, God met ons.
24 Jozef dan, opgewekt zijnde van
den slaap, deed gelijk de Engel des
Heeren hem bevolen had, en heeft zijne
vrouw tot zich genomen,
25 en bekende haar niet, totdat zij
dezen haren eerstgeboren zoon ge-
baard had, en heette zijnen naam Jezus.

HOOFDSTUK 2.

Toen nu Jezus geboren was te
Bethlehem, *gelegen* in Judéa,
in de dagen van den Koning
Herodes, zie, *eenige* wijzen van het
Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen,
2 zeggende: Waar is de geboren
Koning der Joden? want wij hebben
gezien zijne ster in 't Oosten, en zijn
gekomen om hem te aanbidden.
3 De Koning Herodes nu, *dit* ge-
hoord hebbende, werd ontroerd, en
geheel Jeruzalem met hem;
4 en bijeenvergaderd hebbende alle
de Overpriesters en Schriftgeleerden
des volks, vraagde van hen, waar de
Christus zoude geboren worden.
5 En zij zeiden tot hem: Te Bethle-
hem, in Judéa *gelegen;* want alzóó
is geschreven door den Profeet:
6 En gij Bethlehem, *gij* land van
Juda, zijt geenszins de minste onder
de Vorsten van Juda; want uit u zal
de Leidsman voortkomen die mijn
volk Israël weiden zal.
7 Toen heeft Herodes de wijzen hei-
melijk geroepen, en vernam naarstig-
lijk van hen den tijd wanneer de ster
verschenen was;
8 en hen naar Bethlehem zendende,
zeide: Reist henen en onderzoekt naar-
stiglijk naar dat kindeken, en als gij
het zult gevonden hebben, boodschapt
het mij, opdat ik óók kome en dat-
zelve aanbidde.
9 En zij den Koning gehoord heb-
bende, zijn henengereisd; en zie, de
ster, die zij in 't Oosten gezien had-
den, ging hun voor, totdat zij kwam
en stond boven *de plaats* waar het
kindeken was.
10 Als zij nu de ster zagen, verheug-
den zij zich met zeer groote vreugde;
11 en in het huis gekomen zijnde,
vonden zij het kindeken met Maria
zijne moeder, en nedervallende, heb-
ben zij hetzelve aangebeden; en hun-
ne schatten opengedaan hebbende,
brachten zij hem geschenken, goud
en wierook en mirre.
12 En door Goddelijke openbaring
vermaand zijnde in den droom, dat
zij niet zouden wederkeeren tot Hero-
des, vertrokken zij door eenen ande-
ren weg weder naar hun land.
13 Toen zij nu vertrokken waren, zie,
de Engel des Heeren verschijnt Jozef
in den droom, zeggende: Sta op, en
neem tot u het kindeken en zijne
moeder, en vlied in Egypte, en wees
aldaar totdat ik het u zeggen zal;
want Herodes zal het kindeken zoe-
ken, om hetzelve te dooden.
14. Hij dan opgestaan zijnde, nam
het kindeken en zijne moeder tot zich
in den nacht, en vertrok naar Egypte,

EPITOME IN DIVAE PARTHENICES MARI
AE HISTORIAM AB ALBERTO DVRERO
NORICO PER FIGVRAS DIGES
TAM CVM VERSIBVS ANNE
XIS CHELIDONII

Quisquis fortunæ correptus turbine.perfers
    Quam tibi iacturam fata sinistra ferunt.
Aut animæ delicta gemis.Phlegethontis & ignes
    Anxius æternos corde tremente paues.
Quisquis & vrgeris iam iam decedere vita
    Alterius:migrans:nescius hospitij.
Huc ades:auxilium:pete:continuoq; rogabo
    Pro te:quem paui lacte:tuliq; sinu.
Ille deus rerum mihi subdidit astra:deosq;.
    Flectitur ille meis O homo supplicijs.

15 en was aldaar tot den dood van
Herodes; opdat vervuld zoude wor-
den hetgeen van den Heere gespro-
ken is door den Profeet, zeggende: Uit
Egypte heb Ik mijnen Zoon geroepen.
16 Als Herodes zag dat hij van de
wijzen bedrogen was, toen werd hij
zeer toornig, en *eenigen* afgezonden
hebbende, heeft hij omgebracht alle
de kinderen die binnen Bethlehem en
in alle deszelfs landpalen *waren,* van
twee jaren *oud* en daaronder, naar
den tijd dien hij van de wijzen naar-
stiglijk onderzocht had.
17 Toen is vervuld geworden hetgeen
gesproken is door den Profeet Jere-
mía, zeggende:
18 Eene stem is in Rama gehoord,
geklag, geween en veel gekerm; Ra-
chel beweende hare kinderen, en wilde
niet vertroost wezen, omdat ze niet zijn.
19 Toen Herodes nu gestorven was,
zie, de Engel des Heeren verschijnt
Jozef in den droom, in Egypte,
20 zeggende: Sta op, neem het kin-
deken en zijne moeder tot u, en trek
in het land Israëls; want zij zijn ge-
storven die de ziel des kindekens zochten.
21 Hij dan opgestaan zijnde, heeft
tot zich genomen het kindeken en zijne
moeder, en is gekomen in 't land Israëls.
22 Maar als hij hoorde dat Arche-
laüs in Judéa Koning was, in de plaats
van zijnen vader Herodes, vreesde hij
daarhenen te gaan; maar door God-
delijke openbaring vermaand in den
droom, is hij vertrokken in de deelen
van Galiléa.
23 En *daar* gekomen zijnde, nam hij
zijne woonplaats in de stad genaamd
Nazareth; opdat vervuld zoude wor-
den wat door de Profeten gezegd is,
dat hij Nazarener zal geheeten worden.

HOOFDSTUK 3.

En in die dagen kwam Johannes
de Dooper, predikende in de
woestijn van Judéa,
2 en zeggende: Bekeert u, want het
Koninkrijk der hemelen is nabij ge-
komen.
3 Want deze is 't van denwelke ge-
sproken is door Jesaja den Profeet,
zeggende: De stem des roependen in
de woestijn: Bereidt den weg des
Heeren, maakt zijne paden recht.
4 En deze Johannes had zijne klee-
ding van kemelshaar, en eenen lede-
ren gordel om zijne lendenen; en zijn
voedsel was sprinkhanen en wilde honig.
5 Toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem
en geheel Judéa en 't geheele land
rondom den Jordaan;
6 en zij werden van hem gedoopt in
den Jordaan, belijdende hunne zonden.
7 Hij dan ziende velen van de Fari-
zeërs en Sadduceërs tot zijnen doop
komen, sprak tot hen: Gij adderen-
gebroedsels, wie heeft u aangewezen
te vlieden van den toekomenden toorn?
8 Brengt dan vruchten voort der be-
keering waardig.
9 En meent niet bij uzelven te zeggen:
Wij hebben Abraham tot eenen vader;
want ik zeg u, dat God zelfs uit deze
steenen Abraham kinderen kan ver-
wekken.
10 En ook is alreede de bijl aan den
wortel der boomen gelegd; alle boom
dan die geen goede vrucht voortbrengt,
wordt uitgehouwen en in 't vuur ge-
worpen.
11 Ik doop u wel met water tot be-
keering; maar die na mij komt, is
sterker dan ik, wiens schoenen ik niet
waardig ben *hem na* te dragen: die

zal u met den Heiligen Geest en met
vuur doopen;
12 wiens wan in zijne hand is, en hij zal
zijnen dorschvloer doorzuiveren, en zijne
tarwe in zijne schuur samenbrengen, en
zal het kaf met onuitblusschelijk vuur
verbranden.
13 Toen kwam Jezus van Galiléa naar
den Jordaan tot Johannes, om van hem
gedoopt te worden.
14 Doch Johannes weigerde hem zeer,
zeggende: Mij is noodig van u gedoopt
te worden, en komt gij tot mij?
15 Maar Jezus antwoordende, zeide tot
hem: Laat nu af, want aldus betaamt
ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen
liet hij van hem af.
16 En Jezus gedoopt zijnde, is terstond
opgeklommen uit het water; en zie, de
hemelen werden hem geopend, en hij
zag den Geest Gods nederdalen gelijk
eene duive, en op hem komen.
17 En zie, eene stem uit de hemelen, zeg-
gende: Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde,
in denwelke Ik mijn welbehagen heb.

HOOFDSTUK 4.

Toen werd Jezus van den Geest
weggeleid in de woestijn, om ver-
zocht te worden van den duivel.
2 En als hij veertig dagen en veertig
nachten gevast had, hongerde hem ten
laatste.
3 En de verzoeker tot hem gekomen
zijnde, zeide: Indien gij Gods Zoon zijt,
zeg dat deze steenen brooden worden.
4 Doch hij antwoordende, zeide: Daar
is geschreven: De mensch zal bij brood
alleen niet leven, maar bij alle woord
dat door den mond Gods uitgaat.
5 Toen nam hem de duivel mede naar
de heilige stad, en stelde hem op de
tinne des Tempels,
6 en zeide tot hem: Indien gij Gods Zoon
zijt, werp uzelven nederwaarts; want daar
is geschreven, dat Hij zijnen Engelen van
u bevelen zal, en *dat* zij u op de handen
zullen nemen, opdat gij niet te eeniger
tijd uwen voet aan eenen steen aanstoot.
7 Jezus zeide tot hem: Daar is wederom
geschreven: Gij zult den Heere uwen
God niet verzoeken.
8 Wederom nam hem de duivel mede
op eenen zeer hoogen berg, en toonde
hem alle de koninkrijken der wereld en
hunne heerlijkheid,
9 en zeide tot hem: Alle deze dingen
zal ik u geven, indien gij nedervallende
mij zult aanbidden.
10 Toen zeide Jezus tot hem: Ga weg,
satan; want daar staat geschreven: Den
Heere uwen God zult gij aanbidden,
en Hem alleen dienen.
11 Toen liet de duivel van hem af;
en zie, de Engelen zijn toegekomen en
dienden hem.
12 Als nu Jezus gehoord had dat Jo-
hannes overgeleverd was, is hij weder-
gekeerd naar Galiléa.
13 En Nazareth verlaten hebbende, is
komen wonen te Kapernaüm, gelegen
aan de zee, in de landpalen van Zebu-
lon en Naftali;
14 opdat vervuld zoude worden het-
geen gesproken is door Jesaja den
Profeet, zeggende:
15 Het land Zebulon en het land Naf-
tali, *aan den* weg der zee over den
Jordaan, Galiléa der volkeren,
16 het volk dat in duisternis zat heeft
een groot licht gezien; en degenen die
zaten in het land en de schaduwe des
doods, denzelven is een licht opgegaan.
17 Van toen aan heeft Jezus begonnen te
prediken, en te zeggen: Bekeert u, want
het Koninkrijk der hemelen is nabij
gekomen.

18 En Jezus wandelende aan de zee
van Galiléa, zag twee broeders, *name-
lijk* Simon gezegd Petrus, en An-
dréas zijnen broeder, het net in de zee
werpende, (want zij waren visschers);
19 en hij zeide tot hen: Volgt mij na,
en ik zal u visschers der menschen
maken.
20 Zij dan terstond de netten verla-
tende, zijn hem nagevolgd.
21 En hij, van daar voortgegaan
zijnde, zag twee andere broeders, *na-
melijk* Jacobus den *zoon* van Zebe-
deüs, en Johannes zijnen broeder, in
het schip met hunnen vader Zebedeüs
hunne netten vermakende, en heeft
hen geroepen.
22 Zij dan terstond verlatende het
schip en hunnen vader, zijn hem nage-
volgd.
23 En Jezus omging geheel Galiléa,
leerende in hunne Synagogen, en pre-
dikende het Evangelie des Koninkrijks,
en genezende alle ziekte en alle kwale
onder het volk.
24 En zijn gerucht ging *van daar*
uit in geheel Syrië; en zij brachten tot
hem allen die kwalijk gesteld waren,
met verscheidene ziekten en pijnen be-
vangen zijnde, en van den duivel be-
zetenen, en maanzieken, en geraakten;
en hij genas dezelve.
25 En vele scharen volgden hem na,
van Galiléa, en *van* Decápolis, en *van*
Jeruzalem, en *van* Judéa, en *van* over
den Jordaan.

HOOFDSTUK 5.

En *Jezus* de scharen ziende, is
geklommen op eenen berg, en
als hij nedergezeten was, kwamen
zijne discipelen tot hem.
2 En zijnen mond geopend hebbende
leerde hij hen, zeggende:
3 Zalig *zijn* de armen van geest;
want hunner is het Koninkrijk der
hemelen.
4 Zalig *zijn* die treuren; want zij
zullen vertroost worden.
5 Zalig *zijn* de zachtmoedigen; want
zij zullen het aardrijk beërven.
6 Zalig *zijn* die hongeren en dorsten
naar de gerechtigheid; want zij zullen
verzadigd worden.
7 Zalig *zijn* de barmhartigen; want
hun zal barmhartigheid geschieden.
8 Zalig *zijn* de reinen van hart; want
zij zullen God zien.
9 Zalig *zijn* de vreedzamen; want
zij zullen Gods kinderen genaamd
worden.
10 Zalig *zijn* die vervolgd worden
om der gerechtigheid wil; want hunner
is het Koninkrijk der hemelen.
11 Zalig zijt gij als u *de menschen*
smaden en vervolgen, en liegende alle
kwaad tegen u spreken om mijnent-
wil.
12 Verblijdt en verheugt *u*, want uw
loon *is* groot in de hemelen; want
alzóó hebben zij vervolgd de Profeten
die vóór u *geweest zijn*.
13 Gij zijt het zout der aarde; indien
nu het zout smakeloos wordt, waar-
mede zal *het* gezouten worden? Het
deugt nergens meer toe, dan om
buiten geworpen en van de menschen
vertreden te worden.
14 Gij zijt het licht der wereld; eene
stad boven op eenen berg liggende,
kan niet verborgen zijn;
15 noch steekt men eene kaars aan
en zet die onder eene korenmaat, maar
op eenen kandelaar, en zij schijnt allen
die in het huis *zijn*.

16 Laat uw licht alzóó schijnen voor
de menschen, dat zij uwe goede werken
mogen zien, en uwen Vader die in
de hemelen is, verheerlijken.
17 Meent niet dat ik gekomen ben
om de Wet of de Profeten te ont-
binden; ik ben niet gekomen om *die*
te ontbinden, maar te vervullen.
18 Want voorwaar zeg ik u, totdat
de hemel en de aarde voorbijgaan,
zal er niet ééne jota noch één tittel
van de Wet voorbijgaan, totdat het
alles zal zijn geschied.
19 Zoo wie dan één van deze minste
geboden zal ontbonden, en de men-
schen alzóó zal geleerd hebben, *die*
zal de minste genaamd worden in het
Koninkrijk der hemelen; maar zoo wie
dezelve zal gedaan en geleerd hebben,
die zal groot genaamd worden in het
Koninkrijk der hemelen.
20 Want ik zeg u, tenzij uwe ge-
rechtigheid overvloediger zij dan der
Schriftgeleerden en der Farizeërs, dat
gij in het Koninkrijk der hemelen
geenszins zult ingaan.
21 Gij hebt gehoord dat *tot* de ouden
gezegd is: Gij zult niet dooden; maar
zoo wie doodt, *die* zal strafbaar zijn
door het gericht.
22 Doch ik zeg u, zoo wie ten on-
rechte op zijnen broeder toornig is,
die zal strafbaar zijn door 't gericht;
en wie tot zijnen broeder zegt: Raka,
die zal strafbaar zijn door den grooten
Raad; maar wie zegt: Gij dwaas, die
zal strafbaar zijn door het helsche
vuur.
23 Zoo gij dan uwe gave zult op het
altaar offeren, en aldaar gedachtig
wordt dat uw broeder iets tegen u
heeft,
24 laat dáár uwe gave vóór het
altaar, en ga henen, verzoen u eerst
met uwen broeder, en kom dàn en
offer uwe gave.
25 Wees haastelijk welgezind *jegens*
uwe wederpartij, terwijl gij nog met
hem op den weg zijt; opdat de weder-
partij niet misschien u den rechter over-
levere, en de rechter u den dienaar
overlevere, en gij in de gevangenis
geworpen wordt.
26 Voorwaar ik zeg u, gij zult daar
geenszins uitkomen, totdat gij den laat-
sten penning zult betaald hebben.
27 Gij hebt gehoord dat *van* de
ouden gezegd is: Gij zult geen over-
spel doen.
28 Maar ik zeg u, dat zoo wie eene
vrouw *aan*ziet om dezelve te begeeren,
die heeft alreede overspel in zijn hart
met haar gedaan.
29 Indien dan uw rechteroog u ergert,
trek het uit en werp het vàn u; want
het is u nut, dat één uwer leden verga,
en niet uw geheele lichaam in de hel
geworpen worde.
30 En indien uwe rechterhand u er-
gert, houw ze af en werp ze vàn u;
want het is u nut dat één uwer leden
verga, en niet uw geheele lichaam in
de hel geworpen worde.
31 Daar is ook gezegd: Zoo wie
zijne vrouw verlaten zal, die geve haar
eenen scheidbrief.
32 Maar ik zeg u, dat zoo wie zijne
vrouw verlaten zal anders dan uit oor-
zaak van hoererij, die maakt dat zij
overspel doet; en zoo wie de ver-
latene zal trouwen, die doet overspel.
33 Wederom hebt gij gehoord dat
van de ouden gezegd is: Gij zult den
eed niet breken, maar gij zult den
Heere uwe eeden houden.
34 Maar ik zeg u, zweert ganschelijk
niet; noch bij den hemel, omdat hij
is de troon Gods:

35 noch bij de aarde, omdat zij is
de voetbank zijner voeten; noch bij
Jeruzalem, omdat zij is de stad des
grooten Konings;
36 noch bij uw hoofd zult gij zweren,
omdat gij niet één haar kunt wit of
zwart maken.
37 Maar laat zijn uw woord ja, ja;
neen, neen: wat boven deze is, dat
is uit den booze.
38 Gij hebt gehoord dat gezegd is:
Oog om oog en tand om tand.
39 Maar ik zeg u, dat gij den booze
niet wederstaat; maar zoo wie u op
de rechterwang slaat, keer hem ook
de andere toe;
40 en zoo iemand met u rechten wil,
en uwen rok nemen, laat hem ook
den mantel;
41 en zoo wie u zal dwingen ééne
mijl te gaan, ga met hem twee *mijlen.*
42 Geef dengene die *iets* van u bidt,
en keer u niet af van dengene, die
van u leenen wil.
43 Gij hebt gehoord dat er gezegd
is: Gij zult uwen naaste liefhebben en
uwen vijand zult gij haten.
44 Maar ik zeg u, hebt uwe vijanden
lief, zegent ze die u vervloeken, doet
wèl dengenen die u haten, en bidt
voor degenen die u geweld doen en
die u vervolgen;
45 opdat gij moogt kinderen zijn uws
Vaders die in de hemelen is; want
Hij doet zijne zon opgaan over boozen
en goeden, en regent over rechtvaar-
digen en onrechtvaardigen.
46 Want indien gij liefhebt die u lief-
hebben, wat loon hebt gij? Doen ook
de tollenaars niet hetzelfde?
47 En indien gij uwe broeders alleen
groet, wat doet gij boven anderen?
Doen ook niet de tollenaars alzoo?
48 Weest dan gijlieden volmaakt, ge-
lijk uw Vader die in de hemelen is,
volmaakt is.

HOOFDSTUK 6.

Hebt acht dat gij uwe aalmoes
niet doet voor de menschen,
om van hen gezien te worden:
anders hebt gij geen loon bij uwen
Vader die in de hemelen is.
2 Wanneer gij dan aalmoes doet, zoo
laat vóór u niet trompetten, gelijk de
geveinsden in de Synagogen en op
de straten doen, opdat ze van de
menschen geëerd mogen worden: voor-
waar zeg ik u, zij hebben hun loon
weg.
3 Maar als gij aalmoes doet, zoo
laat uwe linker*hand* niet weten wat
uwe rechter doet,
4 opdat uwe aalmoes in 't verborgen
zij: en uw Vader die in 't verborgen
ziet, die zal het u in 't openbaar ver-
gelden.
5 En wanneer gij bidt, zoo zult gij
niet zijn gelijk de geveinsden; want die
plegen gaarne in de Synagogen en op
de hoeken der straten staande te bidden,
opdat zij van de menschen mogen ge-
zien worden: voorwaar ik zeg u, dat
zij hun loon weg hebben.
6 Maar gij, wanneer gij bidt, ga in
uwe binnenkamer, en uwe deur gesloten
hebbende, bid uwen Vader die in 't ver-
borgen is; en uw Vader die in 't ver-
borgen ziet, zal het u in 't openbaar
vergelden.
7 En als gij bidt, zoo gebruikt geen ijdel
verhaal van woorden, gelijk de hei-
denen; want zij meenen dat zij door
hunne veelheid van woorden zullen ver-
hoord worden.

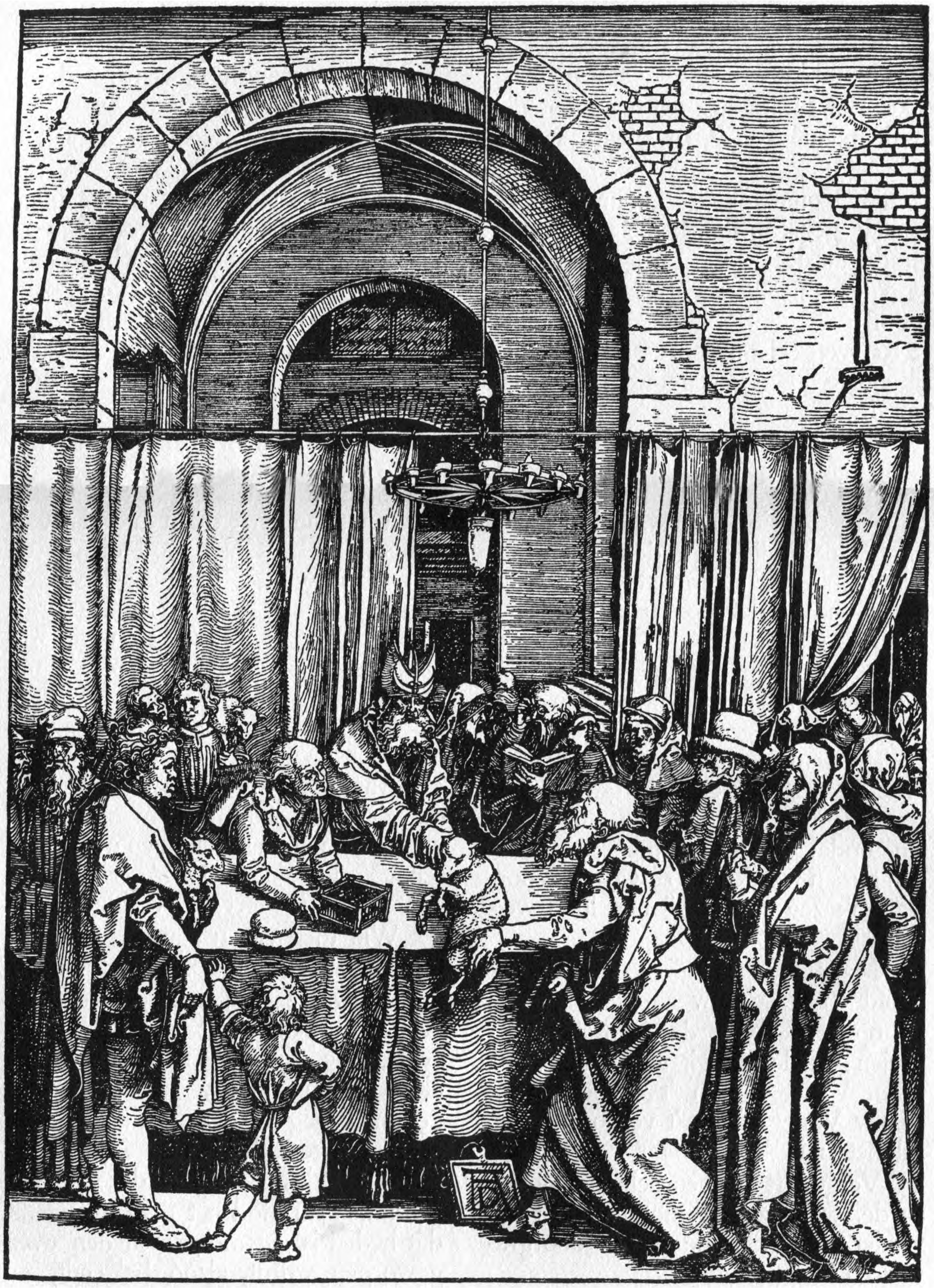

8 Wordt dan hun niet gelijk; want uw
Vader weet wat gij van noode hebt, eer
gij Hem bidt.
9 Gij dan bidt aldus: Onze Vader, die
in de hemelen *zijt,* uw naam worde
geheiligd;
10 uw Koninkrijk kome; uw wil ge-
schiede gelijk in den hemel *alzóó* ook
op de aarde;
11 geef ons heden ons dagelijksch
brood;
12 en vergeef ons onze schulden, ge-
lijk ook wij vergeven onzen schulde-
naren;
13 en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van den booze; want
uw is het Koninkrijk en de kracht en
de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.
14 Want indien gij den menschen
hunne misdaden vergeeft, zoo zal uw
hemelsche Vader ook u vergeven;
15 maar indien gij den menschen
hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal
ook uw Vader uwe misdaden niet
vergeven.
16 En wanneer gij vast, toont geen
droevig gezicht gelijk de geveinsden;
want zij mismaken hunne aangezich-
ten, opdat zij van de menschen mo-
gen gezien worden als zij vasten. Voor-
waar ik zeg u, dat zij hun loon weg
hebben.
17 Maar gij, als gij vast, zalf uw
hoofd en wasch uw aangezicht,
18 opdat het van de menschen niet
gezien worde als gij vast, maar van
uwen Vader die in 't verborgen is;
en uw Vader die in 't verborgen ziet,
zal het u in 't openbaar vergelden.
19 Vergadert u geen schatten op de
aarde, waar ze de mot en de roest
verderft, en waar de dieven doorgra-
ven en stelen;
20 maar vergadert u schatten in den
hemel, waar ze noch mot noch roest
verderft, en waar de dieven niet door-
graven noch stelen.
21 Want waar uw schat is, daar zal
ook uw hart zijn.
22 De kaars des lichaams is het oog;
indien dan uw oog eenvoudig is, zoo
zal uw geheele lichaam verlicht wezen;
23 maar indien uw oog boos is, zoo
zal geheel uw lichaam duister zijn.
Indien dan het licht, dat in u is, duis-
ternis is, hoe groot *zal* de duister-
nis *zelve zijn!*
24 Niemand kan twee heeren dienen;
want òf hij zal den éénen haten en
den anderen liefhebben, òf hij zal den
éénen aanhangen en den anderen ver-
achten. Gij kunt niet God dienen en
den Mammon.
25 Daarom zeg ik u: zijt niet bezorgd
voor uw leven, wat gij eten en wat
gij drinken zult, noch voor uw lichaam,
waarmede gij u kleeden zult; is
het leven niet meer dan het voedsel,
en het lichaam dan de kleeding?
26 Aanziet de vogelen des hemels,
dat zij niet zaaien, noch maaien, noch
verzamelen in de schuren, en uw hemel-
sche Vader voedt *nochtans* dezelve;
gaat gij dezelve niet *zeer* veel te boven?
27 Wie toch van u kan met bezorgd
te zijn ééne el tot zijne lengte toedoen?
28 En wat zijt gij bezorgd voor de
kleeding? Aanmerkt de leliën des
velds, hoe zij wassen; zij arbeiden
niet en spinnen niet,
29 en ik zeg u, dat ook Salomo in
al zijne heerlijkheid niet is bekleed
geweest gelijk eene van deze.
30 Indien nu God het gras des velds,
dat heden is, en morgen in den oven
geworpen wordt, alzóó bekleedt, zal

Hij u niet veel meer *kleeden,* gij klein-
geloovigen?
31 Daarom zijt niet bezorgd, zeggen-
de: Wat zullen wij eten? of: Wat
zullen wij drinken? of: Waarmede
zullen wij ons kleeden?
32 Want alle deze dingen zoeken de
heidenen; want uw hemelsche Vader
weet dat gij alle deze dingen behoeft.
33 Maar zoekt eerst het Koninkrijk
Gods en zijne gerechtigheid, en alle deze
dingen zullen u toegeworpen worden.
34 Zijt dan niet bezorgd tegen den
morgen, want de morgen zal voor
het zijne zorgen; *elke* dag heeft ge-
noeg aan zijn eigen kwaad.

HOOFDSTUK 7.

Oordeelt niet, opdat gij niet
geoordeeld wordt.
2 Want met welk oordeel
gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden;
en met welke maat gij meet, zal u
wedergemeten worden.
3 En wat ziet gij den splinter die in
het oog uws broeders is, maar den
balk die in úw oog is, merkt gij niet?
4 Of hoe zult gij tot uwen broeder
zeggen: Laat toe, dat ik den splinter
uit uw oog uitdoe; en zie, daar is
een balk in uw oog.
5 Gij geveinsde, werp eerst den balk
uit uw oog, en dàn zult gij bezien om
den splinter uit uws broeders oog uit
te doen.
6 Geeft het heilige den honden niet,
noch werpt uwe parelen voor de zwij-
nen; opdat zij niet te eeniger tijd de-
zelve met hunne voeten vertreden en
zich omkeerende u verscheuren.
7 Bidt, en u zal gegeven worden;
zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u
zal opengedaan worden.
8 Want een iegelijk die bidt, die ont-
vangt; en die zoekt, die vindt; en
die klopt, dien zal opengedaan worden.
9 Of wat mensch is er onder u, zoo
zijn zoon hem zoude bidden om brood,
die hem eenen steen zal geven,
10 en zoo hij hem om eenen visch
zoude bidden, die hem eene slang zal
geven?
11 Indien dan gij, die boos zijt, weet
uwen kinderen goede gaven te geven,
hoeveel te meer zal uw Vader die in
de hemelen is, goede *gaven* geven
dengenen die ze van Hem bidden.
12 Alle *dingen* dan, die gij wilt dat
u de menschen zouden doen, doet gij
hun ook alzoo; want dat is de Wet
en de Profeten.
13 Gaat in door de enge poort; want
wijd is de poort en breed is de weg
die tot het verderf leidt, en velen zijn
er die door dezelve ingaan;
14 want de poort is eng en de weg
is nauw die tot het leven leidt, en
weinigen zijn er die denzelven vinden.
15 Maar wacht *u* van de valsche
profeten, dewelke in schaapskleederen
tot u komen, maar van binnen zijn
zij grijpende wolven.
16 Aan hunne vruchten zult gij ze
kennen. Leest men ook eene druif van
doornen, of vijgen van distelen?
17 Alzóó iedere goede boom brengt
voort goede vruchten, en een kwade
boom brengt voort kwade vruchten.
18 Een goede boom kan geen kwade
vruchten voortbrengen, noch een kwade
boom goede vruchten voortbrengen.
19 Iedere boom die geen goede vrucht
voortbrengt, wordt uitgehouwen en
in het vuur geworpen.
20 Zoo zult gij dan hen aan hunne
vruchten kennen.

21 Niet een iegelijk die tot mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil mijns Vaders die in de hemelen is.

22 Velen zullen te dien dage tot mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in uwen naam geprofeteerd, en in uwen naam duivelen uitgeworpen, en in uwen naam vele krachten gedaan?

23 En dan zal ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van mij, gij die de ongerechtigheid werkt.

24 Een iegelijk dan die deze mijne woorden hoort, en dezelve doet, dien zal ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op eene steenrots gebouwd heeft;

25 en daar is slagregen nedergevallen, en de waterstroomen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen dat huis aangevallen; en het is niet gevallen, want het was op de steenrots gegrond.

26 En een iegelijk die deze mijne woorden hoort, en dezelve niet doet, die zal bij eenen dwazen man vergeleken worden, die zijn huis op het zand gebouwd heeft;

27 en de slagregen is nedergevallen, en de waterstroomen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen dat huis aangeslagen; en het is gevallen, en zijn val was groot.

28 En het is geschied als Jezus deze woorden geëindigd had, *dat* de scharen zich ontzetten over zijne leer;

29 want hij leerde hen als machthebbende, en niet als de Schriftgeleerden.

HOOFDSTUK 8.

Toen hij nu van den berg afgeklommen was, zijn hem vele scharen gevolgd.
2 En zie, een melaatsche kwam en aanbad hem, zeggende: Heere, indien gij wilt, gij kunt mij reinigen.
3 En Jezus de hand uitstrekkende, heeft hem aangeraakt, zeggende: Ik wil, word gereinigd. En terstond werd *hij van* zijne melaatschheid gereinigd.
4 En Jezus zeide tot hem: Zie dat gij *dit* niemand zegt; maar ga henen, toon uzelven den Priester, en offer de gave die Mozes geboden heeft, hun tot eene getuigenis.
5 Als nu Jezus te Kapernaüm ingegaan was, kwam tot hem een hoofdman over honderd, biddende hem,
6 en zeggende: Heere, mijn knecht ligt te huis geraakt, en lijdt zware pijnen.
7 En Jezus zeide tot hem: Ik zal komen en hem genezen.
8 En de hoofdman over honderd, antwoordende, zeide: Heere, ik ben niet waardig dat gij onder mijn dak zoudt inkomen, maar spreek alleenlijk een woord, en mijn knecht zal genezen worden.
9 Want ik ben óók een mensch onder de macht *van anderen,* hebbende onder mij krijgsknechten, en ik zeg tot dezen: Ga, en hij gaat; en tot den anderen: Kom, en hij komt; en tot mijnen dienstknecht: Doe dat, en hij doet het.
10 Jezus nu *dit* hoorende, heeft zich verwonderd, en zeide tot degenen die *hem* volgden: Voorwaar zeg ik u, ik heb zelfs in Israël zoo groot geloof niet gevonden.
11 Doch ik zeg u, dat velen zullen komen van Oosten en Westen, en

zullen met Abraham en Isaäk en Jakob
aanzitten in het Koninkrijk der hemelen;
12 en de kinderen des Koninkrijks
zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis: aldaar zal weening zijn en knersing der tanden.
13 En Jezus zeide tot den hoofdman
over honderd: Ga henen, en u geschiede gelijk gij geloofd hebt. En zijn knecht is gezond geworden te dierzelfder ure.
14 En Jezus gekomen zijnde in het
huis van Petrus, zag zijne vrouwsmoeder *te bed* liggen, hebbende de koorts.
15 En hij raakte hare hand aan, en
de koorts verliet haar; en zij stond op en diende hen.
16 En als het laat geworden was,
hebben zij velen, van den duivel bezeten, tot hem gebracht, en hij wierp de *booze* geesten uit met het woord, en hij genas allen die kwalijk gesteld waren;
17 opdat vervuld zoude worden wat
gesproken was door Jesaja den Profeet, zeggende: Hij heeft onze krankheden *op zich* genomen en *onze* ziekten gedragen.
18 En Jezus vele scharen rondom
zich ziende, beval aan de andere zijde over te varen.
19 En daar kwam een zeker Schrift-
geleerde tot hem, en zeide tot hem: Meester, ik zal u volgen waar gij ook henengaat.
20 En Jezus zeide tot hem: De vos-
sen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des menschen heeft niet waar hij het hoofd nederlegge.
21 En een ander uit zijne discipelen
zeide tot hem: Heere, laat mij toe dat ik eerst henenga en mijnen vader begrave.
22 Doch Jezus zeide tot hem: Volg
mij, en laat de dooden hunne dooden begraven.
23 En als hij in 't schip gegaan was,
zijn hem zijne discipelen gevolgd.
24 En zie, daar ontstond een groote
onstuimigheid in de zee, alzoo dat het schip van de golven bedekt werd; doch hij sliep.
25 En zijne discipelen bij *hem* komende,
hebben hem opgewekt, zeggende: Heere, behoed ons, wij vergaan.
26 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij
vreesachtig, gij kleingeloovigen? Toen stond hij op en bestrafte de winden en de zee, en daar werd groote stilte.
27 En de menschen verwonderden
zich, zeggende: Hoedanig een is deze, dat ook de winden en de zee hem gehoorzaam zijn!
28 En als hij aan de overzijde was
gekomen in het land der Gergesénen, zijn hem twee, van den duivel bezeten, ontmoet, komende uit de graven, die zeer wreed waren, alzoo dat niemand door dien weg kon voorbijgaan.
29 En zie, zij riepen, zeggende: Jezus,
gij Zone Gods, wat hebben wij met u *te doen?* Zijt gij hier gekomen om ons te pijnigen vóór den tijd?
30 En verre van hen was eene kudde
veler zwijnen weidende.
31 En de duivelen baden hem, zeggen-
de; Indien gij ons uitwerpt, laat ons toe, dat wij in die kudde zwijnen varen.
32 En hij zeide tot hen: Gaat henen.
En zij uitgaande, voeren henen in de kudde zwijnen; en zie, de geheele kudde zwijnen stortte van de steilte af in de zee, en zij stierven in 't water.
33 En die ze weidden, zijn gevlucht;
en als zij in de stad gekomen waren, boodschapten zij alle *deze* dingen, en wat den bezetenen *geschied was.*

34 En zie, de geheele stad ging uit Jezus te gemoet; en als zij hem zagen, baden zij dat hij uit hunne landpalen wilde vertrekken.

HOOFDSTUK 9.

En in het schip gegaan zijnde, voer hij over en kwam in zijne stad. En zie, zij brachten tot hem eenen geraakte, op een bed liggende.

2 En Jezus hun geloof ziende, zeide tot den geraakte: Zoon, wees welgemoed, uwe zonden zijn u vergeven.

3 En zie, sommigen der Schriftgeleerden zeiden in zichzelve: Deze lastert *God*.

4 En Jezus ziende hunne gedachten, zeide: Waarom overdenkt gij kwaad in uwe harten?

5 Want wat is lichter, te zeggen: De zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel?

6 Doch opdat gij moogt weten, dat de Zoon des menschen macht heeft op de aarde de zonden te vergeven (toen zeide hij tot den geraakte): Sta op, neem uw bed op, en ga henen naar uw huis.

7 En hij opgestaan zijnde, ging henen naar zijn huis.

8 De scharen nu *dat* ziende, hebben zich verwonderd, en God verheerlijkt, die zoodanige macht den menschen gegeven had.

9 En Jezus van daar voortgaande, zag eenen mensch in het tolhuis zitten, genaamd Mattheüs, en zeide tot hem: Volg mij. En hij opstaande, volgde hem.

10 En het geschiedde als hij in het huis *van Mattheüs* aanzat, zie, vele tollenaars en zondaars kwamen en zaten mede aan met Jezus en zijne discipelen.

11 En de Farizeërs *dat* ziende, zeiden tot zijne discipelen: Waarom eet uw Meester met de tollenaren en zondaren?

12 Maar Jezus *zulks* hoorende, zeide tot hen: Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn.

13 Doch gaat henen en leert wat het zij: Ik wil barmhartigheid, en niet offerande; want ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekeering.

14 Toen kwamen de discipelen van Johannes tot hem, zeggende: Waarom vasten wij en de Farizeërs veel, en uwe discipelen vasten niet?

15 En Jezus zeide tot hen: Kunnen ook de bruiloftskinderen treuren zoolang de bruidegom bij hen is? Maar de dagen zullen komen wanneer de bruidegom van hen zal weggenomen zijn, en dàn zullen zij vasten.

16 Ook zet niemand eenen lap ongevold laken op een oud kleed; want deszelfs aangezette lap scheurt af van het kleed, en er wordt eene ergere scheur.

17 En men doet geen nieuwen wijn in oude *lederen* zakken; anders bersten de *lederen* zakken, en de wijn wordt uitgestort, en de *lederen* zakken verderven; maar men doet nieuwen wijn in nieuwe *lederen* zakken, en beide te zamen worden behouden.

18 Als hij deze dingen tot hen sprak, zie, een overste kwam en aanbad hem, zeggende: Mijne dochter is nu terstond gestorven, doch kom en leg uwe hand op haar, en zij zal leven.

19 En Jezus opgestaan zijnde, volgde hem, en zijne discipelen.

20 (En zie, eene vrouw die twaalf jaren het bloedvloeien gehad had, komende tot hem van achteren, raakte den zoom zijns kleeds aan;

21 want zij zeide in zichzelve: Indien
ik alleenlijk zijn kleed aanraak, zoo zal
ik gezond worden.
22 En Jezus zich omkeerende en haar
ziende, zeide: Wees welgemoed, doch-
ter; uw geloof heeft u behouden. En
de vrouw werd gezond van die ure af.)
23 En als Jezus in het huis des oversten
kwam, en zag de pijpers en de woe-
lende schare,
24 zeide hij tot hen: Vertrekt; want het
dochterken is niet dood maar slaapt.
En zij belachten hem.
25 Als nu de schare uitgedreven was,
ging hij in, en greep hare hand; en het
dochterken stond op.
26 En dit gerucht ging uit door dat
geheele land.
27 En als Jezus van daar voortging,
zijn hem twee blinden gevolgd, roe-
pende en zeggende: *Gij* Zone Davids,
ontferm u onzer!
28 En als hij in huis gekomen was,
kwamen de blinden tot hem, en Jezus
zeide tot hen: Gelooft gij dat ik dat
doen kan? Zij zeiden tot hem: Ja,
Heere.
29 Toen raakte hij hunne oogen aan,
zeggende: U geschiede naar uw geloof.
30 En hunne oogen zijn geopend ge-
worden. En Jezus heeft hun zeer stren-
gelijk verboden, zeggende: Ziet dat
het niemand wete.
31 Maar zij uitgegaan zijnde, hebben
hem ruchtbaar gemaakt door dat ge-
heele land.
32 Als dezen nu uitgingen, zie, zoo
brachten zij tot hem eenen mensch
die stom en van den duivel bezeten
was.
33 En als de duivel uitgeworpen
was, sprak de stomme. En de scharen
verwonderden zich, zeggende: Daar
is nooit desgelijks in Israël gezien.
34 Maar de Farizeërs zeiden: Hij
werpt de duivelen uit door den overste
der duivelen.
35 En Jezus omging alle de steden
en vlekken, leerende in hunne Syna-
gogen, en predikende het Evangelie
des Koninkrijks, en genezende alle
ziekte en alle kwale onder het volk.
36 En hij de scharen ziende, werd
innerlijk met ontferming bewogen over
hen, omdat ze vermoeid en verstrooid
waren, gelijk schapen die geenen her-
der hebben.
37 Toen zeide hij tot zijne discipelen:
De oogst is wel groot, maar de ar-
beiders zijn weinige;
38 bidt dan den Heere des oogstes,
dat Hij arbeiders in zijnen oogst uit-
stoote.

HOOFDSTUK 10.

En zijne twaalf discipelen tot zich
geroepen hebbende, heeft hij hun
macht gegeven over de onreine
geesten, om dezelve uit te werpen, en
om alle ziekte en alle kwale te genezen.
2 De namen nu der twaalf Apostelen
zijn deze: de eerste, Simon gezegd
Petrus, en Andréas zijn broeder; Ja-
cobus de *zoon* van Zebedeüs, en
Johannes zijn broeder;
3 Filippus en Bartholomeüs; Thomas
en Mattheüs de tollenaar; Jacobus de
zoon van Alfeüs, en Lebbeüs toege-
naamd Thaddeüs;
4 Simon Kananites, en Judas Iskariot,
die hem ook verraden heeft.
5 Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden,
en hun bevel gegeven, zeggende: Gij
zult niet henengaan op den weg der
heidenen, en gij zult niet ingaan in
eenige stad der Samaritanen;

6 maar gaat veel meer henen tot de
verlorene schapen van het huis Israëls.
7 En henengaande predikt, zeggende:
Het Koninkrijk der hemelen is nabij
gekomen.
8 Geneest de kranken, reinigt de melaatschen, wekt de dooden op, werpt
de duivelen uit. Gij hebt het om niet
ontvangen, geeft het om niet.
9 Verkrijgt u noch goud noch zilver
noch koper*geld* in uwe gordels,
10 noch male tot den weg, noch twee
rokken, noch schoenen, noch staf;
want de arbeider is zijn voedsel waardig.
11 En in wat stad of vlek gij zult
inkomen, onderzoekt wie daarin waardig is; en blijft aldaar totdat gij *daar*
uitgaat.
12 En als gij in het huis gaat, zoo
groet hetzelve.
13 En indien dat huis waardig is,
zoo kome uw vrede over hetzelve;
maar indien het niet waardig is, zoo
keere uw vrede weder tot u.
14 En zoo iemand u niet zal ontvangen, noch uwe woorden hooren,
uitgaande uit dat huis of uit die stad,
schudt het stof uwer voeten af.
15 Voorwaar zeg ik u, het zal den
lande van Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn in den dag des oordeels dan die stad.
16 Zie, ik zend u als schapen in 't
midden der wolven: zijt dan voorzichtig gelijk de slangen, en oprecht
gelijk de duiven.
17 Maar wacht u voor de menschen;
want zij zullen u overleveren in de
raadsvergaderingen, en in hunne Synagogen zullen zij u geeselen;
18 en gij zult ook voor Stadhouders
en Koningen geleid worden om mijnentwil, hun en den heidenen tot getuigenis.
19 Doch wanneer zij u overleveren,
zoo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of
wat gij spreken zult; want het zal u
in die ure gegeven worden, wat gij
spreken zult;
20 want gij zijt het niet die spreekt,
maar *het is* de Geest uws Vaders die
in u spreekt.
21 En de *ééne* broeder zal den *anderen*
broeder overleveren tot den dood, en
de vader het kind; en de kinderen zullen
opstaan tegen de ouders, en zullen
ze dooden.
22 En gij zult van allen gehaat worden
om mijnen naam; maar wie volstandig
zal blijven tot het einde, díe zal zalig
worden.
23 Wanneer zij u dan in deze stad
vervolgen, vliedt in de andere; want
voorwaar zeg ik u, gij zult *uwe reis
door* de steden Israëls niet geëindigd
hebben, of de Zoon des menschen zal
gekomen zijn.
24 De discipel is niet boven den
meester, noch de dienstknecht boven
zijnen heer.
25 Het *zij* den discipel genoeg dat hij
worde gelijk zijn meester, en de dienstknecht gelijk zijn heer. Indien zij den heer
des huizes Beëlzebul hebben geheeten,
hoeveel te meer zijne huisgenooten!
26 Vreest dan hen niet; want daar is
niets bedekt hetwelk niet zal ontdekt
worden, en verborgen hetwelk niet zal
geweten worden.
27 Hetgeen ik u zeg in de duisternis,
zegt het in 't licht; en hetgeen gij hoort
in het oor, predikt dat op de daken.
28 En vreest niet voor degenen die
het lichaam dooden, en de ziel niet
kunnen dooden; maar vreest veel meer
Hem, die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel.

29 Worden niet twee muschkens om
een penningsken verkocht? En niet één
van deze zal op de aarde vallen zonder
uwen Vader.
30 En ook uwe haren des hoofds zijn
alle geteld.
31 Vreest dan niet: gij gaat vele
muschkens te boven.
32 Een iegelijk dan die mij belijden
zal voor de menschen, dien zal ik ook
belijden voor mijnen Vader die in de
hemelen *is;*
33 maar zoo wie mij verloochend zal
hebben voor de menschen, dien zal ik
ook verloochenen voor mijnen Vader
die in de hemelen *is.*
34 Meent niet, dat ik gekomen ben
om vrede te brengen op de aarde; ik
ben niet gekomen om vrede te brengen,
maar het zwaard.
35 Want ik ben gekomen om den
mensch tweedrachtig te maken tegen
zijnen vader, en de dochter tegen hare
moeder, en de schoondochter tegen
hare schoonmoeder;
36 en zij *zullen* des menschen vijanden
worden, die zijne huisgenooten *zijn.*
37 Die vader of moeder liefheeft boven
mij, is mijns niet waardig; en die zoon
of dochter liefheeft boven mij, is mijns
niet waardig;
38 en die zijn kruis niet *op zich* neemt
en mij navolgt, is mijns niet waardig.
39 Die zijne ziel vindt, zal dezelve
verliezen; en die zijne ziel zal verloren
hebben om mijnentwil, zal dezelve
vinden.
40 Die u ontvangt, ontvangt mij; en
die mij ontvangt, ontvangt Hem die
mij gezonden heeft.
41 Die eenen Profeet ontvangt in den
naam eens Profeten, zal het loon eens
Profeten ontvangen; en die eenen recht-
vaardige ontvangt in den naam eens
rechtvaardigen, zal het loon eens recht-
vaardigen ontvangen.
42 En zoo wie één van deze kleinen
te drinken geeft alleenlijk eenen beker
koud *water,* in den naam eens dis-
cipels, voorwaar zeg ik u, hij zal zijn
loon geenszins verliezen.

HOOFDSTUK 11.

En het is geschied, toen Jezus
geëindigd had zijnen twaalf dis-
cipelen bevelen te geven, dat
hij van daar voortging, om te leeren
en te prediken in hunne steden.
2 En Johannes in de gevangenis ge-
hoord hebbende de werken van Chris-
tus, zond twee van zijne discipelen,
3 en zeide tot hem: Zijt gij degene
die komen zoude, of verwachten wij
eenen anderen?
4 En Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Gaat henen en boodschapt Johannes
weder, hetgeen gij hoort en ziet:
5 De blinden worden ziende en de
kreupelen wandelen, de melaatschen
worden gereinigd en de dooven hooren,
de dooden worden opgewekt en den
armen wordt het Evangelie verkondigd;
6 en zalig is hij, die aan mij niet zal
geërgerd worden.
7 Als nu dezen henengingen, heeft
Jezus tot de scharen begonnen te
zeggen van Johannes: Wat zijt gij
uitgegaan in de woestijn te aanschou-
wen? Een riet, dat van den wind
ginds en weder bewogen wordt?
8 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een mensch met zachte kleederen
bekleed? Ziet, die zachte *kleederen*
dragen, zijn in der Koningen huizen.

9 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een Profeet? Ja, ik zeg u, ook veel
meer dan een Profeet.
10 Want deze is het, van denwelke
geschreven staat: Zie, Ik zend mijnen
Engel voor uw aangezicht, die uwen
weg bereiden zal voor u henen.
11 Voorwaar zeg ik u, onder degenen
die van vrouwen geboren zijn, is
niemand opgestaan meerder dan Johannes
de Dooper; doch die de minste
is in het Koninkrijk der hemelen, is
meerder dan hij.
12 En van de dagen van Johannes
den Dooper tot nu toe wordt het
Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan,
en de geweldigers nemen hetzelve
met geweld.
13 Want alle de Profeten en de Wet
hebben tot Johannes toe geprofeteerd.
14 En zoo gij het wilt aannemen, hij
is Elía die komen zoude.
15 Wie ooren heeft om te hooren,
die hoore.
16 Doch waarbij zal ik dit geslacht
vergelijken? Het is gelijk den kinderkens
die op de markten zitten en
hunnen gezellen toeroepen,
17 en zeggen: Wij hebben u op
de fluit gespeeld en gij hebt niet
gedanst; wij hebben u klaagliederen
gezongen en gij hebt niet geweend.
18 Want Johannes is gekomen noch
etende noch drinkende, en zij zeggen:
Hij heeft den duivel.
19 De Zoon des menschen is gekomen
etende en drinkende, en zij
zeggen: Ziedaar, een mensch *die* een
vraat en wijnzuiper *is*, een vriend van
tollenaren en zondaren. Doch de wijsheid
is gerechtvaardigd geworden van
hare kinderen.
20 Toen begon hij de steden, in dewelke
zijne krachten meest geschied
waren, te verwijten, omdat ze zich niet
bekeerd hadden:
21 Wee u, Chorazin, wee u Bethsaïda!
Want zoo in Tyrus en Sidon de
krachten waren geschied die in u
geschied zijn, zij zouden zich eertijds
in zak en asch bekeerd hebben.
22 Doch ik zeg u, het zal Tyrus en
Sidon verdraaglijker zijn in den dag
des oordeels dan ulieden.
23 En gij, Kapernaüm, dat tot den
hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot
de hel toe nedergestooten worden;
want zoo in Sodom die krachten waren
geschied die in u geschied zijn, het
zoude tot op den huidigen dag gebleven
zijn.
24 Doch ik zeg u, dat het den lande
van Sodom verdraaglijker zal zijn in
den dag des oordeels dan u.
25 In dien tijd antwoordde Jezus en
zeide: Ik dank U, Vader, Heere des
hemels en der aarde, dat Gij deze
dingen voor de wijzen en verstandigen
verborgen hebt, en hebt dezelve den
kinderkens geopenbaard;
26 ja, Vader, want alzóó is geweest
het welbehagen voor U.
27 Alle dingen zijn mij overgegeven
van mijnen Vader; en niemand kent
den Zoon dan de Vader, noch iemand
kent den Vader dan de Zoon, en dien
het de Zoon wil openbaren.
28 Komt herwaarts tot mij, allen die
vermoeid en belast zijt, en ik zal u
rust geven.
29 Neemt mijn juk op u, en leert
van mij, dat ik zachtmoedig ben en
nederig van hart; en gij zult rust vinden
voor uwe zielen.
30 Want mijn juk is zacht, en mijn
last is licht.

HOOFDSTUK 12.

In dien tijd ging Jezus op eenen
sabbatdag door het gezaaide, en
zijne discipelen hadden honger, en
begonnen aren te plukken en te eten.
2 En de Farizeërs *dat* ziende, zeiden
tot hem: Zie, uwe discipelen doen wat
niet geoorloofd is te doen op den
sabbat.
3 Maar hij zeide tot hen: Hebt gij
niet gelezen wat David gedaan heeft,
toen hem hongerde en hun die met
hem *waren?*
4 Hoe hij gegaan is in het Huis Gods,
en de toonbrooden gegeten heeft, die
het hem niet geoorloofd was te eten,
noch ook hun die met hem *waren,*
maar den Priesteren alleen?
5 Of hebt gij niet gelezen in de Wet,
dat de Priesters den sabbat ontheiligen
in den Tempel op de sabbatdagen,
en *nochtans* onschuldig zijn?
6 En ik zeg u, dat een, meerder dan
de Tempel, hier is.
7 Doch zoo gij geweten hadt wat
het zij: Ik wil barmhartigheid en niet
offerande, gij zoudt de onschuldigen
niet veroordeeld hebben.
8 Want de Zoon des menschen is
een Heere ook van den sabbat.
9 En van daar voortgaande kwam
hij in hunne Synagoge.
10 En zie, daar was een mensch die
eene dorre hand had; en zij vraagden
hem, zeggende: Is 't ook geoorloofd
op de sabbatdagen te genezen? (op-
dat zij hem mochten beschuldigen.)
11 En hij zeide tot hen: Wat mensch
zal er zijn onder u, die één schaap
heeft, en zoo dat op eenen sabbatdag
in een gracht valt, *die* hetzelve niet
zal aangrijpen en uitheffen?
12 Hoeveel gaat nu een mensch een
schaap te boven! Zoo is het dan op
de sabbatdagen geoorloofd wèl te doen.
13 Toen zeide hij tot dien mensch:
Strek uwe hand uit; en hij strekte ze
uit, en zij werd hersteld, gezond ge-
lijk de andere.
14 En de Farizeërs uitgegaan zijnde,
hielden te zamen raad tegen hem, hoe
zij hem dooden mochten.
15 Maar Jezus *dat* wetende, vertrok
van daar, en vele scharen volgden
hem; en hij genas ze allen,
16 en gebood hun scherpelijk, dat
zij hem niet openbaar maken zouden;
17 opdat vervuld zoude worden het-
geen gesproken is door Jesaja den
Profeet, zeggende:
18 Zie, mijn knecht, welken Ik ver-
koren heb, mijn beminde, in welken
mijne ziel een welbehagen heeft; Ik
zal mijnen Geest op hem leggen, en
hij zal het oordeel den heidenen ver-
kondigen.
19 Hij zal niet twisten, noch roepen,
en daar zal niemand zijne stem op
de straten hooren.
20 Het gekrookte riet zal hij niet
verbreken, en de rookende vlaswiek
zal hij niet uitblusschen, totdat hij het
oordeel zal uitbrengen tot overwinning.
21 En in zijnen naam zullen de heidenen
hopen.
22 Toen werd tot hem gebracht een
van den duivel bezetene, *die* blind
en stom *was:* en hij genas hem, al-
zoo dat de blinde en stomme beide
sprak en zag.
23 En alle de scharen ontzetten zich,
en zeiden: Is niet deze de zoon Davids?
24 Maar de Farizeërs *dit* gehoord
hebbende, zeiden: Deze werpt de dui-
velen niet uit dan door Beëlzebul, den
overste der duivelen.

4

25 Doch Jezus, kennende hunne gedachten, zeide tot hen: Een ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verwoest; en een iedere stad of huis dat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet bestaan.
26 En indien de satan den satan uitwerpt, zoo is hij tegen zichzelven verdeeld: hoe zal dan zijn rijk bestaan?
27 En indien ìk door Beëlzebul de duivelen uitwerp, door wien werpen ze dan uwe zonen uit? Daarom zullen die uwe rechters zijn.
28 Maar indien ik door den Geest Gods de duivelen uitwerp, zoo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen.
29 Of hoe kan iemand in 't huis eens sterken inkomen en zijne vaten ontrooven, tenzij hij eerst den sterke gebonden hebbe? en alsdàn zal hij zijn huis berooven.
30 Wie mèt mij niet is, die is tégen mij, en wie met mij niet vergadert, die verstrooit.
31 Daarom zeg ik u, alle zonde en lastering zal den menschen vergeven worden, maar de lastering tegen den Geest zal den menschen niet vergeven worden.
32 En zoo wie *eenig* woord gesproken zal hebben tegen den Zoon des menschen, het zal hem vergeven worden; maar zoo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomende.
33 Of maakt den boom goed en zijne vrucht goed, of maakt den boom kwaad en zijne vrucht kwaad; want uit de vrucht wordt de boom gekend.
34 Gij adderengebroedsels, hoe kunt gij goede dingen spreken, daar gij boos zijt? want uit den overvloed des harten spreekt de mond.
35 De goede mensch brengt goede dingen voort uit den goeden schat des harten, en de booze mensch brengt booze dingen voort uit den boozen schat.
36 Maar ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de menschen zullen gesproken hebben, zij van hetzelve zullen rekenschap geven in den dag des oordeels.
37 Want uit uwe woorden zult gij gerechtvaardigd worden, en uit uwe woorden zult gij veroordeeld worden.
38 Toen antwoordden sommigen der Schriftgeleerden en Farizeërs, zeggende: Meester, wij wilden van u *wel* een teeken zien.
39 Maar hij antwoordde en zeide tot hen: Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teeken, en aan hetzelve zal geen teeken gegeven worden dan het teeken van Jona den Profeet.
40 Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in den buik van den walvisch, alzóó zal de Zoon des menschen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde.
41 De mannen van Ninevé zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht, en zullen hetzelve veroordeelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona; en ziet, meer dan Jona is hier.
42 De Koningin van 't Zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht, en hetzelve veroordeelen; want zij is gekomen van de einden der aarde, om te hooren de wijsheid van Salomo; en ziet, meer dan Salomo is hier.
43 En wanneer de onreine geest van den mensch uitgegaan is, zoo gaat hij door dorre plaatsen, zoekende rust en vindt ze niet.
44 Dan zegt hij: Ik zal wederkeeren in mijn huis, van waar ik uitgegaan ben; en komende, vindt hij het ledig, met bezemen gekeerd en versierd.

45 Dan gaat hij henen en neemt met
zich zeven andere geesten, boozer dan
hij zelf, en ingegaan zijnde, wonen ze
aldaar; en het laatste van dien mensch
wordt erger dan het eerste. Alzóó zal
het ook met dit boos geslacht zijn.
46 En als hij nog tot de scharen sprak,
ziet, zijne moeder en broeders stonden
buiten, zoekende hem te spreken.
47 En iemand zeide tot hem: Zie,
uwe moeder en uwe broeders staan
daar buiten, zoekende u te spreken.
48 Maar hij, antwoordende, zeide tot
dengene, die hem *dat* zeide: Wie is
mijne moeder, en wie zijn mijne broe-
ders?
49 En zijne hand uitstrekkende over
zijne discipelen, zeide hij: Ziet, mijne
moeder en mijne broeders.
50 Want zoo wie den wil mijns Vaders
doet die in de hemelen is, die is mijn
broeder en zuster en moeder.

HOOFDSTUK 13.

En te dien dage Jezus uit het huis
gegaan zijnde, zat bij de zee;
2 en tot hem vergaderden vele
scharen, zoodat hij in een schip ging
en nederzat; en al de schare stond op
den oever.
3 En hij sprak tot hen vele dingen
door gelijkenissen, zeggende: Ziet, een
zaaier ging uit om te zaaien.
4 En als hij zaaide, viel een deel *van
het zaad* bij den weg; en de vogelen
kwamen en aten datzelve op.
5 En een ander *deel* viel op steenach-
tige *plaatsen,* waar het niet veel aarde
had; en het ging terstond op, omdat
het geen diepte van aarde had;
6 maar als de zon opgegaan was, zoo
is het verbrand geworden, en omdat
het geen wortel had, is het verdord.
7 En een ander *deel* viel in de doornen,
en de doornen wiesen op en verstikten
hetzelve.
8 En een ander *deel* viel in de goede
aarde, en gaf vrucht, het één honderd-,
het ander zestig-, en het ander dertig-
voud.
9 Wie ooren heeft om te hooren, die
hoore.
10 En de discipelen tot hem komende,
zeiden tot hem: Waarom spreekt gij
tot hen door gelijkenissen?
11 En hij, antwoordende, zeide tot hen:
Omdat het ú gegeven is de verborgen-
heden van het Koninkrijk der hemelen
te weten, maar díen is het niet gegeven.
12 Want wie heeft, dien zal gegeven
worden, en hij zal overvloediglijk heb-
ben; maar wie niet heeft, van dien zal
genomen worden ook wat hij heeft.
13 Daarom spreek ik tot hen door ge-
lijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en
hoorende niet hooren noch ook verstaan.
14 En in hen wordt de profetie van
Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor
zult gij hooren en geenszins verstaan,
en ziende zult gij zien en geenszins
bemerken.
15 Want het hart dezes volks is dik
geworden, en zij hebben met de ooren
zwaarlijk gehoord, en hunne oogen
hebben zij toegedaan; opdat zij niet
te eeniger tijd met de oogen zouden
zien, en met de ooren hooren, en met
het hart verstaan, en zich bekeeren,
en Ik hen geneze.
16 Doch úwe oogen zijn zalig omdat
zij zien, en úwe ooren omdat zij hooren.
17 Want voorwaar ik zeg u, dat vele
Profeten en rechtvaardigen hebben be-
geerd te zien de dingen die gij ziet,
en hebben *ze* niet gezien, en te hoo-
ren de dingen die gij hoort, en heb-
ben *ze* niet gehoord.

18 Gij dan, hoort de gelijkenis van
den zaaier.
19 Als iemand het Woord des Ko-
ninkrijks hoort en niet verstaat, zoo
komt de booze en rukt weg hetgeen
in zijn hart gezaaid was; deze is de-
gene, die bij den weg bezaaid is.
20 Maar die in steenachtige *plaatsen*
bezaaid is, deze is degene die het
Woord hoort, en dat terstond met
vreugde ontvangt;
21 doch hij heeft geen wortel in zich-
zelven, maar is voor eenen tijd; en
als verdrukking of vervolging komt
om des Woords wil, zoo wordt hij
terstond geërgerd.
22 En die in de doornen bezaaid is,
deze is degene, die het Woord hoort,
en de zorgvuldigheid dezer wereld en
de verleiding des rijkdoms verstikt
het Woord, en het wordt onvruchtbaar.
23 Die nu in de goede aarde bezaaid
is, deze is degene, die het Woord hoort
en verstaat, die ook vrucht draagt en
voortbrengt, de één honderd-, de ander
zestig-, en de ander dertig*voud.*
24 Eene andere gelijkenis heeft hij hun
voorgesteld, zeggende: Het Koninkrijk
der hemelen is gelijk een mensch, die
goed zaad zaaide in zijnen akker;
25 en als de menschen sliepen, kwam
zijn vijand en zaaide onkruid midden
onder de tarwe, en ging weg.
26 Toen het nu *tot* kruid opgeschoten
was en vrucht voortbracht, toen open-
baarde zich ook het onkruid.
27 En de dienstknechten van den
heer des huizes gingen en zeiden tot
hem: Heere, hebt gij niet goed zaad
in uwen akker gezaaid? Van waar
heeft hij dan dit onkruid?
28 En hij zeide tot hen: Een vijan-
dig mensch heeft dat gedaan. En de
dienstknechten zeiden tot hem: Wilt
gij dan, dat wij henengaan en datzelve
vergaderen?
29 Maar hij zeide: Neen, opdat gij
het onkruid vergaderende, ook moge-
lijk met hetzelve de tarwe niet uittrekt.
30 Laat ze beide te zamen opwassen
tot den oogst, en in den tijd des oog-
stes zal ik tot de maaiers zeggen:
Vergadert eerst dat onkruid en bindt
het in busselen, om hetzelve te ver-
branden; maar brengt de tarwe te
zamen in mijne schuur.
31 Eene andere gelijkenis heeft hij hun
voorgesteld, zeggende: Het Koninkrijk
der hemelen is gelijk het mostaardzaad,
hewelk een mensch heeft genomen en
in zijnen akker gezaaid;
32 hetwelk wel het minste is onder alle
de zaden, maar wanneer het opgewassen
is, dan is het het meeste van de moes-
kruiden, en het wordt een boom, alzoo
dat de vogelen des hemels komen en
nestelen in zijne takken.
33 Eene andere gelijkenis sprak hij tot
hen, *zeggende:* Het Koninkrijk der he-
melen is gelijk een zuurdeesem, welken
eene vrouw nam en verborg in drie
maten meel, totdat het geheel gezuurd
was.
34 Alle deze dingen heeft Jezus tot de
scharen gesproken door gelijkenissen,
en zonder gelijkenis sprak hij tot hen niet;
35 opdat vervuld zoude worden wat
gesproken is door den Profeet, zeg-
gende: Ik zal mijnen mond opendoen
door gelijkenissen, ik zal voortbrengen
dingen, die verborgen waren van de
grondlegging der wereld.
36 Toen nu Jezus de scharen *vàn
zich* gelaten had, ging hij naar huis.
En zijne discipelen kwamen tot hem,
zeggende: Verklaar ons de gelijkenis
van het onkruid des akkers.

37 En hij, antwoordende, zeide tot hen: Die het goede zaad zaait, is de Zoon des menschen;
38 en de akker is de wereld; en het goede zaad zijn de kinderen des Koninkrijks; en het onkruid zijn de kinderen des boozen;
39 en de vijand, die hetzelve gezaaid heeft, is de duivel; en de oogst is de voleinding der wereld; en de maaiers zijn de Engelen.
40 Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd en met vuur verbrand wordt, alzóó zal het *ook* zijn in de voleinding dezer wereld.
41 De Zoon des menschen zal zijne Engelen uitzenden, en zij zullen uit zijn Koninkrijk vergaderen alle de ergernissen, en degenen, die de ongerechtigheid doen,
42 en zullen dezelven in den vurigen oven werpen: dáár zal weening zijn en knersing der tanden.
43 Dan zullen de rechtvaardigen blinken gelijk de zon, in 't Koninkrijk huns Vaders. Die ooren heeft om te hooren, die hoore.
44 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een schat, in den akker verborgen, welken een mensch gevonden hebbende, verborg *dien,* en van blijdschap over denzelven gaat hij henen en verkoopt al wat hij heeft, en koopt dien akker.
45 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een koopman, die schoone parelen zoekt;
46 dewelke hebbende eene parel van groote waarde gevonden, ging henen en verkocht al wat hij had en kocht dezelve.
47 Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk een net, geworpen in de zee, en dat allerlei soorten *van visschen* samenbrengt;
48 hetwelk *de visschers,* wanneer het vol geworden is, aan den oever optrekken, en nederzittende, lezen zij het goede uit in *hunne* vaten, maar het kwade werpen zij weg.
49 Alzóó zal het in de voleinding der eeuwen wezen: de Engelen zullen uitgaan en de boozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden,
50 en zullen dezelven in den vurigen oven werpen: dáár zal weening zijn en knersing der tanden.
51 En Jezus zeide tot hen: Hebt gij dit alles verstaan? Zij zeiden tot hem: Ja, Heere.
52 En hij zeide tot hen: Daarom een iegelijk Schriftgeleerde, in het Koninkrijk der hemelen onderwezen, is gelijk een heer des huizes, die uit zijnen schat nieuwe en oude dingen voortbrengt.
53 En het is geschied, als Jezus deze gelijkenissen geëindigd had, vertrok hij van daar.
54 En gekomen zijnde in zijn vaderland, leerde hij ze in hunne Synagoge, zoodat zij zich ontzetten en zeiden: Van waar *komt* dezen die wijsheid en die krachten?
55 Is deze niet de zoon des timmermans? En is zijne moeder niet genaamd Maria, en zijne broeders Jakobus en Joses en Simon en Judas?
56 En zijne zusters, zijn ze niet allen bij ons? Van waar *komt* dan dezen dit alles?
57 En zij werden aan hem geërgerd. Maar Jezus zeide tot hen: Een Profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland en in zijn huis.
58 En hij heeft aldaar niet vele krachten gedaan vanwege hun ongeloof.

HOOFDSTUK 14.

Te dierzelfder tijd hoorde Hero-
des, de Viervorst, het gerucht
van Jezus,
2 en zeide tot zijne knechten: Deze
is Johannes de Dooper; hij is opge-
wekt van de dooden, en daarom wer-
ken die krachten in hem.
3 Want Herodes had Johannes ge-
vangen genomen, en hem gebonden
en in den kerker gezet, om den wille
van Herodias, de huisvrouw van Filip-
pus, zijnen broeder;
4 want Johannes zeide tot hem: Het
is u niet geoorloofd haar te hebben.
5 En willende hem dooden, vreesde
hij het volk, omdat zij hem hielden
voor een Profeet.
6 Maar als de dag van Herodes' ge-
boorte gehouden werd, danste de doch-
ter van Herodias in het midden *van
hen,* en zij behaagde aan Herodes,
7 waarom hij haar met eede beloofde
te geven wat zij ook eischen zoude.
8 En zij, te voren onderricht zijnde
van hare moeder, zeide: Geef mij hier
in een schotel het hoofd van Johan-
nes den Dooper.
9 En de Koning werd bedroefd; doch
om de eeden en degenen die met *hem*
aanzaten, gebood hij, dat het *haar*
zoude gegeven worden,
10 en zond henen en onthoofdde Jo-
hannes in den kerker.
11 En zijn hoofd werd gebracht in een
schotel, en aan het dochterken gegeven;
en zij droeg het tot hare moeder.
12 En zijne discipelen kwamen, en
namen het lichaam weg, en begroeven
hetzelve, en gingen en boodschapten
het Jezus.
13 En *als* Jezus *dit* hoorde, vertrok
hij van daar te scheep naar eene woeste
plaats alleen; en de scharen, *dat* hoo-
rende, zijn hem te voet gevolgd uit
de steden.
14 En Jezus uitgaande, zag eene groote
schare, en werd innerlijk met ontfer-
ming over hen bewogen, en genas
hunne kranken.
15 En als het nu avond werd, kwa-
men zijne discipelen tot hem, zeggende:
Deze plaats is woest, en de tijd is nu
voorbijgegaan: laat de scharen vàn u,
opdat zij henengaan in de vlekken en
zichzelven spijs koopen.
16 Maar Jezus zeide tot hen: 't Is hun
niet van noode henen te gaan; geeft gíj
hun te eten.
17 Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben
hier niet dan vijf brooden en twee
visschen.
18 En hij zeide: Brengt mij dezelve hier.
19 En hij beval de scharen neder te
zitten op het gras, en nam de vijf
brooden en de twee visschen, en op-
waarts ziende naar den hemel, zegende
hij dezelve; en als hij ze gebroken had,
gaf hij de brooden aan de discipelen,
en de discipelen aan de scharen.
20 En zij aten allen en werden ver-
zadigd; en zij namen òp het overschot
der brokken, twaalf volle korven.
21 Die nu gegeten hadden waren om-
trent vijf duizend mannen, zonder de
vrouwen en kinderen.
22 En terstond dwong Jezus zijne dis-
cipelen in het schip te gaan, en vóór
hem af te varen naar de andere zijde,
terwijl hij de scharen vàn zich zoude
laten.
23 En als hij nu de scharen vàn zich
gelaten had, klom hij op den berg
alleen, om te bidden. En als het nu
avond was geworden, zoo was hij
daar alleen.

24 En het schip was nu midden in
de zee, zijnde in nood van de baren;
want de wind was *hun* tegen.
25 Maar ter vierder nachtwake kwam
Jezus af tot hen, wandelende op de
zee.
26 En de discipelen ziende hem op
de zee wandelen, werden ontroerd,
zeggende: Het is een spooksel; en zij
schreeuwden van vrees.
27 Maar terstond sprak Jezus hen aan,
zeggende: Zijt goedsmoeds, ìk ben het,
vreest niet.
28 En Petrus antwoordde hem en
zeide: Heere, indien gij het zijt, zoo
gebied mij tot u te komen op het
water.
29 En hij zeide: Kom! En Petrus klom
neder van het schip, en wandelde op
het water om tot Jezus te komen.
30 Maar ziende den sterken wind,
werd hij bevreesd, en als hij begon
neder te zinken riep hij, zeggende:
Heere, behoud mij!
31 En Jezus terstond de hand uit-
stekende, greep hem aan, en zeide tot
hem: Gij kleingeloovige, waarom hebt
gij gewankeld?
32 En als zij in het schip geklommen
waren, stilde de wind.
33 Die nu in het schip *waren,* kwamen
en aanbaden hem, zeggende: Waar-
lijk, gij zijt Gods Zoon.
34 En overgevaren zijnde, kwamen zij
in het land Genésareth.
35 En als de mannen van die plaats
hem werden kennende, zonden zij in
dat geheele omliggende land, en brach-
ten tot hem allen die kwalijk gesteld
waren,
36 en baden hem dat zij alleenlijk den
zoom zijns kleeds zouden mogen aan-
raken; en zoovelen als *hem* aanraakten,
werden gezond.

HOOFDSTUK 15.

Toen kwamen tot Jezus *eenige*
Schriftgeleerden en Farizeërs die
van Jeruzalem *waren,* zeggende:
2 Waarom overtreden uwe discipelen
de inzettingen der ouden? Want zij
wasschen hunne handen niet, wanneer
zij brood zullen eten.
3 Maar hij, antwoordende, zeide tot
hen: Waarom overtreedt ook gij het
gebod Gods door uwe inzetting?
4 Want God heeft geboden, zeggende:
Eer uwen vader en moeder; en: Wie
vader of moeder vloekt, die zal den
dood sterven.
5 Maar gij zegt: Zoo wie tot vader of
moeder zal zeggen: *Het is* een gave
zoo wat u van mij zoude kunnen ten
nutte komen, en zijnen vader of zijne
moeder geenszins zal eeren, *die voldoet.*
6 En gij hebt *alzoo* Gods gebod krach-
teloos gemaakt door uwe inzetting.
7 Gij geveinsden, wèl heeft Jesaja van
u geprofeteerd, zeggende:
8 Dit volk genaakt Mij met hunnen
mond en eert Mij met de lippen, maar
hun hart houdt zich verre van Mij;
9 doch tevergeefs eeren zij Mij, leerende
leeringen *die* geboden van menschen
zijn.
10 En als hij de schare tot zich ge-
roepen had, zeide hij tot hen: Hoort
en verstaat:
11 hetgeen ten monde ingaat ontreinigt
den mensch niet; maar hetgeen ten mon-
de uitgaat, dàt ontreinigt den mensch.
12 Toen kwamen zijne discipelen tot
hem, en zeiden tot hem: Weet gij *wel,*
dat de Farizeërs, deze rede hoorende,
geërgerd zijn geweest?
13 Maar hij, antwoordende, zeide: Alle
plant die mijn hemelsche Vader niet
geplant heeft, zal uitgeroeid worden.

14 Laat ze varen, zij zijn blinde leids-
lieden der blinden: indien nu de blinde
den blinde leidt, zoo zullen zij beiden
in de gracht vallen.
15 En Petrus, antwoordende, zeide tot
hem: Verklaar ons deze gelijkenis.
16 Maar Jezus zeide: Zijt ook gijlieden
alsnog onwetende?
17 Verstaat gij nog niet, dat al wat
ten monde ingaat, in den buik komt,
en in de heimelijkheid wordt uitge-
worpen?
18 Maar die dingen, die ten monde
uitgaan, komen voort uit het hart, en
díe ontreinigen den mensch.
19 Want uit het hart komen voort
booze bedenkingen, doodslagen, over-
spelen, hoererijen, dieverijen, valsche
getuigenissen, lasteringen;
20 deze dingen zijn het die den mensch
ontreinigen, maar het eten met onge-
wasschen handen ontreinigt den mensch
niet.
21 En Jezus van daar gaande, ver-
trok naar de deelen van Tyrus en
Sidon.
22 En zie, eene Kananeesche vrouw
uit die landpalen komende, riep tot
hem, zeggende: Heere, *gij* Zone Da-
vids, ontferm u mijner! mijne dochter
is deerlijk van den duivel bezeten.
23 Doch hij antwoordde haar niet
een woord. En zijne discipelen tot hem
komende, baden hem, zeggende: Laat
ze vàn u, want zij roept ons na.
24 Maar hij, antwoordende, zeide: Ik
ben niet gezonden dan tot de verlo-
rene schapen van het huis Israëls.
25 En zij kwam en aanbad hem, zeg-
gende: Heere, help mij!
26 Doch hij antwoordde en zeide:
Het is niet betamelijk het brood der
kinderen te nemen en den hondekens
voor te werpen.
27 En zij zeide: Ja, Heere, doch de
hondekens eten óók van de brokskens
die daar vallen van de tafel hunner
heeren.
28 Toen antwoordde Jezus en zeide
tot haar: O vrouw! groot is uw ge-
loof: u geschiede gelijk gij wilt. En
hare dochter werd gezond van die-
zelfde ure.
29 En Jezus van daar vertrekkende,
kwam aan de zee van Galiléa, en klom
op den berg en zat daar neder.
30 En vele scharen zijn tot hem ge-
komen, hebbende bij zich kreupelen,
blinden, stommen, lammen, en vele
anderen, en wierpen ze voor de voe-
ten van Jezus; en hij genas dezelven:
31 alzoo dat de scharen zich verwon-
derden, ziende de stommen sprekende,
de lammen gezond, de kreupelen wan-
delende, en de blinden ziende; en zij
verheerlijkten den God Israëls.
32 En Jezus zijne discipelen tot zich
geroepen hebbende, zeide: Ik word
innerlijk met ontferming bewogen over
de schare, omdat zij nu drie dagen
bij mij gebleven zijn, en hebben niet
wat zij eten zouden; en ik wil ze niet
nuchteren vàn mij laten, opdat zij op
den weg niet bezwijken.
33 En zijne discipelen zeiden tot hem:
Van waar *zullen* wij zoovele brooden
in de woestijn *bekomen*, dat wij zulk
eene groote schare zouden verzadigen?
34 En Jezus zeide tot hen: Hoeveel
brooden hebt gij? Zij zeiden: Zeven,
en weinige vischkens.
35 En hij gebood de scharen neder
te zitten op de aarde.
36 En hij nam de zeven brooden en
de visschen, en als hij gedankt had,
brak hij ze, en gaf ze aan zijne dis-
cipelen, en de discipelen *gaven ze*
aan de schare.

37 En zij aten allen en werden ver-
zadigd, en zij namen òp het overschot
der brokken, zeven volle manden.
38 En die gegeten hadden, waren
vier duizend mannen, zonder de vrou-
wen en kinderen.
39 En de scharen vàn zich gelaten
hebbende, ging hij in het schip, en
kwam in de landpalen van Magdala.

HOOFDSTUK 16.

En de Farizeërs en Sadduceërs
tot hem gekomen zijnde, en *hem*
verzoekende, begeerden van hem
dat hij hun een teeken uit den hemel
zoude toonen.
2 Maar hij antwoordde en zeide tot hen:
Als het avond geworden is, zegt gij:
Schoon weder, want de hemel is rood;
3 en des morgens: Heden onweder,
want de hemel is droevig rood. Gij
geveinsden, het aanschijn des hemels
weet gij wel te onderscheiden, en kunt
gij de teekenen der tijden niet *onder-
scheiden?*
4 Het boos en overspelig geslacht ver-
zoekt een teeken; en aan hetzelve zal
geen teeken gegeven worden dan het
teeken van Jona den Profeet. En hen
verlatende, ging hij weg.
5 En als zijne discipelen op de andere
zijde gekomen waren, hadden zij ver-
geten brooden *mede* te nemen.
6 En Jezus zeide tot hen: Ziet toe, en
wacht u van den zuurdeesem der Fari-
zeërs en Sadduceërs.
7 En zij overleiden bij zichzelve, zeg-
gende: *Het is* omdat wij geen brooden
*mede*genomen hebben.
8 En Jezus, *dat* wetende, zeide tot
hen: Wat overlegt gij bij uzelve, gij
kleingeloovigen, dat gij geen brooden
*mede*genomen hebt?
9 Verstaat gij nog niet, en gedenkt
gij niet aan de vijf brooden der vijf
duizend *mannen,* en hoeveel korven
gij opnaamt?
10 noch aan de zeven brooden der
vier duizend *mannen,* en hoeveel man-
den gij opnaamt?
11 Hoe verstaat gij niet, dat ik u van
geen brood gesproken heb, *als ik
zeide* dat gij u wachten zoudt van den
zuurdeesem der Farizeërs en Saddu-
ceërs?
12 Toen verstonden zij dat hij niet
gezegd had, dat zij zich wachten zouden
van den zuurdeesem des broods, maar
van de leer der Farizeërs en Sadduceërs.
13 Als nu Jezus gekomen was in de
deelen van Cesaréa Filippi, vraagde
hij zijnen discipelen, zeggende: Wie
zeggen de menschen dat ik, de Zoon
des menschen, ben?
14 En zij zeiden: Sommigen: Johannes
de Dooper; en anderen: Elía; en an-
deren: Jeremía of een van de Profeten.
15 Hij zeide tot hen: Maar gij, wie
zegt gij dat ik ben?
16 En Simon Petrus, antwoordende,
zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon
des levenden Gods.
17 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona;
want vleesch en bloed heeft u *dat* niet
geopenbaard, maar mijn Vader die in
de hemelen is.
18 En ik zeg u ook dat gij zijt Petrus,
en op deze petra zal ik mijne gemeente
bouwen, en de poorten der hel zullen
dezelve niet overweldigen.
19 En ik zal u geven de sleutelen van
het Koninkrijk der hemelen; en zoo
wat gij zult binden op de aarde, zal
in de hemelen gebonden zijn; en zoo
wat gij ontbinden zult op de aarde,
zal in de hemelen ontbonden zijn.

20 Toen verbood hij zijnen discipelen,
dat zij iemand zeggen zouden, dat hij
was Jezus de Christus.
21 Van toen aan begon Jezus zijnen
discipelen te vertoonen, dat hij moest
henengaan naar Jeruzalem, en veel lij-
den van de Ouderlingen en Over-
priesteren en Schriftgeleerden, en ge-
dood worden, en ten derden dage
opgewekt worden.
22 En Petrus hem tot zich genomen
hebbende, begon hem te bestraffen,
zeggende: Heere, *wees* u genadig: dit
zal u geenszins geschieden.
23 Maar hij, zich omkeerende, zeide
tot Petrus: Ga weg achter mij, satan,
gij zijt mij een aanstoot; want gij ver-
zint niet de dingen die Gods zijn, maar
die der menschen zijn.
24 Toen zeide Jezus tot zijne dis-
cipelen: Zoo iemand achter mij wil
komen, die verloochene zichzelven, en
neme zijn kruis op en volge mij.
25 Want zoo wie zijn leven zal
willen behouden, die zal hetzelve ver-
liezen; maar zoo wie zijn leven ver-
liezen zal om mijnentwil, die zal het-
zelve vinden.
26 Want wat baat het een mensch,
zoo hij de geheele wereld gewint,
en lijdt schade zijner ziel? Of wat
zal een mensch geven tot lossing van
zijne ziel?
27 Want de Zoon des menschen
zal komen in de heerlijkheid zijns
Vaders met zijne Engelen, en alsdan
zal hij een iegelijk vergelden naar
zijn doen.
28 Voorwaar zeg ik u, daar zijn som-
migen van die hier staan, welke den
dood niet smaken zullen, totdat zij
den Zoon des menschen zullen hebben
zien komen in zijn Koninkrijk.

HOOFDSTUK 17.

En na zes dagen nam Jezus met
zich Petrus, en Jacobus, en Jo-
hannes zijnen broeder, en bracht
ze op eenen hoogen berg alleen.
2 En hij werd voor hen veranderd
van gedaante; en zijn aangezicht blonk
gelijk de zon, en zijne kleederen werden
wit gelijk het licht.
3 En zie, van hen werden gezien Mozes
en Elía, met hem samensprekende.
4 En Petrus, antwoordende, zeide tot
Jezus: Heere, 't is goed dat wij hier
zijn; zoo gij wilt, laat ons hier drie
tabernakelen maken, voor u eenen,
en voor Mozes eenen, en eenen voor
Elía.
5 Terwijl hij nog sprak, zie, eene
luchtige wolk heeft hen overschaduwd;
en zie, eene stem uit de wolk zeggende:
Deze is mijn geliefde Zoon, in den-
welke Ik mijn welbehagen heb: hoort
hem.
6 En de discipelen *dit* hoorende, vielen
op hun aangezicht en werden zeer
bevreesd.
7 En Jezus bij hen komende, raakte
ze aan, en zeide: Staat op en vreest
niet.
8 En hunne oogen opheffende, zagen
zij niemand dan Jezus alleen.
9 En als zij van den berg afkwamen,
gebood hun Jezus, zeggende: Zegt
niemand dit gezicht, totdat de Zoon
des menschen zal opgestaan zijn uit
de dooden.
10 En zijne discipelen vraagden hem,
zeggende: Wat zeggen dan de Schrift-
geleerden, dat Elía eerst moet komen?
11 Doch Jezus, antwoordende, zeide
tot hen: Elía zal wel eerst komen, en
alles weder oprichten;

12 maar ik zeg u, dat Elía nu gekomen
is, en zij hebben hem niet gekend, doch
zij hebben aan hem gedaan al wat zij
hebben gewild: alzóó zal ook de Zoon
des menschen van hen lijden.
13 Toen verstonden de discipelen dat
hij hun van Johannes den Dooper gesproken had.
14 En als zij bij de schare gekomen
waren, kwam tot hem een mensch,
vallende voor hem op de knieën, en
zeggende:
15 Heere, ontferm u over mijn zoon,
want hij is maanziek, en is in zwaar
lijden; want menigmaal valt hij in
't vuur en menigmaal in 't water;
16 en ik heb hem tot uwe discipelen
gebracht, en zij hebben hem niet kunnen
genezen.
17 En Jezus, antwoordende, zeide: O ongeloovig en verkeerd geslacht, hoelang
zal ik nog met ulieden zijn, hoelang zal ik
u nog verdragen? Brengt hem mij hier.
18 En Jezus bestrafte hem, en de
duivel ging van hem uit, en het kind
werd genezen van die ure af.
19 Toen kwamen de discipelen tot Jezus
alleen, en zeiden: Waarom hebben wij
hem niet kunnen uitwerpen?
20 En Jezus zeide tot hen: Om uws ongeloofs wil; want voorwaar zeg ik u, zoo
gij een geloof hadt als een mostaardzaad, gij zoudt tot dezen berg zeggen:
Ga henen van hier derwaarts, en hij zal
henengaan; en niets zal u onmogelijk zijn.
21 Maar dit geslacht vaart niet uit
dan door bidden en vasten.
22 En als zij in Galiléa verkeerden,
zeide Jezus tot hen: De Zoon des
menschen zal overgeleverd worden in
de handen der menschen,
23 en zij zullen hem dooden; en ten
derden dage zal hij opgewekt worden.
En zij werden zeer bedroefd.
24 En als zij te Kapernaüm ingekomen
waren, gingen tot Petrus die de didrachmen ontvingen, en zeiden: Uw
Meester, betaalt hij de didrachmen niet?
25 Hij zeide: Ja. En toen hij in huis
gekomen was, voorkwam hem Jezus,
zeggende: Wat dunkt u, Simon? de
Koningen der aarde, van wie nemen
zij tollen of schatting, van hunne zonen
of van de vreemden?
26 Petrus zeide tot hem: Van de
vreemden. Jezus zeide tot hem: Zoo
zijn dan de zonen vrij.
27 Maar opdat wij hun geenen aanstoot geven, ga henen naar de zee,
werp den angel *uit*, en neem den
eersten visch die opkomt; en zijnen
mond geopend hebbende, zult gij eenen
stater vinden: neem dien en geef hem
aan hen, voor mij en u.

HOOFDSTUK 18.

Te dierzelfder ure kwamen de
discipelen tot Jezus, zeggende:
Wie is toch de meeste in 't
Koninkrijk der hemelen?
2 En Jezus een kindeken tot zich
geroepen hebbende, stelde dat in 't
midden van hen,
3 en zeide: Voorwaar zeg ik u, indien
gij u niet verandert en wordt gelijk de
kinderkens, zoo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.
4 Zoo wie dan zichzelven zal vernederen gelijk dit kindeken, deze is de
meeste in het Koninkrijk der hemelen;
5 en zoo wie zoodanig een kindeken ontvangt in mijnen naam, die ontvangt mij.
6 Maar zoo wie één van deze kleinen
die in mij gelooven, ergert, het ware
hem nutter dat een molensteen aan
zijnen hals gehangen, en dat hij verzonken ware in de diepte der zee.

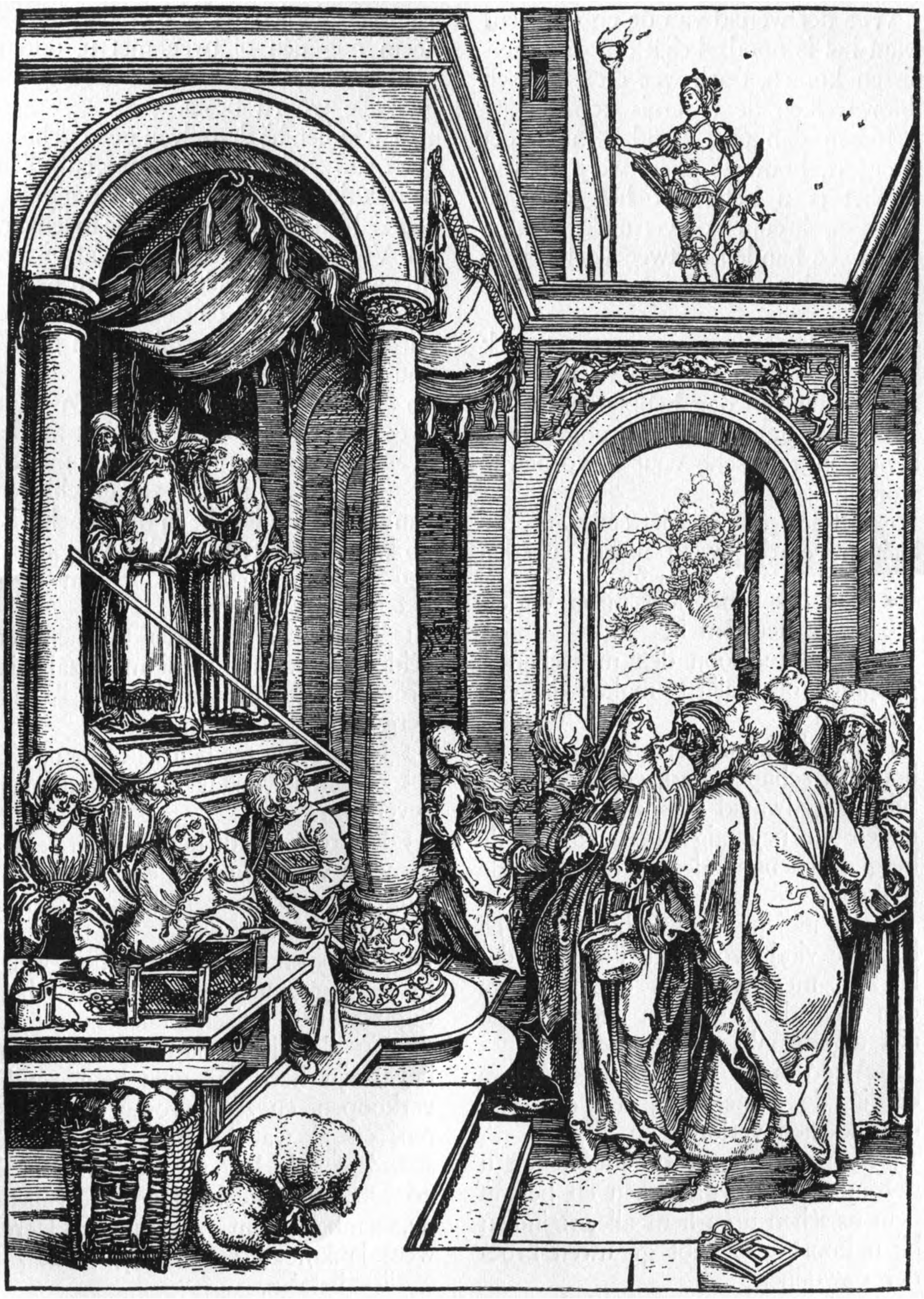

7 Wee der wereld van de ergernissen! want het is noodzakelijk dat de ergernissen komen, doch wee dien mensch door welken de ergernis komt!
8 Indien dan uwe hand of uw voet u ergert, houw ze af en werp ze vàn u: het is u beter tot het leven in te gaan, kreupel of verminkt *zijnde,* dan twee handen of twee voeten hebbende, in 't eeuwige vuur geworpen te worden.
9 En indien uw oog u ergert, trek het uit en werp het vàn u: het is u beter maar één oog hebbende, tot het leven in te gaan, dan twee oogen hebbende, in 't helsche vuur geworpen te worden.
10 Ziet toe dat gij niet één van deze kleinen veracht; want ik zeg ulieden dat hunne Engelen in de hemelen altijd zien het aangezicht mijns Vaders die in de hemelen is.
11 Want de Zoon des menschen is gekomen om zalig te maken dat verloren was.
12 Wat dunkt u? indien eenig mensch honderd schapen had, en één uit dezelve afgedwaald was, zal hij niet de negen en negentig laten, en op de bergen henengaande, het afgedwaalde zoeken?
13 En indien het geschiedt dat hij hetzelve vindt, voorwaar ik zeg u, dat hij zich meer verblijdt over hetzelve dan over de negen en negentig die niet afgedwaald zijn geweest.
14 Alzóó is de wil niet uws Vaders die in de hemelen is, dat één van deze kleinen verloren ga.
15 Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga henen en bestraf hem tusschen u en hem alleen: indien hij u hoort, zoo hebt gij uwen broeder gewonnen;
16 maar indien hij *u* niet hoort, zoo neem nog één of twee met u, opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta.
17 En indien hij denzelven geen gehoor geeft, zoo zeg het der gemeente, en indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft, zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar.
18 Voorwaar zeg ik u, al wat gij op de aarde binden zult, zal in den hemel gebonden wezen; en al wat gij op de aarde ontbinden zult, zal in den hemel ontbonden wezen.
19 Wederom zeg ik u, indien daar twee van u samenstemmen op de aarde, over eenige zaak die zij zouden mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van mijnen Vader die in de hemelen is;
20 want waar twee of drie vergaderd zijn in mijnen naam, daar ben ik in het midden van hen.
21 Toen kwam Petrus tot hem en zeide: Heere, hoe menigmaal zal mijn broeder tegen mij zondigen en ik hem vergeven? Tot zevenmaal?
22 Jezus zeide tot hem: Ik zeg u, niet tot zevenmaal, maar tot zeventigmaal zeven*maal.*
23 Daarom wordt het Koninkrijk der hemelen vergeleken bij een zeker Koning, die rekening met zijne dienstknechten houden wilde.
24 Als hij nu begon te rekenen, werd tot hem gebracht een die hem schuldig was tien duizend talenten.
25 En als hij niet had om te betalen, beval zijn heer dat men hem zoude verkoopen, en zijne vrouw en kinderen, en al wat hij had, en dat *de schuld* zoude betaald worden.
26 De dienstknecht dan nedervallende, aanbad hem, zeggende: Heere, wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.

27 En de heer van dezen dienstknecht
met barmhartigheid innerlijk bewogen
zijnde, heeft hem ontslagen en de schuld
hem kwijtgescholden.
28 Maar die dienstknecht uitgaande,
heeft gevonden eenen zijner mededienst-
knechten die hem honderd penningen
schuldig was, en hem aanvattende,
greep hij *hem* bij de keel, zeggende:
Betaal mij wat gij schuldig zijt.
29 Zijn medediendstknecht dan, neder-
vallende aan zijne voeten, bad hem,
zeggende: Wees lankmoedig over mij,
en ik zal u alles betalen.
30 Doch hij wilde niet, maar ging henen
en wierp hem in de gevangenis, tot-
dat hij de schuld zoude betaald hebben.
31 Als nu zijne medediendstknechten
zagen hetgeen geschied was, zijn zij
zeer bedroefd geworden en komende,
verklaarden zij hunnen heere al wat
er geschied was.
32 Toen heeft hem zijn heer tot zich ge-
roepen, en zeide tot hem: Gij booze dienst-
knecht, al die schuld heb ik u kwijtge-
scholden, dewijl gij mij gebeden hebt:
33 behoordet gij óók niet u over uwen
medediendstknecht te ontfermen, gelijk
ik óók mij over u ontfermd heb?
34 En zijn heer, vertoornd zijnde, le-
verde hem den pijnigers over, totdat
hij zoude betaald hebben al wat hij
hem schuldig was.
35 Alzóó zal ook mijn hemelsche Vader
ú doen, indien gij niet van harte ver-
geeft een iegelijk zijnen broeder zijne
misdaden.

HOOFDSTUK 19.

En het geschiedde toen Jezus deze
woorden geëindigd had, dat hij
vertrok van Galiléa, en kwam over
den Jordaan, in de landpalen van Judéa.
2 En vele scharen volgden hem, en
hij genas ze aldaar.
3 En de Farizeërs kwamen tot hem,
verzoekende hem, en zeggende tot hem:
Is het een mensch geoorloofd zijne vrouw
te verlaten om allerlei oorzaak?
4 Doch hij, antwoordende, zeide tot
hen: Hebt gij niet gelezen, die van den
beginne *den mensch* gemaakt heeft,
dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw,
5 en gezegd heeft: Daarom zal een
mensch vader en moeder verlaten, en
zal zijne vrouw aanhangen, en die twee
zullen tot één vleesch zijn?
6 alzoo dat zij niet meer twee zijn, maar
één vleesch. Hetgeen dan God samen-
voegd heeft, scheide de mensch niet.
7 Zij zeiden tot hem: Waarom heeft
dan Mozes geboden, eenen scheidbrief
te geven en haar te verlaten?
8 Hij zeide tot hen: Mozes heeft van-
wege de hardigheid uwer harten u
toegelaten uwe vrouwen te verlaten;
maar van den beginne is 't alzóó niet
geweest.
9 Maar ik zeg u, dat zoo wie zijne
vrouw verlaat anders dan om hoererij,
en eene andere trouwt, *die* doet over-
spel; en die de verlatene trouwt, doet
óók overspel.
10 Zijne discipelen zeiden tot hem: In-
dien de zaak des menschen met de
vrouw alzóó staat, zoo is 't niet oor-
baar te trouwen.
11 Doch hij zeide tot hen: Allen vatten
dit woord niet, maar wien het ge-
geven is.
12 Want daar zijn gesnedenen die uit
moeders lijf alzóó geboren zijn, en daar
zijn gesnedenen die van de menschen
gesneden zijn, en daar zijn gesnedenen
die zichzelve gesneden hebben om het
Koninkrijk der hemelen: die *dit* vatten
kan, vatte *het*.

13 Toen werden kinderkens tot hem
gebracht, opdat hij de handen hun
zoude opleggen, en bidden; en de dis-
cipelen bestraften dezelve.
14 Maar Jezus zeide: Laat af van de
kinderkens, en verhindert hen niet tot
mij te komen; want derzulken is het
Koninkrijk der hemelen.
15 En als hij hun de handen opgelegd
had, vertrok hij van daar.
16 En zie, er kwam een tot hem, en
zeide tot hem: Goede Meester, wat zal
ik goeds doen, opdat ik het eeuwige
leven hebbe?
17 En hij zeide tot hem: Wat noemt
gij mij goed? Niemand is goed dan één,
namelijk God. Doch wilt gij in het leven
ingaan, onderhoud de geboden.
18 Hij zeide tot hem: Welke? En Jezus
zeide: *Deze:* gij zult niet dooden; gij zult
geen overspel doen; gij zult niet stelen;
gij zult geen valsche getuigenis geven;
19 eer uwen vader en uwe moeder,
en: gij zult uwen naaste liefhebben als
uzelven.
20 De jongeling zeide tot hem: Alle deze
dingen heb ik onderhouden van mijne
jonkheid af: wat ontbreekt mij nog?
21 Jezus zeide tot hem: Zoo gij wilt
volmaakt zijn, ga henen, verkoop wat
gij hebt en geef het den armen, en
gij zult eenen schat hebben in den
hemel; en kom herwaarts, volg mij.
22 Als nu de jongeling dit woord
hoorde, ging hij bedroefd weg; want
hij had vele goederen.
23 En Jezus zeide tot zijne discipelen:
Voorwaar ik zeg u, dat een rijke be-
zwaarlijk in het Koninkrijk der hemelen
zal ingaan.
24 En wederom zeg ik u, het is lichter
dat een kemel ga door het oog van
eene naald, dan dat een rijke inga in
het Koninkrijk Gods.
25 Zijne discipelen nu *dit* hoorende,
werden zeer verslagen, zeggende: Wie
kan dan zalig worden?
26 En Jezus *hen* aanziende, zeide tot
hen: Bij de menschen is dat onmo-
gelijk, maar bij God zijn alle dingen
mogelijk.
27 Toen antwoordde Petrus en zeide
tot hem: Zie, wij hebben alles verlaten
en zijn u gevolgd: wat zal ons dan
geworden?
28 En Jezus zeide tot hen: Voorwaar
ik zeg u, dat gij die mij gevolgd zijt,
in de wedergeboorte, wanneer de Zoon
des menschen zal gezeten zijn op den
troon zijner heerlijkheid, *dat* gij óók
zult zitten op twaalf tronen, oordee-
lende de twaalf geslachten Israëls.
29 En zoo wie zal verlaten hebben
huizen, of broeders of zusters, of vader
of moeder, of vrouw of kinderen, of
akkers, om mijns naams wil, *die* zal
honderdvoud ontvangen, en het eeu-
wige leven beërven.
30 Maar vele eersten zullen de laatsten
zijn, en *vele* laatsten de eersten.

HOOFDSTUK 20.

Want het Koninkrijk der he-
melen is gelijk een heer des
huizes, die met den morgen-
stond uitging om arbeiders te huren
in zijnen wijngaard.
2 En als hij met de arbeiders één
geworden was voor een penning 's
daags, zond hij ze henen in zijnen
wijngaard.
3 En uitgegaan zijnde omtrent de derde
ure, zag hij anderen ledig staande op
de markt;
4 en hij zeide tot hen: Gaat gij óók
henen in den wijngaard, en zoo wat
recht is, zal ik u geven. En zij gingen.

5 Wederom uitgegaan zijnde omtrent
de zesde en negende ure, deed hij des-
gelijks.
6 En uitgegaan zijnde omtrent de elfde
ure, vond hij anderen ledig staande, en
zeide tot hen: Wat staat gij hier den
geheelen dag ledig?
7 Zij zeiden tot hem: Omdat ons nie-
mand gehuurd heeft. Hij zeide tot hen:
Gaat ook gij henen in den wijngaard,
en zoo wat recht is, zult gij ontvangen.
8 Als het nu avond geworden was,
zeide de heer des wijngaards tot zijnen
rentmeester: Roep de arbeiders en geef
hun het loon, beginnende van de laat-
sten tot de eersten.
9 En als zij kwamen die ter elfder
ure *gehuurd waren,* ontvingen zij
ieder een penning.
10 En de eersten komende, meenden
dat zij meer ontvangen zouden; en zij-
zelve ontvingen óók elk een penning.
11 En *dien* ontvangen hebbende, mur-
mureerden zij tegen den heer des huizes,
12 zeggende: Deze laatsten hebben
maar één uur gearbeid, en gij hebt
ze òns gelijk gemaakt, die den last
des daags en de hitte gedragen hebben.
13 Doch hij, antwoordende, zeide tot
eenen van hen: Vriend, ik doe u geen
onrecht: zijt gij niet met mij ééns ge-
worden voor een penning?
14 Neem het uwe en ga henen; ik wil
dezen laatste ook geven gelijk als u.
15 Of is het mij niet geoorloofd te
doen met het mijne wat ik wil? Of
is uw oog boos omdat ìk goed ben?
16 Alzóó zullen de laatsten de eersten
zijn en de eersten de laatsten; want
velen zijn geroepen, maar weinigen
uitverkoren.
17 En Jezus opgaande naar Jeruzalem,
nam tot zich de twaalf discipelen alleen,
op den weg, en zeide tot hen:
18 Zie, wij gaan op naar Jeruzalem, en
de Zoon des menschen zal den Over-
priesteren en Schriftgeleerden overge-
leverd worden, en zij zullen hem ter
dood veroordeelen;
19 en zij zullen hem den heidenen over-
leveren, om hem te bespotten en te
geeselen en te kruisigen; en ten derden
dage zal hij wederopstaan.
20 Toen kwam de moeder der zonen
van Zebedeüs tot hem met hare zonen,
hem aanbiddende en begeerende wat
van hem.
21 En hij zeide tot haar: Wat wilt
gij? Zij zeide tot hem: Zeg dat deze
mijne twee zonen zitten mogen de één
tot uwe rechter- en de ander tot uwe
linker*hand* in uw Koninkrijk.
22 Maar Jezus antwoordde en zeide:
Gijlieden weet niet wat gij begeert;
kunt gij den drinkbeker drinken dien
ìk drinken zal, en met den doop ge-
doopt worden waarmede ìk gedoopt
worde? Zij zeiden tot hem: Wij
kunnen.
23 En hij zeide tot hen: Mijnen drink-
beker zult gij wel drinken, en met den
doop waarmede ìk gedoopt worde,
zult gij gedoopt worden; maar het
zitten tot mijne rechter- en tot mijne
linker*hand* staat bij mij niet te geven,
maar *het zal gegeven worden* wien
het bereid is van mijnen Vader.
24 En als de *andere* tien *dat* hoorden,
namen zij het zeer kwalijk van de twee
broeders.
25 En als hen Jezus tot zich geroepen
had, zeide hij: Gij weet dat de oversten
der volkeren heerschappij voeren over
hen, en de grooten gebruiken macht
over hen.
26 Doch alzóó zal het onder ú niet
zijn; maar zoo wie onder u zal willen
groot worden, *die* zij uw dienaar;

27 en zoo wie onder u zal willen de
eerste zijn, *die* zij uw dienstknecht:
28 gelijk de Zoon des menschen niet
is gekomen om gediend te worden,
maar om te dienen en zijne ziel te
geven *tot* een rantsoen voor velen.
29 En als zij van Jericho uitgingen,
is hem eene groote schare gevolgd.
30 En zie, twee blinden zittende aan
den weg, als zij hoorden dat Jezus
voorbijging, riepen, zeggende: Heere,
gij Zone Davids, ontferm u onzer!
31 En de schare bestrafte hen, opdat
zij zwijgen zouden, maar zij riepen te
meer, zeggende: Ontferm u onzer,
Heere, gij Zone Davids!
32 En Jezus *stil*staande, riep ze en
zeide: Wat wilt gij dat ik u doe?
33 Zij zeiden tot hem: Heere, dat
onze oogen geopend worden.
34 En Jezus innerlijk bewogen zijnde
met barmhartigheid, raakte hunne oogen aan; en terstond werden hunne
oogen ziende, en zij volgden hem.

HOOFDSTUK 21.

En als zij nu Jeruzalem genaakten en gekomen waren te Bethfagé aan den Olijfberg, toen zond
Jezus twee discipelen, zeggende tot hen:
2 Gaat henen in het vlek dat tegen
u over *ligt,* en gij zult terstond eene
ezelin gebonden vinden, en een veulen
met haar: ontbindt ze en brengt ze tot mij.
3 En indien u iemand iets zegt, zoo
zult gij zeggen dat de Heere deze
van noode heeft, en hij zal ze terstond
zenden.
4 Dit alles nu is geschied opdat vervuld worde hetgeen gesproken is door
den Profeet, zeggende:
5 Zegt der dochter Sions: Zie, uw
Koning komt *tot* u, zachtmoedig en
gezeten op eene ezelin en een veulen,
zijnde een jong eener jukdragende
ezelin.
6 En de discipelen henengegaan zijnde,
en gedaan hebbende gelijk Jezus hun
bevolen had,
7 brachten de ezelin en het veulen,
en leiden hunne kleederen op dezelve,
en zetten *hem* daarop.
8 En de meeste schare spreidden hunne kleederen op den weg, en anderen
hieuwen takken van de boomen en
spreidden ze op den weg.
9 En de scharen die voorgingen en
die volgden, riepen, zeggende: Hosanna den Zone Davids! Gezegend *is*
hij die komt in den naam des Heeren!
Hosanna in de hoogste *hemelen!*
10 En als hij te Jeruzalem inkwam,
werd de geheele stad beroerd, zeggende: Wie is deze?
11 En de scharen zeiden: Deze is
Jezus, de Profeet van Nazareth in
Galiléa.
12 En Jezus ging in den Tempel Gods,
en dreef uit allen die verkochten en
kochten in den Tempel, en keerde de
tafels der wisselaars om, en de zitstoelen dergenen die de duiven verkochten;
13 en hij zeide tot hen: Daar is geschreven: Mijn Huis zal een huis des
gebeds genaamd worden; — maar
gij hebt dat tot een moordenaarskuil
gemaakt.
14 En daar kwamen blinden en kreupelen tot hem in den Tempel, en hij
genas dezelven.
15 Als nu de Overpriesters en Schriftgeleerden zagen de wonderheden die
hij deed, en de kinderen roepende in
den Tempel, en zeggende: Hosanna
den Zone Davids! namen zij dat zeer
kwalijk,

6*

16 en zeiden tot hem: Hoort gij *wel*
wat dezen zeggen? En Jezus zeide tot
hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit
den mond der jonge kinderen en der
zuigelingen hebt Gij *U* lof toebereid?
17 En hen verlatende, ging hij van
daar uit de stad naar Bethanië en over-
nachtte aldaar.
18 En des morgens vroeg, als hij weder-
keerde naar de stad, hongerde hem.
19 En ziende eenen vijgeboom aan
den weg, ging hij naar hem toe, en
vond niets aan denzelven dan alleen
bladeren, en zeide tot hem: Uit u worde
geen vrucht meer in der eeuwigheid.
En de vijgeboom verdorde terstond.
20 En de discipelen *dat* ziende, ver-
wonderden zich, zeggende: Hoe is de
vijgeboom *zoo* terstond verdord?
21 Doch Jezus, antwoordende, zeide
tot hen: Voorwaar zeg ik u, indien
gij geloof hadt en niet twijfeldet, gij
zoudt niet alleen doen hetgeen den
vijgeboom *is geschied,* maar indien
gij ook tot dezen berg zeidet: Word
opgeheven en in de zee geworpen,
het zoude geschieden.
22 En al wat gij zult begeeren in 't
gebed, geloovende, zult gij ontvangen.
23 En als hij in den Tempel gekomen
was, kwamen tot hem, terwijl hij leerde,
de Overpriesters en de Ouderlingen
des volks, zeggende: Door wat macht
doet gij deze dingen, en wie heeft u
deze macht gegeven?
24 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Ik zal u óók één woord vragen,
hetwelk indien gij mij zult zeggen, zoo
zal ik u ook zeggen door wat macht
ik deze dingen doe:
25 De doop van Johannes, van waar
was *die?* Uit den hemel of uit de
menschen? En zij overleiden bij zich-
zelve en zeiden: Indien wij zeggen:
Uit den hemel, zoo zal hij ons zeggen:
Waarom hebt gij hem dan niet ge-
loofd?
26 En indien wij zeggen: Uit de
menschen, zoo vreezen wij de schare;
want zij houden allen Johannes voor
een Profeet.
27 En zij Jezus antwoordende, zeiden:
Wij weten 't niet. En hij zeide tot
hen: Zoo zeg ik u ook niet door wat
macht ik dit doe.
28 Maar wat dunkt u? Een mensch
had twee zonen, en gaande tot den
eersten, zeide hij: Zoon, ga henen, werk
heden in mijnen wijngaard.
29 Doch hij antwoordde en zeide: Ik
wil niet; en daarna berouw hebbende,
ging hij henen.
30 En gaande tot den tweeden, zeide
hij desgelijks, en deze antwoordde en
zeide: Ik *ga,* heer; en hij ging niet.
31 Wie van deze twee heeft den wil
des vaders gedaan? Zij zeiden tot hem:
De eerste. Jezus zeide tot hen: Voor-
waar ik zeg u, dat de tollenaars en
de hoeren u voorgaan in het Konink-
rijk Gods.
32 Want Johannes is tot u gekomen
in den weg der gerechtigheid, en gij
hebt hem niet geloofd; maar de tol-
lenaars en hoeren hebben hem geloofd;
doch gij *zulks* ziende, hebt daarna geen
berouw gehad, om hem te gelooven.
33 Hoort eene andere gelijkenis. Er
was een heer des huizes die eenen
wijngaard plantte, en zette eenen tuin
daarom, en groef eenen wijnpersbak
daarin, en bouwde eenen toren, en
verhuurde dien den landlieden, en reis-
de buiten*slands*.
34 Toen nu de tijd der vruchten ge-
naakte, zond hij zijne dienstknechten
tot de landlieden om zijne vruchten
te ontvangen.

35 En de landlieden nemende zijne
dienstknechten, hebben den éénen geslagen, en den anderen gedood, en den derden gesteenigd.
36 Wederom zond hij andere dienstknechten, meer *in getal* dan de eerste; en zij deden hun desgelijks.
37 En ten laatste zond hij tot hen zijnen zoon, zeggende: Zij zullen mijnen zoon ontzien.
38 Maar de landlieden den zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam: komt, laat ons hem dooden en zijne erfenis *aan ons* behouden.
39 En hem nemende, wierpen zij *hem* uit, buiten den wijngaard, en doodden *hem*.
40 Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal, wat zal hij dien landlieden doen?
41 Zij zeiden tot hem: Hij zal den kwaden eenen kwaden dood aandoen, en zal den wijngaard anderen landlieden verhuren, die hem de vruchten op hare tijden zullen geven.
42 Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen dien de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks; van den Heere is dit geschied, en het is wonderlijk in onze oogen?
43 Daarom zeg ik ulieden, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden, en aan een volk gegeven dat zijne vruchten voortbrengt.
44 En wie op dezen steen valt, die zal verpletterd worden; en op wien hij valt, dien zal hij vermorzelen.
45 En als de Overpriesters en Farizeërs deze zijne gelijkenissen hoorden, verstonden zij dat hij van hen sprak.
46 En zoekende hem te vangen, vreesden zij de scharen, dewijl deze hem hielden voor een Profeet.

HOOFDSTUK 22.

En Jezus, antwoordende, sprak tot hen wederom door gelijkenissen, zeggende:
2 Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een zeker Koning die zijnen zoon een bruiloft bereid had,
3 en zond zijne dienstknechten uit, om de genooden ter bruiloft te roepen; en zij wilden niet komen.
4 Wederom zond hij andere dienstknechten uit, zeggende: Zegt den genooden: Zie, ik heb mijn middagmaal bereid, mijne ossen en de gemeste *beesten* zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed: komt tot de bruiloft.
5 Maar zij *zulks* niet achtende, zijn henengegaan, deze tot zijnen akker, gene tot zijne koopmanschap;
6 en de anderen grepen zijne dienstknechten, deden *hun* smaadheid aan, en doodden ze.
7 Als nu de Koning *dat* hoorde, werd hij toornig, en zijne krijgsheiren zendende, heeft hij die doodslagers vernield en hunne stad in brand gestoken.
8 Toen zeide hij tot zijne dienstknechten: De bruiloft is wel bereid, doch de genooden waren 't niet waardig.
9 Daarom gaat op de uitgangen der wegen, en zoovelen als gij er zult vinden, roept ze tot de bruiloft.
10 En die dienstknechten uitgaande op de wegen, vergaderden allen die zij vonden, beide kwaden en goeden; en de bruiloft werd vervuld met aanzittende *gasten*.
11 En als de Koning ingegaan was om de aanzittende *gasten* te overzien, zag hij aldaar eenen mensch niet gekleed *zijnde* met een bruiloftskleed,

12 en zeide tot hem: Vriend, hoe zijt
gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed
*aan*hebbende? En hij verstomde.
13 Toen zeide de Koning tot de
dienaars: Bindt zijne handen en voeten,
neemt hem weg, en werpt *hem* uit in
de buitenste duisternis: dáár zal zijn
weening en knersing der tanden.
14 Want velen zijn geroepen, maar
weinigen uitverkoren.
15 Toen gingen de Farizeërs henen
en hielden te zamen raad, hoe zij hem
verstrikken zouden in *zijne* rede.
16 En zij zonden uit tot hem hunne
discipelen met de Herodianen, zeg-
gende: Meester, wij weten dat gij
waarachtig zijt, en den weg Gods in
waarheid leert, en naar niemand vraagt;
want gij ziet den persoon der menschen
niet aan:
17 zeg ons dan, wat dunkt u? Is
het geoorloofd den Keizer schatting te
geven of niet?
18 Maar Jezus bekennende hunne boos-
heid, zeide:
19 Gij geveinsden, wat verzoekt gij
mij? Toont mij den schattingpenning.
En zij brachten hem eenen penning.
20 En hij zeide tot hen: Wiens is dit
beeld en het opschrift?
21 Zij zeiden tot hem: Des Keizers. Toen
zeide hij tot hen: Geeft dan den Keizer
wat des Keizers is, en Gode wat Gods is.
22 En zij dit hoorende, verwonderden
zich, en hem verlatende, zijn zij weg-
gegaan.
23 Te dienzelfden dage kwamen tot
hem de Sadduceërs, die zeggen dat er
geene opstanding is, en vraagden hem,
24 zeggende: Meester, Mozes heeft ge-
zegd: Indien iemand sterft, geen kinderen
hebbende, zoo zal zijn broeder deszelfs
vrouw trouwen en zijnen broeder zaad
verwekken.
25 Nu waren er bij ons zeven broeders;
en de eerste *eene vrouw* getrouwd
hebbende, stierf; en dewijl hij geen zaad
had, zoo liet hij zijne vrouw voor zijnen
broeder.
26 Desgelijks ook de tweede, en de
derde, tot den zevenden toe.
27 Ten laatste na allen is ook de vrouw
gestorven.
28 In de opstanding dan, wiens vrouw
zal zij wezen van die zeven? want zij
hebben ze allen gehad.
29 Maar Jezus antwoordde en zeide
tot hen: Gij dwaalt, niet wetende de
Schriften, noch de kracht Gods.
30 Want in de opstanding nemen zij
niet ten huwelijk en worden niet ten
huwelijk uitgegeven; maar zij zijn als
Engelen Gods in den hemel.
31 En wat aangaat de opstanding
der dooden, hebt gij niet gelezen het-
geen van God tot ulieden gesproken
is, die daar zegt:
32 Ik ben de God Abrahams en de God
Isaäks en de God Jakobs? God is niet
een God der dooden, maar der levenden.
33 En de scharen *dit* hoorende, wer-
den verslagen over zijne leer.
34 En de Farizeërs gehoord hebben-
de dat hij den Sadduceërs den mond
gestopt had, zijn te zamen bijeenver-
gaderd:
35 en één uit hen, *zijnde* een Wet-
geleerde, heeft gevraagd, hem verzoe-
kende, en zeggende:
36 Meester, welk is het groote gebod
in de Wet?
37 En Jezus zeide tot hem: Gij zult
liefhebben den Heere uwen God met
geheel uw hart en met geheel uwe
ziel en met geheel uw verstand.
38 Dit is het eerste en het groote gebod.
39 En het tweede, daaraan gelijk, *is:* Gij
zult uwen naaste liefhebben als uzelven.

40 Aan deze twee geboden hangt de gansche Wet en de Profeten.
41 Als nu de Farizeërs te zamen vergaderd waren, vraagde hun Jezus,
42 en zeide: Wat dunkt u van den Christus? wiens zoon is hij? Zij zeiden tot hem: Davids *zoon*.
43 Hij zeide tot hen: Hoe noemt hem dan David in den Geest *zijnen* Heere? zeggende:
44 De Heere heeft gezegd tot mijnen Heere: Zit aan mijne rechter*hand*, totdat Ik uwe vijanden zal gezet hebben tot een voetbank uwer voeten.
45 Indien hem dan David noemt *zijnen* Heere, hoe is hij zijn zoon?
46 En niemand kon hem een woord antwoorden, en niemand durfde hem, van dien dag aan, *iets* meer vragen.

HOOFDSTUK 23.

Toen sprak Jezus tot de scharen en tot zijne discipelen,
2 zeggende: De schriftgeleerden en de Farizeërs zijn gezeten op den stoel van Mozes.
3 Daarom al wat zij u zeggen dat gij houden zult, houdt *dat* en doet *het;* maar doet niet naar hunne werken; want zij zeggen het, en doen het niet.
4 Want zij binden lasten die zwaar zijn en kwalijk om te dragen, en leggen ze op de schouders der menschen; maar zij willen die met hunnen vinger niet verroeren.
5 En alle hunne werken doen zij om van de menschen gezien te worden; want zij maken hunne gedenkcedels breed, en maken de zoomen van hunne kleederen groot.
6 En zij beminnen de vooraanzitting in de maaltijden, en de voorgestoelten in de Synagogen,
7 ook de begroetingen op de markten, en van de menschen genaamd te worden Rabbi, Rabbi.
8 Doch gij zult niet Rabbi genaamd worden; want één is uw Meester, *namelijk* Christus, en gij zijt allen broeders.
9 En gij zult niemand uwen Vader noemen op de aarde; want één is uw Vader, *namelijk* die in de hemelen is.
10 En gij zult niet Meesters genoemd worden; want één is uw Meester, *namelijk* Christus.
11 Maar de meeste van u zal uw dienaar zijn.
12 En wie zichzelven verhoogen zal, *die* zal vernederd worden; en wie zichzelven zal vernederen, *die* zal verhoogd worden.
13 Maar wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij sluit het Koninkrijk der hemelen voor de menschen, overmits gij *daar* niet ingaat, en degenen die ingaan zouden, niet laat ingaan.
14 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij eet de huizen der weduwen op, en *dat* onder den schijn van lang te bidden; daarom zult gij te zwaarder oordeel ontvangen.
15 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij omreist zee en land om éénen Jodengenoot te maken; en als hij het geworden is, zoo maakt gij hem een kind der hel, tweemaal meer dan gij *zijt*.
16 Wee u, gij blinde leidslieden! die zegt: Zoo wie gezworen zal hebben bij den Tempel, dat is niets; maar zoo wie gezworen zal hebben bij het goud des Tempels, die is schuldig.
17 Gij dwazen en blinden; want wat is meerder: het goud of de Tempel die het goud heiligt?

18 En zoo wie gezworen zal hebben bij het altaar, dat is niets; maar zoo wie gezworen zal hebben bij de gave die daarop is, die is schuldig.

19 Gij dwazen en blinden; want wat is meerder: de gave, of het altaar dat de gave heiligt?

20 Daarom wie zweert bij het altaar, die zweert bij hetzelve en bij al wat daarop is;

21 en wie zweert bij den Tempel, die zweert bij denzelven en bij dien die daarin woont;

22 en wie zweert bij den hemel, die zweert bij den troon Gods en bij dien die daarop zit.

23 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij vertient de munte en de dille en de komijn, en gij laat ná het zwaarste der Wet, *namelijk* het oordeel en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen moest men doen en de andere niet nalaten.

24 Gij blinde leidslieden, die de mug uitzijgt en den kemel doorzwelgt.

25 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij reinigt het buitenste des drinkbekers en des schotels, maar van binnen zijn ze vol van roof en onmatigheid.

26 Gij blinde Farizeër, reinig eerst wat binnen in den drinkbeker en den schotel is, opdat ook het buitenste derzelve rein worde.

27 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij zijt den witgepleisterden graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn ze vol doodsbeenderen en alle onreinigheid.

28 Alzóó ook schijnt gij wel den menschen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.

29 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij bouwt de graven der Profeten op, en versiert de grafteekenen der rechtvaardigen,

30 en zegt: Indien wij ten tijde onzer vaderen waren geweest, wij zouden met hen geen gemeenschap gehad hebben aan het bloed der Profeten.

31 Aldus getuigt gij *tegen* uzelve, dat gij kinderen zijt dergenen die de Profeten gedood hebben.

32 Gij *dan* ook, vervult de maat uwer vaderen.

33 Gij slangen, gij adderengebroedsels, hoe zoudt gij de helsche verdoemenis ontvlieden?

34 Daarom zie, ik zend tot u Profeten en Wijzen en Schriftgeleerden, en uit dezelven zult gij *sommigen* dooden en kruisigen, en *sommigen* uit dezelven zult gij geeselen in uwe Synagogen, en zult ze vervolgen van stad tot stad;

35 opdat op u kome al het rechtvaardige bloed dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van Zacharía, den zoon van Barachía, welken gij gedood hebt tusschen den Tempel en het altaar.

36 Voorwaar zeg ik u, alle deze dingen zullen komen over dit geslacht.

37 Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de Profeten doodt, en steenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild.

38 Zie, uw huis wordt u woest gelaten.

39 Want ik zeg u, gij zult mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend *is* hij die komt in den naam des Heeren.

HOOFDSTUK 24.

En Jezus ging uit en vertrok van
den Tempel; en zijne discipelen
kwamen bij hem, om hem de
gebouwen des Tempels te toonen.
2 En Jezus zeide tot hen: Ziet gij
niet alle deze dingen? Voorwaar zeg
ik u, hier zal niet *een* steen op *den
anderen* steen gelaten worden, die
niet afgebroken zal worden.
3 En als hij op den Olijfberg gezeten
was, gingen de discipelen tot hem
alleen, zeggende: Zeg ons, wanneer
zullen deze dingen zijn? En welk *zal*
het teeken *zijn* van uwe toekomst en
van de voleinding der wereld?
4 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Ziet toe dat u niemand verleide;
5 want velen zullen komen onder mijnen naam, zeggende: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden.
6 En gij zult hooren van oorlogen en
geruchten van oorlogen: ziet toe, wordt
niet verschrikt; want alle *die* dingen
moeten geschieden, maar nog is het
einde niet.
7 Want *het ééne* volk zal tegen *het
andere* volk opstaan, en *het ééne*
koninkrijk tegen *het andere* koninkrijk; en daar zullen zijn hongersnooden,
en pestilentiën, en aardbevingen in verscheidene plaatsen.
8 Doch alle die dingen *zijn maar*
een begin der smarten.
9 Alsdan zullen zij u overleveren in
verdrukking, en zullen u dooden, en gij
zult gehaat worden van alle volkeren
om mijns naams wil.
10 En dan zullen er velen geërgerd
worden, en zullen elkander overleveren
en elkander haten.
11 En vele valsche profeten zullen opstaan, en zullen er velen verleiden.
12 En omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zoo zal de
liefde van velen verkouden.
13 Maar wie volharden zal tot het
einde, díe zal zalig worden.
14 En dit Evangelie des Koninkrijks
zal in de geheele wereld gepredikt
worden tot een getuigenis allen volkeren; en dàn zal het einde komen.
15 Wanneer gij dan zult zien den gruwel
der verwoesting, waarvan gesproken is
door Daniël den Profeet, staande in de
heilige plaats (die *het* leest, die merke
daarop),
16 dat alsdan die in Judéa zijn, vlieden op de bergen;
17 die op het dak is, kome niet af
om iets uit zijn huis weg te nemen;
18 en die op den akker is, keere niet
weder terug om zijne kleederen weg
te nemen.
19 Maar wee den bevruchten en den
zoogenden *vrouwen* in die dagen!
20 Doch bidt dat uwe vlucht niet geschiede des winters noch op eenen
sabbat;
21 want alsdan zal er groote verdrukking wezen, hoedanige niet is
geweest van het begin der wereld
tot nu toe, en ook niet zijn zal.
22 En zoo die dagen niet verkort
werden, geen vleesch zoude behouden
worden; maar om der uitverkorenen
wil zullen die dagen verkort worden.
23 Alsdan zoo iemand tot ulieden
zal zeggen: Zie, híer is de Christus,
of dáár, gelooft het niet.
24 Want daar zullen valsche christussen en valsche profeten opstaan, en
zullen groote teekenen en wonderheden
doen, alzoo dat zij (indien het mogelijk
ware) ook de uitverkorenen zouden
verleiden.
25 Zie, ik heb *het* u voorzegd.

26 Zoo zij dan tot u zullen zeggen: Zie, hij is in de woestijn, gaat niet uit; zie, *hij is* in de binnenkameren, gelooft het niet.

27 Want gelijk de bliksem uitgaat van het Oosten en schijnt tot het Westen, alzóó zal ook de toekomst van den Zoon des menschen wezen.

28 Want alwaar het doode lichaam zal zijn, daar zullen de arenden vergaderd worden.

29 En terstond na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van den hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen bewogen worden.

30 En alsdan zal in den hemel verschijnen het teeken van den Zoon des menschen; en dan zullen alle de geslachten der aarde weenen, en zullen den Zoon des menschen zien, komende op de wolken des hemels met groote kracht en heerlijkheid.

31 En hij zal zijne Engelen uitzenden met eene bazuin van groot geluid, en zij zullen zijne uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van *het éëne* uiterste der hemelen tot *het andere* uiterste derzelve.

32 En leert van den vijgeboom deze gelijkenis: wanneer zijn tak nu teêr wordt en de bladeren uitspruiten, zoo weet gij dat de zomer nabij is;

33 alzóó ook gijlieden, wanneer gij alle deze dingen zult zien, zoo weet dat *het* nabij is, voor de deur.

34 Voorwaar ik zeg u, dit geslacht zal geenszins voorbijgaan totdat alle deze dingen zullen geschied zijn.

35 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijne woorden zullen geenszins voorbijgaan.

36 Doch van dien dag en die ure weet niemand, ook niet de Engelen der hemelen, dan mijn Vader alleen.

37 En gelijk de dagen van Noach *waren,* alzóó zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.

38 Want gelijk zij waren in de dagen vóór den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, tot den dag toe, op welken Noach in de ark ging,

39 en bekenden het niet, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam: alzóó zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.

40 Alsdan zullen er twee op den akker zijn: de één zal aangenomen en de ander zal verlaten worden;

41 daar zullen twee *vrouwen* malen in den molen: de ééne zal aangenomen en de andere zal verlaten worden.

42 Waakt dan, want gij weet niet in welke ure uw Heere komen zal.

43 Maar weet dit, dat zoo de heer des huizes geweten had, in welke nachtwaak de dief komen zoude, hij zoude gewaakt hebben en zoude zijn huis niet hebben laten doorgraven.

44 Daarom zijt ook gij bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des menschen komen.

45 Wie is dan de getrouwe en voorzichtige dienstknecht, denwelke zijn heer over zijne dienstboden gesteld heeft, om hunlieden *hun* voedsel te geven ter rechter tijd?

46 Zalig is die dienstknecht, welken zijn heer komende, zal vinden alzóó doende.

47 Voorwaar ik zeg u, dat hij hem zal zetten over alle zijne goederen.

48 Maar zoo die kwade dienstknecht in zijn hart zoude zeggen: Mijn heer vertoeft te komen;

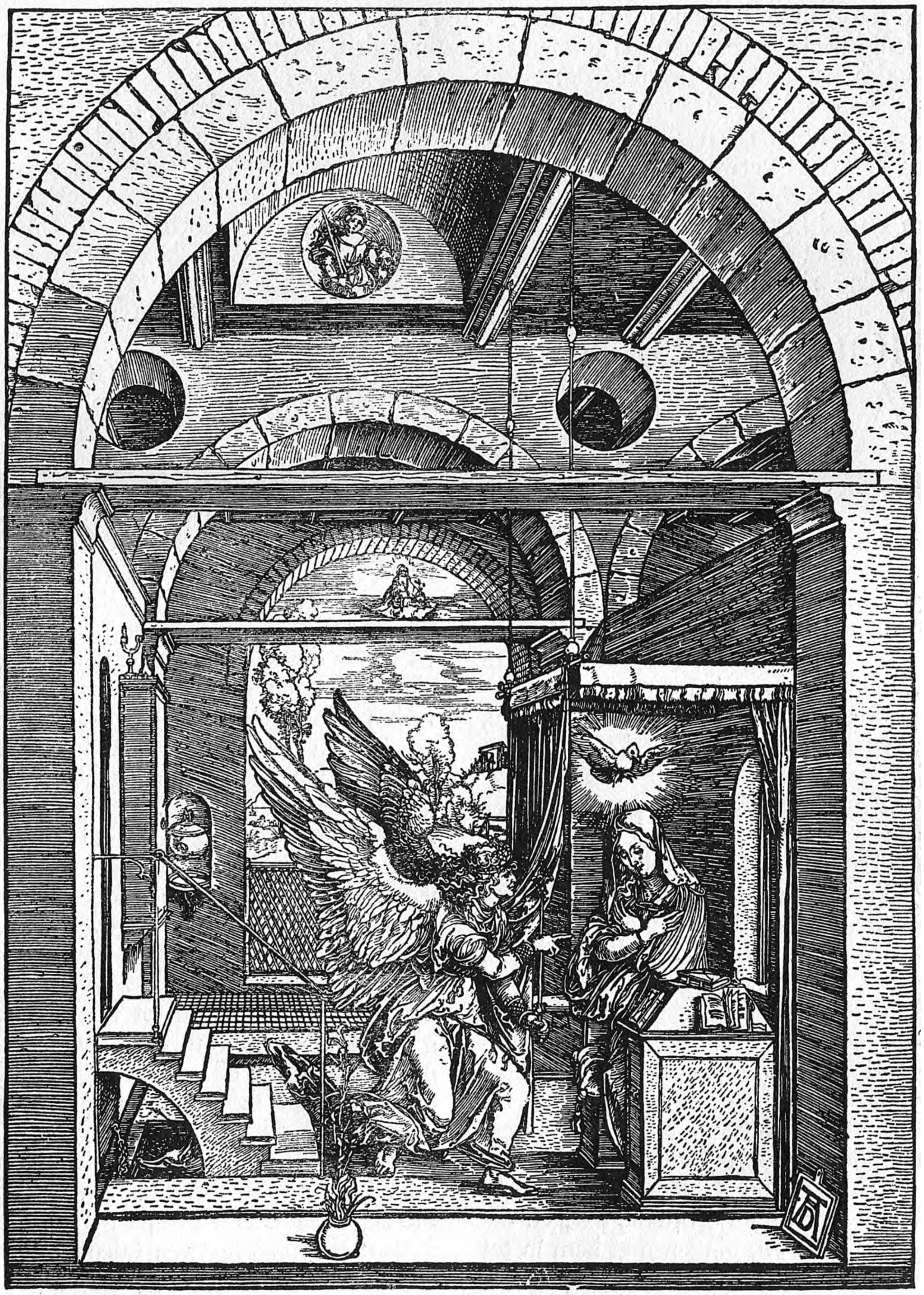

49 en zoude beginnen *zijne* mede-
dienstknechten te slaan, en te eten en
te drinken met de dronkaards:
50 zoo zal de heer dezes dienst-
knechts komen ten dage op welken
hij *hem* niet verwacht, en ter ure die
hij niet weet,
51 en zal hem afscheiden, en zijn deel
zetten met de geveinsden: dáár zal
weening zijn en knersing der tanden.

HOOFDSTUK 25.

Alsdan zal het Koninkrijk der
hemelen zijn gelijk tien maag-
den, welke hare lampen namen
en gingen uit, den bruidegom te ge-
moet.
2 En vijf van haar waren wijze en
vijf waren dwaze.
3 Die dwaas *waren,* hare lampen
nemende, namen geen olie met zich;
4 maar de wijze namen olie in hare
vaten, met hare lampen.
5 Als nu de bruidegom vertoefde,
werden zij allen sluimerig en vielen
in slaap.
6 En te middernacht geschiedde er
een geroep: Zie, de bruidegom komt,
gaat uit, hem te gemoet.
7 Toen stonden alle die maagden op,
en bereidden hare lampen.
8 En de dwaze zeiden tot de wijze:
Geeft ons van uwe olie; want onze
lampen gaan uit.
9 Doch de wijze antwoordden, zeg-
gende: *Geenszins,* opdat er misschien
voor ons en voor u niet genoeg zij;
maar gaat liever tot de verkoopers
en koopt voor uzelve.
10 Als zij nu henengingen om te
koopen, kwam de bruidegom; en die
gereed *waren,* gingen met hem in tot
de bruiloft, en de deur werd gesloten.
11 Daarna kwamen ook de andere
maagden, zeggende: Heere, Heere,
doe ons open.
12 En hij, antwoordende, zeide: Voor-
waar zeg ik u, ik ken u niet.
13 Zoo waakt dan, want gij weet
den dag niet, noch de ure, in dewelke
de Zoon des menschen komen zal.
14 Want het is gelijk een mensch,
die, buitenslands reizende, zijne dienst-
knechten riep, en gaf hun zijne goe-
deren over;
15 en den éénen gaf hij vijf talenten,
en den anderen twee, en den derden
één, een iegelijk naar zijn vermogen,
en verreisde terstond.
16 Die nu de vijf talenten ontvangen
had, ging henen en handelde daar-
mede, en won andere vijf talenten.
17 Desgelijks ook die de twee *ont-
vangen had,* die won ook andere
twee.
18 Maar die het ééne ontvangen had,
ging henen en groef in de aarde, en
verborg het geld zijns heeren.
19 En na eenen langen tijd kwam
de heer van die dienstknechten, en
hield rekening met hen.
20 En die de vijf talenten ontvangen
had, kwam en bracht tot hem andere
vijf talenten, zeggende: Heere, vijf
talenten hebt gij mij gegeven; zie,
andere vijf talenten heb ik boven de-
zelve gewonnen.
21 En zijn heer zeide tot hem: Wèl,
gij goede en getrouwe dienstknecht,
over weinig zijt gij getrouw geweest,
over veel zal ik u zetten: ga ìn in
de vreugde uws heeren.
22 En die de twee talenten ontvangen
had, kwam óók tot hem, en zeide:
Heere, twee talenten hebt gij mij ge-
geven; zie, andere twee talenten heb
ik boven dezelve gewonnen.

23 Zijn heer zeide tot hem: Wèl, gij
goede en getrouwe dienstknecht, over
weinig zijt gij getrouw geweest, over
veel zal ik u zetten: ga ìn in de
vreugde uws heeren.
24 Maar die het ééne talent ontvangen
had kwam óók, en zeide: Heere, ik
kende u dat gij een hard mensch zijt,
maaiende waar gij niet gezaaid hebt, en
vergaderende van daar *waar* gij niet
gestrooid hebt;
25 en bevreesd zijnde, ben ik henen-
gegaan en heb uw talent verborgen
in de aarde: zie, gij hebt het uwe.
26 Maar zijn heer, antwoordende, zeide
tot hem: Gij booze en luie dienst-
knecht, gij wist dat ik maai waar ik
niet gezaaid heb, en van daar ver-
gader, waar ik niet gestrooid heb:
27 zoo moest gij dan mijn geld bij
de wisselaren gedaan hebben, en ik
komende, zoude het mijne wederge-
nomen hebben met woeker.
28 Neemt dan van hem het talent weg,
en geeft het dengene die de tien talenten
heeft.
29 Want een iegelijk die heeft, *dien*
zal gegeven worden, en hij zal over-
vloedig hebben; maar van dengene
die niet heeft, van dien zal genomen
worden ook wat hij heeft.
30 En werpt den onnutten dienstknecht
uìt in de buitenste duisternis: dáár zal
weening zijn en knersing der tanden.
31 En wanneer de Zoon des menschen
komen zal in zijne heerlijkheid, en alle
de heilige Engelen met hem, dan zal
hij zitten op den troon zijner heerlijk-
heid;
32 en vóór hem zullen alle de volkeren
vergaderd worden, en hij zal ze van
elkander scheiden, gelijk de herder de
schapen van de bokken scheidt;
33 en hij zal de schapen tot zijne
rechter*hand* zetten, maar de bokken
tot *zijne* linker*hand.*
34 Alsdan zal de Koning zeggen tot
degenen die tot zijne rechter*hand zijn:*
Komt gij gezegenden mijns Vaders,
beërft het Koninkrijk hetwelk u bereid
is van de grondlegging der wereld;
35 want ik ben hongerig geweest en
gij hebt mij te eten gegeven, ik ben
dorstig geweest en gij hebt mij te
drinken gegeven, ik was een vreemde-
ling en gij hebt mij geherbergd,
36 *ik was* naakt en gij hebt mij ge-
kleed, ik ben krank geweest en gij
hebt mij bezocht, ik was in de ge-
vangenis en gij zijt tot mij gekomen.
37 Dan zullen de rechtvaardigen hem
antwoorden, zeggende: Heere, wanneer
hebben wij u hongerig gezien, en ge-
spijzigd? of dorstig, en te drinken
gegeven?
38 En wanneer hebben wij u een
vreemdeling gezien, en geherbergd? of
naakt, en gekleed?
39 En wanneer hebben wij u krank
gezien of in de gevangenis, en zijn
tot u gekomen?
40 En de Koning zal antwoorden en
tot hen zeggen: Voorwaar zeg ik u,
voor zooveel gij *dit* één van deze mijne
minste broeders gedaan hebt, zoo hebt
gij *dat* mij gedaan.
41 Dan zal hij zeggen ook tot degenen
die ter linker*hand zijn:* Gaat weg van
mij, gij vervloekten, in het eeuwige
vuur, hetwelk den duivel en zijnen
engelen bereid is;
42 want ik ben hongerig geweest en
gij hebt mij niet te eten gegeven, ik
ben dorstig geweest en gij hebt mij
niet te drinken gegeven,
43 ik was een vreemdeling en gij hebt
mij niet geherbergd, naakt en gij hebt

mij niet gekleed, krank en in de gevangenis en gij hebt mij niet bezocht.
44 Dan zullen ook dezen hem antwoorden, zeggende: Heere, wanneer hebben wij u hongerig gezien, of dorstig, of een vreemdeling, of naakt, of krank, of in de gevangenis, en hebben u niet gediend?
45 Dan zal hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar zeg ik u, voor zooveel gij *dit* één van deze minsten niet gedaan hebt, zoo hebt gij het mij óók niet gedaan.
46 En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven.

HOOFDSTUK 26.

En het is geschied als Jezus alle deze woorden geëindigd had, dat hij tot zijne discipelen zeide:
2 Gij weet dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des menschen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden.
3 Toen vergaderden de Overpriesters en de Schriftgeleerden en de Ouderlingen des volks in de zaal des Hoogepriesters, die genaamd was Kajafas,
4 en beraadslaagden te zamen, dat zij Jezus met listigheid vangen en dooden zouden.
5 Doch zij zeiden: Niet in het feest, opdat er geen oproer worde onder het volk.
6 Als nu Jezus te Bethanië was, ten huize van Simon den melaatsche,
7 kwam tot hem eene vrouw, hebbende eene albasten flesch met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op zijn hoofd, daar hij aan *tafel* zat.
8 En zijne discipelen *dat* ziende, namen het zeer kwalijk, zeggende: Waartoe dit verlies?
9 Want deze zalf had duur kunnen verkocht en *de penningen* den armen gegeven worden.
10 Maar Jezus, *zulks* verstaande, zeide tot hen: Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? Want zij heeft een goed werk aan mij gewrocht.
11 Want de armen hebt gij altijd met u, maar mij hebt gij niet altijd.
12 Want als zij deze zalf op mijn lichaam gegoten heeft, zoo heeft zij het gedaan tot *eene voorbereiding van* mijne begrafenis.
13 Voorwaar zeg ik u, alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de geheele wereld, *daar* zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.
14 Toen ging een van de twaalve, genaamd Judas Iskariot, tot de Overpriesters,
15 en zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren *penningen*.
16 En van toen af zocht hij gelegenheid dat hij hem overleveren mocht.
17 En op den eersten *dag* der ongehevelde *brooden* kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende tot hem: Waar wilt gij dat wij u bereiden het Pascha te eten?
18 En hij zeide: Gaat henen in de stad tot zulk eenen, en zegt hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij, ik zal bij u het Pascha houden met mijne discipelen.
19 En de discipelen deden gelijk Jezus hun bevolen had, en bereidden het Pascha.
20 En als het avond geworden was, zat hij aan met de twaalve.
21 En toen zij aten, zeide hij: Voorwaar ik zeg u, dat een van u mij zal verraden.

22 En zij zeer bedroefd geworden
zijnde, begon een iegelijk van hen tot
hem te zeggen: Ben ik het, Heere?
23 En hij, antwoordende, zeide: Die
de hand met mij in den schotel in-
doopt, die zal mij verraden.
24 De Zoon des menschen gaat wel
henen gelijk van hem geschreven is,
maar wee dien mensch door welken
de Zoon des menschen verraden wordt!
Het ware hem goed zoo die mensch
niet geboren ware geweest.
25 En Judas die hem verried, ant-
woordde en zeide: Ben ik het, Rabbi?
Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.
26 En als zij aten, nam Jezus het
brood, en gezegend hebbende, brak
hij het, en gaf het den discipelen, en
zeide: Neemt, eet, dat is mijn lichaam.
27 En hij nam den drinkbeker, en
gedankt hebbende, gaf hun *dien,* zeg-
gende: Drinkt allen daaruit;
28 want dat is mijn bloed, het *bloed*
des nieuwen testaments, hetwelk voor
velen vergoten wordt tot vergeving
der zonden.
29 En ik zeg u, dat ik van nu áán
niet zal drinken van deze vrucht des
wijnstoks, tot op dien dag, wanneer ik
met u dezelve nieuw zal drinken in
het Koninkrijk mijns Vaders.
30 En als zij den lofzang gezongen had-
den, gingen zij uit naar den Olijfberg.
31 Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult
allen aan mij geërgerd worden in dezen
nacht; want daar is geschreven: Ik
zal den herder slaan, en de schapen
der kudde zullen verstrooid worden.
32 Maar nadat ik zal opgestaan zijn,
zal ik u voorgaan naar Galiléa.
33 Doch Petrus, antwoordende, zeide
tot hem: Al werden zij ook allen aan
u geërgerd, ik zal nimmermeer geër-
gerd worden.
34 Jezus zeide tot hem: Voorwaar
ik zeg u, dat gij in dezen zelfden nacht,
eer de haan gekraaid zal hebben, mij
driemaal zult verloochenen.
35 Petrus zeide tot hem: Al moest
ik ook met u sterven, zoo zal ik u
geenszins verloochenen. Desgelijks zei-
den ook alle de discipelen.
36 Toen ging Jezus met hen in eene
plaats genaamd Gethsemané, en zeide
tot de discipelen: Zit hier neder tot-
dat ik henenga en aldaar zal gebeden
hebben.
37 En met zich nemende Petrus en
de twee zonen van Zebedeüs, be-
gon hij droevig en zeer beangst te
worden.
38 Toen zeide hij tot hen: Mijne ziel
is geheel bedroefd tot den dood toe:
blijft hier en waakt met mij.
39 En een weinig voortgegaan zijnde,
viel hij op zijn aangezicht, biddende
en zeggende: Mijn Vader, indien het
mogelijk is, laat dezen drinkbeker van
mij voorbijgaan; doch niet gelijk ik
wil, maar gelijk Gij *wilt.*
40 En hij kwam tot de discipelen en
vond ze slapende, en zeide tot Petrus:
Kondet gijlieden dan niet één uur met
mij waken?
41 Waakt en bidt, opdat gij niet in
verzoeking komt: de geest is wel ge-
willig, maar het vleesch is zwak.
42 Wederom ten tweeden male henen-
gaande, bad hij, zeggende: Mijn Vader,
indien deze drinkbeker van mij niet
voorbij kan gaan tenzij dat ik hem
drinke, uw wil geschiede.
43 En komende *bij hen,* vond hij
ze wederom slapende; want hunne
oogen waren bezwaard.
44 En hen latende, ging hij wederom
henen en bad ten derden male, zeg-
gende dezelfde woorden.

8

45 Toen kwam hij tot zijne discipelen, en zeide tot hen: Slaapt *nu* voort en rust; zie, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des menschen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.
46 Staat op, laat ons gaan: zie, hij is nabij die mij verraadt.
47 En als hij nog sprak, zie, Judas, een van de twaalve, kwam, en met hem eene groote schare met zwaarden en stokken, *gezonden* van de Overpriesteren en Ouderlingen des volks.
48 En die hem verried, had hun een teeken gegeven, zeggende: Dien ik zal kussen, die is het: grijpt hem.
49 En terstond komende tot Jezus, zeide hij: Wees gegroet, Rabbi; en hij kuste hem.
50 Maar Jezus zeide tot hem: Vriend, waartoe zijt gij hier? Toen kwamen zij toe, en sloegen de handen aan Jezus en grepen hem.
51 En zie, een van degenen die met Jezus waren, de hand uitstekende, trok zijn zwaard uit, en slaande den dienstknecht des Hoogepriesters, hieuw zijn oor af.
52 Toen zeide Jezus tot hem: Keer uw zwaard weder in zijne plaats; want allen die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan.
53 Of meent gij dat ik mijnen Vader nu niet kan bidden, en Hij zal mij meer dan twaalf legioenen Engelen bijzetten?
54 Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, *die zeggen* dat het alzóó geschieden moet?
55 Terzelfder ure sprak Jezus tot de scharen: Gij zijt uitgegaan als tegen eenen moordenaar, met zwaarden en stokken, om mij te vangen: dagelijks zat ik bij u, leerende in den Tempel, en gij hebt mij niet gegrepen;
56 doch dit alles is geschied opdat de Schriften der Profeten zouden vervuld worden. Toen vluchtten alle de discipelen, hem verlatende.
57 Die nu Jezus gevangen hadden, leidden *hem* henen tot Kajafas den Hoogepriester, alwaar de Schriftgeleerden en de Ouderlingen vergaderd waren.
58 En Petrus volgde hem van verre tot aan de zaal des Hoogepriesters, en binnengegaan zijnde zat hij bij de dienaren, om het einde te zien.
59 En de Overpriesters en de Ouderlingen en de geheele Groote Raad zochten valsche getuigenis tegen Jezus, opdat zij hem dooden mochten, en vonden niet;
60 en hoewel er vele valsche getuigen toegekomen waren, zoo vonden zij *toch* niet.
61 Maar ten laatste kwamen twee valsche getuigen, en zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan den Tempel Gods afbreken, en in drie dagen denzelven opbouwen.
62 En de Hoogepriester opstaande, zeide tot hem: Antwoordt gij niets? Wat getuigen dezen tegen u?
63 Doch Jezus zweeg stil. En de Hoogepriester, antwoordende, zeide tot hem: Ik bezweer u bij den levenden God, dat gij ons zegt of gij zijt de Christus, de Zone Gods.
64 Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch ik zeg ulieden, van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen zittende ter rechter*hand* der kracht *Gods,* en komende op de wolken des hemels.
65 Toen verscheurde de Hoogepriester zijne kleederen, zeggende: Hij heeft *God* gelasterd: wat hebben wij nog getuigen van noode? Zie, nu hebt gij zijne *gods*lastering gehoord;

66 wat dunkt ulieden? En zij, ant-
woordende, zeiden: Hij is des doods
schuldig.
67 Toen spuwden zij in zijn aangezicht,
en sloegen hem met vuisten;
68 en anderen gaven hem kinnebak-
slagen, zeggende: Profeteer ons, Chris-
tus, wie is het die u geslagen heeft?
69 En Petrus zat buiten in de zaal;
en eene dienstmaagd kwam tot hem,
zeggende: Gij waart óók met Jezus
den Galileër.
70 Maar hij loochende het voor allen,
zeggende: Ik weet niet wat gij zegt.
71 En als hij naar de voorpoort uit-
ging, zag hem eene andere *dienst-
maagd,* en zeide tot degenen die aldaar
waren: Deze was óók met Jezus den
Nazarener.
72 En hij loochende het wederom met
eenen eed, *zeggende:* Ik ken den
mensch niet.
73 En een weinig daarna, die daar
stonden, bijkomende, zeiden tot Petrus:
Waarlijk, gij zijt óók van die, want
ook uwe spraak maakt u openbaar.
74 Toen begon hij *zich* te vervloeken
en te zweren: Ik ken den mensch
niet.
75 En terstond kraaide de haan; en
Petrus werd indachtig het woord van
Jezus, die tot hem gezegd had: Eer
de haan gekraaid zal hebben, zult gij
mij driemaal verloochenen. En naar
buiten gaande, weende hij bitterlijk.

HOOFDSTUK 27.

Als het nu morgenstond ge-
worden was, hebben alle de
Overpriesters en de Ouder-
lingen des volks te zamen raad ge-
nomen tegen Jezus, dat zij hem doo-
den zouden.
2 En hem gebonden hebbende, leid-
den zij *hem* weg, en gaven hem over
aan Pontius Pilatus den Stadhouder.
3 Toen heeft Judas die hem verra-
den had, ziende dat hij veroordeeld
was, berouw gehad, en heeft de dertig
zilveren *penningen* den Overpriesteren
en den Ouderlingen wedergebracht,
4 zeggende: Ik heb gezondigd, ver-
radende het onschuldig bloed. Maar
zij zeiden: Wat gaat òns *dat* aan?
Gij moogt toezien.
5 En als hij de zilveren *penningen*
in den Tempel geworpen had, ver-
trok hij, en henengaande, verworgde
zichzelven.
6 En de Overpriesters de zilveren *pen-
ningen* nemende, zeiden: Het is niet
geoorloofd dezelve in de offerkist te
leggen, dewijl het een prijs des bloeds is.
7 En te zamen raad genomen heb-
bende, kochten zij daarmede den akker
des pottenbakkers, tot eene begrafenis
voor de vreemdelingen.
8 Daarom is die akker genaamd de
akker des bloeds tot op den huidigen
dag.
9 Toen is vervuld geworden hetgeen
gesproken is door den Profeet Jere-
mía, zeggende: En zij hebben de dertig
zilveren *penningen* genomen, de waar-
de des gewaardeerden van de kinde-
ren Israëls, denwelke zij gewaardeerd
hebben,
10 en hebben dezelve gegeven voor
den akker des pottenbakkers; volgens
hetgeen mij de Heere bevolen heeft.
11 En Jezus stond voor den Stad-
houder; en de Stadhouder vraagde
hem, zeggende: Zijt gij de Koning der
Joden? En Jezus zeide hem: Gij zegt het.
12 En als hij van de Overpriesters
en de Ouderlingen beschuldigd werd,
antwoordde hij niets.

13 Toen zeide Pilatus tot hem: Hoort gij
niet hoevele *zaken* zij tegen u getuigen?
14 Maar hij antwoordde hem niet op
een één̄ig woord, alzoo dat de Stadhouder zich zeer verwonderde.
15 En op het feest was de Stadhouder gewoon den volke éénen gevangene los te laten, welken zij wilden.
16 En zij hadden toen een welbekenden gevangene, genaamd Bar-Abbas.
17 Als zij dan vergaderd waren, zeide Pilatus tot hen: Welken wilt gij dat ik u zal loslaten, Bar-Abbas, of Jezus die genaamd wordt Christus?
18 Want hij wist dat zij hem door nijdigheid overgeleverd hadden.
19 En als hij op den rechterstoel zat, zoo heeft zijne huisvrouw tot hem gezonden, zeggende: Heb *toch* niets te doen met dien rechtvaardige, want ik heb heden veel geleden in den droom om zijnentwil.
20 Maar de Overpriesters en de Ouderlingen hebben de scharen aangeraden, dat zij zouden Bar-Abbas begeeren en Jezus dooden.
21 En de Stadhouder, antwoordende, zeide tot hen: Welken van deze twee wilt gij dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-Abbas.
22 Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan doen *met* Jezus die genaamd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat hem gekruisigd worden.
23 Doch de Stadhouder zeide: Wat heeft hij dan kwaads gedaan? En zij riepen te meer, zeggende: Laat hem gekruisigd worden!
24 Als nu Pilatus zag dat hij niets vorderde, maar veel meer *dat er* oproer werd, nam hij water en wiesch de handen vóór de schare, zeggende: Ik ben onschuldig aan het bloed dezes rechtvaardigen: gijlieden moogt toezien.
25 En al het volk antwoordende, zeide: Zijn bloed *kome* over ons en over onze kinderen!
26 Toen liet hij hun Bar-Abbas los, maar Jezus gegeeseld hebbende, gaf hij hem over om gekruisigd te worden.
27 Toen namen de krijgsknechten des Stadhouders Jezus met zich in het rechthuis en vergaderden over hem de gansche bende.
28 En als zij hem ontkleed hadden, deden zij hem eenen purperen mantel om;
29 en eene kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten zij *die* op zijn hoofd en eenen rietstok in zijne rechter*hand;* en vallende op hunne knieën voor hem, bespotten zij hem, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden;
30 en op hem gespuwd hebbende, namen zij den rietstok en sloegen op zijn hoofd.
31 En toen zij hem bespot hadden, deden zij hem den mantel af en deden hem zijne kleederen aan, en leidden hem henen om te kruisigen.
32 En uitgaande, vonden zij eenen man van Cyréne, met name Simon; dezen dwongen zij dat hij zijn kruis droeg.
33 En gekomen zijnde tot de plaats genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats,
34 gaven zij hem te drinken edik met gal gemengd; en als hij *dien* geproefd had, wilde hij niet drinken.
35 Toen zij nu hem gekruisigd hadden, verdeelden zij zijne kleederen, het lot werpende; opdat vervuld zoude worden hetgeen gezegd is door den Profeet: Zij hebben mijne kleederen onder zich verdeeld, en hebben het lot over mijne kleeding geworpen.

36 En zij nederzittende, bewaarden
hem aldaar.
37 En zij stelden boven zijn hoofd
zijne beschuldiging geschreven: DEZE
IS JEZUS DE KONING DER JODEN.
38 Toen werden met hem twee moor-
denaars gekruisigd, één ter rechter- en
één ter linker*zijde*.
39 En die voorbijgingen, lasterden
hem, schuddende hunne hoofden
40 en zeggende: Gij die den Tempel
afbreekt en in drie dagen opbouwt,
verlos uzelven! Indien gij de Zoon
Gods zijt, zoo kom af van het kruis.
41 En desgelijks ook de Overpriesters
met de Schriftgeleerden en de Ouder-
lingen en Farizeërs *hem* bespottende,
zeiden:
42 Anderen heeft hij verlost, hij kan
zichzelven niet verlossen; indien hij de
Koning Israëls is, dat hij nu afkome van
het kruis, en wij zullen hem gelooven.
43 Hij heeft op God betrouwd; dat
Hij hem nu verlosse, indien Hij hem
wèl wil; want hij heeft gezegd: Ik
ben Gods Zoon.
44 En hetzelfde verweten hem ook de
moordenaars die met hem gekruisigd
waren.
45 En van de zesde ure aan werd
er duisternis over de geheele aarde,
tot de negende ure toe.
46 En omtrent de negende ure riep
Jezus met eene groote stem, zeggende:
ELI, ELI, LAMA SABACHTANI? Dat
is: Mijn God, mijn God, waarom hebt
Gij mij verlaten?
47 En sommigen van die daar stonden
zulks hoorende, zeiden: Deze roept
Elía.
48 En terstond een van hen *toe*-
loopende, nam een spons, en *die* met
edik gevuld hebbende, stak ze op eenen
rietstok, en gaf hem te drinken.
49 Doch de anderen zeiden: Houd op,
laat ons zien of Elía komt om hem
te verlossen.
50 En Jezus wederom met eene groote
stem roepende, gaf den geest.
51 En zie, het voorhangsel des Tem-
pels scheurde in tweeën, van boven
tot beneden, en de aarde beefde, en
de steenrotsen scheurden,
52 en de graven werden geopend,
en vele lichamen der heiligen die ont-
slapen waren, werden opgewekt;
53 en uit de graven uitgegaan zijnde
na zijne opstanding, kwamen zij in de
heilige stad, en zijn velen verschenen.
54 En de hoofdman over honderd,
en die met hem Jezus bewaarden, ziende
de aardbeving en de dingen die ge-
schied waren, werden zeer bevreesd,
zeggende: Waarlijk, deze was Gods
Zoon.
55 En aldaar waren vele vrouwen
van verre aanschouwende, die Jezus
gevolgd waren van Galiléa om hem
te dienen:
56 onder dewelke was Maria Magda-
léna, en Maria de moeder van Jacobus
en Joses, en de moeder der zonen van
Zebedeüs.
57 En als het avond geworden was,
kwam een rijk man van Arimathéa,
met name Jozef, die ook zelf een dis-
cipel van Jezus was:
58 deze kwam tot Pilatus en begeerde
het lichaam van Jezus. Toen beval
Pilatus dat *hem* het lichaam gegeven
zoude worden.
59 En Jozef het lichaam nemende,
wond hetzelve in een zuiver fijn lijnwaad,
60 en leide dat in zijn nieuw graf,
hetwelk hij in eene steenrots uitge-
houwen had; en eenen grooten steen
tegen de deur des grafs gewenteld
hebbende, ging hij weg.

61 En aldaar was Maria Magdaléna en de andere Maria, zittende tegenover het graf.
62 Des anderen daags nu, welke is na de voorbereiding, vergaderden de Overpriesters en de Farizeërs tot Pilatus,
63 zeggende: Heere, wij zijn indachtig dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: Na drie dagen zal ik opstaan.
64 Beveel dan dat het graf verzekerd worde tot den derden dag toe, opdat zijne discipelen misschien niet komen bij nacht en stelen hem, en zeggen tot het volk: Hij is opgestaan van de dooden: en *zoo* zal de laatste dwaling erger zijn dan de eerste.
65 En Pilatus zeide tot hen: Gij hebt eene wacht: gaat henen, verzekert het gelijk gij 't verstaat.
66 En zij henengaande, verzekerden het graf met de wacht, den steen verzegeld hebbende.

HOOFDSTUK 28.

En laat *na* den sabbat, als het begon te lichten, tegen den eersten *dag* der week, kwam Maria Magdaléna, en de andere Maria, om het graf te bezien.
2 En zie, daar geschiedde eene groote aardbeving; want een Engel des Heeren, nederdalende uit den hemel, kwam toe en wentelde den steen af van de deur, en zat op denzelven.
3 En zijne gedaante was gelijk een bliksem, en zijne kleeding wit gelijk sneeuw.
4 En uit vrees van hem zijn de wachters zeer verschrikt geworden, en werden als dooden.
5 Maar de Engel, antwoordende, zeide tot de vrouwen: Vreest gijlieden niet; want ik weet dat gij zoekt Jezus die gekruisigd was.
6 Hij is hier niet; want hij is opgestaan, gelijk hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats waar de Heere gelegen heeft.
7 En gaat haastelijk henen en zegt zijnen discipelen, dat hij opgestaan is van de dooden; en zie, hij gaat u vóór naar Galiléa: dáár zult gij hem zien. Zie, ik heb het ulieden gezegd.
8 En haastelijk uitgaande van het graf, met vreeze en groote blijdschap, liepen zij henen om *hetzelve* zijnen discipelen te boodschappen.
9 En als zij henengingen om zijnen discipelen te boodschappen, zie, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet. En zij tot *hem* komende, grepen zijne voeten en aanbaden hem.
10 Toen zeide Jezus tot haar: Vreest niet; gaat henen, boodschapt mijnen broederen, dat zij henengaan naar Galiléa, en aldaar zullen zij mij zien.
11 En als zij henengingen, zie, eenigen van de wacht kwamen in de stad, en boodschapten den Overpriesters alle de dingen die geschied waren.
12 En zij vergaderd zijnde met de Ouderlingen, en te zamen raad genomen hebbende, gaven zij den krijgsknechten veel geld,
13 en zeiden: Zegt: Zijne discipelen zijn des nachts gekomen en hebben hem gestolen, als wij sliepen.
14 En indien zulks komt gehoord te worden van den Stadhouder, wij zullen hem tevreden stellen en maken dat gij zonder zorg zijt.

15 En zij het geld genomen hebbende,
deden gelijk zij geleerd waren. En dit
woord is verbreid geworden bij de
Joden tot op den huidigen dag.
16 En de elf discipelen zijn henenge-
gaan naar Galiléa, naar den berg waar
Jezus hen bescheiden had.
17 En als zij hem zagen, baden zij
hem aan; doch sommigen twijfelden.
18 En Jezus bij hen komende, sprak
tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle
macht in hemel en op aarde.
19 Gaat dan henen, onderwijst alle
de volkeren, dezelve doopende in den
naam des Vaders en des Zoons en des
Heiligen Geestes, leerende hen onder-
houden alles wat ik u geboden heb.
20. En zie, ik ben met ulieden alle de
dagen tot de voleinding der wereld.
Amen.

HET HEILIG EVANGELIE

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

MARCUS

HET HEILIG EVANGELIE VAN
MARCUS

HOOFDSTUK 1.

Het begin des Evangelies van
JEZUS CHRISTUS, den Zoon
Gods.
2 Gelijk geschreven is in de Profeten:
Zie, Ik zend mijnen Engel voor uw
aangezicht, die uwen weg voor u henen
bereiden zal:
3 de stem des roependen in de woestijn:
Bereidt den weg des Heeren, maakt
zijne paden recht.
4 Johannes was doopende in de woes-
tijn, en predikende den doop der be-
keering tot vergeving der zonden.
5 En al het Joodsche land ging tot
hem uit, en die van Jeruzalem; en zij
werden allen van hem gedoopt in de
rivier den Jordaan, belijdende hunne
zonden.
6 En Johannes was gekleed met ke-
melshaar, en met eenen lederen gor-
del om zijne lendenen en at sprink-
hanen en wilden honig.
7 En hij predikte, zeggende: Na mij
komt die sterker is dan ik, wien ik
niet waardig ben, nederbukkende, den
riem zijner schoenen te ontbinden.
8 Ik heb ulieden wel gedoopt met
water, maar hij zal u doopen met den
Heiligen Geest.
9 En het geschiedde in die dagen
dat Jezus kwam van Nazareth, *gele-
gen* in Galiléa, en werd van Johannes
gedoopt in den Jordaan.
10 En terstond als hij uit het water
opklom, zag hij de hemelen opengaan,
en den Geest gelijk eene duive op
hem nederdalen.
11 En daar geschiedde eene stem uit
de hemelen: Gij zijt mijn geliefde Zoon,
in denwelke Ik mijn welbehagen heb.
12 En terstond dreef hem de Geest
uit in de woestijn.
13 En hij was aldaar in de woestijn
veertig dagen, verzocht van den satan,
en was bij de wilde gedierten; en de
Engelen dienden hem.
14 En nadat Johannes overgeleverd
was, kwam Jezus in Galiléa, predi-
kende het Evangelie van het Konink-
rijk Gods,
15 en zeggende: De tijd is vervuld,
en het Koninkrijk Gods is nabij ge-
komen: bekeert u en gelooft het
Evangelie.
16 En wandelende bij de Galileesche
zee, zag hij Simon en Andréas zijnen
broeder, werpende het net in de zee
(want zij waren visschers);
17 en Jezus zeide tot hen: Volgt mij
na, en ik zal maken dat gij visschers
der menschen zult worden.
18 En zij terstond hunne netten ver-
latende, zijn hem gevolgd.
19 En van daar een weinig voort-
gegaan zijnde, zag hij Jacobus den
zoon van Zebedeüs, en Johannes zij-
nen broeder, en dezelven in het schip
hunne netten vermakende;
20 en terstond riep hij ze; en zij laten-
de hunnen vader Zebedeüs in het
schip met de huurlingen, zijn hem
nagevolgd.

21 En zij kwamen binnen Kapernaüm;
en terstond op den sabbatdag in de
Synagoge gegaan zijnde, leerde hij.
22 En zij versloegen zich over zijne
leer; want hij leerde hen als macht-
hebbende, en niet als de Schriftge-
leerden.
23 En daar was in hunne Synagoge
een mensch met eenen onreinen geest,
en hij riep uit,
24 zeggende: Laat af, wat hebben
wij met u *te doen,* gij Jezus Naza-
rener? Zijt gij gekomen om ons te
verderven? Ik ken u wie gij zijt, *name-
lijk* de Heilige Gods.
25 En Jezus bestrafte hem, zeggende:
Zwijg stil en ga uit van hem.
26 En de onreine geest hem scheu-
rende, en roepende met eene groote
stem, ging uit van hem.
27 En zij werden allen verbaasd, zoo-
dat zij onder elkander vraagden, zeg-
gende: Wat is dit? Wat nieuwe leer
is deze, dat hij met macht ook den
onreinen geesten gebiedt, en zij hem
gehoorzaam zijn?
28 En zijn gerucht ging terstond uit
in het geheele omliggende land van
Galiléa.
29 En van stonde áán uit de Syna-
goge gegaan zijnde, kwamen zij in het
huis van Simon en Andréas, met Jaco-
bus en Johannes.
30 En Simons vrouwsmoeder lag met
de koorts; en terstond zeiden zij hem
van haar.
31 En hij tot haar gaande, vatte hare
hand, en richtte ze op; en terstond
verliet haar de koorts, en zij diende
hen.
32 Als het nu avond geworden was,
toen de zon onderging, brachten zij
tot hem allen die kwalijk gesteld en
van den duivel bezeten waren.
33 En de geheele stad was bijeen-
vergaderd omtrent de deur.
34 En hij genas er velen die door
verscheidene ziekte kwalijk gesteld
waren, en wierp vele duivelen uit, en
liet den duivelen niet toe te spreken,
omdat zij hem kenden.
35 En des morgens vroeg, als het
nog diep in den nacht was, opgestaan
zijnde, ging hij uit en ging henen in
eene woeste plaats, en bad aldaar.
36 En Simon en die met hem *waren,*
zijn hem nagevolgd.
37 En zij hem gevonden hebbende,
zeiden tot hem: Zij zoeken u allen.
38 En hij zeide tot hen: Laat ons in
de bijliggende vlekken gaan, opdat ik
ook dáár predike; want daartoe ben
ik uitgegaan.
39 En hij predikte in hunne Syna-
gogen, door geheel Galiléa, en wierp
de duivelen uit.
40 En tot hem kwam een melaatsche,
biddende hem en vallende voor hem
op de knieën, en tot hem zeggende:
Indien gij wilt, gij kunt mij reinigen.
41 En Jezus, met barmhartigheid in-
nerlijk bewogen zijnde, strekte de hand
uit en raakte hem aan, en zeide tot
hem: Ik wil, word gereinigd.
42 En als hij *dit* gezegd had, ging
de melaatschheid terstond vàn hem, en
hij werd gereinigd.
43 En als hij hem strengelijk verboden
had, deed hij hem terstond vàn zich
gaan,
44 en zeide tot hem: Zie dat gij
niemand iets zegt; maar ga henen en
vertoon uzelven den Priester, en offer
voor uwe reiniging hetgeen Mozes
geboden heeft, hun tot een getuigenis.
45 Maar hij uitgegaan zijnde, begon
vele dingen te verkondigen en dat
woord te verbreiden, alzoo dat hij niet

meer openlijk in de stad kon komen, maar was buiten in de woeste plaatsen; en zij kwamen tot hem van alle kanten.

HOOFDSTUK 2.

En na *sommige* dagen is hij wederom binnen Kapernaüm gekomen; en het werd gehoord dat hij in huis was.
2 En terstond vergaderden *daar* velen, alzoo dat ook zelfs de *plaatsen* omtrent de deur *hen* niet meer konden bevatten; en hij sprak het Woord tot hen.
3 En daar kwamen *sommigen* tot hem, brengende eenen geraakte, die van vier gedragen werd.
4 En niet kunnende tot hem genaken overmits de schare, ontdekten zij het dak waar hij was; en *dat* opgebroken hebbende, lieten zij het beddeken neder waar de geraakte op lag.
5 En Jezus, hun geloof ziende, zeide tot den geraakte: Zoon, uwe zonden zijn u vergeven.
6 En sommigen van de Schriftgeleerden zaten aldaar, en overdachten in hunne harten:
7 Wat spreekt deze aldus *gods*lasteringen? Wie kan de zonden vergeven dan alleen God?
8 En Jezus terstond in zijnen geest bekennende, dat zij alzóó in zichzelve overdachten, zeide tot hen: Wat overdenkt gij deze dingen in uwe harten?
9 Wat is lichter, te zeggen tot den geraakte: De zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en neem uw beddeken op, en wandel?
10 Doch opdat gij moogt weten dat de Zoon des menschen macht heeft om de zonden op de aarde te vergeven (zeide hij tot den geraakte):
11 Ik zeg u, sta op, neem uw beddeken op, en ga henen naar uw huis.
12 En terstond stond hij op, en het beddeken opgenomen hebbende, ging hij uit in aller tegenwoordigheid; zoodat zij zich allen ontzetten en verheerlijkten God, zeggende: Wij hebben nooit zulks gezien.
13 En hij ging wederom uit naar de zee; en de geheele schare kwam tot hem, en hij leerde ze.
14 En voorbijgaande, zag hij Levi, *den zoon* van Alfeüs, zitten in het tolhuis, en zeide tot hem: Volg mij. En hij opstaande, volgde hem.
15 En het geschiedde als hij aanzat in deszelfs huis, dat ook vele tollenaren en zondaren aanzaten met Jezus en zijne discipelen; want zij waren velen, en waren hem gevolgd.
16 En de Schriftgeleerden en de Farizeërs, ziende hem eten met de tollenaren en zondaren, zeiden tot zijne discipelen: Wat *is het,* dat hij met de tollenaren en zondaren eet en drinkt?
17 En Jezus, *dat* hoorende, zeide tot hen: Die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn. Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekeering.
18 En de discipelen van Johannes en van de Farizeërs vastten; en zij kwamen en zeiden tot hem: Waarom vasten de discipelen van Johannes en van de Farizeërs, en úwe discipelen vasten niet?
19 En Jezus zeide tot hen: Kunnen ook de bruiloftskinderen vasten, terwijl de bruidegom bij hen is? Zoo langen tijd zij den bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten;
20 maar de dagen zullen komen wanneer de bruidegom van hen zal weg-

genomen zijn, en alsdan zullen zij vas-
ten in die dagen.
21 En niemand naait eenen lap on-
gevold laken op een oud kleed; an-
ders scheurt deszelfs nieuwe aange-
naaide lap *iets* af van het oude *kleed*,
en daar wordt een erger scheur.
22 En niemand doet nieuwen wijn in ou-
de *lederen* zakken; anders doet de nieu-
we wijn de *lederen* zakken bersten, en de
wijn wordt uitgestort, en de *lederen* zak-
ken verderven; maar nieuwen wijn moet
men in nieuwe *lederen* zakken doen.
23 En het geschiedde dat hij op eenen
sabbatdag door het gezaaide ging, en
zijne discipelen begonnen, al gaande,
aren te plukken.
24 En de Farizeërs zeiden tot hem:
Zie, waarom doen zij op den sabbat-
dag wat niet geoorloofd is?
25 En hij zeide tot hen: Hebt gij
nooit gelezen wat David gedaan heeft,
als hij nood had, en hem hongerde
en dengenen die met hem *waren?*
26 hoe hij ingegaan is in het Huis Gods,
ten tijde van Abjathar den Hooge-
priester, en de toonbrooden gegeten
heeft, die het niemand geoorloofd is te
eten dan den Priesteren, en ook gegeven
heeft dengenen die met hem waren?
27 En hij zeide tot hen: De sabbat
is gemaakt om den mensch, niet de
mensch om den sabbat:
28 zoo is dan de Zoon des menschen
een Heere ook van den sabbat.

HOOFDSTUK 3.

En hij ging wederom in de Syna-
goge. En aldaar was een mensch
hebbende eene verdorde hand;
2 en zij namen hem waar, of hij op
den sabbat hem genezen zoude, op-
dat zij hem beschuldigen mochten.
3 En hij zeide tot den mensch die
de verdorde hand had: Sta òp in
het midden.
4 En hij zeide tot hen: Is het geoor-
loofd op sabbatdagen goed te doen
of kwaad te doen? eenen mensch te
behouden of te dooden? En zij zwe-
gen stil.
5 En als hij ze met toorn rondom
aangezien had, meteen bedroefd zijn-
de over de verharding van hun hart,
zeide hij tot den mensch: Strek uwe
hand uit; en hij strekte ze uit, en zij-
ne hand werd hersteld, gezond gelijk
de andere.
6 En de Farizeërs uitgegaan zijnde,
hebben terstond met de Herodianen
te zamen raad gehouden tegen hem,
hoe zij hem zouden dooden.
7 En Jezus vertrok met zijne disci-
pelen naar de zee, en hem volgde
eene groote menigte van Galiléa en
van Judéa,
8 en van Jeruzalem, en van Iduméa,
en *van* over den Jordaan; en die *van*
omtrent Tyrus en Sidon, eene groote
menigte, gehoord hebbende hoe groote
dingen hij deed, kwamen tot hem.
9 En hij zeide tot zijne discipelen, dat
een scheepken steeds omtrent hem blij-
ven zoude, om der schare wil, opdat
zij hem niet zouden verdringen;
10 want hij had er velen genezen,
alzoo dat hem alle degenen die *eenige*
kwalen hadden, overvielen, opdat zij
hem mochten aanraken.
11 En de onreine geesten, als zij hem
zagen, vielen voor hem neder en rie-
pen, zeggende: Gij zijt de Zoon Gods!
12 En hij gebood hun scherpelijk dat
zij hem niet zouden openbaar maken.
13 En hij klom op den berg, en riep
tot zich die hij wilde; en zij kwamen
tot hem.

14 En hij stelde er twaalf, opdat ze met
hem zouden zijn, en opdat hij dezelven
zoude uitzenden om te prediken,
15 en om macht te hebben de ziekten
te genezen en de duivelen uit te werpen.
16 En Simon gaf hij den *toe*naam
Petrus;
17 en Jacobus den *zoon* van Zebe-
deüs, en Johannes den broeder van
Jacobus, en gaf hun *toe*namen, Boa-
nerges, hetwelk is, zonen des donders;
18 en Andréas, en Filippus, en Bartho-
lomeüs, en Mattheüs, en Thomas, en
Jacobus den *zoon* van Alfeüs, en Thad-
deüs, en Simon Kananítes,
19 en Judas Iskariot, die hem ook
verraden heeft.
20 En zij kwamen in huis, en er ver-
gaderde wederom eene schare, alzoo
dat zij ook zelfs niet konden brood eten.
21 En als degenen die hem bestonden,
dit hoorden, gingen zij uit, om hem
vast te houden; want zij zeiden: Hij
is buiten zijne zinnen.
22 En de Schriftgeleerden, die van
Jeruzalem afgekomen waren, zeiden:
Hij heeft Beëlzebul, en door den overste
der duivelen werpt hij de duivelen uit.
23 En hen tot zich geroepen heb-
bende, zeide hij tot hen in gelijkenissen:
Hoe kan de satan den satan uitwerpen?
24 En indien een koninkrijk tegen zich-
zelf verdeeld is, zoo kan dat koninkrijk
niet bestaan;
25 en indien een huis tegen zichzelf
verdeeld is, zoo kan dat huis niet be-
staan;
26 en indien de satan tegen zichzelven
opstaat en verdeeld is, zoo kan hij
niet bestaan, maar heeft een einde.
27 Daar kan niemand in het huis eens
sterken ingaan en zijne vaten ontrooven,
indien hij niet eerst den sterke bindt;
en alsdan zal hij zijn huis berooven.
28 Voorwaar ik zeg u, dat alle de
zonden den kinderen der menschen
zullen vergeven worden, en allerlei
lasteringen waarmede zij zullen ge-
lasterd hebben;
29 maar zoo wie gelasterd zal hebben
tegen den Heiligen Geest, die heeft
geene vergeving in eeuwigheid, maar
hij is schuldig des eeuwigen oordeels.
30 Want zij zeiden: Hij heeft eenen
onreinen geest.
31 Zoo kwamen dan zijne broeders
en zijne moeder, en buiten staande,
zonden zij tot hem en riepen hem.
32 En de schare zat rondom hem;
en zij zeiden tot hem: Zie, uwe moe-
der en uwe broeders daar buiten
zoeken u.
33 En hij antwoordde hun, zeggende:
Wie is mijne moeder of mijne broeders?
34 En rondom overzien hebbende die
òm hem zaten, zeide hij: Zie, mijne
moeder en mijne broeders.
35 Want zoo wie den wil Gods doet,
die is mijn broeder en mijne zuster
en moeder.

HOOFDSTUK 4.

En hij begon wederom te leeren
omtrent de zee; en er vergader-
de eene groote schare bij hem,
alzoo dat hij in het schip gegaan zijnde,
nederzat op de zee; en de geheele
schare was op het land aan de zee.
2 En hij leerde hun vele dingen door
gelijkenissen, en hij zeide in zijne lee-
ring tot hen:
3 Hoort toe: Zie, een zaaier ging uit
om te zaaien.
4 En het geschiedde in het zaaien,
dat het ééne *deel van het zaad* viel
bij den weg; en de vogelen des hemels
kwamen en aten het op.

5 En het andere viel op het steen-
achtige, waar het niet veel aarde had;
en het ging terstond op, omdat het
geen diepte van aarde had;
6 maar als de zon opgegaan was,
zoo is het verbrand geworden, en
omdat het geen wortel had, zoo is
het verdord.
7 En het andere viel in de doornen,
en de doornen wiesen op en verstik-
ten hetzelve, en het gaf geen vrucht.
8 En het andere viel in de goede
aarde, en gaf vrucht die opging en
wies, en het ééne droeg dertig-, en
het andere zestig-, en het andere hon-
derd*voud.*
9 En hij zeide tot hen: Wie ooren
heeft om te hooren, die hoore.
10 En als hij nu alleen was, vraag-
den hem degenen die omtrent hem
waren, met de twaalve, naar de ge-
lijkenis.
11 En hij zeide tot hen: Het is ú
gegeven te verstaan de verborgenheid
van het Koninkrijk Gods; maar den-
genen die buiten zijn, geschieden al
deze dingen door gelijkenissen,
12 opdat zij ziende zien en niet be-
merken, en hoorende hooren en niet
verstaan, opdat zij zich niet te eeni-
ger tijd bekeeren en hun de zonden
vergeven worden.
13 En hij zeide tot hen: Weet gij
deze gelijkenis niet, en hoe zult gij alle
de gelijkenissen verstaan?
14 De zaaier *is die* het Woord zaait.
15 En dezen zijn die bij den weg
bezaaid worden, waarin het Woord
gezaaid wordt, en als zij het gehoord
hebben, zoo komt de satan terstond
en neemt het Woord weg hetwelk in
hunne harten gezaaid was.
16 En dezen zijn desgelijks die op de
steenachtige *plaatsen* bezaaid worden,
welke als zij het Woord gehoord heb-
ben, terstond hetzelve met vreugde
ontvangen,
17 en hebben geenen wortel in zich-
zelve, maar zijn voor een tijd; daarna
als verdrukking of vervolging komt
om des Woords wil, zoo worden zij
terstond geërgerd.
18 En dezen zijn die in de doornen
bezaaid worden, *namelijk* degenen
die het Woord hooren,
19 en de zorgvuldigheden dezer wereld
en de verleiding des rijkdoms en de be-
geerlijkheden omtrent de andere dingen
inkomende, verstikken het Woord, en
het wordt onvruchtbaar.
20 En dezen zijn die in de goede
aarde bezaaid zijn, welke het Woord
hooren en aannemen, en dragen vruch-
ten, het ééne dertig-, en het andere
zestig-, en het andere honderd*voud.*
21 En hij zeide tot hen: Komt ook
de kaars opdat ze onder de koren-
maat of onder het bed gezet worde?
Is het niet opdat ze op den kande-
laar gezet worde?
22 Want daar is niets verborgen dat
niet geopenbaard zal worden, en daar
is niets geschied *om* verborgen *te zijn,*
maar opdat het in 't openbaar zoude
komen.
23 Zoo iemand ooren heeft om te
hooren, die hoore.
24 En hij zeide tot hen: Ziet wàt gij
hoort. Met wat mate gij meet, zal u
gemeten worden, en u die hoort, zal
meer toegelegd worden.
25 Want zoo wie heeft, dien zal ge-
geven worden; en wie niet heeft, van
dien zal genomen worden ook wat
hij heeft.
26 En hij zeide: Alzóó is het Konink-
rijk Gods, alsof een mensch het zaad
in de aarde wierp,

27 en *voorts* sliep en opstond, nacht
en dag, en het zaad uitsproot en lang
werd, dat hij zelf niet wist hoe;
28 want de aarde brengt vanzelf vrucht
voort: eerst het kruid, daarna de aar,
daarna het volle koren in de aar.
29 En als de vrucht *zich* voordoet,
terstond zendt hij de sikkel daarin,
omdat de oogst dáár is.
30 En hij zeide: Waarbij zullen wij
het Koninkrijk Gods vergelijken, of
met wat gelijkenis zullen wij hetzelve
gelijken?
31 *Namelijk* bij een mostaardzaad,
hetwelk wanneer het in de aarde gezaaid
wordt, het minste is van alle
de zaden die op de aarde *zijn;*
32 en wanneer het gezaaid is, gaat
het op en wordt het meeste van
alle de moeskruiden, en maakt groote
takken, alzoo dat de vogelen des
hemels onder zijne schaduw kunnen
nestelen.
33 En door vele zulke gelijkenissen
sprak hij tot hen het Woord, naardat
zij het hooren konden;
34 en zonder gelijkenis sprak hij tot
hen niet; maar hij verklaarde alles zijnen
discipelen in 't bijzonder.
35 En op dien dag, als 't nu avond
geworden was, zeide hij tot hen: Laat
ons overvaren aan de andere zijde.
36 En zij de schare gelaten hebbende,
namen hem mede, gelijk hij in het
schip was; en daar waren nog andere
scheepkens met hem.
37 En daar werd een groote storm
van wind, en de baren sloegen over
in het schip, alzoo dat het nu vol werd.
38 En hij was in het achterschip slapende
op een oorkussen; en zij wekten
hem op en zeiden tot hem: Meester,
bekommert het u niet dat wij
vergaan?
39 En hij opgewekt zijnde, bestrafte
den wind, en zeide tot de zee: Zwijg,
wees stil; en de wind ging liggen, en
daar werd groote stilte.
40 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij
zoo vreesachtig? Hoe hebt gij geen
geloof?
41 En zij vreesden met groote vreeze
en zeiden tot elkander: Wie is toch
deze, dat ook de wind en de zee hem
gehoorzaam zijn?

HOOFDSTUK 5.

En zij kwamen over op de andere
zijde der zee, in het land
der Gadarénen.
2 En als hij uit het schip gegaan was,
terstond ontmoette hem uit de graven
een mensch met eenen onreinen geest;
3 dewelke *zijne* woning in de graven
had, en niemand kon hem binden,
ook zelfs niet met ketenen;
4 want hij was menigmaal met boeien
en ketenen gebonden geweest, en
de ketenen waren van hem in stukken
getrokken en de boeien verbrijzeld,
en niemand was machtig om
hem te temmen;
5 en hij was altijd, nacht en dag, op
de bergen en in de graven, roepende
en slaande zichzelven met steenen.
6 Als hij nu Jezus van verre zag,
liep hij *toe* en aanbad hem;
7 en met eene groote stem roepende,
zeide hij: Wat heb ik met u *te doen,*
Jezus, gij Zoon Gods des Allerhoogsten?
Ik bezweer u bij God, dat gij
mij niet pijnigt.
8 (Want hij zeide tot hem: Gij onreine
geest, ga uit van den mensch.)
9 En hij vraagde hem: Welke is uw
naam? En hij antwoordde, zeggende:
Mijn naam is Legio, want wij zijn velen.

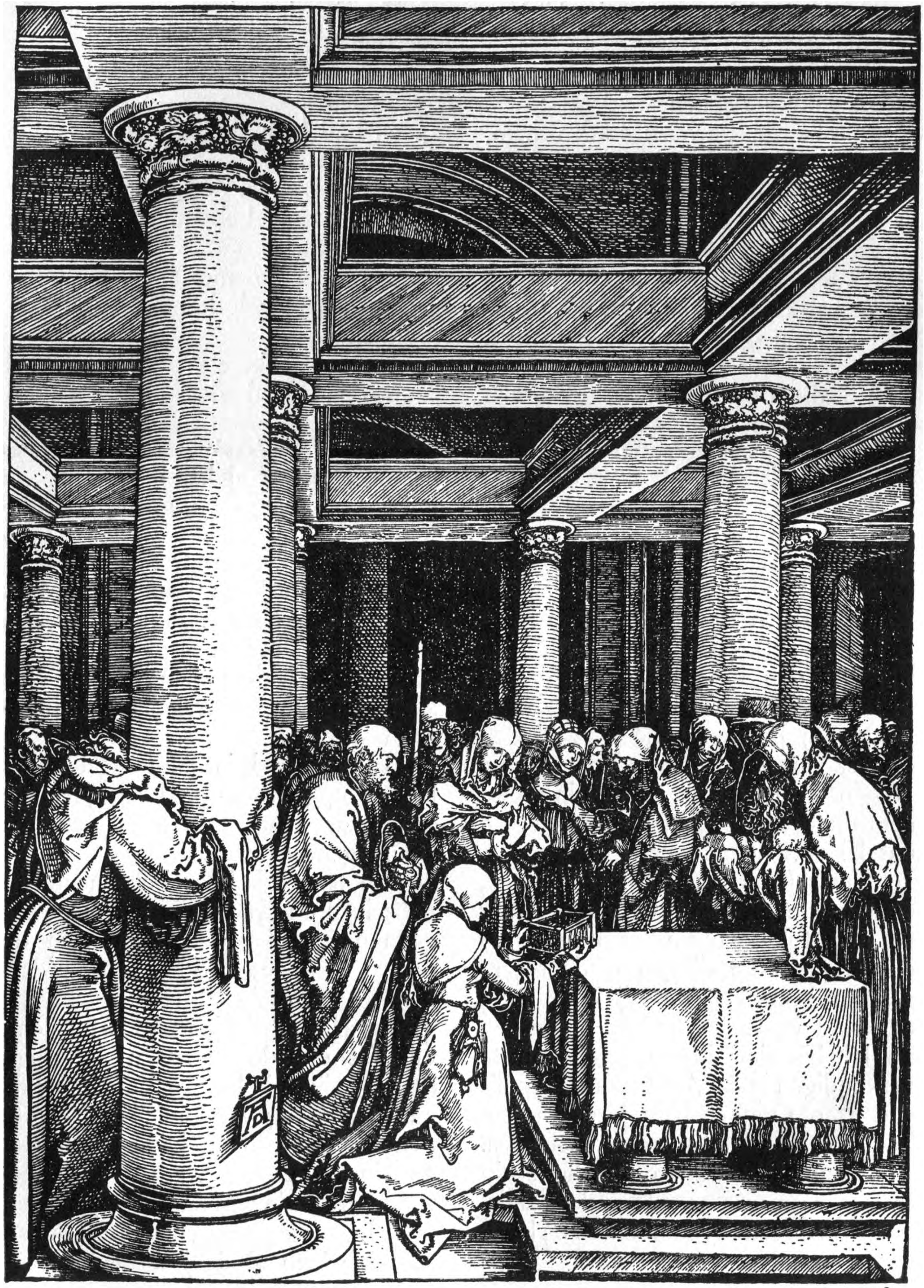

10*

10 En hij bad hem zeer, dat hij hen
buiten dat land niet wegzond.
11 En aldaar aan de bergen was eene
groote kudde zwijnen weidende;
12 en alle de duivelen baden hem,
zeggende: Zend ons in die zwijnen,
opdat wij in dezelve mogen varen.
13 En Jezus liet het hun terstond toe.
En de onreine geesten uitgevaren zijnde,
voeren in de zwijnen; en de kudde
stortte van de steilte af in de zee (daar
waren er nu omtrent twee duizend),
en zij versmoorden in de zee.
14 En die de zwijnen weidden, zijn
gevlucht en boodschapten *zulks* in de
stad en op het land; en zij gingen
uit om te zien wat het was dat er
geschied was.
15 En zij kwamen tot Jezus, en zagen
den bezetene zittende en gekleed en wèl
bij zijn verstand, *namelijk* die het legioen
gehad had; en zij werden bevreesd.
16 En die het gezien hadden, vertelden
hun wat den bezetene geschied was
en *ook* van de zwijnen.
17 En zij begonnen hem te bidden
dat hij van hunne landpalen wegging.
18 En als hij in het schip ging, bad
hem degene, die bezeten was geweest,
dat hij met hem mocht zijn.
19 Doch Jezus liet hem *dat* niet toe,
maar zeide tot hem: Ga henen naar
uw huis tot de uwen, en boodschap
hun wat groote dingen u de Heere
gedaan heeft, en *hoe* Hij Zich uwer
ontfermd heeft.
20 En hij ging henen en begon te
verkondigen in *het land van* Decápolis
wat groote dingen hem Jezus gedaan
had; en zij verwonderden zich allen.
21 En als Jezus wederom in het schip
overgevaren was aan de andere zijde,
vergaderde eene groote schare bij hem;
en hij was bij de zee.
22 En zie, daar kwam een van de
oversten der Synagoge, met name
Jaïrus; en hem ziende, viel hij aan
zijne voeten,
23 en bad hem zeer, zeggende: Mijn
dochterken is in haar uiterste; *ik bid
u* dat gij komt en de handen op haar
legt, opdat zij behouden worde, en
zij zal leven.
24 En hij ging met hem, en eene
groote schare volgde hem, en zij ver-
drongen hem.
25 En eene zekere vrouw, die twaalf
jaren den vloed des bloeds gehad
had,
26 en veel geleden had van vele medi-
cijnmeesters, en al het hare *daaraan*
ten koste gelegd en geen baat ge-
vonden had, maar met welke het veel-
eer erger geworden was,
27 *deze* van Jezus hoorende, kwam
onder de schare van achteren, en
raakte zijn kleed aan;
28 want zij zeide: Indien ik maar zijne
kleederen mag aanraken, ik zal ge-
zond worden.
29 En terstond is de fontein haars
bloeds opgedroogd, en zij gevoelde
aan haar lichaam dat zij van die
kwaal genezen was.
30 En terstond Jezus bekennende in
zichzelven de kracht die van hem uit-
gegaan was, keerde zich òm in de
schare, en zeide: Wie heeft mijne klee-
deren aangeraakt?
31 En zijne discipelen zeiden tot hem:
Gij ziet dat de schare u verdringt,
en zegt gij: Wie heeft mij aangeraakt?
32 En hij zag rondom, om haar te
zien die dat gedaan had.
33 En de vrouw vreezende en be-
vende, wetende wat aan haar geschied
was, kwam en viel voor hem neder,
en zeide hem al de waarheid.

34 En hij zeide tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga henen in vrede, en wees genezen van deze uwe kwaal.
35 Terwijl hij nog sprak, kwamen *eenigen* van *het huis van* den overste der Synagoge, zeggende: Uwe dochter is gestorven, wat zijt gij den Meester nog moeielijk?
36 En Jezus terstond gehoord hebbende het woord dat er gesproken werd, zeide tot den overste der Synagoge: Vrees niet, geloof alleenlijk.
37 En hij liet niemand toe hem te volgen dan Petrus, en Jacobus, en Johannes den broeder van Jacobus,
38 en kwam in het huis van den overste der Synagoge, en zag de beroerte *en degenen* die zeer weenden en huilden.
39 En ingegaan zijnde, zeide hij tot hen: Wat maakt gij beroerte en *wat* weent gij? Het kind is niet gestorven, maar het slaapt.
40 En zij belachten hem; maar hij, als hij ze allen had uitgedreven, nam bij zich den vader en de moeder des kinds, en degenen die met hem *waren,* en ging binnen waar het kind lag.
41 En hij vatte de hand des kinds, en zeide tot haar: Talitha kumi, hetwelk is, overgezet zijnde: Gij dochterken (ik zeg u) sta op.
42 En terstond stond het dochterken op en wandelde; want het was twaalf jaren *oud;* en zij ontzetten zich met groote ontzetting.
43 En hij gebood hun zeer dat niemand dat zoude weten, en zeide dat men haar zoude te eten geven.

HOOFDSTUK 6.

En hij ging van daar weg en kwam in zijn vaderland, en zijne discipelen volgden hem.
2 En als het sabbat geworden was, begon hij in de Synagoge te leeren; en velen die *hem* hoorden, ontzetten zich, zeggende: Van waar *komen* dezen deze dingen, en wat wijsheid is dit die hem gegeven is, dat ook zulke krachten door zijne handen geschieden?
3 Is deze niet de timmerman, de zoon van Maria, en de broeder van Jacobus en Joses, en van Judas en Simon? En zijn zijne zusters niet hier bij ons? En zij werden aan hem geërgerd.
4 En Jezus zeide tot hen: Een Profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland en onder *zijne* magen en in zijn huis.
5 En hij kon aldaar geene kracht doen; dan hij leide weinigen zieken de handen op en genas ze.
6 En hij verwonderde zich over hun ongeloof, en omging de vlekken *daar* rondom, leerende.
7 En hij riep tot zich de twaalve, en begon hen uit te zenden twee ent wee, en gaf hun macht over de onreine geesten;
8 en hij gebood hun dat zij niets zouden nemen tot den weg dan alleen eenen staf, geen male, geen brood, geen geld in den gordel;
9 maar dat ze schoenzolen zouden aanbinden, en met geen twee rokken gekleed zijn.
10 En hij zeide tot hen: Zoo waar gij in een huis zult ingaan, blijft daar totdat gij van daar uitgaat.
11 En zoo wie u niet zullen ontvangen noch u hooren, vertrekkende van daar, schudt het stof af dat onderaan uwe voeten is, hun tot een getuigenis. Voorwaar zeg ik u, het zal Sodom of Gomorra verdraaglijker zijn in den dag des oordeels dan die stad.
12 En uitgegaan zijnde, predikten zij dat zij zich zouden bekeeren;
13 en zij wierpen vele duivelen uit, en zalfden vele kranken met olie, en maakten ze gezond.

14 En de Koning Herodes hoorde
het (want zijn naam was openbaar
geworden) en zeide: Johannes die
doopte, is van de dooden opgewekt,
en daarom werken die krachten in hem;
15 anderen zeiden: Hij is Elía; en
anderen zeiden: Hij is een Profeet, of
als een der Profeten.
16 Maar als Herodes het hoorde,
zeide hij: Deze is Johannes, dien ik
onthoofd heb; die is van de dooden
opgewekt.
17 Want deze Herodes *eenigen* uit-
gezonden hebbende, had Johannes ge-
vangengenomen en hem in de ge-
vangenis gebonden, uit oorzaak van
Herodias de huisvrouw van zijnen
broeder Filippus, omdat hij haar ge-
trouwd had;
18 want Johannes zeide tot Herodes:
Het is u niet geoorloofd de huisvrouw
uws broeders te hebben.
19 En Herodias leide op hem toe
en wilde hem dooden, en kon niet;
20 want Herodes vreesde Johannes,
wetende dat hij een rechtvaardig en
heilig man was, en hield hem in
waarde; en als hij hem hoorde, deed
hij vele dingen, en hoorde hem gaarne.
21 En als er een welgelegen dag ge-
komen was, toen Herodes op den dag
zijner geboorte een maaltijd aanrichtte
voor zijne grooten en de oversten over
duizend en de voornaamsten van Ga-
liléa;
22 en als de dochter van deze Herodias
inkwam en danste, en Herodes en den-
genen die mede aanzaten, behaagde,
zoo zeide de Koning tot het dochter-
ken: Eisch van mij wat gij ook wilt,
en ik zal het u geven;
23 en hij zwoer haar: Zoo wat gij van
mij zult eischen, zal ik u geven, *ook* tot
de helft mijns koninkrijks.
24 En zij uitgegaan zijnde, zeide tot
hare moeder: Wat zal ik eischen?
En die zeide: Het hoofd van Johannes
den Dooper.
25 En zij terstond met haast ingaande
tot den Koning, heeft het geëischt,
zeggende: Ik wil dat gij mij nu terstond
in een schotel geeft het hoofd van
Johannes den Dooper.
26 En de Koning zeer bedroefd ge-
worden zijnde, *nochtans* om de eeden
en degenen die mede aanzaten, wilde
hij haar *hetzelve* niet afslaan;
27 en de Koning zond terstond eenen
scherprechter, en gebood zijn hoofd te
brengen. Deze nu ging henen en ont-
hoofdde hem in de gevangenis,
28 en bracht zijn hoofd in een schotel,
en gaf hetzelve het dochterken, en het
dochterken gaf hetzelve harer moeder.
29 En als zijne discipelen *dit* hoorden,
gingen zij en namen zijn dood lichaam
weg, en leiden dat in een graf.
30 En de Apostelen kwamen *weder*
te zamen tot Jezus, en boodschapten
hem alles, beide wat zij gedaan hadden
en wat zij geleerd hadden.
31 En hij zeide tot hen: Komt gijlieden
in eene woeste plaats hier alleen, en rust
een weinig. Want daar waren velen die
kwamen en die gingen, en zij hadden
zelfs geen gelegen tijd om te eten.
32 En zij vertrokken in een schip naar
eene woeste plaats alleen.
33 En de scharen zagen ze henen-
varen, en velen werden hem kennende,
en liepen gezamenlijk te voet van alle
steden derwaarts, en kwamen hun voor,
en gingen te zamen tot hem.
34 En Jezus uitgaande, zag eene groote
schare, en werd innerlijk met ontferming
bewogen over hen, want zij waren als
schapen die geenen herder hebben; en
hij begon hun vele dingen te leeren.

35 En als het nu laat op den dag
geworden was, kwamen zijne disci-
pelen tot hem en zeiden: Deze plaats
is woest, en het is nu laat op den
dag;
36 laat ze vàn u, opdat ze henengaan
in de omliggende dorpen en vlekken,
en brooden voor zichzelve mogen koo-
pen; want zij hebben niet wat zij eten
zullen.
37 Maar hij, antwoordende, zeide tot
hen: Geeft gíj hun te eten. En zij
zeiden tot hem: Zullen wij henengaan
en koopen voor tweehonderd pennin-
gen brood, en hun te eten geven?
38 En hij zeide tot hen: Hoeveel
brooden hebt gij? Gaat henen en beziet
het. En toen zij het vernomen hadden,
zeiden zij: Vijf, en twee visschen.
39 En hij gebood hun dat zij ze allen
zouden doen nederzitten bij waard-
schappen op het groene gras.
40 En zij zaten neder in gedeelten,
bij honderd te zamen en bij vijftig te
zamen.
41 En als hij de vijf brooden en de
twee visschen genomen had, zag hij
op naar den hemel, zegende, en brak
de brooden, en gaf ze zijnen discipelen,
opdat zij ze hun zouden vòorleggen;
en de twee visschen deelde hij voor
allen.
42 En zij aten allen, en zijn verzadigd
geworden;
43 en zij namen òp twaalf volle korven
brokken, en van de visschen.
44 En die de brooden gegeten hadden,
waren omtrent vijf duizend mannen.
45 En terstond dwong hij zijne dis-
cipelen in het schip te gaan, en vóór
henen te varen naar de andere zijde
tegen*over* Bethsaïda, terwijl hij de
schare vàn zich zoude laten.
46 En als hij denzelven hun afscheid
gegeven had, ging hij op den berg
om te bidden.
47 En als het nu avond was geworden,
zoo was het schip in 't midden van
de zee, en hij was alléén op het land.
48 En hij zag dat zij zich zeer pij-
nigden om *het schip* voort te krijgen
(want de wind was hun tegen); en
omtrent de vierde nachtwake kwam
hij tot hen, wandelende op de zee, en
wilde hun voorbijgaan.
49 En zij ziende hem wandelen op
de zee, meenden dat het een spook-
sel was, en schreeuwden zeer;
50 want zij zagen hem allen, en wer-
den ontroerd. En terstond sprak hij
met hen, en zeide tot hen: Zijt wel-
gemoed, ìk ben het, vreest niet.
51 En hij klom tot hen in het schip,
en de wind stilde; en zij ontzetten zich
bovenmate zeer in zichzelve, en waren
verwonderd.
52 Want zij hadden niet gelet op *het
wonder* der brooden; want hun hart
was verhard.
53 En als zij overgevaren waren,
kwamen zij in 't land Gennésareth,
en havenden aldaar.
54 En als zij uit het schip gegaan
waren, werden zij terstond hem ken-
nende.
55 *En* het geheele omliggende land
doorloopende, begonnen zij op bed-
dekens degenen die kwalijk gesteld
waren, òm te dragen, ter plaatse waar
zij hoorden dat hij was.
56 En zoo waar hij kwam, in vlek-
ken of steden of dorpen, daar leiden
zij de kranken op de markten, en ba-
den hem dat zij maar den zoom zijns
kleeds aanraken mochten; en zoo-
velen als er hem aanraakten, werden
gezond.

HOOFDSTUK 7.

En tot hem vergaderden de Fa-
rizeërs en sommigen der Schrift-
geleerden, die van Jeruzalem ge-
komen waren;
2 en ziende dat sommigen van zijne
discipelen met onreine, dat is met on-
gewasschen handen brood aten, be-
rispten zij *hen.*
3 Want de Farizeërs en alle de Jo-
den eten niet tenzij dat zij *eerst* de
handen dikwijls wasschen, houdende
de inzetting der ouden;
4 en van de markt *komende,* eten zij
niet tenzij dat ze *eerst* gewasschen
zijn; en vele andere dingen zijn er die
zij aangenomen hebben te houden, *als
namelijk* de wasschingen der drink-
bekers en kannen en koperen vaten
en bedden.
5 Daarna vraagden hem de Farizeërs
en de Schriftgeleerden: Waarom wan-
delen uwe discipelen niet naar de in-
zetting der ouden, maar eten het brood
met ongewasschen handen?
6 Maar hij antwoordde en zeide tot
hen: Wèl heeft Jesaja van u geveins-
den geprofeteerd, gelijk geschreven is:
Dit volk eert Mij met de lippen, maar
hun hart houdt zich verre van Mij;
7 doch tevergeefs eeren zij Mij, lee-
rende leeringen *die* geboden *zijn* der
menschen.
8 Want nalatende het gebod Gods,
houdt gij de inzettingen der menschen,
als namelijk wasschingen der kannen
en drinkbekers, en andere dergelijke
dingen doet gij vele.
9 En hij zeide tot hen: Gij doet *ze-
ker* Gods gebod wel te niet, opdat
gij uwe inzetting zoudt onderhouden.
10 Want Mozes heeft gezegd: Eer
uwen vader en uwe moeder, en: Wie
vader of moeder vloekt, die zal den
dood sterven.
11 Maar gijlieden zegt: Zoo een mensch
tot vader of moeder zegt: *Het is* kor-
ban (dat is *te zeggen,* een gave),
zoo wat u van mij zoude kunnen ten
nutte komen, die *voldoet;*
12 en gij laat hem niet meer toe, iets
aan zijnen vader of zijne moeder te
doen,
13 makende *alzoo* Gods Woord krach-
teloos door uwe inzetting die gij inge-
zet hebt; en dergelijke dingen doet
gij vele.
14 En tot zich de gansche schare ge-
roepen hebbende, zeide hij tot hen:
Hoort mij allen en verstaat:
15 daar is niets van buiten den mensch
in hem ingaande, hetwelk hem kan
ontreinigen; maar de dingen die van
hem uitgaan, díe zijn het welke den
mensch ontreinigen.
16 Zoo iemand ooren heeft om te
hooren, die hoore.
17 En toen hij van de schare in huis
gekomen was, vraagden hem zijne dis-
cipelen van de gelijkenis.
18 En hij zeide tot hen: Zijt ook gij
alzoo onwetend? Verstaat gij niet, dat
al wat van buiten in den mensch in-
gaat, hem niet kan ontreinigen?
19 Want het gaat niet in zijn hart,
maar in den buik, en gaat in de
heimelijkheid uit, reinigende alle de
spijzen.
20 En hij zeide: Hetgeen uitgaat uit
den mensch, dàt ontreinigt den mensch.
21 Want van binnen uit het hart der
menschen komen voort kwade ge-
dachten, overspelen, hoererijen, dood-
slagen,
22 dieverijen, gierigheden, boosheden,
bedrog, ontuchtigheid, een boos oog,
lastering, hoovaardij, onverstand:

23 alle deze booze dingen komen voort
van binnen, en ontreinigen den mensch.
24 En van daar opstaande, ging hij
weg naar de landpalen van Tyrus en
Sidon; en in een huis gegaan zijnde,
wilde hij niet dat het iemand wist, en
hij kon *nochtans* niet verborgen zijn.
25 Want eene vrouw, welker doch-
terken eenen onreinen geest had, van
hem gehoord hebbende, kwam en viel
neder aan zijne voeten.
26 Deze nu was eene Grieksche vrouw,
van geboorte uit Syro-Fenicië; en zij
bad hem dat hij den duivel uitwierp
uit hare dochter.
27 Maar Jezus zeide tot haar: Laat
eerst de kinderen verzadigd worden;
want het is niet betamelijk, dat men
het brood der kinderen neme en den
hondekens *voor* werpe.
28 Maar zij antwoordde en zeide tot
hem: Ja, Heere, doch ook de honde-
kens eten onder de tafel van de kruim-
kens der kinderen.
29 En hij zeide tot haar: Om dezes
woords wil ga henen: de duivel is uit
uwe dochter uitgevaren.
30 En als zij in haar huis kwam, vond
zij dat de duivel uitgevaren was, en
de dochter liggende op het bed.
31 En hij wederom weggegaan zijnde
van de landpalen van Tyrus en Sidon,
kwam aan de zee van Galiléa, door
het midden der landpalen van Decápolis.
32 En zij brachten tot hem eenen doove,
die zwaarlijk sprak, en baden hem dat
hij de hand op hem leide.
33 En hem van de schare alléén ge-
nomen hebbende, stak hij zijne vin-
geren in zijne ooren, en gespuwd
hebbende, raakte hij zijne tong aan;
34 en opwaarts ziende naar den hemel,
zuchtte hij, en zeide tot hem: Effatha,
dat is, word geopend.
35 En terstond werden zijne ooren
geopend, en de band zijner tong werd
los, en hij sprak recht.
36 En hij gebood hun dat zij het
niemand zeggen zouden; maar wat
hij hun ook gebood, zoo verkondigden
zij het des te meer.
37 En zij ontzetten zich bovenmate
zeer, zeggende: Hij heeft alles wèl
gedaan, en hij maakt dat de dooven
hooren en de stommen spreken.

HOOFDSTUK 8.

In diezelfde dagen, als er eene zeer
groote schare was, en zij niet had-
den wat zij eten zouden, riep Jezus
zijne discipelen tot zich, en zeide tot hen:
2 Ik word innerlijk met ontferming be-
wogen over de schare, want zij zijn nu
drie dagen bij mij gebleven, en hebben
niet wat zij eten zouden;
3 en indien ik ze nuchteren naar hun
huis laat gaan, zoo zullen zij op den
weg bezwijken; want sommigen van
hen komen van verre.
4 En zijne discipelen antwoordden hem:
Van waar zal iemand dezen met broo-
den hier in de woestijn kunnen ver-
zadigen?
5 En hij vraagde hun: Hoeveel broo-
den hebt gij? En zij zeiden: Zeven.
6 En hij gebood de schare neder te
zitten op de aarde. En hij nam de
zeven brooden, en gedankt hebbende,
brak hij ze en gaf ze zijnen discipelen,
opdat zij ze zouden voorleggen; en
zij leiden ze de schare voor.
7 En zij hadden weinige vischkens;
en als hij gezegend had, zeide hij dat
zij ook die zouden voorleggen.
8 En zij hebben gegeten en zijn verza-
digd geworden; en zij namen het over-
schot der brokken op, zeven manden.

9 Die nu gegeten hadden, waren om-
trent vier duizend; en hij liet ze gaan.
10 En terstond in het schip gegaan
zijnde met zijne discipelen, is hij ge-
komen in de deelen van Dalmanútha.
11 En de Farizeërs gingen uit en be-
gonnen met hem te twisten, begeerende
van hem een teeken van den hemel,
hem verzoekende.
12 En hij zwaarlijk zuchtende in zijnen
geest, zeide: Wat begeert dit geslacht
een teeken? Voorwaar ik zeg u, zoo
aan dit geslacht een teeken gegeven
zal worden!
13 En hij verliet hen, en wederom in
het schip gegaan zijnde, voer hij weg
naar de andere zijde.
14 En *zijne discipelen* hadden vergeten
brood mede te nemen, en hadden niet
dan één brood met zich in het schip.
15 En hij gebood hun, zeggende: Ziet
toe, wacht u van den zuurdeesem der
Farizeërs en van den zuurdeesem van
Herodes.
16 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: *Het is* omdat wij geen
brooden hebben.
17 En Jezus, *dat* bekennende, zeide
tot hen: Wat overlegt gij dat gij geen
brooden hebt? Bemerkt gij nog niet,
en verstaat gij niet? Hebt gij nog uw
verhard hart?
18 Oogen hebbende, ziet gij niet? en
ooren hebbende, hoort gij niet?
19 En gedenkt gij niet, toen ik de vijf
brooden brak onder de vijf duizend man-
nen, hoeveel volle korven met brokken
gij opnaamt? Zij zeggen hem: Twaalf.
20 En toen ik de zeven *brak* onder
de vier duizend mannen, hoeveel volle
manden met brokken gij opnaamt?
En zij zeiden: Zeven.
21 En hij zeide tot hen: Hoe verstaat
gij niet?
22 En hij kwam te Bethsaïda; en zij
brachten tot hem eenen blinde, en
baden hem dat hij hem aanraakte.
23 En de hand des blinden genomen
hebbende, leidde hij hem uit buiten
het vlek, en spuwde in zijne oogen,
en leide de handen op hem, en vraagde
hem of hij iets zag.
24 En hij opziende, zeide: Ik zie de
menschen; want ik zie ze als boomen
wandelen.
25 Daarna leide hij de handen wederom
op zijne oogen, en deed hem opzien;
en hij werd hersteld, en zag ze allen,
ver en klaar.
26 En hij zond hem naar zijn huis,
zeggende: Ga niet in het vlek, en zeg
het niemand in het vlek.
27 En Jezus ging uit, en zijne disci-
pelen, naar de vlekken van Cesaréa
Filippi; en op den weg vraagde hij
zijnen discipelen, zeggende tot hen:
Wie zeggen de menschen dat ik ben?
28 En zij antwoordden: Johannes de
Dooper; en anderen: Elía; en anderen:
Een van de Profeten.
29 En hij zeide tot hen: Maar gijlieden,
wie zegt gij dat ik ben? En Petrus
antwoordende, zeide tot hem: Gij zijt
de Christus.
30 En hij gebood hun scherpelijk, dat
zij het niemand zouden zeggen van hem.
31 En hij begon hen te leeren, dat de
Zoon des menschen veel moest lijden,
en verworpen worden van de Ouder-
lingen en Overpriesteren en Schrift-
geleerden, en gedood worden, en na
drie dagen wederopstaan;
32 en dit woord sprak hij vrijuit. En
Petrus, hem tot zich genomen hebbende,
begon hem te bestraffen.
33 Maar hij, zich omkeerende en zijne
discipelen aanziende, bestrafte Petrus,
zeggende: Ga henen achter mij, satan;

want gij verzint niet de dingen die
Gods zijn, maar die der menschen
zijn.
34 En tot zich geroepen hebbende de
schare met zijne discipelen, zeide hij
tot hen: Zoo wie achter mij wil komen,
die verloochene zichzelven, en neme
zijn kruis op en volge mij.
35 Want zoo wie zijn leven zal willen
behouden, die zal hetzelve verliezen;
maar zoo wie zijn leven zal verliezen
om mijnentwil en *om* des Evangelies
wil, die zal hetzelve behouden.
36 Want wat zoude het den mensch
baten, zoo hij de geheele wereld won
en zijner ziele schade leed?
37 Of wat zal een mensch geven tot
lossing van zijne ziel?
38 Want zoo wie zich mijns en mijner
woorden zal geschaamd hebben in dit
overspelig en zondig geslacht, diens
zal zich de Zoon des menschen óók
schamen, wanneer hij zal komen in de
heerlijkheid zijns Vaders, met de heilige
Engelen.

HOOFDSTUK 9.

En hij zeide tot hen: Voorwaar
ik zeg u, dat er sommigen zijn
van degenen die hier staan, die
den dood niet zullen smaken, totdat
zij zullen hebben gezien dat het Ko-
ninkrijk Gods met kracht gekomen is.
2 En na zes dagen nam Jezus met
zich Petrus en Jacobus en Johannes,
en bracht ze op eenen hoogen berg
bezijden alleen. En hij werd voor hen
van gedaante veranderd;
3 en zijne kleederen werden blinkende,
zeer wit als sneeuw, hoedanige geen
voller op aarde *zóó* wit maken kan.
4 En van hen werd gezien Elía met
Mozes, en zij spraken met Jezus.
5 En Petrus, antwoordende, zeide tot
Jezus: Rabbi, het is goed dat wij hier
zijn, en laat ons drie tabernakelen ma-
ken, voor u eenen, en voor Mozes
eenen, en voor Elía eenen.
6 Want hij wist niet wat hij zeide;
want zij waren zeer bevreesd.
7 En daar kwam eene wolk die ze
overschaduwde, en eene stem kwam
uit de wolk, zeggende: Deze is mijn
geliefde Zoon: hoort hem.
8 En haastelijk rondom ziende, zagen zij
niemand meer dan Jezus alléén bij zich.
9 En als zij van den berg afkwamen,
gebood hij hun dat zij niemand ver-
halen zouden hetgeen zij gezien had-
den, dan wanneer de Zoon des men-
schen uit de dooden zoude opgestaan
zijn.
10 En zij behielden dit woord bij zich-
zelven, vragende onder elkander wat
het was: uit de dooden opstaan.
11 En zij vraagden hem, zeggende:
Waarom zeggen de Schriftgeleerden
dat Elía eerst komen moet?
12 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Elía zal wel eerst komen en alles
wederoprichten; en *het zal geschie-*
den gelijk geschreven is van den Zoon
des menschen, dat hij veel lijden zal
en veracht worden.
13 Maar ik zeg u dat ook Elía ge-
komen is, en zij hebben hem gedaan
al wat zij gewild hebben, gelijk van
hem geschreven is.
14 En als hij bij de discipelen gekomen
was, zag hij eene groote schare rondom
hen, en *eenige* Schriftgeleerden met
hen twistende.
15 En terstond de geheele schare hem
ziende, werd verbaasd, en toeloopende,
groetten zij hem.
16 En hij vraagde den Schriftgeleer-
den: Wat twist gij met dezen?

17 En een uit de schare, antwoordende,
zeide: Meester, ik heb mijnen zoon
tot u gebracht, die eenen stommen
geest heeft;
18 en waar hij hem ook aangrijpt,
zoo scheurt hij hem, en hij schuimt
en knerst met zijne tanden en ver-
dort; en ik heb uwen discipelen ge-
zegd dat zij hem zouden uitwerpen,
en zij hebben niet gekund.
19 En hij antwoordde hem en zeide:
O ongeloovig geslacht! hoelang zal
ik nog bij ulieden zijn, hoelang zal ik
u nog verdragen? Brengt hem tot mij.
20 En zij brachten denzelve tot hem;
en als hij hem zag, scheurde hem ter-
stond de geest; en hij vallende op de
aarde, wentelde zich al schuimende.
21 En hij vraagde zijnen vader: Hoe
langen tijd is het dat hem dit over-
komen is? En hij zeide: Van *zijne*
kindsheid af;
22 en menigmaal heeft hij hem ook
in het vuur en in het water gewor-
pen, om hem te verderven; maar zoo
gij iets kunt, wees met innerlijke ont-
ferming over ons bewogen en help ons.
23 En Jezus zeide tot hem: Zoo gij
kunt gelooven, — alle dingen zijn mo-
gelijk dengene die gelooft.
24 En terstond de vader des kinds
roepende met tranen, zeide: Ik geloof,
Heere, kom mijner ongeloovigheid te
hulp!
25 En Jezus, ziende dat de schare
gezamenlijk toeliep, bestrafte den on-
reinen geest, zeggende tot hem: Gij
stomme en doove geest, ik beveel u,
ga uit van hem en kom niet meer in
hem.
26 En hij roepende, en hem zeer
scheurende, ging uit; en *het kind* werd
als dood, alzoo dat velen zeiden dat
het gestorven was.
27 En Jezus, hem bij de hand grij-
pende, richtte hem op, en hij stond op.
28 En als hij in huis gegaan was, vraag-
den hem zijne discipelen alléén: Waarom
hebben wij hem niet kunnen uitwerpen?
29 En hij zeide tot hen: Dit geslacht
kan nergens door uitgaan dan door
bidden en vasten.
30 En van daar weggaande, reisden
zij door Galiléa, en hij wilde niet dat
het iemand wist;
31 want hij leerde zijne discipelen en
zeide tot hen: De Zoon des menschen
zal overgeleverd worden in de handen
der menschen, en zij zullen hem doo-
den; en gedood zijnde, zal hij ten
derden dage wederopstaan.
32 Maar zij verstonden dat woord
niet, en zij vreesden hem te vragen.
33 En hij kwam te Kapernaüm, en
in het huis gekomen zijnde, vraagde
hij hun: Waarvan hadt gij woorden
onder elkander op den weg?
34 Doch zij zwegen; want zij waren
onder elkander in woorden geweest op
den weg, wie de meeste *zoude zijn.*
35 En nedergezeten zijnde, riep hij de
twaalve, en zeide tot hen: Indien iemand
wil de eerste zijn, die zal de laatste
van allen zijn, en aller dienaar.
36 En nemende een kindeken, stelde
hij dat midden onder hen, en omving
het met zijne armen, en zeide tot hen:
37 Zoo wie één van zoodanige kin-
derkens zal ontvangen in mijnen naam,
die ontvangt mij; en zoo wie mij zal
ontvangen, die ontvangt mij niet, maar
Dien die mij gezonden heeft.
38 En Johannes antwoordde hem,
zeggende: Meester, wij hebben eenen
gezien die de duivelen uitwierp in uwen
naam, welke ons niet volgt; en wij
hebben het hem verboden, omdat hij
ons niet volgt.

39 Doch Jezus zeide: Verbiedt hem niet;
want daar is niemand die eene kracht
doen zal in mijnen naam, en haastelijk
van mij zal kunnen kwalijk spreken.
40 Want wie tégen ons niet is, die
is vóór ons.
41 Want zoo wie ulieden eenen beker
water te drinken zal geven in mijnen
naam, omdat gij *discipelen* van Chris-
tus zijt, voorwaar zeg ik u, hij zal
zijn loon geenszins verliezen.
42 En zoo wie één van deze kleinen
die in mij gelooven, ergert, het ware
hem beter dat een molensteen om
zijnen hals gedaan ware, en dat hij
in de zee geworpen ware.
43 En indien uwe hand u ergert, houw
ze af: het is u beter verminkt tot het
leven in te gaan, dan de twee handen
hebbende, henen te gaan in de hel,
in het onuitblusschelijk vuur,
44 waar hun worm niet sterft en het
vuur niet uitgebluscht wordt.
45 En indien uw voet u ergert, houw
hem af: het is u beter kreupel tot het
leven in te gaan, dan de twee voeten
hebbende, geworpen te worden in de
hel, in het onuitblusschelijk vuur,
46 waar hun worm niet sterft en het
vuur niet uitgebluscht wordt.
47 En indien uw oog u ergert, werp
het uit: het is u beter maar één oog
hebbende in het Koninkrijk Gods in
te gaan, dan twee oogen hebbende, in
het helsche vuur geworpen te worden,
48 waar hun worm niet sterft en het
vuur niet uitgebluscht wordt.
49 Want een ieder zal met vuur ge-
zouten worden, en iedere offerande
zal met zout gezouten worden.
50 Het zout is goed; maar indien het
zout onzout wordt, waarmede zult gij
dat smakelijk maken? Hebt zout in
uzelve, en houdt vrede onder elkander.

HOOFDSTUK 10.

En van daar opgestaan zijnde,
ging hij naar de landpalen van
Judéa, door de overzijde van
den Jordaan; en de scharen kwamen
wederom te zamen bij hem, en ge-
lijk hij gewoon was, leerde hij ze
wederom.
2 En de Farizeërs, tot hem komende,
vraagden hem, of het een man geoor-
loofd is *zijne* vrouw te verlaten, hem
verzoekende.
3 Maar hij, antwoordende, zeide tot
hen: Wat heeft u Mozes geboden?
4 En zij zeiden: Mozes heeft toege-
laten eenen scheidbrief te schrijven, en
haar te verlaten.
5 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Vanwege de hardigheid uwer
harten heeft hij ulieden dat gebod ge-
schreven;
6 maar van het begin der schepping
heeft ze God man en vrouw gemaakt.
7 Daarom zal een mensch zijnen va-
der en zijne moeder verlaten, en zal
zijne vrouw aanhangen,
8 en die twee zullen tot één vleesch
zijn, alzoo dat zij niet meer twee zijn,
maar één vleesch.
9 Hetgeen dan God samengevoegd
heeft, scheide de mensch niet.
10 En in het huis vraagden hem zijne
discipelen wederom van hetzelve.
11 En hij zeide tot hen: Zoo wie zijne
vrouw verlaat en eene andere trouwt,
die doet overspel tegen haar.
12 En indien eene vrouw haren man
zal verlaten en met een anderen trou-
wen, die doet overspel.
13 En zij brachten kinderkens tot hem,
opdat hij ze aanraken zoude; en de
discipelen bestraften degenen die ze
tot hem brachten.

14 Maar Jezus *dat* ziende, nam het
zeer kwalijk, en zeide tot hen: Laat
de kinderkens tot mij komen, en verhindert ze niet; want derzulken is het
Koninkrijk Gods.
15 Voorwaar zeg ik u, zoo wie het
Koninkrijk Gods niet ontvangt gelijk
een kindeken, die zal in hetzelve geenszins ingaan.
16 En hij omving ze met zijne armen,
en de handen op hen gelegd hebbende, zegende hij dezelve.
17 En als hij uitging op den weg,
liep een tot hem, en voor hem op de
knieën vallende, vraagde hem: Goede
Meester, wat zal ik doen, opdat ik
het eeuwige leven beërve?
18 En Jezus zeide tot hem: Wat
noemt gij mij goed? Niemand is goed
dan één, *namelijk* God.
19 Gij weet de geboden: Gij zult geen
overspel doen; gij zult niet dooden; gij
zult niet stelen; gij zult geen valsche getuigenis geven; gij zult niemand te kort
doen; eer uwen vader en uwe moeder.
20 Doch hij, antwoordende, zeide tot
hem: Meester, alle deze dingen heb ik
onderhouden van mijne jonkheid af.
21 En Jezus, hem aanziende, beminde hem, en zeide tot hem: Eén ding
ontbreekt u: ga henen, verkoop alles
wat gij hebt en geef het den armen,
en gij zult eenen schat hebben in den
hemel; en kom herwaarts, neem het
kruis op en volg mij.
22 Maar hij, treurig geworden zijnde
over dat woord, ging bedroefd weg;
want hij had vele goederen.
23 En Jezus rondom ziende, zeide tot
zijne discipelen: Hoe bezwaarlijk zullen
degenen die goed hebben, in het Koninkrijk Gods inkomen!
24 En de discipelen werden verbaasd
over deze zijne woorden. Maar Jezus,
wederom antwoordende, zeide tot hen:
Kinderen, hoe zwaar is het, dat degenen
die op het goed hun betrouwen zetten,
in 't Koninkrijk Gods ingaan!
25 Het is lichter dat een kemel ga
door het oog van eene naald, dan dat
een rijke in het Koninkrijk Gods inga.
26 En zij werden nog meer verslagen,
zeggende tot elkander: Wie kan dan
zalig worden?
27 Doch Jezus, hen aanziende, zeide:
Bij de menschen is het onmogelijk,
maar niet bij God; want alle dingen
zijn mogelijk bij God.
28 En Petrus begon tot hem te zeggen:
Zie, wij hebben alles verlaten en zijn
u gevolgd.
29 En Jezus, antwoordende, zeide:
Voorwaar zeg ik ulieden, daar is niemand die verlaten heeft huis, of broeders of zusters, of vader of moeder,
of vrouw of kinderen, of akkers, om
mijnentwil en des Evangelies *wil,*
30 of hij ontvangt honderdvoud, nu
in dezen tijd huizen, en broeders en
zusters, en moeders en kinderen, en
akkers, met de vervolgingen, en in de
toekomende eeuw het eeuwige leven.
31 Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en *velen* die de laatsten *zijn,*
de eersten.
32 En zij waren op den weg, opgaande naar Jeruzalem, en Jezus ging
vóór hen; en zij waren verbaasd, en
hem volgende, waren zij bevreesd. En
de twaalve wederom tot zich nemende, begon hij hun te zeggen de dingen
die hem overkomen zouden,
33 *zeggende:* Zie, wij gaan op naar
Jeruzalem, en de Zoon des menschen
zal den Overpriesteren en den Schriftgeleerden overgeleverd worden, en zij
zullen hem ter dood veroordeelen, en
hem den heidenen overleveren;

34 en zij zullen hem bespotten, en
hem geeselen, en hem bespuwen, en
hem dooden; en ten derden dage zal
hij wederopstaan.
35 En tot hem kwamen Jacobus en
Johannes, de zonen van Zebedeüs,
zeggende: Meester, wij wilden *wel* dat
gij ons deedt zoo wat wij begeeren
zullen.
36 En hij zeide tot hen: Wat wilt
gij dat ik u doe?
37 En zij zeiden tot hem: Geef ons
dat wij mogen zitten, de één aan uwe
rechter*hand* en de ander aan uwe lin-
ker*hand* in uwe heerlijkheid.
38 Maar Jezus zeide tot hen: Gij
weet niet wat gij begeert; kunt gij
den drinkbeker drinken dien ik drinke,
en met den doop gedoopt worden
waar ik mede gedoopt worde?
39 En zij zeiden tot hem: Wij kun-
nen. Doch Jezus zeide tot hen: Den
drinkbeker, dien ik drinke, zult gij wel
drinken, en met den doop gedoopt
worden waar ik mede gedoopt worde;
40 maar het zitten tot mijne rechter-
en tot mijne linker*hand* staat bij mij
niet te geven, maar *het zal gegeven
worden* wien het bereid is.
41 En als de *andere* tien *dit* hoor-
den, begonnen zij het van Jacobus en
Johannes zeer kwalijk te nemen.
42 Maar Jezus, hen tot zich geroepen
hebbende, zeide tot hen: Gij weet dat
degenen die geacht worden oversten
te zijn der volkeren, heerschappij voe-
ren over hen, en hunne grooten ge-
bruiken macht over hen.
43 Doch alzóó zal het onder ú niet
zijn; maar zoo wie onder u groot zal
willen worden, die zal uw dienaar zijn;
44 en zoo wie van u de eerste zal
willen worden, die zal aller dienstknecht
zijn.
45 Want ook de Zoon des menschen
is niet gekomen om gediend te wor-
den, maar om te dienen en zijne ziel
te geven *tot* een rantsoen voor velen.
46 En zij kwamen te Jericho. En als
hij en zijne discipelen en eene groote
schare van Jericho uitging, zat de zoon
van Timeüs, Bar-Timeüs de blinde,
aan den weg, bedelende.
47 En hoorende dat het Jezus de Na-
zarener was, begon hij te roepen en
te zeggen: Jezus, gij Zone Davids,
ontferm u mijner!
48 En velen bestraften hem, opdat
hij zwijgen zoude; maar hij riep zoo-
veel te meer: Gij Zone Davids, ont-
ferm u mijner!
49 En Jezus *stil*staande, zeide dat
men hem roepen zoude; en zij riepen
den blinde, zeggende tot hem: Heb
goeden moed, sta op, hij roept u.
50 En hij, zijnen mantel afgeworpen
hebbende, stond op en kwam tot Jezus.
51 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Wat wilt gij dat ik u doen zal?
En de blinde zeide tot hem: Rabboni,
dat ik ziende mag worden.
52 En Jezus zeide tot hem: Ga henen,
uw geloof heeft u behouden. En ter-
stond werd hij ziende, en volgde Jezus
op den weg.

HOOFDSTUK 11.

En toen zij Jeruzalem genaakten,
te Bethfagé en Bethanië aan den
Olijfberg, zond hij twee van zijne
discipelen uit,
2 en zeide tot hen: Gaat henen in
het vlek dat tegen u over is, en ter-
stond als gij in hetzelve komt, zult gij
vinden een veulen gebonden, op het-
welk geen mensch gezeten heeft: ont-
bindt het en brengt het.

3 En indien iemand tot u zegt: Waarom doet gij dat? zoo zegt dat de Heere hetzelve van noode heeft, en hij zal het terstond herwaarts zenden.
4 En zij gingen henen, en vonden het veulen gebonden bij de deur, buiten aan de wegscheiding, en zij ontbonden hetzelve.
5 En sommigen van degenen die aldaar stonden, zeiden tot hen: Wat doet gij, dat gij het veulen ontbindt?
6 Doch zij zeiden tot hen gelijk Jezus bevolen had; en zij lieten ze gaan.
7 En zij brachten het veulen tot Jezus, en wierpen hunne kleederen daarop; en hij zat op hetzelve.
8 En velen spreidden hunne kleederen op den weg, en anderen hieuwen meien van de boomen en spreidden ze op den weg.
9 En die voorgingen en die volgden, riepen, zeggende: Hosanna, gezegend *is* hij die komt in den naam des Heeren!
10 Gezegend *zij* het Koninkrijk van onzen vader David, hetwelk komt in den naam des Heeren! Hosanna in de hoogste *hemelen!*
11 En Jezus kwam binnen Jeruzalem, en in den Tempel; en als hij alles rondom bezien had, en het nu avondstond was, ging hij uit naar Bethanië met de twaalve.
12 En des anderen daags, als zij uit Bethanië gingen, hongerde hem.
13 En ziende van verre eenen vijgeboom die bladeren had, ging hij *om te zien* of hij ook iets op denzelven zoude vinden; en daarbij gekomen zijnde, vond hij niets dan bladeren; want het was de tijd der vijgen niet.
14 En Jezus, antwoordende, zeide tot denzelven: Niemand ete *eenige* vrucht meer van u in der eeuwigheid. En zijne discipelen hoorden het.
15 En zij kwamen te Jeruzalem; en Jezus, in den Tempel gegaan zijnde, begon degenen die in den Tempel verkochten en kochten, uit te drijven; en de tafels der wisselaars en de zitstoelen dergenen die de duiven verkochten, keerde hij om,
16 en liet niet toe dat iemand eenig vat door den Tempel droeg.
17 En hij leerde, zeggende tot hen: Is er niet geschreven: Mijn Huis zal een huis des gebeds genaamd worden allen volken? Maar gij hebt dat *tot* een kuil der moordenaren gemaakt.
18 En de Schriftgeleerden en de Overpriesters hoorden *dat,* en zochten hoe zij hem dooden zouden; want zij vreesden hem, omdat de gansche schare ontzet was over zijne leer.
19 En als het nu laat geworden was, ging hij uit buiten de stad.
20 En des morgens vroeg voorbijgaande, zagen zij dat de vijgeboom verdord was van de wortels af.
21 En Petrus, *zulks* indachtig geworden zijnde, zeide tot hem: Rabbi, zie, de vijgeboom dien gij vervloekt hebt, is verdord.
22 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Hebt geloof op God.
23 Want voorwaar zeg ik u, dat zoo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet zal twijfelen in zijn hart, maar zal gelooven dat hetgeen hij zegt, geschieden zal, het zal hem geworden zoo wat hij zegt.
24 Daarom zeg ik u, alle dingen die gij biddende begeert, gelooft dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden.
25 En wanneer gij staat om te bidden, vergeeft indien gij iets hebt tegen iemand; opdat ook uw Vader die in

de hemelen is, ulieden úwe misdaden
vergeve.
26 Maar indien gij niet vergeeft, zoo
zal uw Vader die in de hemelen is,
ook úwe misdaden niet vergeven.
27 En zij kwamen wederom te Jeru-
zalem. En als hij in den Tempel
wandelde, kwamen tot hem de Over-
priesters en de Schriftgeleerden en de
Ouderlingen,
28 en zeiden tot hem: Door wat
macht doet gij deze dingen, en wie
heeft u deze macht gegeven, dat gij
deze dingen doen zoudt?
29 Maar Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Ik zal u ook één woord vragen; ant-
woordt mij ook, en zoo zal ik u zeggen
door wat macht ik deze dingen doe:
30 De doop van Johannes, was die
uit den hemel of uit de menschen?
Antwoordt mij.
31 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: Indien wij zeggen: Uit den
hemel, zoo zal hij zeggen: Waarom
hebt gij hem dan niet geloofd?
32 Maar indien wij zeggen: Uit de
menschen, zoo vreezen wij het volk;
want zij hielden allen van Johannes,
dat hij waarlijk een Profeet was.
33 En antwoordende, zeiden zij tot
Jezus: Wij weten het niet. En Jezus
antwoordende, zeide tot hen: Zoo zeg
ik u ook niet door wat macht ik deze
dingen doe.

HOOFDSTUK 12.

En hij begon door gelijkenissen
tot hen te zeggen: Een mensch
plantte eenen wijngaard, en zette
eenen tuin daarom, en groef eenen
wijnpersbak, en bouwde eenen toren,
en verhuurde dien aan de landlieden,
en reisde buitenslands.
2 En als het de tijd was, zond hij
eenen dienstknecht tot de landlieden,
opdat hij van de landlieden ontving
van de vrucht des wijngaards;
3 maar zij namen en sloegen hem, en
zonden *hem* ledig henen.
4 En hij zond wederom eenen anderen
dienstknecht tot hen, en dien steenig-
den zij, en wondden hem het hoofd
en zonden *hem* henen, schandelijk be-
handeld zijnde.
5 En wederom zond hij eenen anderen,
en dien doodden zij; en vele anderen,
waarvan zij sommigen sloegen en
sommigen doodden.
6 Als hij dan nog éénen zoon had, die
hem lief was, zoo heeft hij ook dien ten
laatste tot hen gezonden, zeggende: Zij
zullen immers mijnen zoon ontzien.
7 Maar die landlieden zeiden onder
elkander: Deze is de erfgenaam: komt,
laat ons hem dooden, en de erfenis
zal onze zijn.
8 En zij namen en doodden hem, en
wierpen *hem* uit buiten den wijngaard.
9 Wat zal dan de heer des wijn-
gaards doen? Hij zal komen en de
landlieden verderven, en den wijngaard
aan anderen geven.
10 Hebt gij ook deze Schrift niet ge-
lezen: De steen, dien de bouwlieden
verworpen hebben, deze is geworden
tot een hoofd des hoeks;
11 van den Heere is dit geschied, en
het is wonderlijk in onze oogen?
12 En zij zochten hem te vangen,
maar zij vreesden de schare; want
zij verstonden dat hij die gelijkenis op
hèn sprak; en zij verlieten hem en
gingen weg.
13 En zij zonden tot hem eenigen
der Farizeërs en der Herodianen, op-
dat zij hem in *zijne* rede vangen
zouden.

14 Dezen nu kwamen en zeiden tot
hem: Meester, wij weten dat gij waarachtig zijt, en naar niemand vraagt; want gij ziet den persoon der menschen niet aan, maar gij leert den weg Gods in der waarheid: is het geoorloofd den Keizer schatting te geven of niet? Zullen wij geven of niet geven?
15 En hij, wetende hunne geveinsdheid, zeide tot hen: Wat verzoekt gij mij? Brengt mij een penning, dat ik *hem* zie.
16 En zij brachten er een. En hij zeide tot hen: Wiens is dit beeld en het opschrift? En zij zeiden tot hem: Des Keizers.
17 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Geeft dan den Keizer wat des Keizers is, en Gode wat Gods is. En zij verwonderden zich over hem.
18 En de Sadduceërs kwamen tot hem, welke zeggen dat er geene opstanding is, en vraagden hem, zeggende:
19 Meester, Mozes heeft ons geschreven, indien iemands broeder sterft, en eene vrouw achterlaat, en geen kinderen nalaat, dat zijn broeder deszelfs vrouw nemen zal en zijnen broeder zaad verwekken.
20 Er waren nu zeven broeders; en de eerste nam eene vrouw, en stervende, liet geen zaad na.
21 De tweede nam haar óók, en is gestorven, en ook deze liet geen zaad na, en de derde desgelijks;
22 en *alle* de zeven namen dezelve en lieten geen zaad na. De laatste van allen is ook de vrouw gestorven.
23 In de opstanding dan, wanneer zij zullen opgestaan zijn, wiens vrouw zal zij zijn van dezen? want die zeven hebben haar tot eene vrouw gehad.
24 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Dwaalt gij niet, daarom dat gij de Schriften niet weet noch de kracht Gods?
25 Want als zij uit de dooden zullen opgestaan zijn, zoo trouwen zij niet, noch worden ten huwelijk gegeven; maar zij zijn gelijk Engelen die in de hemelen *zijn*.
26 Doch aangaande de dooden, dat zij opgewekt zullen worden, hebt gij niet gelezen in het boek van Mozes, hoe God in het doornenbosch tot hem gesproken heeft, zeggende: Ik ben de God Abrahams en de God Isaäks en de God Jakobs?
27 God is niet een *God* der dooden, maar een God der levenden. Gij dwaalt dan zeer.
28 En een der Schriftgeleerden, hoorende dat zij te zamen in woorden waren, *en* wetende dat hij hun wèl geantwoord had, kwam tot hem en vraagde hem: Welk is het eerste gebod van alle?
29 En Jezus antwoordde hem: Het eerste van alle de geboden is: Hoor, Israël, de Heere onze God is een éénig Heer;
30 en gij zult den Heere uwen God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uwe ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uwe kracht. Dit is het eerste gebod.
31 En het tweede, *hieraan* gelijk, *is* dit: Gij zult uwen naaste liefhebben als uzelven. Daar is geen ander gebod grooter dan deze.
32 En de Schriftgeleerde zeide tot hem: Meester, gij hebt wel in der waarheid gezegd, dat er een éénig God is, en daar is geen ander dan Hij;
33 en Hem lief te hebben uit geheel het hart en uit geheel het verstand en uit geheel de ziel en uit geheel de kracht, en den naaste lief te hebben als zichzelven, is meer dan alle de brandofferen en de slachtofferen.

34 En Jezus, ziende dat hij verstan-
diglijk geantwoord had, zeide tot hem:
Gij zijt niet verre van het Koninkrijk
Gods. En niemand durfde hem meer
vragen.
35 En Jezus antwoordde en zeide,
leerende in den Tempel: Hoe zeggen
de Schriftgeleerden, dat de Christus
een Zoon Davids is?
36 Want David zelf heeft door den
Heiligen Geest gezegd: De Heere
heeft gezegd tot mijnen Heere: Zit
aan mijne rechter*hand,* totdat Ik uwe
vijanden zal gezet hebben tot een
voetbank uwer voeten.
37 David dan zelf noemt hem *zijnen*
Heere, en hoe is hij zijn Zoon? En
de menigte der schare hoorde hem
gaarne.
38 En hij zeide tot hen in zijne leer:
Wacht u voor de Schriftgeleerden,
die gaarne willen wandelen in lange
kleederen, en gegroet zijn op de
markten,
39 en de voorgestoelten *hebben* in de
Synagogen, en de vooraanzittingen in
de maaltijden;
40 welke de huizen der weduwen op-
eten, en *dat* onder den schijn van lang
te bidden: dezen zullen zwaarder oor-
deel ontvangen.
41 En Jezus, gezeten zijnde tegenover
de schatkist, zag hoe de schare geld
wierp in de schatkist; en vele rijken
wierpen veel *daarin.*
42 En daar kwam eene arme weduwe,
die wierp twee kleine *penningen daar-
in,* hetwelk is een oort.
43 En *Jezus,* zijne discipelen tot zich
geroepen hebbende, zeide tot hen:
Voorwaar ik zeg u, dat deze arme
weduwe meer ingeworpen heeft dan
allen die in de schatkist geworpen
hebben;
44 want zij allen hebben van hunnen
overvloed *daarin* geworpen, maar
deze heeft van haar gebrek, al wat
zij had, *daarin* geworpen, haren gan-
schen leeftocht.

HOOFDSTUK 13.

En als hij uit den Tempel ging,
zeide een van zijne discipelen
tot hem: Meester, zie, hoedanige
steenen en hoedanige gebouwen!
2 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Ziet gij deze groote gebouwen?
Daar zal niet *een* steen op *den anderen*
steen gelaten worden, die niet afge-
broken zal worden.
3 En als hij gezeten was op den Olijf-
berg, tegen den Tempel over, vraag-
den hem Petrus en Jacobus en Johannes
en Andréas alleen:
4 Zeg ons, wanneer zullen deze dingen
zijn? En welk is het teeken, wanneer
deze dingen alle voleindigd zullen
worden?
5 En Jezus, hun antwoordende, begon
te zeggen: Ziet toe dat u niemand
verleide;
6 want velen zullen komen onder
mijnen naam, zeggende: Ik ben *de
Christus,* en zullen velen verleiden.
7 En wanneer gij zult hooren van
oorlogen en geruchten van oorlogen,
zoo wordt niet verschrikt; want *dit*
moet geschieden, maar nog is het
einde niet.
8 Want *het éene* volk zal tegen *het
andere* volk opstaan, en *het éene*
koninkrijk tegen *het andere* konink-
rijk; en daar zullen aardbevingen zijn
in verscheidene plaatsen, en daar zullen
hongersnooden wezen en beroerten.
Deze dingen zijn *maar* beginsels der
smarten.

9 Maar ziet gij voor uzelve toe; want
zij zullen u overleveren in de raads-
vergaderingen en in de Synagogen; gij
zult geslagen worden, en voor Stad-
houders en Koningen zult gij gesteld
worden om mijnentwil, hun tot een
getuigenis.
10 En het Evangelie moet eerst ge-
predikt worden onder alle de volken.
11 Doch wanneer zij u leiden zullen
om u over te leveren, zoo zijt te voren
niet bezorgd wat gij spreken zult, en
bedenkt het niet, maar zoo wat u in
die ure gegeven zal worden, dàt spreekt;
want gíj zijt het niet die spreekt, maar
de Heilige Geest.
12 En de *ééne* broeder zal den *an-
deren* broeder overleveren tot den
dood, en de vader het kind; en de
kinderen zullen opstaan tegen de ou-
ders en zullen ze dooden.
13 En gij zult gehaat worden van allen
om mijns naams wil; maar wie volharden
zal tot het einde, díe zal zalig worden.
14 Wanneer gij dan zult zien den
gruwel der verwoesting, waarvan door
den Profeet Daniël gesproken is, staande
waar het niet behoort (die het leest,
die merke daarop), alsdan die in Judéa
zijn, dat ze vlieden op de bergen;
15 en die op het dak is, kome niet
af in het huis, en ga niet in, om iets
uit zijn huis weg te nemen;
16 en die op den akker is, keere niet
weder terug om zijn kleed te nemen.
17 Maar wee den bevruchten en den
zoogenden *vrouwen* in die dagen!
18 Doch bidt dat uwe vlucht niet ge-
schiede des winters;
19 want die dagen zullen zulke ver-
drukking zijn, welker gelijke niet ge-
weest is van het begin der schepselen
die God geschapen heeft, tot nu toe,
en ook niet zijn zal.
20 En indien de Heere de dagen
niet verkort had, geen vleesch zoude
behouden worden; maar om der uit-
verkorenen wil, die Hij heeft uitver-
koren, heeft Hij de dagen verkort.
21 En alsdan zoo iemand tot ulieden
zal zeggen: Zie, híer is de Christus,
of zie, hij is dáár, gelooft het niet.
22 Want er zullen valsche christussen
en valsche profeten opstaan, en zullen
teekenen en wonderen doen, om te
verleiden, indien het mogelijk ware, ook
de uitverkorenen.
23 Maar gijlieden, ziet toe: zie, ik heb
u alles voorzegd.
24 Maar in die dagen, na die verdruk-
king, zal de zon verduisterd worden, en
de maan zal haar schijnsel niet geven,
25 en de sterren des hemels zullen
daaruit vallen, en de krachten die in de
hemelen *zijn,* zullen bewogen worden.
26 En alsdan zullen zij den Zoon des
menschen zien, komende in de wolken
met groote kracht en heerlijkheid.
27 En alsdan zal hij zijne Engelen
uitzenden, en zal zijne uitverkorenen
bijeenvergaderen uit de vier winden,
van het uiterste der aarde tot het uiterste
des hemels.
28 En leert van den vijgeboom deze
gelijkenis: wanneer nu zijn tak teêr
wordt en de bladeren uitspruiten, zoo
weet gij dat de zomer nabij is:
29 alzóó ook gij, wanneer gij deze
dingen zult zien geschieden, zoo weet
dat *het* nabij, voor de deur is.
30 Voorwaar ik zeg u, dat dit ge-
slacht niet zal voorbijgaan totdat alle
deze dingen zullen geschied zijn.
31 De hemel en de aarde zullen voor-
bijgaan, maar mijne woorden zullen
geenszins voorbijgaan.
32 Maar van dien dag en die ure
weet niemand, noch de Engelen die

in den hemel zijn, noch de Zoon, dan
de Vader.
33 Ziet toe, waakt en bidt, want gij
weet niet wanneer de tijd is.
34 Gelijk een mensch buitenslands
reizende, zijn huis verliet, en zijnen
dienstknechten macht gaf, en elk zijn
werk, en den deurwachter gebood dat
hij zoude waken.
35 Zoo waakt dan (want gij weet
niet wanneer de heer des huizes komen
zal, *des avonds* laat, of te midder-
nacht, of met het hanengekraai, of in
den morgenstond),
36 opdat hij niet onvoorziens kome
en u slapende vinde.
37 En hetgeen ik ú zeg, *dat* zeg ik
allen: Waakt!

HOOFDSTUK 14.

En het Pascha en *het feest* der
ongehevelde *brooden* was na
twee dagen; en de Overpries-
ters en de Schriftgeleerden zochten,
hoe zij hem met listigheid vangen en
dooden zouden.
2 Maar zij zeiden: Niet in het feest,
opdat niet misschien oproer onder het
volk worde.
3 En als hij te Bethanië was, in het
huis van Simon den melaatsche, daar
hij aan *tafel* zat, kwam eene vrouw,
hebbende een albasten flesch met zalf
van onvervalschten nardus van grooten
prijs; en de albasten flesch gebroken
hebbende, goot die op zijn hoofd.
4 En daar waren sommigen die dat zeer
kwalijk namen bij zichzelve, en zeiden:
Waartoe is dit verlies der zalf geschied?
5 Want dezelve had kunnen boven de
driehonderd penningen verkocht en *die*
den armen gegeven worden; en zij
vergrimden tegen haar.
6 Maar Jezus zeide: Laat af van haar;
wat doet gij haar moeite aan? Zij heeft
een goed werk aan mij gewrocht.
7 Want de armen hebt gij altijd met
u, en wanneer gij wilt, kunt gij hun
weldoen; maar mij hebt gij niet altijd.
8 Zij heeft gedaan hetgeen zij kon:
zij is voorgekomen om mijn lichaam
te zalven, *tot eene voorbereiding* ter
begrafenis.
9 Voorwaar zeg ik u, alwaar dit
Evangelie gepredikt zal worden in de
geheele wereld, *daar* zal ook tot hare
gedachtenis gesproken worden van het-
geen zij gedaan heeft.
10 En Judas Iskariot, een van de
twaalve, ging henen tot de Overpries-
ters, opdat hij hem hun zoude over-
leveren.
11 En zij, *dat* hoorende, waren ver-
blijd, en beloofden hem geld te geven;
en hij zocht hoe hij hem bekwamelijk
overleveren zoude.
12 En op den eersten dag der ongehe-
velde *brooden,* wanneer zij het Pascha
slachtten, zeiden zijne discipelen tot hem:
Waar wilt gij dat wij henengaan en
bereiden, dat gij het Pascha eet?
13 En hij zond twee van zijne disci-
pelen uit, en zeide tot hen: Gaat henen
in de stad, en u zal een mensch ont-
moeten, dragende een kruik water:
volgt dien;
14 en zoo waar hij ingaat, zegt tot
den heer des huizes: De Meester zegt:
Waar is de eetzaal, waar ik het Pascha
met mijne discipelen eten zal?
15 En hij zal u wijzen eene groote
opperzaal, toegerust *en* gereed: be-
reidt het ons aldaar.
16 En zijne discipelen gingen uit, en
kwamen in de stad, en vonden het
gelijk hij hun gezegd had, en bereid-
den het Pascha.

17 En als het avond geworden was,
kwam hij met de twaalve.
18 En als zij aanzaten en aten, zeide
Jezus: Voorwaar ik zeg u, dat een van
u, die met mij eet, mij zal verraden.
19 En zij begonnen bedroefd te worden en de één na den ander tot hem te zeggen: Ben ìk het? en een ander: Ben ìk het?
20 Maar hij antwoordde en zeide tot hen: *Het is* een uit de twaalve, die met mij in den schotel indoopt.
21 De Zoon des menschen gaat wel henen gelijk van hem geschreven is, maar wee dien mensch, door welken de Zoon des menschen verraden wordt! Het ware hem goed zoo die mensch niet geboren ware geweest.
22 En als zij aten, nam Jezus brood, en als hij gezegend had, brak hij het, en gaf het hun en zeide: Neemt, eet, dat is mijn lichaam.
23 En hij nam den drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun *dien,* en zij dronken allen uit denzelven.
24 En hij zeide tot hen: Dat is mijn bloed, het *bloed* des nieuwen testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt.
25 Voorwaar ik zeg u, dat ik niet meer zal drinken van de vrucht des wijnstoks, tot op dien dag, wanneer ik dezelve nieuw zal drinken in het Koninkrijk Gods.
26 En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.
27 En Jezus zeide tot hen: Gij zult in dezen nacht allen aan mij geërgerd worden; want daar is geschreven: Ik zal den herder slaan, en de schapen zullen verstrooid worden.
28 Maar nadat ik zal opgestaan zijn, zal ik u voorgaan naar Galiléa.
29 En Petrus zeide tot hem: Of zij ook allen geërgerd wierden, zoo zal ìk toch niet *geërgerd worden.*
30 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar ik zeg u, dat heden in dezen nacht, eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, gij mij driemaal zult verloochenen.
31 Maar hij zeide nog des te meer: Al moest ik met u sterven, zoo zal ik u geenszins verloochenen. En insgelijks zeiden zij ook allen.
32 En zij kwamen in eene plaats welker naam was Gethsemané, en hij zeide tot zijne discipelen: Zit hier neder, totdat ik gebeden zal hebben.
33 En hij nam met zich Petrus en Jacobus en Johannes, en begon verbaasd en zeer beangst te worden,
34 en zeide tot hen: Mijne ziel is geheel bedroefd tot den dood toe: blijft hier en waakt.
35 En een weinig voortgegaan zijnde, viel hij op de aarde, en bad, zoo het mogelijk ware, dat die ure van hem voorbijginge.
36 En hij zeide: Abba, Vader, alle dingen zijn U mogelijk: neem dezen drinkbeker van mij weg; doch niet wat ìk wil, maar wat Gij *wilt.*
37 En hij kwam en vond hen slapende, en zeide tot Petrus: Simon, slaapt gij? Kondet gij niet één uur waken?
38 Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt: de geest *is* wel gewillig, maar het vleesch *is* zwak.
39 En wederom henengegaan zijnde, bad hij, sprekende dezelfde woorden.
40 En wedergekeerd zijnde, vond hij ze wederom slapende, want hunne oogen waren bezwaard; en zij wisten niet wat zij hem antwoorden zouden.
41 En hij kwam ten derden male, en zeide tot hen: Slaapt *nu* voort en rust.

Het is genoeg, de ure is gekomen; zie,
de Zoon des menschen wordt over-
geleverd in de handen der zondaren.
42 Staat op, laat ons gaan: zie, die
mij verraadt, is nabij.
43 En terstond, als hij nog sprak, kwam
Judas aan, die een was van de twaalve,
en met hem eene groote schare met
zwaarden en stokken, *gezonden* van
de Overpriesters en de Schriftgeleer-
den en de Ouderlingen.
44 En die hem verried, had hun een
gemeen teeken gegeven, zeggende:
Dien ik kussen zal, die is het: grijpt
hem, en leidt hem zekerlijk henen.
45 En als hij gekomen was, ging hij
terstond tot hem, en zeide: Rabbi,
Rabbi, en kuste hem.
46 En zij sloegen hunne handen aan
hem, en grepen hem.
47 En een dergenen die daarbij ston-
den, het zwaard trekkende, sloeg den
dienstknecht des Hoogepriesters en
hieuw hem zijn oor af.
48 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Zijt gij uitgegaan met zwaarden
en stokken als tegen eenen moorde-
naar om mij te vangen?
49 Dagelijks was ik bij ulieden in den
Tempel leerende, en gij hebt mij niet
gegrepen: maar *dit geschiedt* opdat
de Schriften vervuld zouden worden.
50 En zij, hem verlatende, zijn allen
gevloden.
51 En een zeker jongeling volgde
hem, hebbende een lijnwaad omge-
daan over het naakte *lijf*, en de jon-
gelingen grepen hem;
52 en hij het lijnwaad verlatende, is
naakt van hen gevloden.
53 En zij leidden Jezus henen tot den
Hoogepriester; en bij hem vergaderden
alle de Overpriesters en de Ouder-
lingen en de Schriftgeleerden.
54 En Petrus volgde hem van verre tot
binnen in de zaal des Hoogepriesters,
en hij was mede zittende met de die-
naren, en zich warmende bij het vuur.
55 En de Overpriesters en de geheele
Raad zochten getuigenis tegen Jezus,
om hem te dooden, en vonden niet;
56 want velen getuigden valschelijk
tegen hem, en de getuigenissen wa-
ren niet eenparig.
57 En eenigen opstaande, getuigden
valschelijk tegen hem, zeggende:
58 Wij hebben hem hooren zeggen:
Ik zal dezen Tempel, die met handen
gemaakt is, afbreken, en in drie da-
gen eenen anderen, zonder handen
gemaakt, bouwen.
59 En ook alzóó was hunne getui-
genis niet eenparig.
60 En de Hoogepriester, in het mid-
den opstaande, vraagde Jezus, zeg-
gende: Antwoordt gij niets? Wat ge-
tuigen dezen tegen u?
61 Maar hij zweeg stil en antwoordde
niets. Wederom vraagde hem de
Hoogepriester en zeide tot hem: Zijt
gij de Christus, de Zoon des geze-
genden *Gods?*
62 En Jezus zeide: Ik ben het; en gij-
lieden zult den Zoon des menschen zien
zitten ter rechter*hand* der kracht *Gods*,
en komen met de wolken des hemels.
63 En de Hoogepriester, verscheurende
zijne kleederen, zeide: Wat hebben wij
nog getuigen van noode?
64 Gij hebt de *gods*lastering gehoord:
wat dunkt ulieden? En zij allen ver-
oordeelden hem des doods schuldig
te zijn.
65 En sommigen begonnen hem te
bespuwen, en zijn aangezicht te be-
dekken, en met vuisten te slaan, en
tot hem te zeggen: Profeteer; en de
dienaars gaven hem kinnebakslagen.

66 En als Petrus beneden in de zaal was, kwam eene van de dienstmaagden des Hoogepriesters;
67 en ziende Petrus zich warmende, zag zij hem aan, en zeide: Ook gij waart met Jezus den Nazarener.
68 Maar hij heeft het geloochend, zeggende: Ik ken *hem* niet, en ik weet niet wat gij zegt. En hij ging buiten in de voorzaal, en de haan kraaide.
69 En de dienstmaagd, hem wederom ziende, begon te zeggen tot degenen die daarbij stonden: Deze is een van die.
70 Maar hij loochende het wederom. En een weinig daarna, die daarbij stonden, zeiden wederom tot Petrus: Waarlijk, gij zijt een van die; want gij zijt ook een Galileër, en uwe spraak gelijkt.
71 En hij begon *zichzelven* te vervloeken, en te zweren: Ik ken dezen mensch niet dien gij zegt.
72 En de haan kraaide de tweede maal; en Petrus werd indachtig het woord, hetwelk Jezus tot hem gezegd had: Eer de haan tweemaal gekraaid zal hebben, zult gij mij driemaal verloochenen. En hij, *zich* van daar makende, weende.

HOOFDSTUK 15.

En terstond des morgens vroeg hielden de Overpriesters te zamen raad met de Ouderlingen en Schriftgeleerden, en den geheelen Raad; en Jezus gebonden hebbende, brachten zij *hem* henen, en gaven *hem* aan Pilatus over.
2 En Pilatus vraagde hem: Zijt gij de Koning der Joden? En hij, antwoordende, zeide tot hem: Gij zegt het.
3 En de Overpriesters beschuldigden hem van vele *zaken,* maar hij antwoordde niets.
4 En Pilatus vraagde hem wederom, zeggende: Antwoordt gij niets? Zie, hoevele *zaken* zij tegen u getuigen.
5 En Jezus heeft niets meer geantwoord, zoodat Pilatus zich verwonderde.
6 En op het feest liet hij hun éénen gevangene los, wien zij ook begeerden.
7 En daar was een, genaamd Bar-Abbas, gevangen met *andere* medeoproermakers, die in het oproer een doodslag gedaan had.
8 En de schare riep uit, en begon te begeeren *dat hij deed* gelijk hij hun altijd gedaan had.
9 En Pilatus antwoordde hun, zeggende: Wilt gij dat ik u den Koning der Joden loslate?
10 (Want hij wist dat hem de Overpriesters door nijd overgeleverd hadden.)
11 Maar de Overpriesters bewogen de schare, dat hij hun liever Bar-Abbas zoude loslaten.
12 En Pilatus, antwoordende, zeide wederom tot hen: Wat wilt gij dan dat ik *met hèm* doen zal, dien gij een Koning der Joden noemt?
13 En zij riepen wederom: Kruis hem!
14 Doch Pilatus zeide tot hen: Wat heeft hij dan kwaads gedaan? En zij riepen te meer: Kruis hem!
15 Pilatus nu, willende de schare genoeg doen, heeft hun Bar-Abbas losgelaten, en gaf Jezus over, als hij *hem* gegeeseld had, om gekruist te worden.
16 En de krijgsknechten leidden hem binnen in de zaal, welke is het Rechthuis, en riepen de gansche bende te zamen,

17 en deden hem eenen purperen
mantel aan, en eene doornenkroon ge-
vlochten hebbende, zetten hem *die* op,
18 en begonnen hem te groeten, *zeg-
gende:* Wees gegroet, *gij* Koning der
Joden!
19 en sloegen zijn hoofd met eenen
rietstok, en bespuwden hem, en vallende
op de knieën, aanbaden hem.
20 En als zij hem bespot hadden,
deden zij hem den purperen mantel
af, en deden hem zijne eigene klee-
deren aan, en leidden hem uit, om
hem te kruisigen.
21 En zij dwongen eenen Simon van
Cyréne, die *daar* voorbijging, komende
van den akker, den vader van Alexan-
der en Rufus, dat hij zijn kruis droeg.
22 En zij brachten hem tot de plaats
Golgotha, hetwelk is, overgezet zijnde,
Hoofdschedelplaats.
23 En zij gaven hem gemirreden
wijn te drinken; maar hij nam *dien*
niet.
24 En als zij hem gekruisigd hadden,
verdeelden zij zijne kleederen, werpende
het lot over dezelve, wat een iegelijk
wegnemen zoude.
25 En het was de derde ure, en zij
kruisigden hem.
26 En het opschrift zijner beschuldi-
ging was boven hem geschreven: DE
KONING DER JODEN.
27 En zij kruisigden met hem twee
moordenaars, éénen aan *zijne* rechter-
en éénen aan zijne linker*zijde*.
28 En de Schrift is vervuld geworden,
die daar zegt: En hij is met de mis-
dadigen gerekend.
29 En die voorbijgingen, lasterden
hem, schuddende hunne hoofden, en
zeggende: Ha, gij die den Tempel af-
breekt en in drie dagen opbouwt,
30 behoud uzelven en kom af van
het kruis!
31 En insgelijks ook de Overpries-
ters met de Schriftgeleerden zeiden
tot elkander al spottende: Hij heeft
anderen verlost, zichzelven kan hij niet
verlossen;
32 de Christus, de Koning Israëls, kome
nu af van het kruis, opdat wij het zien
en gelooven mogen. Ook die met hem
gekruist waren, smaadden hem.
33 En als de zesde ure gekomen was,
werd er duisternis over de geheele
aarde, tot de negende ure toe.
34 En ter negender ure riep Jezus met
eene groote stem, zeggende: ELOÏ,
ELOÏ, LAMMA SABACHTANI? het-
welk is overgezet zijnde: Mijn God,
mijn God, waarom hebt Gij mij ver-
laten?
35 En sommigen van die daarbij
stonden, *dit* hoorende, zeiden: Zie, hij
roept Elía.
36 En er liep een en vulde eene spons
met edik, en stak ze op eenen rietstok,
en gaf hem te drinken, zeggende:
Houdt stil, laat ons zien of Elía komt
om hem af te nemen.
37 En Jezus eene groote stem van
zich gegeven hebbende, gaf den geest.
38 En het voorhangsel des Tempels
scheurde in tweeën, van boven tot
beneden.
39 En de hoofdman over honderd, die
daarbij tegenover hem stond, ziende
dat hij alzóó roepende den geest
gegeven had, zeide: Waarlijk, deze
mensch was Gods Zoon.
40 En daar waren ook vrouwen van
verre *dit* aanschouwende, onder welke
ook was Maria Magdaléna, en Maria
de moeder van Jacobus den kleine
en van Joses, en Salóme;

41 welke ook, toen hij in Galiléa was,
hem waren gevolgd en hem gediend
hadden, en vele andere *vrouwen* die
met hem naar Jeruzalem opgekomen
waren.
42 En als het nu avond was geworden,
dewijl het de voorbereiding was, welke
is de voorsabbat,
43 kwam Jozef die van Arimathéa *was,*
een achtbaar Raadsheer, die ook zelf
het Koninkrijk Gods was verwachtende,
en zich verstoutende, ging hij in tot
Pilatus en begeerde het lichaam van
Jezus.
44 En Pilatus verwonderde zich dat
hij alreede gestorven was, en den hoofd-
man over honderd tot zich geroepen
hebbende, vraagde hem of hij lang
gestorven was;
45 en als hij het van den hoofdman
over honderd verstaan had, schonk hij
Jozef het lichaam.
46 En hij kocht fijn lijnwaad, en hem
afgenomen hebbende, wond *hem* in
dat fijne lijnwaad, en leide hem in een
graf hetwelk uit een steenrots gehou-
wen was; en hij wentelde eenen steen
tegen de deur des grafs.
47 En Maria Magdaléna en Maria,
de *moeder* van Joses, aanschouwden
waar hij gelegd werd.

HOOFDSTUK 16.

En als de sabbat voorbijgegaan
was, hadden Maria Magdaléna,
en Maria, de *moeder* van Ja-
cobus, en Salóme specerijen gekocht,
opdat zij kwamen en hem zalfden.
2 En zeer vroeg op den eersten *dag*
der week kwamen zij tot het graf, als
de zon opging,
3 en zeiden tot elkander: Wie zal ons
den steen van de deur des grafs af-
wentelen?
4 (En opziende, zagen zij dat de steen
afgewenteld was) want hij was zeer
groot.
5 En in het graf ingegaan zijnde, zagen
zij eenen jongeling zittende ter rechter-
zijde, bekleed met een wit lang kleed,
en werden verbaasd.
6 Maar hij zeide tot haar: Zijt niet
verbaasd. Gij zoekt Jezus den Naza-
rener die gekruist was: hij is opge-
staan, hij is hier niet; zie, de plaats
waar zij hem gelegd hadden.
7 Doch gaat henen, zegt zijnen disci-
pelen en Petrus, dat hij u voorgaat
naar Galiléa: aldaar zult gij hem zien,
gelijk hij ulieden gezegd heeft.
8 En zij, haastelijk uitgegaan zijnde,
vloden van het graf, en beving en
ontzetting had haar bevangen; en zij
zeiden niemand iets, want zij waren
bevreesd.
9 En als *Jezus* opgestaan was des
morgens vroeg op den eersten *dag*
der week, verscheen hij eerst aan
Maria Magdaléna, uit welke hij zeven
duivelen uitgeworpen had.
10 Deze, henengaande, boodschapte
het dengenen die met hem geweest
waren, welke treurden en weenden.
11 En als dezen hoorden dat hij
leefde en van haar gezien was, ge-
loofden zij het niet.
12 En na dezen is hij geopenbaard
in eene andere gedaante aan twee
van hen, daar zij wandelden en in
het veld gingen.
13 Dezen, ook henengaande, bood-
schapten het den anderen, *maar* zij
geloofden ook díe niet.
14 Daarna is hij geopenbaard aan
de elve daar zij aanzaten, en ver-

weet *hun* hunne ongeloovigheid en hardigheid des harten, omdat zij niet geloofd hadden degenen die hem gezien hadden nadat hij opgestaan was.
15 En hij zeide tot hen: Gaat henen in de geheele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen.
16 Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.
17 En degenen, die geloofd zullen hebben, zullen deze teekenen volgen: in mijnen naam zullen zij duivelen uitwerpen; met nieuwe tongen zullen zij spreken;
18 slangen zullen zij opnemen; en al is het dat zij iets doodelijks zullen drinken, dat zal hun niet schaden; op kranken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden.
19 De Heere dan, nadat hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechter*hand* Gods.
20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door teekenen die daarop volgden. Amen.

HET HEILIG EVANGELIE

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

LUCAS

HET HEILIG EVANGELIE VAN
LUCAS

HOOFDSTUK 1.

Nademaal velen ter hand genomen hebben, om in orde te stellen een verhaal van de dingen die onder ons volkomen zekerheid hebben,
2 gelijk ons overgeleverd hebben die van den beginne zelve aanschouwers en dienaars des Woords geweest zijn:
3 zoo heeft het ook mij goedgedacht, hebbende alles van voren aan naarstiglijk onderzocht, vervolgens aan u te schrijven, voortreffelijke Theofilus,
4 opdat gij moogt kennen de zekerheid der dingen, waarvan gij onderwezen zijt.
5 In de dagen van Herodes, den Koning van Judéa, was er een zeker Priester met name Zacharías, van de dagorde van Abía; en zijne vrouw was uit de dochteren Aärons, en haar naam Elizabet.
6 En zij waren beiden rechtvaardig voor God, wandelende in alle de geboden en rechten des Heeren onberispelijk.
7 En zij hadden geen kind, omdat Elizabet onvruchtbaar was en zij beiden verre op hunne dagen gekomen waren.
8 En het geschiedde, dat, als hij het Priesterambt bediende voor God in de beurt zijner dagorde,
9 naar de gewoonte der priesterlijke bediening, hem ten lote was gevallen, dat hij zoude ingaan in den Tempel des Heeren om te reukofferen;
10 en al de menigte des volks was buiten biddende, ter ure des reukoffers.
11 En van hem werd gezien een Engel des Heeren, staande ter rechter*zijde* van het altaar des reukoffers.
12 En Zacharías, *hem* ziende, werd ontroerd, en vreeze is op hem gevallen.
13 Maar de Engel zeide tot hem: Vrees niet, Zacharías, want uw gebed is verhoord, en uwe vrouw Elizabet zal u eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam heeten Johannes;
14 en u zal blijdschap en verheuging zijn, en velen zullen zich over zijne geboorte verblijden.
15 Want hij zal groot zijn voor den Heere; noch wijn noch sterken drank zal hij drinken, en hij zal met den Heiligen Geest vervuld worden, ook van zijn moeders lijf af;
16 en hij zal velen der kinderen Israëls bekeeren tot den Heere hunnen God;
17 en hij zal vóór Hem henengaan in den geest en de kracht van Elía, om te bekeeren de harten der vaderen tot de kinderen, en de ongehoorzamen tot de voorzichtigheid der rechtvaardigen, om den Heere te bereiden een toegerust volk.
18 En Zacharías zeide tot den Engel: Waarbij zal ik dat weten? Want ik ben oud, en mijne vrouw is verre op hare dagen gekomen.
19 En de Engel antwoordde en zeide tot hem: Ik ben Gabriël die voor God sta, en ben uitgezonden om tot u te

spreken en u deze dingen te verkondigen;
20 en zie, gij zult zwijgen en niet kunnen spreken, tot op den dag dat deze dingen geschied zullen zijn; omdat gij mijne woorden niet geloofd hebt, welke vervuld zullen worden op hunnen tijd.
21 En het volk was wachtende op Zacharías, en zij waren verwonderd dat hij zoolang vertoefde in den Tempel.
22 En als hij uitkwam, kon hij tot hen niet spreken; en zij bekenden dat hij een gezicht in den Tempel gezien had. En hij wenkte hun toe, en bleef stom.
23 En het geschiedde als de dagen zijner bediening vervuld waren, dat hij naar zijn huis ging.
24 En na die dagen werd Elizabet zijne vrouw bevrucht; en zij verborg zich vijf maanden, zeggende:
25 Alzóó heeft mij de Heere gedaan, in de dagen in welke Hij *mij* aangezien heeft, om mijne versmaadheid onder de menschen weg te nemen.
26 En in de zesde maand werd de Engel Gabriël van God gezonden naar eene stad in Galiléa, genaamd Nazareth,
27 tot eene maagd, die ondertrouwd was met eenen man wiens naam was Jozef, uit den huize Davids; en de naam der maagd was Maria.
28 En de Engel, tot haar ingekomen zijnde, zeide: Wees gegroet, gij begenadigde; de Heere *is* met u, gij *zijt* gezegend onder de vrouwen.
29 En als zij *hem* zag, werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord, en overleide hoedanig deze groetenis mocht zijn.
30 En de Engel zeide tot haar: Vrees niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden.
31 En zie, gij zult bevrucht worden, en eenen zoon baren, en zult zijnen naam heeten JEZUS.
32 Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden, en God de Heere zal hem den troon zijns vaders Davids geven;
33 en hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en zijns Koninkrijks zal geen einde zijn.
34 En Maria zeide tot den Engel: Hoe zal dat wezen, dewijl ik geenen man beken?
35 En de Engel, antwoordende, zeide tot haar: De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen: daarom ook, dat Heilige dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden.
36 En zie, Elizabet uwe nicht is ook zelve bevrucht met eenen zoon in haren ouderdom; en deze maand is haar die onvruchtbaar genaamd was, de zesde;
37 want geen ding zal bij God onmogelijk zijn.
38 En Maria zeide: Zie, de dienstmaagd des Heeren: mij geschiede naar uw woord. En de Engel ging weg van haar.
39 En Maria, opgestaan zijnde in die dagen, reisde met haast naar het gebergte, in eene stad van Juda,
40 en kwam in het huis van Zacharías, en groette Elizabet.
41 En het geschiedde als Elizabet de groetenis van Maria hoorde, zoo sprong het kindeken òp in haren buik; en Elizabet werd vervuld met den Heiligen Geest,
42 en riep uit met eene groote stem, en zeide: Gezegend *zijt* gij onder de vrouwen, en gezegend *is* de vrucht uws buiks!

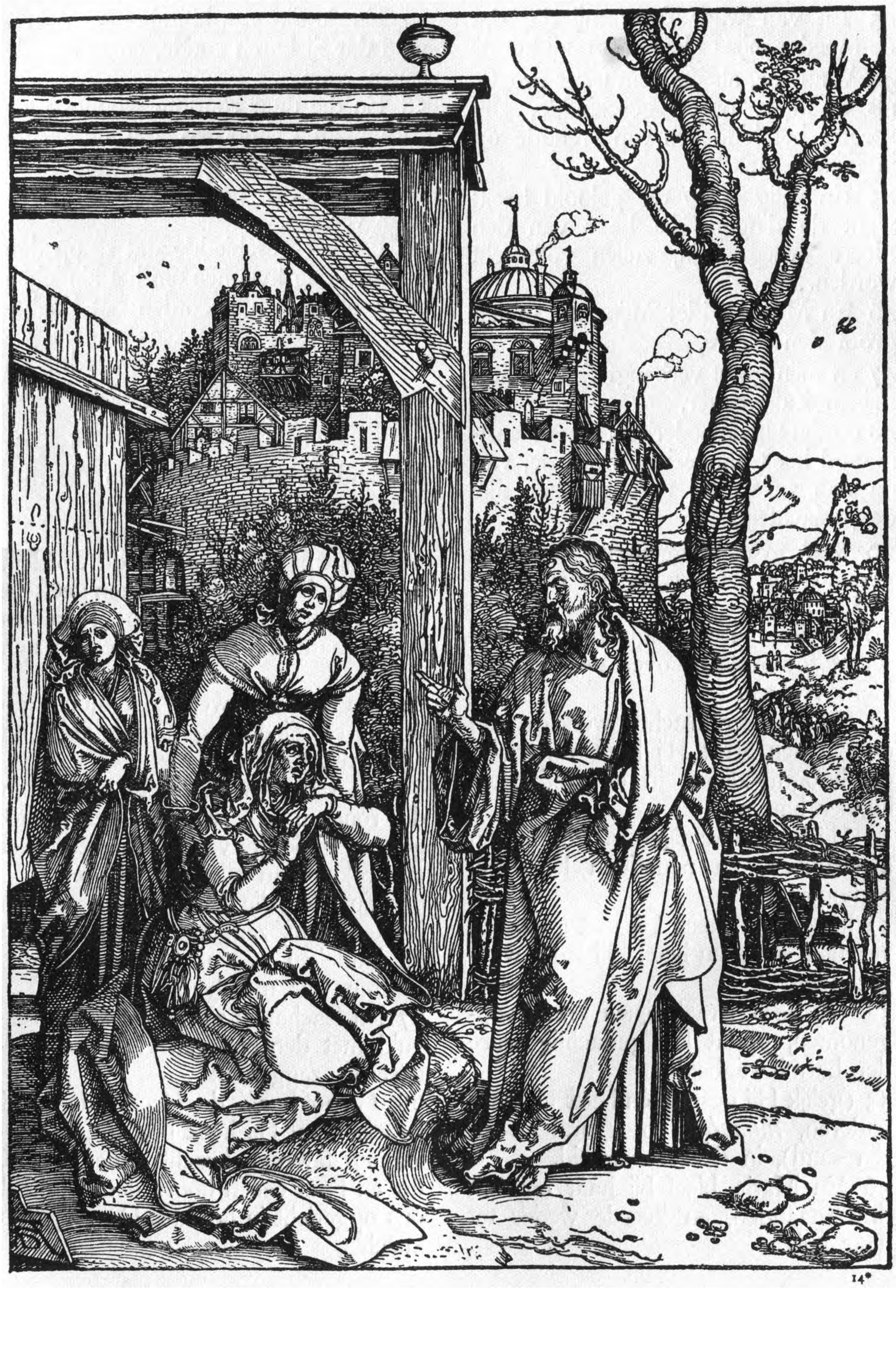

43 En van waar *komt* mij dit, dat
de moeder mijns Heeren tot mij komt?
44 Want zie, als de stem uwer groete-
nis in mijne ooren geschiedde, zoo
sprong het kindeken van vreugde òp
in mijnen buik.
45 En zalig is *zij* die geloofd heeft;
want de dingen, die haar van den
Heere gezegd zijn, zullen volbracht
worden.
46 En Maria zeide: Mijne ziel maakt
groot den Heere,
47 en mijn geest verheugt zich in God
mijnen Zaligmaker,
48 omdat Hij de nederheid zijner dienst-
maagd heeft aangezien; want zie, van
nu aan zullen mij zalig spreken alle
de geslachten;
49 want groote dingen heeft aan mij
gedaan Hij die machtig is, en heilig
is zijn naam,
50 en zijne barmhartigheid is van ge-
slacht tot geslacht over degenen die
Hem vreezen.
51 Hij heeft een krachtig werk gedaan
door zijnen arm; Hij heeft verstrooid
de hoogmoedigen in de gedachten
hunner harten;
52 Hij heeft machtigen van de tronen
afgetrokken, en nederigen heeft Hij
verhoogd;
53 hongerigen heeft Hij met goederen
vervuld, en rijken heeft Hij ledig weg-
gezonden.
54 Hij heeft Israël zijnen knecht op-
genomen, opdat Hij gedachtig ware
der barmhartigheid.
55 (gelijk Hij gesproken heeft tot onze
vaderen, *namelijk* tot Abraham en
zijn zaad), in der eeuwigheid.
56 En Maria bleef bij haar omtrent
drie maanden, en keerde weder tot
haar huis.
57 En de tijd van Elizabet werd ver-
vuld dat zij baren zoude, en zij baarde
eenen zoon.
58 En die daar rondom woonden, en
hare magen, hoorden, dat de Heere
zijne barmhartigheid grootelijks aan
haar bewezen had, en waren met
haar verblijd.
59 En het geschiedde dat zij op den
achtsten dag kwamen om het kindeken
te besnijden, en noemden het Zacha-
rías, naar den naam zijns vaders.
60 En zijne moeder antwoordde en
zeide: Niet *alzoo,* maar hij zal Johan-
nes heeten.
61 En zij zeiden tot haar: Daar is
niemand in uwe maagschap die met
dien naam genaamd wordt.
62 En zij wenkten zijnen vader, hoe hij
wilde dat hij genaamd zoude worden.
63 En als hij een schrijftafelken geëischt
had, schreef hij, zeggende: Johannes
is zijn naam. En zij verwonderden zich
allen.
64 En terstond werd zijn mond ge-
opend en zijne tong *losgemaakt,* en
hij sprak, God lovende.
65 En daar kwam vreeze over allen
die rondom hen woonden; en in het
geheele gebergte van Judéa werd veel
gesproken van alle deze dingen.
66 En allen die het hoorden, namen
het ter harte, zeggende: Wat zal toch
dit kindeken wezen? En de hand des
Heeren was met hem.
67 En Zacharías zijn vader werd ver-
vuld met den Heiligen Geest en pro-
feteerde, zeggende:
68 Geloofd *zij* de Heere, de God
Israëls, want Hij heeft bezocht, en ver-
lossing teweeggebracht zijnen volke,
69 en heeft eenen hoorn der zaligheid
ons opgericht in het huis Davids, zijns
knechts,

70 gelijk Hij gesproken heeft door den mond zijner heilige Profeten, die van het begin der wereld *geweest zijn,*
71 *namelijk* eene verlossing van onze vijanden en van de hand aller dergenen die ons haten;
72 opdat Hij barmhartigheid deed aan onze vaderen, en gedachtig ware aan zijn heilig verbond,
73 *en* aan den eed dien Hij Abraham onzen vader gezworen heeft, om ons te geven
74 dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreeze,
75 in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, alle de dagen onzes levens.
76 En gij, kindeken, zult een Profeet des Allerhoogsten genaamd worden; want gij zult voor het aangezicht des Heeren henengaan om zijne wegen te bereiden,
77 om zijnen volke kennis der zaligheid te geven, in vergeving hunner zonden,
78 door de innerlijke bewegingen der barmhartigheid onzes Gods, met welke ons bezocht heeft de Opgang uit de hoogte,
79 om te verschijnen dengenen die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods, om onze voeten te richten op den weg des vredes.
80 En het kindeken wies op, en werd gesterkt in den geest, en was in de woestijnen tot den dag zijner vertooning aan Israël.

HOOFDSTUK 2.

En het geschiedde in diezelve dagen dat er een gebod uitging van den Keizer Augustus, dat de geheele wereld beschreven zoude worden.
2 Deze eerste beschrijving geschiedde als Cyrenius over Syrië Stadhouder was.
3 En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijn eigen stad.
4 En Jozef ging óók op, van Galiléa uit de stad Nazareth, naar Judéa tot de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt (omdat hij uit het huis en geslacht Davids was),
5 om beschreven te worden met Maria zijne ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was.
6 En het geschiedde als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zoude;
7 en zij baarde haren eerstgeboren zoon, en wond hem in doeken en leide hem neder in de kribbe, omdat voor hen geene plaats was in de herberg.
8 En daar waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hunne kudde.
9 En zie, een Engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen ze, en zij vreesden met groote vreeze.
10 En de Engel zeide tot hen: Vreest niet, want zie, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal,
11 *namelijk* dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in de stad Davids.
12 En dit zal u het teeken zijn: gij zult het kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.
13 En van stonde aan was *daar* met den Engel eene menigte des hemelschen heirlegers, prijzende God en zeggende:
14 Eere *zij* God in de hoogste *hemelen,* en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen!

15 En het geschiedde als de Engelen
van hen weggevaren waren naar den
hemel, dat de herders tot elkander
zeiden: Laat ons dan henengaan naar
Bethlehem, en laat ons zien het woord
dat er geschied is, hetwelk de Heere
ons heeft kond gedaan.
16 En zij kwamen met haast, en von-
den Maria en Jozef, en het kindeken
liggende in de kribbe.
17 En als zij het gezien hadden, maak-
ten zij alom bekend het woord dat
hun van dit kindeken gezegd was.
18 En allen die het hoorden, verwon-
derden zich over hetgeen hun gezegd
werd van de herders;
19 doch Maria bewaarde deze woor-
den alle te zamen, overleggende *die*
in haar hart.
20 En de herders keerden wederom,
verheerlijkende en prijzende God over
alles wat zij gehoord en gezien hadden,
gelijk tot hen gesproken was.
21 En als acht dagen vervuld waren,
dat men het kindeken besnijden zoude,
zoo werd zijn naam genaamd JEZUS,
welke genaamd was van den Engel
eer hij in het lichaam ontvangen was.
22 En als de dagen harer reiniging
vervuld waren naar de wet van Mozes,
brachten zij hem te Jeruzalem, opdat
zij *hem* den Heere voorstelden
23 (gelijk geschreven is in de wet des
Heeren: Al wat mannelijk is dat de
moeder opent, zal den Heere heilig
genaamd worden),
24 en opdat zij offerande gaven, naar
hetgeen in de wet des Heeren gezegd
is, een paar tortelduiven of twee jonge
duiven.
25 En zie, daar was een mensch te
Jeruzalem wiens naam was Simeon;
en deze mensch was rechtvaardig en
godvreezend, verwachtende de ver-
troosting Israëls, en de Heilige Geest
was op hem;
26 en hem was eene goddelijke open-
baring gedaan door den Heiligen Geest,
dat hij den dood niet zien zoude eer
hij den Christus des Heeren zoude zien.
27 En hij kwam door den Geest in
den Tempel; en als de ouders het
kindeken Jezus inbrachten, om naar
de gewoonte der Wet met hem te doen,
28 zoo nam hij hetzelve in zijne ar-
men, en loofde God, en zeide:
29 Nu laat Gij, Heere, uwen dienst-
knecht gaan in vrede, naar uw woord;
30 want mijne oogen hebben uwe
zaligheid gezien,
31 die Gij bereid hebt voor het aan-
gezicht van alle de volkeren:
32 een licht tot verlichting der hei-
denen en tot heerlijkheid van uw volk
Israël.
33 En Jozef en zijne moeder verwon-
derden zich over hetgeen van hem
gezegd werd.
34 En Simeon zegende hen, en zeide
tot Maria zijne moeder: Zie, deze wordt
gezet tot een val en opstanding veler
in Israël, en tot een teeken dat weder-
sproken zal worden
35 (en ook een zwaard zal door uw
zelfs ziel gaan), opdat de gedachten
uit vele harten geopenbaard worden.
36 En daar was Anna, eene Profetes,
eene dochter Fanuëls, uit den stam
Aser; deze was tot grooten ouderdom
gekomen, welke met *haren* man zeven
jaren had geleefd van haren maag-
dom af;
37 en zij was eene weduwe van om-
trent vier en tachtig jaren, dewelke
niet week uit den Tempel, met vasten
en bidden *God* dienende nacht en dag.
38 En deze, te dier ure daarbij komende,
heeft insgelijks den Heere beleden, en

sprak van hem tot allen die de ver-
lossing in Jeruzalem verwachtten.
39 En als zij alles voleindigd hadden
wat naar de wet des Heeren *te doen*
was, keerden zij weder naar Galiléa,
tot hunne stad Nazareth.
40 En het kindeken wies op, en werd
gesterkt in den geest en vervuld met wijs-
heid, en de genade Gods was over hem.
41 En zijne ouders reisden alle jaren
naar Jeruzalem op het feest van Pascha.
42 En toen hij twaalf jaren *oud* ge-
worden was, en zij naar Jeruzalem
opgegaan waren naar de gewoonte
des feestdags,
43 en de dagen *aldaar* voleindigd
hadden, toen zij wederkeerden, bleef
het kind Jezus te Jeruzalem, en Jozef
en zijne moeder wisten het niet;
44 maar meenende dat hij in 't ge-
zelschap op den weg was, gingen zij
eene dagreize, en zochten hem onder
de magen en onder de bekenden.
45 En als zij hem niet vonden, keer-
den zij wederom naar Jeruzalem, hem
zoekende.
46 En het geschiedde na drie dagen,
dat zij hem vonden in den Tempel,
zittende in het midden der leeraren,
hen hoorende en hen ondervragende;
47 en allen die hem hoorden, ont-
zetten zich over zijn verstand en ant-
woorden.
48 En zij, hem ziende, werden ver-
slagen, en zijne moeder zeide tot hem:
Kind, waarom hebt gij ons zóó ge-
daan? Zie, uw vader en ik hebben u
met angst gezocht.
49 En hij zeide tot hen: Wat *is het*
dat gij mij gezocht hebt? Wist gij niet
dat ik moet zijn in de dingen mijns
Vaders?
50 En zij verstonden het woord niet
dat hij tot hen sprak.
51 En hij ging met hen af, en kwam
te Nazareth, en was hun onderdanig.
En zijne moeder bewaarde alle deze
dingen in haar hart.
52 En Jezus nam toe in wijsheid en in
grootte, en in genade bij God en de
menschen.

HOOFDSTUK 3.

En in het vijftiende jaar der regee-
ring van den Keizer Tiberius,
als Pontius Pilatus Stadhouder
was over Judéa, en Herodes een Vier-
vorst over Galiléa, en Filippus zijn
broeder een Viervorst over Ituréa en
over het land Trachonítis, en Lysanias
een Viervorst over Abiléne,
2 onder de Hoogepriesters Annas en
Kajafas, geschiedde het Woord Gods
tot Johannes, den zoon van Zacharías,
in de woestijn;
3 en hij kwam in al het omliggende
land des Jordaans, predikende den
doop der bekeering tot vergeving der
zonden,
4 gelijk geschreven is in het boek der
woorden van Jesaja den Profeet, zeg-
gende: De stem des roependen in de
woestijn: Bereidt den weg des Heeren,
maakt zijne paden recht:
5 alle dal zal gevuld worden en alle
berg en heuvel zal vernederd worden,
en de kromme *wegen* zullen tot eenen
rechten *weg* worden, en de oneffene
tot effene wegen;
6 en alle vleesch zal de zaligheid Gods
zien.
7 Hij zeide dan tot de scharen, die
uitkwamen om van hem gedoopt te
worden: Gij adderengebroedsels, wie
heeft u aangewezen te vlieden van
den toekomenden toorn?

8 Brengt dan vruchten voort, der be-
keering waardig; en begint niet te
zeggen bij uzelve: Wij hebben Abra-
ham tot eenen vader; want ik zeg u,
dat God zelfs uit deze steenen Abra-
ham kinderen kan verwekken.
9 En de bijl ligt ook alreede aan den
wortel der boomen; alle boom dan
die geen goede vrucht voortbrengt,
wordt uitgehouwen en in het vuur
geworpen.
10 En de scharen vraagden hem, zeg-
gende: Wat zullen wij dan doen?
11 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Wie twee rokken heeft, deele
hèm mede die er geen heeft, en wie
spijze heeft, doe desgelijks.
12 En daar kwamen ook tollenaars
om gedoopt te worden, en zeiden tot
hem: Meester, wat zullen wij doen?
13 En hij zeide tot hen: Eischt niets
meer dan hetgeen u gezet is.
14 En hem vraagden ook de krijgs-
lieden, zeggende: En wij, wat zullen
wij doen? En hij zeide tot hen: Doet
niemand overlast en ontvreemdt nie-
mand het zijne met bedrog, en laat u
vergenoegen met uwe bezoldigingen.
15 En als het volk verwachtte, en
allen in hunne harten overleiden van
Johannes, of hij niet mogelijk de Chris-
tus ware,
16 zoo antwoordde Johannes aan allen,
zeggende: Ik doop u wel met water,
maar hij komt die sterker is dan ik,
wien ik niet waardig ben den riem
van zijne schoenen te ontbinden: deze
zal u doopen met den Heiligen Geest
en met vuur;
17 wiens wan in zijne hand is, en hij
zal zijnen dorschvloer doorzuiveren, en
de tarwe zal hij in zijne schuur samen-
brengen, maar het kaf zal hij met onuit-
blusschelijk vuur verbranden.
18 Hij dan, ook nog vele andere
dingen vermanende, verkondigde den
volke het Evangelie.
19 Maar als Herodes de Viervorst
van hem bestraft werd, om den wille
van Herodias, de vrouw van Filippus
zijnen broeder, en over alle booze
stukken die Herodes deed,
20 zoo heeft hij ook dit nog boven
alles daartoe gedaan, dat hij Johannes
in de gevangenis gesloten heeft.
21 En het geschiedde toen al het volk
gedoopt werd, en Jezus *óók* gedoopt
was en bad, dat de hemel geopend
werd,
22 en dat de Heilige Geest op hem
nederdaalde in lichamelijke gedaante
gelijk eene duive, en dat er eene stem
geschiedde uit den hemel, zeggende:
Gij zijt mijn geliefde Zoon, in u heb
Ik mijn welbehagen.
23 En hij, Jezus, begon omtrent dertig
jaren *oud* te wezen, zijnde (alzoo men
meende) de zoon van Jozef, den *zoon*
van Heli,
24 den *zoon* van Matthat, den *zoon*
van Levi, den *zoon* van Melchi, den
zoon van Janna, den *zoon* van Jozef,
25 den *zoon* van Mattathias, den *zoon*
van Amos, den *zoon* van Naüm, den
zoon van Esli, den *zoon* van Naggai,
26 den *zoon* van Maäth, den *zoon*
van Mattathias, den *zoon* van Semeï,
den *zoon* van Jozef, den *zoon* van Juda,
27 den *zoon* van Johannes, den *zoon*
van Rhesa, den *zoon* van Zorobabel,
den *zoon* van Salathiël, den *zoon* van
Neri,
28 den *zoon* van Melchi, den *zoon*
van Addi, den *zoon* van Kosam, den
zoon van Elmodam, den *zoon* van Er,
29 den *zoon* van Joses, den *zoon*
van Eliëzer, den *zoon* van Jorim, den
zoon van Matthat, den *zoon* van Levi,

30 den *zoon* van Simeon, den *zoon*
van Juda, den *zoon* van Jozef, den
zoon van Jonan, den *zoon* van Eljakim,
31 den *zoon* van Meleas, den *zoon*
van Maïnan, den *zoon* van Mattatha,
den *zoon* van Nathan, den *zoon* van
David,
32 den *zoon* van Jesse, den *zoon* van
Obed, den *zoon* van Booz, den *zoon*
van Salmon, den *zoon* van Nahasson,
33 den *zoon* van Aminadab, den *zoon*
van Aram, den *zoon* van Esrom, den
zoon van Fares, den *zoon* van Juda,
34 den *zoon* van Jakob, den *zoon* van
Isaäk, den *zoon* van Abraham, den
zoon van Thara, den *zoon* van Nachor,
35 den *zoon* van Saruch, den *zoon*
van Ragau, den *zoon* van Falek, den
zoon van Heber, den *zoon* van Sala,
36 den *zoon* van Kaïnan, den *zoon*
van Arfaxad, den *zoon* van Sem, den
zoon van Noach, den *zoon* van Lamech,
37 den *zoon* van Mathusala, den *zoon*
van Enoch, den *zoon* van Jared, den
zoon van Malaleël, den *zoon* van Kaïnan,
38 den *zoon* van Enos, den *zoon* van
Seth, den *zoon* van Adam, den *zoon*
van God.

HOOFDSTUK 4.

En Jezus, vol des Heiligen Geestes, keerde wederom van den Jordaan, en werd door den Geest geleid in de woestijn,
2 en werd veertig dagen verzocht van
den duivel, en at gansch niet in die
dagen; en als dezelve geëindigd waren,
zoo hongerde hem ten laatste.
3 En de duivel zeide tot hem: Indien
gij Gods Zoon zijt, zeg tot dezen steen
dat hij brood worde.
4 En Jezus antwoordde hem, zeggende:
Daar is geschreven, dat de mensch bij
brood alleen niet zal leven, maar bij
alle Woord Gods.
5 En als hem de duivel geleid had
op eenen hoogen berg, toonde hij
hem alle de koninkrijken der wereld
in een oogenblik tijds;
6 en de duivel zeide tot hem: Ik zal
u al deze macht en de heerlijkheid
dier *koninkrijken* geven; want zij is
mij overgegeven, en ik geef ze wien
ik ook wil:
7 indien gij dan mij zult aanbidden,
zoo zal het alles uwe zijn.
8 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Ga weg van mij, satan; want daar
is geschreven: Gij zult den Heere uwen
God aanbidden, en Hem alleen dienen.
9 En hij leidde hem naar Jeruzalem
en stelde hem op de tinne des Tempels, en zeide tot hem: Indien gij de
Zoon Gods zijt, werp uzelven van
hier nederwaarts;
10 want daar is geschreven, dat Hij
zijne Engelen van u bevelen zal, dat
zij u bewaren zullen,
11 en dat zij u op de handen nemen
zullen, opdat gij uwen voet niet te
eeniger tijd aan eenen steen stoot.
12 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Daar is gezegd: Gij zult den
Heere uwen God niet verzoeken.
13 En als de duivel alle verzoeking
voleindigd had, week hij van hem
voor een tijd.
14 En Jezus keerde weder, door de
kracht des Geestes, naar Galiléa; en
het gerucht van hem ging uit door
het geheele omliggende land.
15 En hij leerde in hunne Synagogen,
en werd van allen geprezen.
16 En hij kwam te Nazareth, waar hij
opgevoed was, en ging, naar zijne gewoonte, op den dag des sabbats in de
Synagoge, en stond op om te lezen.

17 En hem werd gegeven het boek
van den Profeet Jesaja; en als hij het
boek opengedaan had, vond hij de
plaats waar geschreven was:
18 De Geest des Heeren *is* op mij,
daarom heeft Hij mij gezalfd; Hij heeft
mij gezonden om den armen het Evan-
gelie te verkondigen, om te genezen
die gebroken zijn van hart,
19 om den gevangenen te prediken
loslating en den blinden het gezicht,
om de verslagenen henen te zenden
in vrijheid, om te prediken het aan-
gename jaar des Heeren.
20 En als hij het boek toegedaan en
den dienaar wedergegeven had, zat
hij neder; en de oogen van allen in
de Synagoge waren op hem geslagen.
21 En hij begon tot hen te zeggen:
Heden is deze Schrift in uwe ooren
vervuld.
22 En zij gaven hem allen getuigenis,
en verwonderden zich over de aange-
name woorden die uit zijnen mond
voortkwamen, en zeiden: Is deze niet
de zoon Jozefs?
23 En hij zeide tot hen: Gij zult zonder
twijfel tot mij dit spreekwoord zeg-
gen: Medicijnmeester, genees uzelven:
al wat wij gehoord hebben, dat in
Kapernaüm geschied is, doe *dat* ook
hier in uw vaderland.
24 En hij zeide: Voorwaar ik zeg u,
dat geen Profeet aangenaam is in zijn
vaderland.
25 Maar ik zeg u in der waarheid,
daar waren vele weduwen in Israël
in de dagen van Elía, toen de hemel
drie jaren en zes maanden gesloten was,
zoodat er groote hongersnood werd
over het geheele land;
26 en tot geene van haar werd Elía
gezonden dan naar Sarepta Sidonis,
tot eene vrouw, *die* weduwe *was*.
27 En daar waren vele melaatschen
in Israël ten tijde van den Profeet
Elisa; en geen van hen werd gerei-
nigd dan Naäman de Syriër.
28 En zij werden allen in de Syna-
goge met toorn vervuld als zij dit
hoorden;
29 en opstaande, wierpen zij hem uit
buiten de stad, en leidden hem op
den top des bergs op denwelken hunne
stad gebouwd was, om hem van de
steilte af te werpen;
30 maar hij, door het midden van
hen doorgegaan zijnde, ging weg.
31 En hij kwam af naar Kapernaüm,
eene stad van Galiléa, en leerde hen
op de sabbatdagen.
32 En zij versloegen zich over zijne
leer, want zijn woord was met macht.
33 En in de Synagoge was een
mensch hebbende eenen geest eens
onreinen duivels, en hij riep uit met
groote stem,
34 zeggende: Laat af, wat hebben
wij met u *te doen,* gij Jezus Naza-
rener? Zijt gij gekomen om ons te
verderven? Ik ken u wie gij zijt, *name-
lijk* de Heilige Gods.
35 En Jezus bestrafte hem, zeggende:
Zwijg stil en ga van hem uit. En de
duivel, hem in 't midden geworpen
hebbende, voer van hem uit, zonder
hem iets te beschadigen.
36 En daar kwam eene verbaasdheid
over allen, en zij spraken te zamen
tot elkander, zeggende: Wat woord
is dit, dat hij met macht en kracht
den onreinen geesten gebiedt en zij
varen uit?
37 En het gerucht van hem ging uit in
alle plaatsen des omliggenden lands.
38 En *Jezus,* opgestaan zijnde uit de
Synagoge, ging in het huis van Simon;
en Simons vrouwsmoeder was met

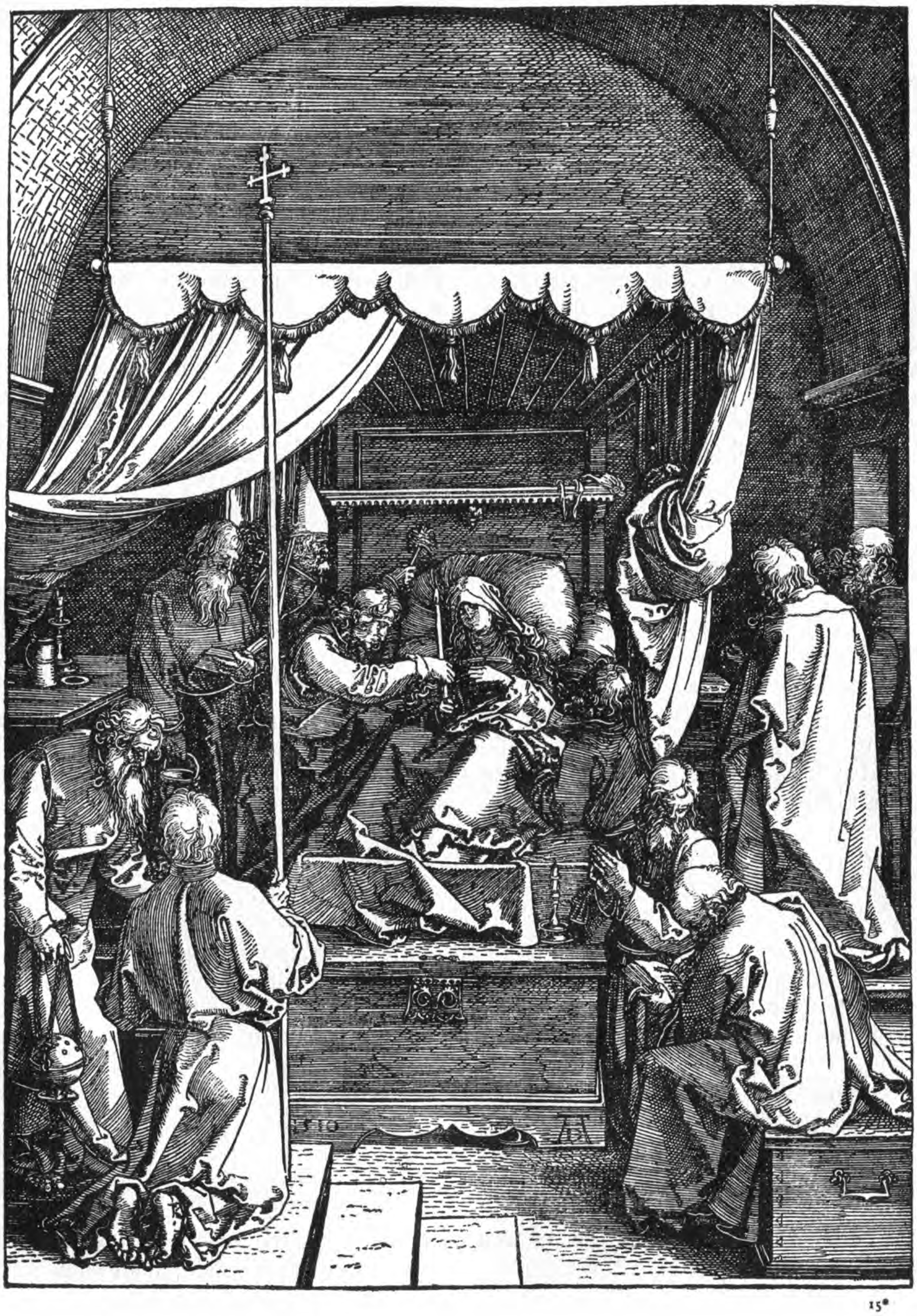

eene groote koorts bevangen, en zij
baden hem voor haar.
39 En staande boven haar, bestrafte
hij de koorts, en *de koorts* verliet
haar; en zij, van stonde aan opstaande,
diende hen.
40 En als de zon onderging, brach-
ten allen die kranken hadden, met ver-
scheidene ziekten *bevangen,* die tot
hem, en hij leide een iegelijk van hen
de handen op, en genas dezelven.
41 En er voeren ook duivelen uit
van velen, roepende, en zeggende: Gij
zijt de Christus, de Zone Gods! En
hen bestraffende, liet hij die niet spre-
ken, omdat zij wisten dat hij de Christus
was.
42 En als het dag werd, ging hij uit
en trok naar eene woeste plaats; en
de scharen zochten hem, en kwamen
tot bij hem, en hielden hem op, dat
hij van hen niet zoude weggaan.
43 Maar hij zeide tot hen: Ik moet
ook anderen steden het Evangelie van
het Koninkrijk Gods verkondigen, want
daartoe ben ik uitgezonden.
44 En hij predikte in de Synagogen
van Galiléa.

HOOFDSTUK 5.

En het geschiedde als de schare
op hem aandrong om het Woord
Gods te hooren, dat hij stond
bij het meer Gennésareth;
2 en hij zag twee schepen aan *den
oever van* het meer liggende, en de
visschers waren daaruit gegaan en
spoelden de netten.
3 En hij ging in een van die schepen,
hetwelk van Simon was, en bad hem
dat hij een weinig van het land afstak;
en nederzittende, leerde hij de scharen
uit het schip.
4 En als hij afliet van spreken, zeide
hij tot Simon: Steek af naar de diepte,
en werp uwe netten uit om te vangen.
5 En Simon antwoordde en zeide tot
hem: Meester, wij hebben den geheelen
nacht over gearbeid en niets gevangen;
doch op uw woord zal ik het net uit-
werpen.
6 En als zij dat gedaan hadden, be-
sloten zij eene groote menigte visschen,
en hun net scheurde.
7 En zij wenkten hunne medegenooten,
die in het andere schip waren, dat zij
hen zouden komen helpen; en zij
kwamen, en vulden beide de schepen,
zoodat zij bijna zonken.
8 En Simon Petrus, *dat* ziende, viel
neder aan de knieën van Jezus, zeg-
gende: Heere, ga uit van mij, want
ik ben een zondig mensch.
9 Want verbaasdheid had hem be-
vangen en allen die met hem waren,
over de vangst der visschen, die zij
gevangen hadden;
10 en desgelijks ook Jacobus en Jo-
hannes, de zonen van Zebedeüs, die
Simons medegenooten waren. En Jezus
zeide tot Simon: Vrees niet; van nu
aan zult gij menschen vangen.
11 En als zij de schepen aan land
gestuurd hadden, verlieten zij alles en
volgden hem.
12 En het geschiedde als hij in eene
dier steden was, zie, daar *was* een man
vol melaatschheid; en Jezus ziende, viel
hij op het aangezicht, en bad hem,
zeggende: Heere, zoo gij wilt, gij kunt
mij reinigen.
13 En hij, de hand uitstrekkende, raakte
hem aan, en zeide: Ik wil, word ge-
reinigd. En terstond ging de melaatsch-
heid vàn hem.
14 En hij gebood hem dat hij het
niemand zeggen zoude; maar ga henen,

zeide hij, vertoon uzelven den Priester,
en offer voor uwe reiniging gelijk Mozes
geboden heeft, hun tot een getuigenis.
15 Maar het gerucht van hem ging te
meer voort, en vele scharen kwamen te
zamen om *hem* te hooren, en door
hem genezen te worden van hunne
krankheden;
16 maar hij vertrok in de woestijnen,
en bad *aldaar.*
17 En het geschiedde in een dier dagen
dat hij leerde, en *daar* zaten Farizeërs
en Leeraars der Wet, die van alle
vlekken van Galiléa en Judéa en Jeruzalem
gekomen waren; en de kracht
des Heeren was *daar* om hen te genezen.
18 En zie, *eenige* mannen brachten op
een bed eenen mensch die geraakt
was, en zochten hem in te brengen
en vóór hem te leggen.
19 En niet vindende waardoor zij hem
inbrengen mochten, overmits de schare,
zoo klommen zij op het dak, en lieten
hem door de tichelen neder met het
beddeken, in het midden, vóór Jezus.
20 En hij, ziende hun geloof, zeide tot
hem: Mensch, uwe zonden zijn u vergeven.
21 En de Schriftgeleerden en de Farizeërs
begonnen te overdenken, zeggende:
Wie is deze, die *gods*lastering
spreekt? Wie kan de zonden vergeven
dan God alleen?
22 Maar Jezus, hunne overdenkingen
bekennende, antwoordde en zeide tot
hen: Wat overdenkt gij in uwe harten?
23 Wat is lichter, te zeggen: Uwe
zonden zijn u vergeven, of te zeggen:
Sta op en wandel?
24 Doch opdat gij moogt weten dat
de Zoon des menschen macht heeft
op de aarde de zonden te vergeven
(zeide hij tot den geraakte): Ik zeg u,
sta op en neem uw beddeken op, en
ga henen naar uw huis.
25 En hij, terstond vóór hen opstaande,
en opgenomen hebbende hetgeen
waar hij op gelegen had, ging henen
naar zijn huis, God verheerlijkende.
26 En ontzetting heeft *hen* allen bevangen,
en zij verheerlijkten God, en
werden vervuld met vreeze, zeggende:
Wij hebben heden ongeloofelijke dingen
gezien.
27 En na dezen ging hij uit, en zag
eenen tollenaar, met name Levi, zitten
in het tolhuis, en zeide tot hem: Volg mij.
28 En hij, alles verlatende, stond op
en volgde hem.
29 En Levi richtte hem een grooten
maaltijd aan in zijn huis: en daar was
eene groote schare van tollenaren en
van anderen die met hen aanzaten.
30 En hunne Schriftgeleerden en de
Farizeërs murmureerden tegen zijne
discipelen, zeggende: Waarom eet en
drinkt gij met tollenaren en zondaren?
31 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Die gezond zijn, hebben den
medicijnmeester niet van noode, maar
die ziek zijn.
32 Ik ben niet gekomen om te roepen
rechtvaardigen, maar zondaren tot bekeering.
33 En zij zeiden tot hem: Waarom
vasten de discipelen van Johannes
dikmaals en doen gebeden, desgelijks
ook *de discipelen* der Farizeërs, maar
de uwe eten en drinken?
34 Doch hij zeide tot hen: Kunt gij
de bruiloftskinderen, terwijl de bruidegom
bij hen is, doen vasten?
35 Maar de dagen zullen komen
wanneer de bruidegom van hen zal
weggenomen zijn: dàn zullen zij vasten
in die dagen.

36 En hij zeide ook tot hen eene
gelijkenis: Niemand zet eenen lap van
een nieuw kleed op een oud kleed;
anders zoo scheurt ook dat nieuwe
het oude, en de lap van het nieuwe
komt met het oude niet overeen.
37 En niemand doet nieuwen wijn
in oude *lederen* zakken; anders zoo
zal de nieuwe wijn de *lederen* zakken
doen bersten, en de *wijn* zal uitgestort
worden, en de *lederen* zakken zullen
verderven;
38 maar nieuwen wijn moet men in
nieuwe *lederen* zakken doen, en zij
worden beide te zamen behouden.
39 En niemand die ouden drinkt, be-
geert terstond nieuwen; want hij zegt:
De oude is beter.

HOOFDSTUK 6.

En het geschiedde op den twee-
den eersten sabbat, dat hij door
het gezaaide ging; en zijne disci-
pelen plukten aren, en aten ze, *die*
wrijvende met de handen.
2 En sommigen der Farizeërs zeiden
tot hen: Waarom doet gij wat niet
geoorloofd is te doen op de sabbatten?
3 En Jezus, hun antwoordende, zeide:
Hebt gij ook dàt niet gelezen, hetwelk
David deed wanneer hem hongerde
en dengenen die met hem waren?
4 hoe hij ingegaan is in het Huis Gods,
en de toonbrooden genomen en gegeten
heeft, en ook gegeven dengenen die
met hem waren, welke het niet geoor-
loofd is te eten dan alleen den Pries-
teren?
5 En hij zeide tot hen: De Zoon des
menschen is een Heere ook van den
sabbat.
6 En het geschiedde ook op een
anderen sabbat, dat hij in de Syna-
goge ging, en leerde. En daar was een
mensch, en zijne rechterhand was dor;
7 en de Schriftgeleerden en de Fari-
zeërs namen hem waar, of hij op den
sabbat genezen zoude, opdat zij *eenige*
beschuldiging tegen hem mochten vin-
den.
8 Doch hij kende hunne gedachten,
en zeide tot den mensch die de dorre
hand had: Rijs op en sta in 't midden.
En hij opgestaan zijnde, stond *overeind.*
9 Zoo zeide dan Jezus tot hen: Ik zal
u vragen: Wat is geoorloofd op de
sabbatten, goed te doen of kwaad te
doen? een mensch te behouden of te
verderven?
10 En hen allen rondom aangezien
hebbende, zeide hij tot den mensch:
Strek uwe hand uit; en hij deed alzoo,
en zijne hand werd hersteld, gezond
gelijk de andere.
11 En zij werden vervuld met uitzin-
nigheid, en spraken te zamen met
elkander, wat zij Jezus doen zouden.
12 En het geschiedde in die dagen
dat hij uitging naar den berg om te
bidden, en hij bleef den nacht over
in het gebed tot God.
13 En als het dag was geworden,
riep hij zijne discipelen tot zich, en
verkoos er twaalf uit hen, die hij ook
Apostelen noemde:
14 *namelijk* Simon, welken hij ook
Petrus noemde, en Andréas zijnen
broeder, Jacobus en Johannes, Filippus
en Bartholomeüs;
15 Mattheüs en Thomas, Jacobus den
zoon van Alfeüs, en Simon genaamd
Zelotes;
16 Judas Jacobi, en Judas Iskariot,
die ook de verrader geworden is.
17 En met hen afgekomen zijnde,
stond hij op eene vlakke plaats, en
met hem de schare zijner discipelen, en

eene groote menigte des volks van
geheel Judéa en Jeruzalem, en van den
zeekant van Tyrus en Sidon,
18 die gekomen waren om hem te
hooren en om van hunne ziekten ge-
nezen te worden, en die van onreine
geesten gekweld waren; en zij werden
genezen.
19 En al de schare zocht hem aan
te raken; want daar ging kracht van
hem uit, en hij genas ze allen.
20 En hij, zijne oogen opslaande over
zijne discipelen, zeide: Zalig zijt gij,
armen! want uwer is het Koninkrijk
Gods.
21 Zalig zijt gij die nu hongert! want
gij zult verzadigd worden. Zalig zijt gij
die nu weent! want gij zult lachen.
22 Zalig zijt gij wanneer u de menschen
haten, en wanneer zij u afscheiden en
smaden, en uwen naam als kwaad ver-
werpen, om des Zoons des menschen
wil.
23 Verblijdt u te dien dage en zijt
vroolijk; want ziet, uw loon is groot
in den hemel; want hunne vaderen
deden desgelijks den Profeten.
24 Maar wee u, gij rijken! want gij
hebt uwen troost weg.
25 Wee u die verzadigd zijt! want gij
zult hongeren. Wee u die nu lacht!
want gij zult treuren en weenen.
26 Wee u wanneer alle de menschen wèl
van u spreken! want hunne vaderen
deden desgelijks den valschen profeten.
27 Maar ik zeg ulieden die *dit* hoort:
Hebt uwe vijanden lief, doet wèl den-
genen die u haten,
28 zegent degenen die u vervloeken, en
bidt voor degenen die u geweld doen.
29 Dengene die u aan de wang slaat,
biedt ook de andere; en dengene die
u den mantel neemt, verhindert ook
den rok niet *te nemen;*
30 maar geeft een iegelijk die van u
begeert, en van dengene die het uwe
neemt, eischt niet weder.
31 En gelijk gij wilt dat u de men-
schen doen zullen, doet gij hun ook
desgelijks.
32 En indien gij liefhebt die u lief-
hebben, wat dank hebt gij? Want ook
de zondaars hebben lief degenen die
hen liefhebben.
33 En indien gij goeddoet dengenen
die u goeddoen, wat dank hebt gij?
Want ook de zondaars doen het-
zelfde.
34 En indien gij leent dengenen van
welke gij hoopt weder te ontvangen,
wat dank hebt gij? Want ook de zon-
daars leenen den zondaren, opdat zij
evengelijk weder mogen ontvangen.
35 Maar hebt uwe vijanden lief, en
doet goed, en leent zonder iets weder
te hopen; en uw loon zal groot zijn,
en gij zult kinderen des Allerhoogsten
zijn; want Hij is goedertieren over de
ondankbaren en boozen.
36 Weest dan barmhartig, gelijk ook
uw Vader barmhartig is.
37 En oordeelt niet, en gij zult niet
geoordeeld worden; verdoemt niet, en
gij zult niet verdoemd worden; laat
los, en gij zult losgelaten worden;
38 geeft, en u zal gegeven worden:
eene goede, neergedrukte en geschudde
en overloopende maat zal men in uwen
schoot geven; want met dezelfde maat
waarmede gijlieden meet, zal ulieden
wedergemeten worden.
39 En hij zeide tot hen eene gelijkenis:
Kan ook wel een blinde eenen blinde
op den weg leiden? Zullen zij niet
beiden in de gracht vallen?
40 De discipel is niet boven zijnen
meester, maar een iegelijk volmaakt
discipel zal zijn gelijk zijn meester.

41 En wat ziet gij den splinter die in
uws broeders oog is, en den balk die
in uw eigen oog is, merkt gij niet?
42 Of hoe kunt gij tot uwen broeder
zeggen: Broeder, laat toe dat ik den
splinter, die in uw oog is, uitdoe, daar
gij zelf den balk, die in uw oog is, niet
ziet? Gij geveinsde, doe eerst den balk
uit uw oog, en dàn zult gij bezien om
den splinter uit te doen die in uws
broeders oog is.
43 Want het is geen goede boom, die
kwade vrucht voortbrengt, en geen
kwade boom, die goede vrucht voort-
brengt.
44 Want iedere boom wordt uit zijn
eigen vrucht gekend; want men leest
geen vijgen van doornen, en men snijdt
geene druif van bramen.
45 De goede mensch brengt het goede
voort uit den goeden schat zijns harten,
en de kwade mensch brengt het kwade
voort uit den kwaden schat zijns harten;
want uit den overvloed des harten
spreekt zijn mond.
46 En wat noemt gij mij Heere, Heere,
en doet niet hetgeen wat ik zeg?
47 Een iegelijk die tot mij komt en
mijne woorden hoort en dezelve doet,
ik zal u toonen wien hij gelijk is.
48 Hij is gelijk een mensch die een
huis bouwde, en groef, en verdiepte,
en leide het fundament op eene steen-
rots: als nu de hooge vloed kwam,
zoo sloeg de waterstroom tegen dat
huis aan, en kon het niet bewegen;
want het was op de steenrots gegrond.
49 Maar die ze gehoord en niet ge-
daan zal hebben, is gelijk een mensch
die een huis bouwde op de aarde
zonder fundament: tegen hetwelk de
waterstroom aansloeg, en het viel ter-
stond, en de val van dat huis was
groot.

HOOFDSTUK 7.

Nadat hij nu alle zijne woorden
voleindigd had ten aanhooren
des volks, ging hij in te Ka-
pernaüm.
2 En een dienstknecht van een zekeren
hoofdman over honderd, die hem zeer
waard was, krank zijnde, lag op zijn
sterven.
3 En van Jezus gehoord hebbende, zond
hij tot hem de Ouderlingen der Joden,
hem biddende dat hij wilde komen en
zijnen dienstknecht gezond maken.
4 Dezen nu, tot Jezus gekomen zijnde,
baden hem ernstiglijk, zeggende: Hij
is waardig dat gij hem dat doet;
5 want hij heeft ons volk lief, en heeft
zelf ons de Synagoge gebouwd.
6 En Jezus ging met hen. En als hij
nu niet verre van het huis was, zond
de hoofdman over honderd tot hem
eenige vrienden, en zeide tot hem:
Heere, neem de moeite niet; want ik
ben niet waardig dat gij onder mijn
dak zoudt inkomen:
7 daarom heb ik ook mijzelven niet
waardig geacht om tot u te komen;
maar zeg *het* met een woord, en mijn
knecht zal genezen worden.
8 Want ik ben óók een mensch onder de
macht *van anderen* gesteld, hebbende
krijgsknechten onder mij, en ik zeg tot
dezen: Ga, en hij gaat; en tot den an-
deren: Kom, en hij komt; en tot mijnen
dienstknecht: Doe dat, en hij doet *het.*
9 En Jezus, dit hoorende, verwonderde
zich over hem, en zich omkeerende,
zeide tot de schare die hem volgde:
Ik zeg ulieden, ik heb zoo groot ge-
loof zelfs in Israël niet gevonden.
10 En die gezonden waren, weder-
gekeerd zijnde in het huis, vonden den
kranken dienstknecht gezond.

11 En het geschiedde op den volgenden
dag, dat hij ging naar eene stad genaamd
Naïn, en met hem gingen vele van zijne
discipelen en eene groote schare.
12 En als hij de poort der stad ge-
naakte, zie, daar werd een doode uit-
gedragen, *die* een eeniggeboren zoon
zijner moeder *was*, en zij *was* wedu-
we, en eene groote schare van de
stad *was* met haar.
13 En de Heere, haar ziende, werd
innerlijk met ontferming over haar be-
wogen, en zeide tot haar: Ween niet.
14 En hij ging toe en raakte de baar
aan (de dragers nu stonden stil), en
hij zeide: Jongeling, ik zeg u, sta op.
15 En de doode zat overeind en begon
te spreken; en hij gaf hem aan zijne
moeder.
16 En vreeze beving ze allen, en zij
verheerlijkten God, zeggende: Een
groot Profeet is onder ons opgestaan,
en: God heeft zijn volk bezocht.
17 En dit gerucht van hem ging uit
in geheel Judéa en in al het omlig-
gende land.
18 En de discipelen van Johannes
boodschapten hem van alle deze dingen.
19 En Johannes, zekere twee van zijne
discipelen tot zich geroepen hebbende,
zond ze tot Jezus, zeggende: Zijt gij
degene die komen zoude, of verwach-
ten wij eenen anderen?
20 En als de mannen tot hem gekomen
waren, zeiden zij: Johannes de Doo-
per heeft ons tot u afgezonden, zeg-
gende: Zijt gij die komen zoude, of
verwachten wij eenen anderen?
21 En in die ure genas hij er velen
van ziekten en kwalen en booze geesten,
en velen blinden gaf hij het gezicht.
22 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Gaat henen en boodschapt Johan-
nes wéder de dingen die gij gezien en
gehoord hebt, *namelijk* dat de blinden
ziende worden, de kreupelen wandelen,
de melaatschen gereinigd worden, de
dooven hooren, de dooden opgewekt
worden, den armen het Evangelie ver-
kondigd wordt;
23 en zalig is hij die aan mij niet
zal geërgerd worden!
24 Als nu de boden van Johannes
weggegaan waren, begon hij van Jo-
hannes tot de scharen te zeggen: Wat
zijt gij uitgegaan in de woestijn te aan-
schouwen? Een riet, dat van den wind
ginds en weder bewogen wordt?
25 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een mensch met zachte kleederen be-
kleed? Zie, die in heerlijke kleeding en
wellust zijn, die zijn in de koninklijke
hoven.
26 Maar wàt zijt gij uitgegaan te zien?
Een Profeet? Ja, ik zeg u, ook veel
meer dan een Profeet.
27 Deze is het van welken geschreven
is: Zie, Ik zend mijnen Engel voor uw
aangezicht, die uwen weg voor u henen
bereiden zal.
28 Want ik zeg ulieden, onder die
van vrouwen geboren zijn, is niemand
meerder Profeet dan Johannes de Doo-
per; maar de minste in het Koninkrijk
Gods is meerder dan hij.
29 En al het volk, *hem* hoorende, en
de tollenaars die met den doop van
Johannes gedoopt waren, rechtvaar-
digden God;
30 maar de Farizeërs en de Wet-
geleerden hebben den raad Gods tegen
zichzelve verworpen, van hem niet ge-
doopt zijnde.
31 En de Heere zeide: Bij wien zal
ik dan de menschen van dit geslacht
vergelijken, en wien zijn zij gelijk?
32 Zij zijn gelijk den kinderen die op
de markt zitten en elkander toeroepen,

en zeggen: Wij hebben u op de fluit
gespeeld en gij hebt niet gedanst; wij
hebben u klaagliederen gezongen en
gij hebt niet geweend.
33 Want Johannes de Dooper is ge-
komen noch brood etende noch wijn
drinkende, en gij zegt: Hij heeft den
duivel.
34 De Zoon des menschen is gekomen
etende en drinkende, en gij zegt: Zie-
daar een mensch *die* een vraat en
wijnzuiper *is,* een vriend van tollenaren
en zondaren.
35 Doch de wijsheid is gerechtvaar-
digd geworden van alle hare kinderen.
36 En een der Farizeërs bad hem dat
hij met hem ate; en ingegaan zijnde in
des Farizeërs huis, zat hij aan.
37 En zie, eene vrouw in de stad
welke eene zondares was, verstaande
dat hij in des Farizeërs huis aanzat,
bracht eene albasten flesch met zalf,
38 en staande achter aan zijne voeten,
weenende, begon zij zijne voeten nat te
maken met tranen, en zij droogde ze af
met het haar van haar hoofd, en kuste
zijne voeten, en zalfde ze met de zalf.
39 En de Farizeër, die hem genood
had, *zulks* ziende, sprak bij zichzelven,
zeggende: Deze, indien hij een Pro-
feet ware, zoude wel weten, wat en
hoedanige vrouw deze is die hem aan-
raakt; want zij is eene zondares.
40 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Simon, ik heb u wat te zeggen.
En hij sprak: Meester, zeg het.
41 *Jezus zeide:* Een zeker schuld-
heer had twee schuldenaars; de één
was schuldig vijfhonderd penningen,
en de ander vijftig;
42 en als zij niet hadden om te be-
talen, schold hij het hun beiden kwijt.
Zeg dan, wie van dezen zal hem meer
liefhebben?
43 En Simon, antwoordende, zeide: Ik
acht dat hij het *is* wien hij het meeste
kwijtgescholden heeft. En hij zeide tot
hem: Gij hebt recht geoordeeld.
44 En hij, zich omkeerende naar de
vrouw, zeide tot Simon: Ziet gij deze
vrouw? Ik ben in uw huis gekomen;
water hebt gij niet tot mijne voeten ge-
geven; maar deze heeft mijne voeten
met tranen nat gemaakt en met het
haar van haar hoofd afgedroogd.
45 Gij hebt mij geenen kus gegeven:
maar deze, van dat zij ingekomen is,
heeft niet afgelaten mijne voeten te
kussen.
46 Met olie hebt gij mijn hoofd niet
gezalfd; maar deze heeft mijne voeten
met zalf gezalfd.
47 Daarom zeg ik u, hare zonden zijn
haar vergeven die vele waren; want
zij heeft veel liefgehad; maar dien weinig
vergeven wordt, die heeft weinig lief.
48 En hij zeide tot haar: Uwe zonden
zijn *u* vergeven.
49 En die medeaanzaten, begonnen
te zeggen bij zichzelve: Wie is deze,
die ook de zonden vergeeft?
50 Maar hij zeide tot de vrouw: Uw
geloof heeft u behouden, ga henen in
vrede.

HOOFDSTUK 8.

En het geschiedde daarna dat hij
reisde van de ééne stad en vlek
tot de andere, predikende en
verkondigende het Evangelie van het
Koninkrijk Gods; en de twaalve *waren*
met hem,
2 en sommige vrouwen, die van booze
geesten en krankheden genezen waren,
namelijk Maria, genaamd Magdaléna,
van welke zeven duivelen uitgegaan
waren,

3 en Johanna, de huisvrouw van Chuzas
den rentmeester van Herodes, en Susanna, en vele andere, die hem dienden van hare goederen.
4 Als nu eene groote schare bijeenvergaderde, en zij van alle steden tot hem kwamen, zoo zeide hij door gelijkenis:
5 Een zaaier ging uit om zijn zaad te zaaien; en als hij zaaide, viel het ééne bij den weg, en werd vertreden, en de vogelen des hemels aten dat op;
6 en het andere viel op eene steenrots, en opgewassen zijnde, is het verdord, omdat het geen vochtigheid had;
7 en het andere viel in het midden van de doornen, en de doornen medeopwassende, verstikten hetzelve;
8 en het andere viel op de goede aarde, en opgewassen zijnde, bracht het honderdvoudige vrucht voort. Dit zeggende, riep hij: Wie ooren heeft om te hooren, die hoore!
9 En zijne discipelen vraagden hem, zeggende: Wat mag deze gelijkenis wezen?
10 En hij zeide: U is het gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk Gods te verstaan; maar tot de anderen *spreek ik* in gelijkenissen, opdat zij ziende niet zien, en hoorende niet verstaan.
11 Dit nu is de gelijkenis: Het zaad is het Woord Gods.
12 En die bij den weg *bezaaid worden,* zijn dezen die hooren; daarna komt de duivel en neemt het Woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden gelooven en zalig worden.
13 En die op de steenrots *bezaaid worden,* zijn dezen, die, wanneer zij het gehoord hebben, het Woord met vreugde ontvangen; en dezen hebben geenen wortel, die maar voor eenen tijd gelooven, en in den tijd der verzoeking wijken zij af.
14 En dat in de doornen valt, dezen zijn die gehoord hebben, en henengaande verstikt worden door de zorgvuldigheden en rijkdom en wellusten des levens, en voldragen geen *vrucht.*
15 En dat in de goede aarde *valt,* zijn dezen, die het Woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren, en in volstandigheid vruchten voortbrengen.
16 En niemand die eene kaars ontsteekt, bedekt dezelve met een vat of zet ze onder een bed, maar zet ze op eenen kandelaar, opdat degenen die inkomen, het licht zien mogen.
17 Want daar is niets verborgen dat niet openbaar zal worden, noch heimelijk dat niet bekend zal worden en in 't openbaar komen.
18 Ziet dan hoe gij hoort; want zoo wie heeft, dien zal gegeven worden; en zoo wie niet heeft, ook hetgeen wat hij meent te hebben, zal vàn hem genomen worden.
19 En zijne moeder en *zijne* broeders kwamen tot hem, en konden bij hem niet komen vanwege de schare.
20 En hem werd geboodschapt *van eenigen* die zeiden: Uwe moeder en uwe broeders staan daar buiten, begeerende u te zien.
21 Maar hij antwoordde en zeide tot hen: Mijne moeder en mijne broeders zijn dezen, die Gods Woord hooren en hetzelve doen.
22 En het geschiedde in een van die dagen dat hij in een schip ging, en zijne discipelen *met hem;* en hij zeide tot hen: Laat ons overvaren aan de andere zijde des meers. En zij staken af.

23 En als zij voeren, viel hij in slaap;
en daar kwam een storm van wind
op het meer, en zij werden vol *water*
en waren in nood.
24 En zij gingen tot hem en wekten
hem op, zeggende: Meester, Meester,
wij vergaan! En hij, opgestaan zijnde,
bestrafte den wind en de watergolven,
en zij hielden op, en daar werd stilte.
25 En hij zeide tot hen: Waar is
uw geloof? Maar zij, bevreesd zijnde,
verwonderden zich, zeggende tot el-
kander: Wie is toch deze, dat hij
ook den winden en het water ge-
biedt, en zij zijn hem gehoorzaam?
26 En zij voeren voort naar het land
der Gadarénen, hetwelk is tegenover
Galiléa.
27 En als hij aan het land uitgegaan
was, ontmoette hem een zeker man uit
de stad, die van over langen tijd met
duivelen was bezeten geweest; en hij
was met geen kleederen gekleed, en
bleef in geen huis, maar in de graven.
28 En hij, Jezus ziende, en zeer roe-
pende, viel voor hem neder, en zeide
met eene groote stem: Wat heb ik met
u *te doen,* Jezus, gij Zone Gods des
Allerhoogsten? Ik bid u, dat gij mij
niet pijnigt.
29 Want hij had den onreinen geest ge-
boden dat hij van den mensch zoude uit-
varen; want hij had hem menigen tijd be-
vangen gehad, en hij werd met ketenen
en met boeien gebonden om bewaard te
zijn; en hij verbrak de banden, en werd
van den duivel gedreven in de woestijnen.
30 En Jezus vraagde hem, zeggende:
Welke is uw naam? En hij zeide:
Legio; want vele duivelen waren in
hem gevaren.
31 En zij baden hem, dat hij hun niet
gebieden zoude in den afgrond henen
te varen.
32 En aldaar was eene kudde veler
zwijnen weidende op den berg; en zij
baden hem, dat hij hun wilde toelaten in
dezelve te varen; en hij liet het hun toe.
33 En de duivelen, uitvarende van
den mensch, voeren in de zwijnen; en
de kudde stortte van de steilte af in
het meer, en versmoorde.
34 En die ze weidden, ziende hetgeen
geschied was, zijn gevlucht, en henen-
gaande, boodschapten het in de stad
en op het land.
35 En zij gingen uit om te zien hetgeen
geschied was, en kwamen tot Jezus,
en vonden den mensch van welken de
duivelen uitgevaren waren, zittende aan
de voeten van Jezus, gekleed en wèl bij
zijn verstand; en zij werden bevreesd.
36 En ook die het gezien hadden,
verhaalden hun hoe de bezetene was
verlost geworden.
37 En de geheele menigte van het om-
liggende land der Gadarénen baden
hem dat hij van hen wegging, want
zij waren met groote vreeze bevangen;
en hij, in het schip gegaan zijnde,
keerde wederom.
38 En de man, van welken de duivelen
uitgevaren waren, bad hem dat hij
mocht bij hem zijn. Maar Jezus liet
hem vàn zich gaan, zeggende:
39 Keer weder naar uw huis, en vertel
wat groote dingen u God gedaan heeft.
En hij ging henen, door de geheele
stad verkondigende wat groote dingen
Jezus hem gedaan had.
40 En het geschiedde als Jezus weder-
keerde, dat hem de schare ontving;
want zij waren allen hem verwachtende.
41 En zie, daar kwam een man wiens
naam was Jaïrus, en hij was een overste
der Synagoge: en hij viel aan de voeten
van Jezus, en bad hem dat hij in zijn
huis wilde komen;

42 want hij had eene éénige dochter
van omtrent twaalf jaren, en deze lag
op haar sterven. En als hij henenging,
zoo verdrongen hem de scharen.
43 En eene vrouw, die twaalf jaren
lang den vloed des bloeds gehad had,
welke al haren leeftocht aan medicijn-
meesters ten koste gelegd had, en van
niemand had kunnen genezen worden,
44 van achteren tot hem komende,
raakte den zoom zijns kleeds aan; en
terstond stelpte de vloed haars bloeds.
45 En Jezus zeide: Wie is het die
mij heeft aangeraakt? En als zij het
allen ontkenden, zeide Petrus en die
met hem waren: Meester, de scharen
drukken en verdringen u, en zegt gij:
Wie is het die mij aangeraakt heeft?
46 En Jezus zeide: Iemand heeft mij
aangeraakt; want ik heb bekend dat
kracht van mij uitgegaan is.
47 De vrouw nu, ziende dat zij niet ver-
borgen was, kwam bevende, en voor
hem nedervallende, verklaarde hem
vóór al het volk om wat oorzaak zij hem
aangeraakt had, en hoe zij terstond ge-
nezen was.
48 En hij zeide tot haar: Dochter,
wees welgemoed, uw geloof heeft u
behouden; ga henen in vrede.
49 Als hij nog sprak, kwam daar een
van *het huis van* den overste der Syna-
goge, zeggende tot hem: Uwe dochter
is gestorven; wees den Meester niet
moeielijk.
50 Maar Jezus, *dat* hoorende, antwoord-
de hem, zeggende: Vrees niet; geloof
alleenlijk, en zij zal behouden worden.
51 En als hij in het huis kwam, liet
hij niemand inkomen dan Petrus en
Jacobus en Johannes, en den vader
en de moeder des kinds.
52 En zij schreiden allen en maakten
misbaar over haar. En hij zeide: Schreit
niet; zij is niet gestorven, maar zij
slaapt.
53 En zij belachten hem, wetende
dat zij gestorven was.
54 Maar als hij ze allen uitgedreven
had, greep hij hare hand en riep,
zeggende: Kind, sta op!
55 En haar geest keerde weder, en
zij is terstond opgestaan; en hij gebood
dat men haar te eten geven zoude.
56 En hare ouders ontzetten zich: en
hij beval hun dat zij niemand zouden
zeggen hetgeen geschied was.

HOOFDSTUK 9.

En zijne twaalf discipelen samen-
geroepen hebbende, gaf hij hun
kracht en macht over alle de
duivelen, en om ziekten te genezen,
2 en zond ze henen om te prediken
het Koninkrijk Gods, en de kranken
gezond te maken.
3 En hij zeide tot hen: Neemt niets
mede tot den weg, noch staven, noch
male, noch brood, noch geld; noch
iemand van u zal twee rokken hebben.
4 En in wat huis gij ook zult ingaan,
blijft aldaar, en gaat van daar uit.
5 En zoo wie u niet zullen ontvan-
gen, uitgaande van die stad schudt
ook het stof van uwe voeten, tot een
getuigenis tegen hen.
6 En zij, uitgaande, doorgingen alle
de vlekken, verkondigende het Evan-
gelie, en genezende *de zieken* overal.
7 En Herodes de Viervorst hoorde
alle de dingen die van hem geschied-
den, en was twijfelmoedig, omdat van
sommigen gezegd werd, dat Johannes
van de dooden was opgestaan;
8 en van sommigen, dat Elía ver-
schenen was; en *van* anderen, dat een
Profeet van de ouden was opgestaan.

9 En Herodes zeide: Johannes heb
ik onthoofd: wíe is nu deze, van welken
ik zulke dingen hoor? En hij zocht
hem te zien.
10 En de Apostelen, wedergekeerd
zijnde, verhaalden hem al wat zij gedaan
hadden. En hij nam ze mede,
en vertrok allééñ in eene woeste plaats
der stad, genaamd Bethsaïda.
11 En de scharen, *dat* verstaande,
volgden hem; en hij ontving ze, en
sprak tot hen van het Koninkrijk Gods;
en die genezing van noode hadden,
maakte hij gezond.
12 En de dag begon te dalen; en
de twaalve, tot hem komende, zeiden
tot hem: Laat de schare van u, opdat
zij, henengaande in de omliggen-
vlekken en in de dorpen, herberg nemen
mogen, en spijze vinden; want wij zijn
hier in eene woeste plaats.
13 Maar hij zeide tot hen: Geeft gij
hun te eten. En zij zeiden: Wij hebben
niet meer dan vijf brooden en
twee visschen; tenzij dan dat wij henengaan
en spijze koopen voor al dit volk.
14 Want daar waren omtrent vijf duizend
mannen. Doch hij zeide tot zijne
discipelen: Doet hen nederzitten bij
zaten elk van vijftig.
15 En zij deden alzoo, en deden ze
allen nederzitten.
16 En hij, de vijf brooden en de twee
visschen genomen hebbende, zag op
naar den hemel en zegende die, en
brak ze, en gaf ze den discipelen om
der schare voor te leggen.
17 En zij aten en werden allen verzadigd;
en daar werd opgenomen hetgeen
hun van de brokken overgeschoten
was, twaalf korven.
18 En het geschiedde als hij alleen
was, biddende, dat de discipelen met
hem waren, en hij vraagde hun, zeggende:
Wie zeggen de scharen dat
ik ben?
19 En zij, antwoordende, zeiden: Johannes
de Dooper; en anderen, Elía;
en anderen, dat eenig Profeet van de
ouden opgestaan is.
20 En hij zeide tot hen: Maar gijlieden,
wie zegt gij dat ik ben? En
Petrus, antwoordende, zeide: De Christus
Gods.
21 En hij gebood hun scherpelijk en
beval dat zij dit niemand zeggen zouden,
22 zeggende: De Zoon des menschen
moet veel lijden, en verworpen worden
van de Ouderlingen en Overpriesters
en Schriftgeleerden, en gedood, en ten
derden dage opgewekt worden.
23 En hij zeide tot allen: Zoo iemand
achter mij wil komen, die verloochene
zichzelven, en neme zijn kruis dagelijks
op en volge mij.
24 Want zoo wie zijn leven behouden
wil, die zal het verliezen; maar zoo
wie zijn leven verliezen zal om mijnentwil,
die zal het behouden.
25 Want wat baat het een mensch
die de geheele wereld zoude winnen,
en zichzelven verliezen of schade *zijns
zelfs* lijden?
26 Want zoo wie zich mijns en mijner
woorden zal geschaamd hebben,
diens zal de Zoon des menschen zich
schamen, wanneer hij komen zal in
zijne heerlijkheid en *in de heerlijkheid*
des Vaders en der heilige Engelen.
27 En ik zeg u, waarlijk, daar zijn
sommigen dergenen die hier staan, die
den dood niet zullen smaken, totdat
zij het Koninkrijk Gods zullen gezien
hebben.
28 En het geschiedde omtrent acht
dagen na deze woorden, dat hij medenam
Petrus en Johannes en Jacobus,
en klom op den berg om te bidden.

29 En als hij bad, werd de gedaante
zijns aangezichts veranderd, en zijne
kleeding wit *en* zeer blinkende.
30 En zie, twee mannen spraken met
hem, welke waren Mozes en Elía:
31 dewelke, gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden zijnen uitgang, dien hij
zoude volbrengen te Jeruzalem.
32 Petrus nu en die met hem *waren,*
waren met slaap bezwaard; en ontwaakt zijnde, zagen zij zijne heerlijkheid, en de twee mannen die bij hem
stonden.
33 En het geschiedde als zij van hem
afscheidden, zoo zeide Petrus tot Jezus: Meester, het is goed dat wij
hier zijn; en laat ons drie tabernakelen maken, voor u eenen, en voor
Mozes eenen, en voor Elía eenen;
niet wetende wat hij zeide.
34 Als hij nu dit zeide, kwam eene
wolk en overschaduwde hen; en zij
werden bevreesd, als die in de wolk
ingingen.
35 En daar geschiedde eene stem
uit de wolk, zeggende: Deze is mijn
geliefde Zoon: hoort hem.
36 En als de stem geschiedde, zoo
werd Jezus alléén gevonden. En zij
zwegen stil, en verhaalden in die dagen niemand iets van hetgeen zij gezien hadden.
37 En het geschiedde des daags
daaraan, als zij van den berg afkwamen, dat hem eene groote schare te
gemoet kwam.
38 En zie, een man van de schare
riep uit, zeggende: Meester, ik bid
u, zie toch mijnen zoon, want hij is
mij een eeniggeborene;
39 en zie, een geest neemt hem, en
van stonde aan roept hij, en hij scheurt
hem dat hij schuimt, en wijkt nauwelijks van hem, en verplettert hem;
40 en ik heb uwen discipelen gebeden dat zij hem zouden uitwerpen,
en zij hebben niet gekund.
41 En Jezus, antwoordende, zeide:
O ongeloovig en verkeerd geslacht!
hoelang zal ik nog bij ulieden zijn
en ulieden verdragen? Breng uwen
zoon hier.
42 En nog als hij *naar hem* toe
kwam, scheurde hem de duivel en
verscheurde *hem;* maar Jezus bestrafte den onreinen geest, en maakte
het kind gezond, en gaf hem zijnen
vader weder.
43 En zij werden allen verslagen
over de grootdadigheid Gods. En
als zij allen zich verwonderden over
alle de dingen die Jezus gedaan had,
zeide hij tot zijne discipelen:
44 Legt gij deze woorden in uwe
ooren: Want de Zoon des menschen
zal overgeleverd worden in der menschen handen.
45 Maar zij verstonden dit woord niet,
en het was voor hen verborgen, alzoo
dat zij het niet begrepen; en zij vreesden
van dat woord hem te vragen.
46 En daar rees eene overlegging
onder hen, namelijk wie van hen de
meeste ware.
47 Maar Jezus, ziende de overlegging
hunner harten, nam een kindeken en
stelde dat bij zich,
48 en zeide tot hen: Zoo wie dit kindeken ontvangen zal in mijnen naam, die
ontvangt mij; en zoo wie mij ontvangen
zal, die ontvangt Hem die mij gezonden
heeft. Want wie de minste onder u allen
is, díe zal groot zijn.
49 En Johannes antwoordde en zeide:
Meester, wij hebben eenen gezien die
in uwen naam de duivelen uitwierp,
en wij hebben het hem verboden,
omdat hij *u* met ons niet volgt.

50 En Jezus zeide tot hem: Verbiedt het niet, want wie tégen ons niet is, die is vóór ons.
51 En het geschiedde als de dagen zijner opneming vervuld werden, zoo richtte hij zijn aangezicht om naar Jeruzalem te reizen;
52 en hij zond boden uit voor zijn aangezicht; en zij, henengereisd zijnde, kwamen in een vlek der Samaritanen, om voor hem *herberg* te bereiden.
53 En zij ontvingen hem niet, omdat zijn aangezicht was *als* reizende naar Jeruzalem.
54 Als nu zijne discipelen Jacobus en Johannes *dat* zagen, zeiden zij: Heere, wilt gij dat wij zeggen, dat vuur van den hemel nederdale en dezen verslinde; gelijk ook Elía gedaan heeft?
55 Maar zich omkeerende, bestrafte hij ze en zeide: Gij weet niet van hoedanigen geest gij zijt;
56 want de Zoon des menschen is niet gekomen om der menschen zielen te verderven, maar om te behouden. En zij gingen naar een ander vlek.
57 En het geschiedde op den weg als zij reisden, dat een tot hem zeide: Heere, ik zal u volgen waar gij ook henengaat.
58 En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des menschen heeft niet waar hij het hoofd nederlegge.
59 En hij zeide tot eenen anderen: Volg mij. Doch hij zeide: Heere, laat mij toe dat ik henenga en eerst mijnen vader begrave.
60 Maar Jezus zeide tot hem: Laat de dooden hunne dooden begraven; doch gij, ga henen en verkondig het Koninkrijk Gods.
61 En ook een ander zeide: Heere, ik zal u volgen; maar laat mij eerst toe dat ik afscheid neme van degenen die in mijn huis zijn.
62 En Jezus zeide tot hem: Niemand die zijne hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods.

HOOFDSTUK 10.

En na dezen stelde de Heere nog andere zeventig, en zond ze henen voor zijn aangezicht, twee en twee, in iedere stad en plaats waar hij komen zoude.
2 Hij zeide dan tot hen: De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; daarom bidt den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in zijnen oogst uitstoote.
3 Gaat henen: zie, ik zend u als lammeren in het midden der wolven.
4 Draagt geenen buidel, noch male, noch schoenen, en groet niemand op den weg.
5 En in wat huis gij zult ingaan, zegt eerst: Vrede *zij* dezen huize.
6 En indien aldaar een zoon des vredes is, zoo zal uw vrede op hem rusten; maar indien niet, zoo zal *uw vrede* tot u wederkeeren.
7 En blijft in dat huis, etende en drinkende hetgeen van hen *voorgezet wordt;* want de arbeider is zijn loon waardig. Gaat niet over van *het ééne* huis in *het andere* huis.
8 En in wat stad gij zult ingaan en zij u ontvangen, eet hetgeen ulieden voorgezet wordt,
9 en geneest de kranken die daarin zijn, en zegt tot hen: Het Koninkrijk Gods is nabij u gekomen.
10 Maar in wat stad gij zult ingaan en zij u niet ontvangen, uitgaande op hare straten, zoo zegt:

11 Ook het stof dat uit uwe stad aan
ons kleeft, schudden wij af op ulieden;
nochtans zoo weet dit, dat het Konink-
rijk Gods nabij u gekomen is.
12 En ik zeg u, dat het *dien van*
Sodom verdraaglijker wezen zal in
dien dag dan die stad.
13 Wee u Chorazin, wee u Bethsaïda!
Want zoo in Tyrus en Sidon de
krachten geschied waren die in u ge-
schied zijn, zij zouden eertijds, in zak
en asch zittende, zich bekeerd hebben.
14 Doch het zal Tyrus en Sidon ver-
draaglijker zijn in het oordeel dan ulieden.
15 En gij, Kapernaüm, dat tot den
hemel toe verhoogd zijt, gij zult tot
de hel toe nedergestooten worden.
16 Wie u hoort, die hoort mij, en wie
u verwerpt, die verwerpt mij; en wie
mij verwerpt, die verwerpt Dengene
die mij gezonden heeft.
17 En de zeventig zijn wedergekeerd
met blijdschap, zeggende: Heere, ook
de duivelen zijn ons onderworpen in
uwen naam.
18 En hij zeide tot hen: Ik zag den
satan als een bliksem uit den hemel
vallen.
19 Zie, ik geef u de macht om op
slangen en schorpioenen te treden, en
over alle kracht des vijands; en geen
ding zal u eenigszins beschadigen.
20 Doch verblijdt u dáárin niet, dat de
geesten u onderworpen zijn; maar ver-
blijdt u veel meer dat uwe namen ge-
schreven zijn in de hemelen.
21 Te dier ure verheugde zich Jezus
in den geest, en zeide: Ik dank U,
Vader, Heere des hemels en der aarde,
dat Gij deze dingen voor de wijzen en
verstandigen verborgen hebt, en hebt
dezelve den kinderkens geopenbaard;
ja, Vader, want alzóó is geweest het
welbehagen voor U.
22 Alle dingen zijn mij van mijnen
Vader overgegeven; en niemand weet
wie de Zoon is dan de Vader, en
wie de Vader is dan de Zoon, en
wien het de Zoon zal willen openbaren.
23 En zich keerende naar de disci-
pelen, zeide hij *tot hen* alléén: Zalig
zijn de oogen die zien hetgeen gij ziet!
24 Want ik zeg u dat vele Profeten
en Koningen hebben begeerd te zien
hetgeen gij ziet, en hebben het niet
gezien, en te hooren hetgeen gij hoort,
en hebben het niet gehoord.
25 En zie, een zeker Wetgeleerde
stond op, hem verzoekende, en zeg-
gende: Meester, wat doende zal ik
het eeuwige leven beërven?
26 En hij zeide tot hem: Wat is in
de Wet geschreven? Hoe leest gij?
27 En hij, antwoordende, zeide: Gij
zult den Heere uwen God liefhebben
uit geheel uw hart en uit geheel uwe
ziel en uit geheel uwe kracht en uit
geheel uw verstand, en uwen naaste
als uzelven.
28 En hij zeide tot hem: Gij hebt
recht geantwoord: doe dat, en gij
zult leven.
29 Maar hij, willende zichzelven recht-
vaardigen, zeide tot Jezus: En wie is
mijn naaste?
30 En Jezus, antwoordende, zeide: Een
zeker mensch kwam af van Jeruzalem
naar Jericho, en viel onder de moor-
denaars, welke hem ook uitgetogen
en daartoe *zware* slagen gegeven
hebbende, henengingen, en lieten *hem*
halfdood liggen.
31 En bijgeval kwam een zeker Pries-
ter dien weg af, en hem ziende, ging
hij tegenover *hem* voorbij.
32 En desgelijks ook een Leviet, als
hij was bij die plaats, kwam hij en zag
hem, en ging tegenover *hem* voorbij.

33 Maar een zeker Samaritaan rei-
zende, kwam omtrent hem, en hem
ziende, werd hij met innerlijke ont-
ferming bewogen;
34 en hij, tot *hem* gaande, verbond
zijne wonden, gietende daarin olie en
wijn; en hem heffende op zijn eigen
beest, voerde hij hem in de herberg
en verzorgde hem.
35 En des anderen daags weggaan-
de, langde hij twee penningen uit, en
gaf ze den waard, en zeide tot hem:
Draag zorg voor hem; en zoo wat
gij meer *aan hem* ten koste zult
leggen, dat zal ik u wedergeven als
ik wederkom.
36 Wie dan van deze drie dunkt u
de naaste geweest te zijn desgenen
die onder de moordenaars gevallen
was?
37 En hij zeide: Die barmhartigheid
aan hem gedaan heeft. Zoo zeide dan
Jezus tot hem: Ga henen en doe gij
desgelijks.
38 En het geschiedde als zij reisden,
dat hij kwam in een vlek; en eene
zekere vrouw, met name Martha, ont-
ving hem in haar huis.
39 En deze had eene zuster, genaamd
Maria, welke ook zittende aan de voe-
ten van Jezus, zijn woord hoorde.
40 Doch Martha was zeer bezig met
veel dienens, en daar bijkomende, zeide
zij: Heere, trekt gij u dat niet aan,
dat mijne zuster mij alléén laat dienen?
Zeg dan haar dat zij mij helpe.
41 En Jezus, antwoordende, zeide tot
haar: Martha, Martha, gij bekommert
en ontrust u over vele dingen,
42 maar één ding is noodig; doch
Maria heeft het goede deel uitgekozen,
hetwelk van haar niet zal weggenomen
worden.

HOOFDSTUK 11.

En het geschiedde toen hij in eene
zekere plaats was biddende, als
hij ophield, dat een van zijne
discipelen tot hem zeide: Heere, leer
ons bidden, gelijk ook Johannes zij-
nen discipelen geleerd heeft.
2 En hij zeide tot hen: Wanneer gij
bidt, zoo zegt: Onze Vader, die in de
hemelen *zijt,* uw naam worde gehei-
ligd; uw Koninkrijk kome; uw wil
geschiede gelijk in den hemel *alzoo*
ook op de aarde;
3 geef ons elken dag ons dagelijksch
brood;
4 en vergeef ons onze zonden, want
ook wij vergeven aan een iegelijk die
ons schuldig is; en leid ons niet in
verzoeking, maar verlos ons van den
booze.
5 En hij zeide tot hen: Wie van u
zal een vriend hebben, en zal te mid-
dernacht tot hem gaan, en tot hem
zeggen: Vriend, leen mij drie brooden,
6 overmits mijn vriend van de reis
tot mij gekomen is, en ik heb niet
wat ik hem voorzette;
7 en dat die van binnen, antwoordende,
zoude zeggen: Doe mij geen moeite
aan; de deur is nu gesloten, en mijne
kinderen zijn met mij in de slaapkamer:
ik kan niet opstaan om u te geven?
8 Ik zeg ulieden, hoewel hij niet zoude
opstaan en hem geven omdat hij zijn
vriend is, nochtans om zijner onbe-
schaamdheid wil zal hij opstaan en
hem geven zoovele als hij er behoeft.
9 En ik zeg ulieden: Bidt, en u zal ge-
geven worden; zoekt, en gij zult vinden;
klopt, en u zal opengedaan worden.
10 Want een iegelijk die bidt, die
ontvangt; en die zoekt, die vindt; en
die klopt, dien zal opengedaan worden.

11 En wat vader onder u, dien de zoon
om brood bidt, zal hem eenen steen
geven? of ook om eenen visch, zal hem
voor eenen visch eene slang geven?
12 Of zoo hij ook om een ei zoude
bidden, zal hij hem een schorpioen
geven?
13 Indien dan gij die boos zijt, weet
uwen kinderen goede gaven te geven,
hoeveel te meer zal de hemelsche Vader
den Heiligen Geest geven dengenen die
Hem bidden!
14 En hij wierp eenen duivel uit, en die
was stom; en het geschiedde als de
duivel uitgevaren was, dat de stomme
sprak. En de scharen verwonderden
zich;
15 maar sommigen van hen zeiden:
Hij werpt de duivelen uit door Beëlze-
bul, den overste der duivelen.
16 En anderen, *hem* verzoekende,
begeerden van hem een teeken uit
den hemel.
17 Maar hij, kennende hunne ge-
dachten, zeide tot hen: Ieder konink-
rijk dat tegen zichzelf verdeeld is,
wordt verwoest; en een huis tegen
zichzelf *verdeeld zijnde,* valt:
18 indien nu ook de satan tegen
zichzelven verdeeld is, hoe zal zijn
rijk bestaan? Dewijl gij zegt dat ik
door Beëlzebul de duivelen uitwerp.
19 En indien ik door Beëlzebul de
duivelen uitwerp, door wien werpen
ze uwe zonen uit? Daarom zullen
dézen uwe rechters zijn.
20 Maar indien ik door den vinger
Gods de duivelen uitwerp, zoo is dan
het Koninkrijk Gods tot u gekomen.
21 Wanneer een sterke gewapende
zijn hof bewaart, zoo is *al* wat hij
heeft in vrede;
22 maar als een daarover komt die
sterker is dan hij, en hem overwint,
die neemt zijne geheele wapenrusting
waar hij op vertrouwde, en deelt zijnen
roof uit.
23 Wie mèt mij niet is, die is tégen mij; en
wie met mij niet vergadert, die verstrooit.
24 Wanneer de onreine geest van den
mensch uitgevaren is, zoo gaat hij door
dorre plaatsen, zoekende rust; en die
niet vindende, zegt hij: Ik zal weder-
keeren in mijn huis waar ik uitgevaren
ben;
25 en komende, vindt hij het *met be-
zemen* gekeerd en versierd.
26 Dan gaat hij henen en neemt met
zich zeven andere geesten, boozer dan
hij zelf is, en ingegaan zijnde, wonen zij
aldaar; en het laatste van dien mensch
wordt erger dan het eerste.
27 En het geschiedde als hij deze din-
gen sprak, dat eene zekere vrouw, de
stem verheffende uit de schare, tot hem
zeide: Zalig is de buik die u gedragen
heeft, en de borsten die gij hebt ge-
zogen!
28 Maar hij zeide: Ja, zalig zijn de-
genen die het Woord Gods hooren
en hetzelve bewaren!
29 En als de scharen dicht bijeen ver-
gaderden, begon hij te zeggen: Dit is
een boos geslacht: het verzoekt een
teeken, en aan hetzelve zal geen teeken
gegeven worden, dan het teeken van
Jona den Profeet.
30 Want gelijk Jona den Ninevieten
een teeken geweest is, alzóó zal ook de
Zoon des menschen zijn dezen ge-
slachte.
31 De Koningin van het Zuiden zal
opstaan in het oordeel met de mannen
van dit geslacht, en zal ze veroordeelen;
want zij is gekomen van de einden der
aarde om te hooren de wijsheid van
Salomo; en zie, meer dan Salomo is
hier.

32 De mannen van Ninevé zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht, en
zullen hetzelve veroordeelen; want zij hebben zich bekeerd op de prediking van Jona; èn zie, meer dan Jona is hier.
33 En niemand die eene kaars ontsteekt, zet *die* in het verborgen noch onder eene korenmaat, maar op eenen kandelaar, opdat degenen die inkomen, het licht zien mogen.
34 De kaars des lichaams is het oog; wanneer dan uw oog eenvoudig is, zoo is ook uw geheele lichaam verlicht; maar zoo het boos is, zoo is ook uw *geheele* lichaam duister.
35 Zie dan toe, dat niet het licht, hetwelk in u is, duisternis zij.
36 Indien dan uw lichaam geheel verlicht is, niet hebbende eenig deel dat duister is, zoo zal het geheel verlicht zijn, gelijk wanneer de kaars met het schijnsel u verlicht.
37 Als hij nu *dit* sprak, bad hem een zeker Farizeër dat hij bij hem het middagmaal wilde eten; en ingegaan zijnde, zat hij aan.
38 En de Farizeër, *dat* ziende, verwonderde zich dat hij niet eerst vóór het middagmaal zich gewasschen had.
39 En de Heere zeide tot hem: Nu, gij Farizeërs, gij reinigt het buitenste des drinkbekers en des schotels, maar het binnenste van u is vol van roof en boosheid.
40 Gij onverstandigen! die het buitenste heeft gemaakt, heeft Hij ook niet het binnenste gemaakt?
41 Doch geeft tot aalmoezen hetgeen daarin is, en zie, alles is u rein.
42 Maar wee u, Farizeërs! want gij vertient munte en ruit en alle moeskruid, en gij gaat voorbij het oordeel en de liefde Gods. Dìt moest men doen en het andere niet nalaten.
43 Wee u, Farizeërs! want gij bemint het voorgestoelte in de Synagogen, en de begroetingen op de markten.
44 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeërs, gij geveinsden! want gij zijt gelijk de graven die niet openbaar zijn, en de menschen die daarover wandelen, weten het niet.
45 En een van de Wetgeleerden, antwoordende, zeide tot hem: Meester, als gij deze dingen zegt, zoo doet gij ook ons smaadheid aan.
46 Doch hij zeide: Wee ook u, Wetgeleerden! want gij belast de menschen met lasten zwaar om te dragen, en zelve raakt gij die lasten niet aan met één van uwe vingeren.
47 Wee u! want gij bouwt de graven der Profeten, en uwe vaderen hebben dezelve gedood.
48 Zoo getuigt gij dan dat gij mede behagen hebt aan de werken uwer vaderen; want zíj hebben ze gedood, en gíj bouwt hunne graven.
49 Waarom ook de Wijsheid Gods zegt: Ik zal Profeten en Apostelen tot hen zenden, en van die zullen zij *sommigen* dooden, en *sommigen* zullen zij uitjagen,
50 opdat van dit geslacht afgeëischt worde het bloed van alle de Profeten, dat vergoten is van de grondlegging der wereld af,
51 van het bloed Abels tot het bloed van Zacharía, die gedood is tusschen het altaar en het Huis *Gods;* ja zeg ik u, het zal afgeëischt worden van dit geslacht.
52 Wee u, gij Wetgeleerden! want gij hebt den sleutel der kennis weggenomen; gijzelve zijt niet ingegaan, en die ingingen, hebt gij verhinderd.
53 En als hij deze dingen tot hen zeide, begonnen de Schriftgeleerden en

Farizeërs hard aan te houden, en hem
van vele dingen te doen spreken,
54 hem lagen leggende, en zoekende
iets uit zijnen mond te bejagen, opdat
zij hem beschuldigen mochten.

HOOFDSTUK 12.

Als intusschen vele duizenden
der schare bijeenvergaderd
waren, zoodat zij elkander
vertraden, begon hij te zeggen tot zijne
discipelen: Vooreerst wacht uzelve voor
den zuurdeesem der Farizeërs, welke
is geveinsdheid.
2 En daar is niets bedekt dat niet zal
ontdekt worden, en verborgen dat niet
zal geweten worden.
3 Daarom al wat gij in de duisternis
gezegd hebt, zal in het licht gehoord
worden, en wat gij in het oor gesproken
hebt in de binnenkamers, zal op de
daken gepredikt worden.
4 En ik zeg u, mijnen vrienden, vreest
niet voor degenen die het lichaam
dooden, en daarna niet méér kunnen
doen;
5 maar ik zal u toonen wien gij vreezen
zult: vreest Dien, die nadat Hij gedood
heeft, *ook* macht heeft in de hel te
werpen: ja ik zeg u, vreest Dien.
6 Worden niet vijf muschkens verkocht
voor twee penningskens? En niet één
van die is voor God vergeten.
7 Ja, ook de haren uws hoofds zijn
alle geteld. Vreest dan niet: gij gaat
vele muschkens te boven.
8 En ik zeg u, een iegelijk die mij
belijden zal voor de menschen, dien
zal ook de Zoon des menschen be-
lijden voor de Engelen Gods;
9 maar wie mij verloochenen zal voor
de menschen, die zal verloochend wor-
den voor de Engelen Gods.
10 En een iegelijk die *eenig* woord
spreken zal tegen den Zoon des men-
schen, het zal hem vergeven worden;
maar wie tegen den Heiligen Geest
gelasterd zal hebben, dien zal het niet
vergeven worden.
11 En wanneer zij u henenbrengen
zullen in de Synagogen en *tot* de over-
heden en de machten, zoo zijt niet
bezorgd, hoe of wat gij tot verantwoor-
ding zeggen of wat gij spreken zult;
12 want de Heilige Geest zal u in die
ure leeren hetgeen *gij* spreken moet.
13 En een uit de schare zeide tot
hem: Meester, zeg mijnen broeder dat
hij met mij de erfenis deele.
14 Maar hij zeide tot hem: Mensch,
wie heeft mij tot een rechter of scheids-
man over ulieden gesteld?
15 En hij zeide tot hen: Ziet toe en
wacht u van de gierigheid; want het
is niet in den overvloed *gelegen,* dat
iemand leeft uit zijne goederen.
16 En hij zeide tot hen eene gelijkenis
en sprak: Eens rijken menschen land
had wèl gedragen;
17 en hij overleide bij zichzelven, zeg-
gende: Wat zal ik doen? want ik heb
niet waarin ik mijne vruchten zal ver-
zamelen.
18 En hij zeide: Dìt zal ik doen: ik
zal mijne schuren afbreken en grootere
bouwen, en zal aldaar verzamelen al
dit mijn gewas en deze mijne goederen.
19 en ik zal tot mijne ziel zeggen:
Ziel, gij hebt vele goederen, die op-
gelegd zijn voor vele jaren: neem rust,
eet, drink, wees vroolijk.
20 Maar God zeide tot hem: Gij
dwaas, in dezen nacht zal men uwe
ziel van u afeischen; en hetgeen gij
bereid hebt, wiens zal het zijn?
21 Alzóó *is het met dien* die zichzelven
schatten vergadert, en niet rijk is in God.

22 En hij zeide tot zijne discipelen:
Daarom zeg ik u, zijt niet bezorgd voor
uw leven, wat gij eten zult, noch voor het
lichaam, waarmede gij u kleeden zult:
23 het leven is meer dan het voedsel,
en het lichaam dan de kleeding.
24 Aanmerkt de raven, dat zij niet
zaaien noch maaien, welke geen spijs-
kamer noch schuur hebben, en God
voedt dezelve: hoeveel gaat gij de
vogelen te boven!
25 Wie toch van u kan met bezorgd te
zijn, één el tot zijne lengte toedoen?
26 Indien gij dan ook het minste niet
kunt, wat zijt gij voor de andere dingen
bezorgd?
27 Aanmerkt de leliën, hoe zij wassen;
zij arbeiden niet en spinnen niet, en ik
zeg u, ook Salomo in al zijne heerlijk-
heid is niet bekleed geweest als eene
van deze.
28 Indien nu God het gras, dat heden
op het veld is en morgen in den oven
geworpen wordt, alzóó bekleedt, hoe-
veel te meer u, gij kleingeloovigen!
29 En gijlieden, vraagt niet wat gij
eten of wat gij drinken zult, en weest
niet wankelmoedig;
30 want alle deze dingen zoeken de
volkeren der wereld; maar uw Vader
weet dat gij deze dingen behoeft.
31 Maar zoekt het Koninkrijk Gods, en
alle deze dingen zullen u toegeworpen
worden.
32 Vrees niet, gij klein kuddeken,
want het is uws Vaders welbehagen,
ulieden het Koninkrijk te geven.
33 Verkoopt hetgeen gij hebt, en geeft
aalmoes; maakt uzelven buidels die
niet verouden, eenen schat die niet
afneemt in de hemelen, waar de dief
niet bijkomt noch de mot verderft.
34 Want waar uw schat is, aldaar
zal ook uw hart zijn.
35 Laat uwe lendenen omgord zijn,
en de kaarsen brandende;
36 en zijt gij den menschen gelijk die
op hunnen heer wachten, wanneer hij
wederkomen zal van de bruiloft, opdat
als hij komt en klopt, zij hem terstond
mogen opendoen.
37 Zalig zijn die dienstknechten, welke
de heer als hij komt, zal wakende
vinden: voorwaar ik zeg u, dat hij
zich zal omgorden, en zal ze doen
aanzitten, en bijkomende, zal hij hen
dienen.
38 En zoo hij komt in de tweede
*nacht*wake, en komt in de derde wake,
en vindt ze alzóó, zalig zijn die dienst-
knechten!
39 Maar weet dit, dat indien de heer
des huizes geweten had, in welke ure
de dief zoude komen, hij zoude ge-
waakt hebben en zoude zijn huis niet
hebben laten doorgraven.
40 Gij dan, zijt óók bereid, want in
welke ure gij het niet meent, zal de
Zoon des menschen komen.
41 En Petrus zeide tot hem: Heere,
zegt gij deze gelijkenis tot ons, of ook
tot allen?
42 En de Heere zeide: Wie is dan de
getrouwe en voorzichtige huisbezorger,
dien de heer over zijne dienstboden zal
zetten, om *hun* ter rechter tijd het be-
scheiden deel spijze te geven?
43 Zalig is die dienstknecht, welken
zijn heer als hij komt, zal vinden alzóó
doende!
44 Waarlijk, ik zeg ulieden dat hij hem
over alle zijne goederen zetten zal.
45 Maar indien die dienstknecht in
zijn hart zoude zeggen: Mijn heer ver-
toeft te komen, en zoude beginnen de
knechten en de dienstmaagden te slaan,
en te eten en te drinken en dronken te
worden,

46 zoo zal de heer van dien dienstknecht komen ten dage in welken hij hem niet verwacht, en ter ure die hij niet weet, en zal hem afscheiden, en zal zijn deel zetten met de ontrouwen.
47 En die dienstknecht welke geweten heeft den wil zijns heeren, en *zich* niet bereid noch naar zijnen wil gedaan heeft, die zal met vele *slagen* geslagen worden;
48 maar die *denzelven* niet geweten heeft, en gedaan heeft *dingen* die slagen waardig zijn, die zal met weinige *slagen* geslagen worden. En een iegelijk wien veel gegeven is, van dien zal veel geëischt worden; en wien men veel vertrouwd heeft, van dien zal men overvloediger eischen.
49 Ik ben gekomen om vuur op de aarde te werpen; en wat wil ik, indien het alreede ontstoken is?
50 Maar ik moet met eenen doop gedoopt worden, en hoe word ik geperst, totdat het volbracht zij!
51 Meent gij dat ik gekomen ben om vrede te geven op de aarde? Neen, zeg ik u, maar veeleer verdeeldheid.
52 Want van nu aan zullen er vijf in één huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en twee tegen drie;
53 de vader zal tegen den zoon verdeeld zijn, en de zoon tegen den vader; de moeder tegen de dochter, en de dochter tegen de moeder; de schoonmoeder tegen hare schoondochter, en de schoondochter tegen hare schoonmoeder.
54 En hij zeide ook tot de scharen: Wanneer gij een wolk ziet opgaan van het Westen, terstond zegt gijlieden: Er komt regen; en het geschiedt alzoo;
55 en wanneer gij den zuidenwind *ziet* waaien, zoo zegt gij: Er zal hitte zijn; en het geschiedt.
56 Gij geveinsden, het aanschijn der aarde en des hemels weet gij te beproeven, en hoe beproeft gij dezen tijd niet?
57 En waarom oordeelt gij ook van uzelve niet hetgeen recht is?
58 Want als gij henengaat met uwe wederpartij voor de overheid, zoo benaarstig u op den weg om van hem verlost te worden; opdat hij misschien u niet voor den rechter trekke, en de rechter u den gerechtsdienaar overlevere, en de gerechtsdienaar u in de gevangenis werpe.
59 Ik zeg u, gij zult van daar geenszins uitgaan, totdat gij ook het laatste penningsken betaald zult hebben.

HOOFDSTUK 13.

En daar waren te dierzelfder tijd eenigen tegenwoordig, die hem boodschapten van de Galileërs, welker bloed Pilatus met hunne offeranden gemengd had.
2 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Meent gij dat deze Galileërs zondaars zijn geweest boven alle de Galileërs, omdat zij zulks geleden hebben?
3 Ik zeg u, neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zoo zult gij allen desgelijks vergaan.
4 Of die achttien op welke de toren in Silóam viel en doodde ze, meent gij dat dezen schuldenaars zijn geweest boven alle menschen die in Jeruzalem wonen?
5 Ik zeg u, neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zoo zult gij allen insgelijks vergaan.
6 En hij zeide deze gelijkenis: Een zeker *man* had eenen vijgeboom, geplant in zijnen wijngaard; en hij kwam en zocht vrucht daarop, en vond ze niet.

7 En hij zeide tot den wijngaardenier:
Zie, ik kom nu drie jaren zoekende
vrucht op dezen vijgeboom, en vind ze
niet; houw hem uit: waartoe beslaat
hij ook onnuttelijk de aarde?
8 En hij, antwoordende, zeide tot hem:
Heere, laat hem ook *nog* dit jaar, tot-
dat ik om hem gegraven en mest ge-
legd zal hebben;
9 en indien hij vrucht zal voortbrengen,
laat hem staan; maar indien niet, zoo
zult gij hem namaals uithouwen.
10 En hij leerde op den sabbat in
eene der Synagogen.
11 En zie, daar was eene vrouw, die
eenen geest der krankheid achttien jaren
lang gehad had, en zij was samen-
gebogen en kon zich ganschelijk niet
oprichten.
12 En Jezus, haar ziende, riep ze tot
zich, en zeide tot haar: Vrouw, gij
zijt verlost van uwe krankheid.
13 En hij leide de handen op haar,
en zij werd terstond weder recht, en
verheerlijkte God.
14 En de overste der Synagoge, kwa-
lijk nemende dat Jezus op den sab-
bat genezen had, antwoordde en zeide
tot de schare: Daar zijn zes dagen
in welke men moet werken; komt dan
op dezelve en laat u genezen, en niet
op den dag des sabbats.
15 De Heere dan antwoordde hem
en zeide: Gij geveinsde, maakt niet
een iegelijk van u op den sabbat zij-
nen os of ezel van de kribbe los, en
leidt *hem* henen om te doen drinken?
16 En deze, die eene dochter Abra-
hams is, welke de satan, zie, nu acht-
tien jaren gebonden had, moest die
niet losgemaakt worden van dezen
band op den dag des sabbats?
17 En als hij dit zeide, werden zij
allen beschaamd die zich tegen hem
stelden, en al de schare verblijdde zich
over alle de heerlijke dingen die van
hem geschiedden.
18 En hij zeide: Waaraan is het
Koninkrijk Gods gelijk, en waarbij
zal ik hetzelve vergelijken?
19 Het is gelijk een mostaardzaad,
hetwelk een mensch genomen en in
zijnen hof geworpen heeft; en het wies
op en werd tot eenen grooten boom,
en de vogelen des hemels nestelden
in zijne takken.
20 En hij zeide wederom: Waarbij
zal ik het Koninkrijk Gods vergelijken?
21 Het is gelijk een zuurdeesem, wel-
ken eene vrouw nam, en verborg in
drie maten meel, totdat het geheel
gezuurd was.
22 En hij reisde van de ééne stad
en vlek tot de andere, leerende, en
richtende *zijne* reis naar Jeruzalem.
23 En er zeide een tot hem: Heere,
zijn er ook weinigen die zalig worden?
En hij zeide tot hen:
24 Strijdt om in te gaan door de
enge poort; want velen (zeg ik u)
zullen zoeken in te gaan, en zullen
niet kunnen;
25 *namelijk* nadat de Heere des huizes
zal opgestaan zijn en de deur zal ge-
sloten hebben, en gij zult beginnen
buiten te staan en aan de deur te
kloppen, zeggende: Heere, Heere, doe
ons open! en hij zal antwoorden en
tot u zeggen: Ik ken u niet van waar
gij zijt.
26 Alsdan zult gij beginnen te zeg-
gen: Wij hebben in uwe tegenwoor-
digheid gegeten en gedronken, en gij
hebt in onze straten geleerd.
27 En hij zal zeggen: Ik zeg u, ik
ken u niet van waar gij zijt: wijkt van
mij af, alle gij werkers der ongerech-
tigheid.

28 Aldaar zal zijn weening en knersing der tanden, wanneer gij zult zien Abraham en Isaäk en Jakob en alle de Profeten in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buiten uitgeworpen.
29 En daar zullen er komen van Oosten en Westen, en van Noorden en Zuiden, en zullen aanzitten in het Koninkrijk Gods.
30 En zie, daar zijn laatsten die de eersten zullen zijn, en daar zijn eersten die de laatsten zullen zijn.
31 Te dien dage kwamen daar eenige Farizeërs, zeggende tot hem: Ga weg en vertrek van hier, want Herodes wil u dooden.
32 En hij zeide tot hen: Gaat henen en zegt dien vos: Zie, ik werp duivelen uit en maak gezond, heden en morgen, en ten derden *dage* word ik voleindigd.
33 Doch ik moet heden en morgen en den volgenden *dag* reizen; want het gebeurt niet dat een Profeet gedood wordt buiten Jeruzalem.
34 Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de Profeten doodt, en steenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens onder de vleugelen *vergadert*, en gijlieden hebt niet gewild.
35 Zie, uw huis wordt ulieden woest gelaten. En voorwaar ik zeg u, dat gij mij niet zult zien, totdat *de tijd* zal gekomen zijn als gij zult zeggen: Gezegend *is* hij die komt in den naam des Heeren.

HOOFDSTUK 14.

En het geschiedde als hij gekomen was in het huis van een der oversten der Farizeërs, op den sabbat, om brood te eten, dat zij hem waarnamen.
2 En zie, daar was een zeker waterzuchtig mensch vóór hem.
3 En Jezus, antwoordende, zeide tot de Wetgeleerden en Farizeërs, en sprak: Is het ook geoorloofd op den sabbat gezond te maken?
4 Maar zij zwegen stil. En hij nam *hem* en genas hem, en liet *hem* gaan.
5 En hij, hun antwoordende, zeide: Wiens ezel of os van ulieden zal in eenen put vallen, en die hem niet terstond zal uittrekken op den dag des sabbats?
6 En zij konden hem daarop niet wederantwoorden.
7 En hij zeide tot de genooden eene gelijkenis, aanmerkende hoe zij de vooraanzittingen verkoren, zeggende tot hen:
8 Wanneer gij van iemand ter bruiloft genood zult zijn, zoo zet u niet op de eerste zitplaats; opdat niet misschien een waardiger dan gij van hem genood zij,
9 en hij komende die u en hem genood heeft, tot u zegge: Geef dezen plaats, en gij alsdan zoudt beginnen met schaamte de laatste plaats te houden.
10 Maar wanneer gij genood zult zijn, ga henen en zet u op de laatste plaats; opdat wanneer hij komt die u genood heeft, hij tot u zegge: Vriend, ga hooger op: alsdan zal het u eere zijn voor degenen die met u aanzitten.
11 Want een iegelijk die zichzelven verhoogt, zal vernederd worden, en die zichzelven vernedert, zal verhoogd worden.
12 En hij zeide ook tot dengene die hem genood had: Wanneer gij een middagmaal of avondmaal zult houden, zoo roep niet uwe vrienden, noch uwe broeders, noch uwe magen, noch *uwe* rijke geburen, opdat ook dezelve u niet te eeniger tijd weder nooden en u vergelding geschiede.

13 Maar wanneer gij een maaltijd
zult houden, zoo nood armen, ver-
minkten, kreupelen, blinden;
14 en gij zult zalig zijn, omdat zij
niet hebben om u te vergelden; want
het zal u vergolden worden in de op-
standing der rechtvaardigen.
15 En als een van degenen die mede-
aanzaten, deze dingen hoorde, zeide
hij tot hem: Zalig is hij die brood eet
in het Koninkrijk Gods!
16 Maar hij zeide tot hem: Een zeker
mensch bereidde een groot avondmaal,
en hij noodde er velen;
17 en hij zond zijnen dienstknecht uit
ter ure des avondmaals, om den ge-
nooden te zeggen: Komt, want alle
dingen zijn nu gereed.
18 En zij begonnen allen *zich* een-
drachtelijk te ontschuldigen. De eerste
zeide tot hem: Ik heb eenen akker
gekocht, en het is noodig dat ik uitga
en hem bezie; ik bid u, houd mij voor
verontschuldigd.
19 En een ander zeide: Ik heb vijf
juk ossen gekocht, en ik ga henen
om die te beproeven; ik bid u, houd
mij voor verontschuldigd.
20 En een ander zeide: Ik heb eene
vrouw getrouwd en daarom kan ik
niet komen.
21 En die dienstknecht *weder*geko-
men zijnde, boodschapte deze dingen
zijnen heere. Toen werd de heer des
huizes toornig, en zeide tot zijnen dienst-
knecht: Ga haastelijk uit in de straten
en wijken der stad, en breng de armen
en verminkten en kreupelen en blinden
hier in.
22 En de dienstknecht zeide: Heere,
het is geschied, gelijk gij bevolen hebt,
en nog is daar plaats.
23 En de heer zeide tot den dienst-
knecht: Ga uit in de wegen en heggen,
en dwing ze in te komen, opdat mijn
huis vol worde;
24 want ik zeg ulieden, dat niemand
van die mannen die genood waren,
mijn avondmaal smaken zal.
25 En vele scharen gingen met hem;
en hij zich omkeerende, zeide tot hen:
26 Indien iemand tot mij komt, en niet
haat zijn vader en moeder, en vrouw
en kinderen, en broeders en zusters,
ja ook zelfs zijn eigen leven, die kan
mijn discipel niet zijn;
27 en wie zijn kruis niet draagt en mij
navolgt, die kan mijn discipel niet zijn.
28 Want wie van u, willende eenen
toren bouwen, zit niet eerst neder en
overrekent de kosten, of hij ook heeft
hetgeen tot volmaking *noodig is?*
29 opdat niet misschien, als hij het
fundament gelegd heeft en niet kan
voleindigen, allen die het zien, hem
beginnen te bespotten,
30 zeggende: Deze mensch heeft be-
gonnen te bouwen, en heeft niet kunnen
voleindigen.
31 Of wat Koning gaande naar den
krijg om tegen een anderen Koning
te slaan, zit niet eerst neder en beraad-
slaagt, of hij machtig is met tien dui-
zend te ontmoeten dengene die met
twintig duizend tegen hem komt?
32 Anders zendt hij gezanten uit, ter-
wijl gene nog verre is, en begeert het-
geen tot vrede *dient.*
33 Alzóó dan een iegelijk van u die
niet verlaat alles wat hij heeft, die kan
mijn discipel niet zijn.
34 Het zout is goed; maar indien het
zout smakeloos geworden is, waarmede
zal het smakelijk gemaakt worden?
35 Het is noch voor het land noch
voor den mesthoop geschikt: men
werpt het weg. Wie ooren heeft om
te hooren, die hoore.

HOOFDSTUK 15.

En alle de tollenaars en de zon-
daars naderden tot hem om
hem te hooren.
2 En de Farizeërs en de Schriftgeleer-
den murmureerden, zeggende: Deze
ontvangt de zondaars, en eet met hen.
3 En hij sprak tot hen deze gelijkenis,
zeggende:
4 Wat mensch onder u, hebbende hon-
derd schapen, en één van die verlie-
zende, verlaat niet de negen en negentig
in de woestijn, en gaat naar het ver-
lorene, totdat hij hetzelve vindt?
5 En als hij het gevonden heeft, legt
hij het op zijne schouders, verblijd zijnde;
6 en te huis komende, roept hij de
vrienden en de geburen te zamen, zeg-
gende tot hen: Weest blijde met mij,
want ik heb mijn schaap gevonden dat
verloren was.
7 Ik zeg ulieden, dat er alzóó blijdschap
zal zijn in den hemel over éénen zon-
daar die zich bekeert, *meer* dan over
negen en negentig rechtvaardigen, die
de bekeering niet van noode hebben.
8 Of wat vrouw hebbende tien pen-
ningen, indien zij éénen penning ver-
liest, ontsteekt niet eene kaars, en keert
het huis *met bezemen,* en zoekt naar-
stiglijk tot zij *dien* vindt?
9 En als zij *dien* gevonden heeft, roept
zij de vriendinnen en de geburinnen te
zamen, zeggende: Weest blijde met
mij, want ik heb den penning gevonden
dien ik verloren had.
10 Alzóó (zeg ik ulieden) is daar blijd-
schap voor de Engelen Gods over
éénen zondaar die zich bekeert.
11 En hij zeide: Een zeker mensch had
twee zonen.
12 En de jongste van hen zeide tot den
vader: Vader, geef mij het deel des
goeds dat *mij* toekomt. En hij deelde
hun het goed.
13 En niet vele dagen daarna, de
jongste zoon alles bijeenvergaderd heb-
bende, is weggereisd in een ver*gelegen*
land, en heeft aldaar zijn goed door-
gebracht, levende overdadiglijk.
14 En als hij het alles verteerd had,
werd daar een groote hongersnood
in dat land, en hij begon gebrek te
lijden;
15 en hij ging henen en voegde zich bij
een van de burgers van dat land, en
die zond hem op zijn land om de zwij-
nen te weiden;
16 en hij begeerde zijnen buik te vullen
met den draf dien de zwijnen aten, en
niemand gaf hem dien.
17 En tot zichzelven gekomen zijnde,
zeide hij: Hoevele huurlingen mijns
vaders hebben overvloed van brood,
en ik verga van honger.
18 Ik zal opstaan en tot mijnen vader
gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader,
ik heb gezondigd tegen den hemel en
voor u,
19 en ik ben niet meer waardig uw
zoon genaamd te worden: maak mij
als eenen van uwe huurlingen.
20 En opstaande, ging hij naar zijnen
vader. En als hij nog verre *van hem*
was, zag hem zijn vader, en werd met
innerlijke ontferming bewogen; en *toe*-
loopende, viel hij hem om zijnen hals
en kuste hem.
21 En de zoon zeide tot hem: Vader,
ik heb gezondigd tegen den hemel en
voor u, en ben niet meer waardig uw
zoon genaamd te worden.
22 Maar de vader zeide tot zijne dienst-
knechten: Brengt *hier* vóór het beste
kleed en doet het hem aan, en geeft
eenen ring aan zijne hand en schoenen
aan de voeten,

23 en brengt het gemeste kalf en slacht
het, en laat ons eten en vroolijk zijn;
24 want deze mijn zoon was dood en
is weder levend geworden, en hij was
verloren en is gevonden. En zij be-
gonnen vroolijk te zijn.
25 En zijn oudste zoon was in het veld,
en als hij kwam en het huis genaakte,
hoorde hij het gezang en het gerei;
26 en tot zich geroepen hebbende een
van de knechten, vraagde wat dat
mocht zijn.
27 En deze zeide tot hem: Uw broe-
der is gekomen, en uw vader heeft
het gemeste kalf geslacht, omdat hij
hem gezond wederontvangen heeft.
28 Maar hij werd toornig en wilde
niet ingaan. Zoo ging dan zijn vader
uit, en bad hem.
29 Doch hij, antwoordende, zeide tot
den vader: Zie, ik dien u *nu* zoovele
jaren en heb nooit uw gebod over-
treden, en gij hebt mij nooit een boksken
gegeven, opdat ik met mijne vrienden
mocht vroolijk zijn;
30 maar als deze uw zoon gekomen
is, die uw goed met hoeren doorge-
bracht heeft, zoo hebt gij hem het
gemeste kalf geslacht.
31 En hij zeide tot hem: Kind, gij
zijt altijd bij mij, en al het mijne is
het uwe:
32 men behoorde dan vroolijk en blijde
te zijn; want deze uw broeder was
dood en is weder levend geworden,
en hij was verloren en is gevonden.

HOOFDSTUK 16.

En hij zeide ook tot zijne disci-
pelen: Er was een zeker rijk
mensch, welke eenen rentmeester
had, en deze werd bij hem verklaagd
als die zijne goederen doorbracht.
2 En hij riep hem en zeide tot hem:
Hoe hoor ik dit van u? Geef reken-
schap van uw rentmeesterschap, want
gij zult niet meer kunnen rentmeester
zijn.
3 En de rentmeester zeide bij zich-
zelven: Wat zal ik doen, dewijl mijn
heer dit rentmeesterschap van mij
neemt? Graven kan ik niet, te bedelen
schaam ik mij.
4 Ik weet wat ik doen zal, opdat
wanneer ik van het rentmeesterschap
afgezet zal wezen, zij mij in hunne
huizen ontvangen.
5 En hij riep tot zich een iegelijk van
de schuldenaars zijns heeren, en zeide
tot den eersten: Hoeveel zijt gij mijnen
heere schuldig?
6 En hij zeide: Honderd vaten olie.
En hij zeide tot hem: Neem uw hand-
schrift, en nederzittende, schrijf haaste-
lijk vijftig.
7 Daarna zeide hij tot eenen anderen:
En gij, hoeveel zijt gij schuldig? En
hij zeide: Honderd mudden tarwe. En
hij zeide tot hem: Neem uw hand-
schrift en schrijf tachtig.
8 En de heer prees den onrechtvaar-
digen rentmeester, omdat hij voorzich-
tiglijk gedaan had; want de kinderen
dezer wereld zijn voorzichtiger dan de
kinderen des lichts in hun geslacht.
9 En ik zeg ulieden, maakt uzelven
vrienden uit den onrechtvaardigen
Mammon opdat wanneer u ontbreken
zal, zij u mogen ontvangen in de
eeuwige tabernakelen.
10 Die getrouw is in het minste, die
is ook in het groote getrouw; en die
in het minste onrechtvaardig is, die is
ook in het groote onrechtvaardig.
11 Zoo gij dan in den onrechtvaar-
digen Mammon niet getrouw zijt ge-
weest, wie zal u het ware vertrouwen?

12 En zoo gij in eens anders *goed*
niet getrouw zijt geweest, wie zal u
het uwe geven?
13 Geen huisknecht kan twee heeren
dienen; want òf hij zal den éénen haten
en den anderen liefhebben, òf hij zal
den éénen aanhangen en den anderen
verachten. Gij kunt God niet dienen
en den Mammon.
14 En alle deze dingen hoorden ook
de Farizeërs die geldgierig waren, en
zij beschimpten hem.
15 En hij zeide tot hen: Gij zijt het
die uzelven rechtvaardigt voor de men-
schen, maar God kent uwe harten;
want wat hoog is onder de menschen,
is een gruwel voor God.
16 De Wet en de Profeten *zijn* tot
op Johannes; van dien tijd af wordt
het Koninkrijk Gods verkondigd, en
een iegelijk doet geweld op hetzelve.
17 En het is lichter dat de hemel en
de aarde voorbijgaan, dan dat één
tittel der Wet valle.
18 Een iegelijk die zijne vrouw verlaat
en eene andere trouwt, die doet over-
spel; en een iegelijk die de verlatene van
den man trouwt, die doet *óók* overspel.
19 En daar was een zeker rijk mensch,
en hij was gekleed met purper en zeer
fijn lijnwaad, levende allen dag vroo-
lijk en prachtig.
20 En daar was een zeker bedelaar
met name Lazarus, welke lag voor zijne
poort, vol zweren,
21 en begeerde verzadigd te worden
van de kruimkens die van de tafel
des rijken vielen; maar ook de honden
kwamen en lekten zijne zweren.
22 En het geschiedde dat de bedelaar
stierf, en van de Engelen gedragen
werd in den schoot Abrahams.
23 En de rijke stierf óók, en werd be-
graven. En als hij in de hel zijne oogen
ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abra-
ham van verre, en Lazarus in zijnen
schoot.
24 En hij riep en zeide: Vader Abra-
ham, ontferm u mijner en zend Lazarus,
dat hij het uiterste zijns vingers in het
water doope, en verkoele mijne tong;
want ik lijd smarten in deze vlam.
25 Maar Abraham zeide: Kind, ge-
denk dat gij uw goed ontvangen hebt
in uw leven, en Lazarus desgelijks het
kwade; en nu wordt *hij* vertroost, en
gij lijdt smarten.
26 En boven dit alles, tusschen ons en
ulieden is eene groote klove gevestigd,
zoodat degenen die van hier tot u
willen overgaan, niet zouden kunnen,
noch ook die *dáár* zijn, van daar tot
ons overkomen.
27 En hij zeide: Ik bid u dan, vader,
dat gij hem zendt tot mijns vaders huis;
28 want ik heb vijf broeders: dat hij
hun *dit* betuige, opdat ook zij niet
komen in deze plaats der pijniging.
29 Abraham zeide tot hem: Zij hebben
Mozes en de Profeten: dat zij die
hooren.
30 En hij zeide: Neen, vader Abraham,
maar zoo iemand van de dooden tot
hen henenging, zij zouden zich bekeeren.
31 Doch *Abraham* zeide tot hem: In-
dien zij Mozes en de Profeten niet
hooren, zoo zullen zij ook, al ware het
dat er iemand uit de dooden opstond,
zich niet laten gezeggen.

HOOFDSTUK 17.

En hij zeide tot de discipelen: Het
kan niet wezen dat er geen erger-
nissen komen, doch wee *hem*
door welken zij komen!
2 het zoude hem nutter zijn dat een
molensteen om zijnen hals gedaan ware,

en hij in de zee geworpen, dan dat hij
één van deze kleinen zoude ergeren.
3 Wacht uzelve. En indien uw broeder
tegen u zondigt, zoo bestraf hem, en indien het hem leed is, zoo vergeef het hem.
4 En indien hij zevenmaal 's daags
tegen u zondigt, en zevenmaal 's daags
tot u wederkeert, zeggende: Het is mij
leed, zoo zult gij het hem vergeven.
5 En de Apostelen zeiden tot den
Heere: Vermeerder ons het geloof.
6 En de Heere zeide: Zoo gij een geloof hadt als een mostaardzaad, gij
zoudt tegen dezen moerbezieboom zeggen: Word ontworteld en in de zee geplant, en hij zoude u gehoorzaam zijn.
7 En wie van u heeft eenen dienstknecht ploegende of *de beesten* hoedende, die tot hem als hij van den akker
inkomt, terstond zal zeggen: Kom bij
en zit aan?
8 Maar zal hij niet tot hem zeggen:
Bereid wat ik te avond zal eten, en omgord u en dien mij, totdat ik zal gegeten en gedronken hebben, en eet en
drink gij daarna?
9 Dankt hij ook dien dienstknecht, omdat hij gedaan heeft hetgeen hem bevolen was? Ik meen, neen.
10 Alzóó ook gij, wanneer gij zult gedaan hebben al hetgeen u bevolen
is, zoo zegt: Wij zijn onnutte dienstknechten, want wij hebben *maar* gedaan
hetgeen wij schuldig waren te doen.
11 En het geschiedde als hij naar Jeruzalem reisde, dat hij door het midden
van Samaria en Galiléa ging.
12 En als hij in een zeker vlek kwam,
ontmoetten hem tien melaatsche mannen, welke stonden van verre;
13 en zij verhieven *hunne* stem, zeggende: Jezus, Meester, ontferm u onzer!
14 En als hij ze zag, zeide hij tot hen:
Gaat henen en vertoont uzelve den
Priesteren. En het geschiedde terwijl zij
henengingen, dat zij gereinigd werden.
15 En één van hen, ziende dat hij gereinigd was, keerde wederom, met
groote stem God verheerlijkende;
16 en hij viel op het aangezicht voor
zijne voeten, hem dankende; en deze
was een Samaritaan.
17 En Jezus, antwoordende, zeide: Zijn
niet de tien gereinigd geworden? En
waar zijn de negen?
18 Zijn er geenen gevonden die wederkeeren om Gode eer te geven, dan
deze vreemdeling?
19 En hij zeide tot hem: Sta op en ga
henen; uw geloof heeft u behouden.
20 En gevraagd zijnde van de Farizeërs, wanneer het Koninkrijk Gods
komen zoude, heeft hij hun geantwoord
en gezegd: Het Koninkrijk Gods komt
niet met uiterlijk gelaat,
21 en men zal niet zeggen: Zie híer,
of, zie dáár; want zie, het Koninkrijk
Gods is binnen ulieden.
22 En hij zeide tot de discipelen: Daar
zullen dagen komen, wanneer gij zult
begeeren éénen der dagen van den
Zoon des menschen te zien, en gij zult
dien niet zien.
23 En zij zullen tot u zeggen: Zie
híer of zie dáár is hij: gaat niet henen,
en volgt niet.
24 Want gelijk de bliksem, die van
het ééne *einde* onder den hemel bliksemt, tot het andere onder den hemel
schijnt, alzóó zal ook de Zoon des
menschen wezen in zijnen dag.
25 Maar eerst moet hij veel lijden,
en verworpen worden van dit geslacht.
26 En gelijk het geschied is in de dagen
van Noach, alzóó zal het ook zijn in de
dagen van den Zoon des menschen:
27 zij aten, zij dronken, zij namen ten
huwelijk, zij werden ten huwelijk ge-

geven, tot den dag op welken Noach
in de ark ging, en de zondvloed kwam
en verdierf ze allen.
28 Desgelijks ook gelijk het geschiedde
in de dagen van Lot: zij aten, zij
dronken, zij kochten, zij verkochten,
zij plantten, zij bouwden;
29 maar op den dag op welken Lot van
Sodom uitging, regende het vuur en
zwavel van den hemel, en verdierf ze
allen;
30 even alzóó zal het zijn in den dag
op welken de Zoon des menschen ge-
openbaard zal worden.
31 In dien dag wie op het dak zal
zijn, en zijn huisraad in huis, die kome
niet af om hetzelve weg te nemen; en
wie op den akker zijn zal, die keere des-
gelijks niet naar hetgeen wat achter is.
32 Gedenkt aan de vrouw van Lot.
33 Zoo wie zijn leven zal zoeken te
behouden, die zal het verliezen; en zoo
wie hetzelve zal verliezen, die zal het
in 't leven behouden.
34 Ik zeg u, in dien nacht zullen twee
op één bed zijn: de één zal aange-
nomen en de ander zal verlaten worden.
35 Twee *vrouwen* zullen te zamen
malen: de ééne zal aangenomen en
de andere zal verlaten worden.
36 Twee zullen op den akker zijn:
de één zal aangenomen en de ander
zal verlaten worden.
37 En zij antwoordden en zeiden tot
hem: Waar, Heere? En hij zeide tot
hen: Waar het lichaam is, aldaar zullen
de arenden vergaderd worden.

HOOFDSTUK 18.

En hij zeide ook eene gelijkenis
tot hen, daartoe *strekkende* dat
men altijd bidden moet en niet
vertragen,
2 zeggende: Daar was een zeker
rechter in eene stad, die God niet
vreesde en geen mensch ontzag.
3 En daar was eene zekere weduwe
in die stad, en zij kwam tot hem,
zeggende: Doe mij recht tegen mijne
wederpartij.
4 En hij wilde voor eenen *langen*
tijd niet; maar daarna zeide hij bij
zichzelven: Hoewel ik God niet vrees
en geen mensch ontzie,
5 nochtans omdat deze weduwe mij
moeielijk valt, zoo zal ik haar recht
doen, opdat zij niet eindelijk kome en
mij het hoofd breke.
6 En de Heere zeide: Hoort wat de
onrechtvaardige rechter zegt.
7 Zal God dan geen recht doen zijnen
uitverkorenen die dag en nacht tot Hem
roepen, hoewel Hij lankmoedig is over
hen?
8 Ik zeg u dat Hij hun haastelijk recht
doen zal. Doch de Zoon des menschen
als hij komt, zal hij ook geloof vinden
op de aarde?
9 En hij zeide ook tot sommigen die
bij zichzelve vertrouwden dat zij recht-
vaardig waren, en de anderen niets
achtten, deze gelijkenis:
10 Twee menschen gingen òp in den
Tempel om te bidden: de één was
een Farizeër en de ander een tollenaar.
11 De Farizeër staande, bad dit bij
zichzelven: O God, ik dank U dat
ik niet ben gelijk de andere menschen,
roovers, onrechtvaardigen, overspelers,
of ook gelijk deze tollenaar;
12 ik vast tweemaal ter week, ik geef
tienden van alles wat ik bezit.
13 En de tollenaar, van verre staande,
wilde ook zelfs de oogen niet opheffen
naar den hemel, maar sloeg op zijne
borst, zeggende: O God, wees mij
zondaar genadig!

14 Ik zeg ulieden, deze ging af ge-
rechtvaardigd in zijn huis *meer* dan
die; want een ieder die zichzelven
verhoogt, zal vernederd worden en
die zichzelven vernedert, zal verhoogd
worden.
15 En zij brachten ook de kinderkens
tot hem, opdat hij die zoude aanraken,
en de discipelen *dat* ziende, bestraften
dezelve.
16 Maar Jezus riep die *kinderkens*
tot zich, en zeide: Laat de kinderkens
tot mij komen, en verhindert hen niet;
want derzulken is het Koninkrijk Gods.
17 Voorwaar zeg ik u, zoo wie het
Koninkrijk Gods niet zal ontvangen als
een kindeken, die zal geenszins in het-
zelve komen.
18 En een zeker overste vraagde hem,
zeggende: Goede Meester, wat doende,
zal ik het eeuwige leven beërven?
19 En Jezus zeide tot hem: Wat noemt
gij mij goed? Niemand is goed dan
één, *namelijk* God.
20 Gij weet de geboden: Gij zult geen
overspel doen; gij zult niet dooden;
gij zult niet stelen; gij zult geene valsche
getuigenis geven; eer uwen vader en
uwe moeder.
21 En hij zeide: Alle deze dingen
heb ik onderhouden van mijne jonkheid
aan.
22 Doch Jezus, dit hoorende, zeide tot
hem: Nog één ding ontbreekt u: ver-
koop alles wat gij hebt en deel het on-
der de armen, en gij zult eenen schat
hebben in den hemel: en kom her-
waarts, volg mij.
23 Maar als hij dit hoorde, werd hij
geheel droevig, want hij was zeer rijk.
24 Jezus nu ziende dat hij geheel droe-
vig geworden was, zeide: Hoe be-
zwaarlijk zullen degenen die goed heb-
ben, in het Koninkrijk Gods ingaan!
25 Want het is lichter dat een kemel
ga door het oog van eene naald, dan
dat een rijke in 't Koninkrijk Gods
inga.
26 En die *dit* hoorden, zeiden: Wie
kan dan zalig worden?
27 En hij zeide: De dingen die onmo-
gelijk zijn bij de menschen, zijn mogelijk
bij God.
28 En Petrus zeide: Zie, wij hebben
alles verlaten en zijn u gevolgd.
29 En hij zeide tot hen: Voorwaar ik
zeg ulieden, dat er niemand is die ver-
laten heeft huis, of ouders of broeders,
of vrouw of kinderen, om het Konink-
rijk Gods,
30 die niet zal veelvoudig wederont-
vangen in dezen tijd, en in de komende
eeuw het eeuwige leven.
31 En hij nam de twaalve bij zich, en
zeide tot hen: Zie, wij gaan op naar Je-
ruzalem, en het zal alles volbracht wor-
den aan den Zoon des menschen, wat
geschreven is door de Profeten;
32 want hij zal den heidenen overge-
leverd worden, en hij zal bespot wor-
den en smadelijk behandeld worden en
bespuwd worden;
33 en *hem* gegeeseld hebbende, zullen
zij hem dooden; en ten derden dage
zal hij wederopstaan.
34 En zij verstonden geen van deze
dingen, en dit woord was voor hen
verborgen, en zij verstonden niet het-
geen gezegd werd.
35 En het geschiedde als hij nabij Jeri-
cho kwam, dat een zeker blinde aan
den weg zat, bedelende.
36 En deze, hoorende de schare voor-
bijgaan, vraagde wat dat ware.
37 En zij boodschapten hem, dat Jezus
de Nazarener voorbijging.
38 En hij riep, zeggende: Jezus, gij
Zone Davids, ontferm u mijner!

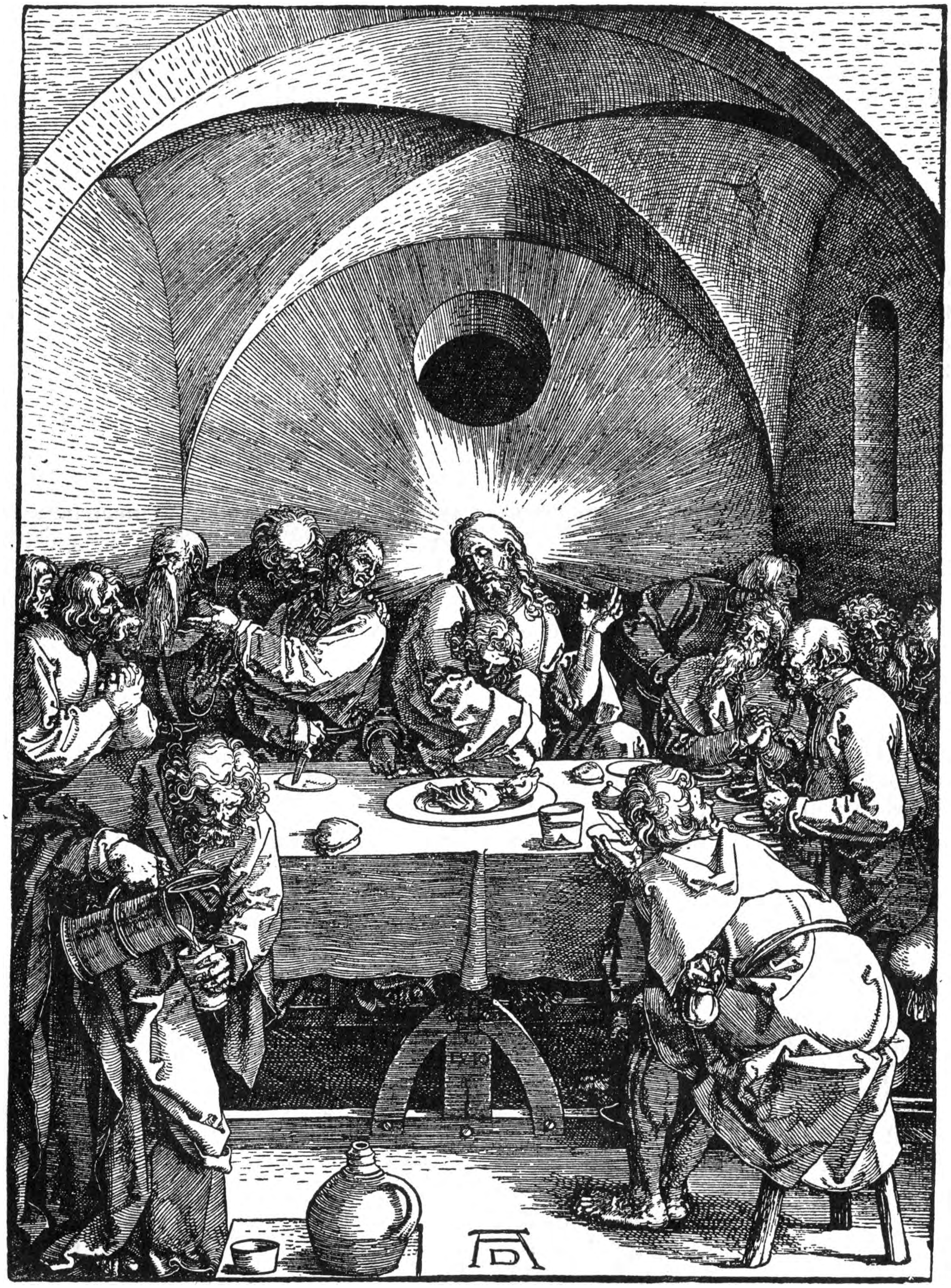

39 En die voorbijgingen, bestraften
hem, opdat hij zwijgen zoude; maar
hij riep zooveel te meer: Zone Davids,
ontferm u mijner!
40 En Jezus, *stil*staande, beval dat
men denzelve tot hem brengen zoude;
en als hij nabij *hem* gekomen was,
vraagde hij hem,
41 zeggende: Wat wilt gij dat ik u
doen zal? En hij zeide: Heere, dat ik
ziende mag worden.
42 En Jezus zeide tot hem: Word
ziende: uw geloof heeft u behouden.
43 En terstond werd hij ziende, en
volgde hem, God verheerlijkende. En
al het volk *dat* ziende, gaf Gode lof.

HOOFDSTUK 19.

En *Jezus* ingekomen zijnde, ging
door Jericho.
2 En zie, daar was een man met
name geheeten Zacheüs; en deze was
een overste der tollenaren, en hij was
rijk;
3 en hij zocht Jezus te zien, wie hij was,
en kon niet vanwege de schare, omdat
hij klein van persoon was.
4 En vooruitloopende, klom hij op
eenen wilden vijgeboom, opdat hij hem
mocht zien; want hij zoude door dien
weg voorbijgaan.
5 En als Jezus aan die plaats kwam,
opwaarts ziende, zag hij hem, en zeide
tot hem: Zacheüs, haast u en kom af;
want ik moet heden in uw huis blijven.
6 En hij haastte zich en kwam af, en
ontving hem met blijdschap.
7 En allen die het zagen, murmureerden,
zeggende: Hij is tot eenen zondigen
man ingegaan om te herbergen.
8 En Zacheüs stond en zeide tot den
Heere: Zie, de helft van mijne goede-
ren, Heere, geef ik den armen; en
indien ik iemand iets door bedrog ont-
vreemd heb, dat geef ik vierdubbel
weder.
9 En Jezus zeide tot hem: Heden is
dezen huize zaligheid geschied, nade-
maal ook deze een zoon Abrahams is;
10 want de Zoon des menschen is
gekomen om te zoeken en zalig te
maken wat verloren was.
11 En als zij dat hoorden, voegde hij
daarbij en zeide eene gelijkenis, omdat
hij nabij Jeruzalem was, en *omdat* zij
meenden dat het Koninkrijk Gods ter-
stond zoude openbaar worden.
12 Hij zeide dan: Een zeker welgeboren
man reisde in een ver*gelegen* land, om
voor zichzelven een koninkrijk te ont-
vangen, en *dan* weder te keeren.
13 En geroepen hebbende zijne tien
dienstknechten, gaf hij hun tien ponden,
en zeide tot hen: Doet handeling totdat
ik kom.
14 En zijne burgers haatten hem, en
zonden hem gezanten na, zeggende: Wij
willen niet dat deze over ons Koning zij.
15 En het geschiedde toen hij weder-
kwam, als hij het koninkrijk ontvangen
had, dat hij zeide dat die dienstknechten
tot hem zouden geroepen worden, wien
hij het geld gegeven had, opdat hij
weten mocht wat een iegelijk met
handelen gewonnen had.
16 En de eerste kwam en zeide: Heere,
uw pond heeft tien ponden daarbij
gewonnen.
17 En hij zeide tot hem: Wèl, gij goede
dienstknecht, dewijl gij in het minste
getrouw zijt geweest, zoo heb macht
over tien steden.
18 En de tweede kwam en zeide:
Heere, uw pond heeft vijf ponden ge-
wonnen.
19 En hij zeide ook tot dezen: En gij,
wees over vijf steden.

20 En een ander kwam, zeggende:
Heere, zie *hier* uw pond, hetwelk ik
in een zweetdoek weggelegd had;
21 want ik vreesde u, omdat gij een
straf mensch zijt; gij neemt weg wat
gij niet gelegd hebt, en gij maait wat
gij niet gezaaid hebt.
22 Maar hij zeide tot hem: Uit uwen
mond zal ik u oordeelen, gij booze
dienstknecht. Gij wist dat ik een straf
mensch ben, nemende weg wat ik niet
gelegd heb, en maaiende wat ik niet
gezaaid heb:
23 waarom hebt gij dan mijn geld niet
in de bank gegeven, en ik komende had
hetzelve met woeker mogen eischen?
24 En hij zeide tot degenen die bij
hem stonden: Neemt dat pond van
hem weg, en geeft het dien die de tien
ponden heeft.
25 En zij zeiden tot hem: Heere, hij
heeft tien ponden.
26 Want ik zeg u, dat aan een iegelijk
die heeft, zal gegeven worden; maar
van dengene die niet heeft, van dien
zal genomen worden ook wat hij heeft.
27 Doch deze mijne vijanden, die niet
hebben gewild dat ik over hen Koning
zoude zijn, brengt *ze* hier en slaat ze
hier vóór mij dood.
28 En dit gezegd hebbende, reisde hij
voor *hen* henen, en ging op naar
Jeruzalem.
29 En het geschiedde als hij nabij
Bethfagé en Bethanië gekomen was,
aan den berg genaamd den Olijfberg,
dat hij twee van zijne discipelen uitzond,
30 zeggende: Gaat henen in dat vlek
dat tegenover is, in hetwelk inkomende,
zult gij een veulen gebonden vinden,
waarop geen mensch ooit heeft gezeten:
ontbindt hetzelve en brengt het.
31 En indien iemand u vraagt: Waarom
ontbindt gij *dat?* zoo zult gij alzóó tot
hem zeggen: Omdat de Heere het van
noode heeft.
32 En die uitgezonden waren, henengegaan zijnde, vonden het gelijk hij hun
gezegd had.
33 En als zij het veulen ontbonden,
zeiden de heeren van hetzelve tot hen:
Waarom ontbindt gij het veulen?
34 En zij zeiden: De Heere heeft het
van noode.
35 En zij brachten hetzelve tot Jezus;
en hunne kleederen op het veulen
geworpen hebbende, zetten zij Jezus
daarop.
36 En als hij *voort*reisde, spreidden
zij hunne kleederen onder *hem* op den
weg.
37 En als hij nu genaakte aan den
afgang des Olijfbergs, begon al de
menigte der discipelen zich te verblijden, en God te loven met groote stem,
vanwege alle de krachtige daden die
zij gezien hadden,
38 zeggende: Gezegend *is* de Koning
die daar komt in den naam des Heeren!
Vrede *zij* in den hemel en heerlijkheid in de hoogste *plaatsen!*
39 En sommigen der Farizeërs uit
de schare zeiden tot hem: Meester, bestraf uwe discipelen.
40 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Ik zeg ulieden, dat zoo dezen
zwijgen, de steenen haast roepen zullen.
41 En als hij nabij kwam en de stad
zag, weende hij over haar,
42 zeggende: Och of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede *dient!* Maar
nu is het verborgen voor uwe oogen.
43 Want daar zullen dagen over u
komen, dat uwe vijanden eene omgraving rondom u zullen opwerpen,
en zullen u omsingelen en u van alle
zijden benauwen,

44 en zullen u tot den grond neder-
werpen, en uwe kinderen in u, en zij zul-
len in u *den éénen* steen op *den anderen*
steen niet laten, daarom dat gij den tijd
uwer bezoeking niet bekend hebt.
45 En ingegaan zijnde in den Tem-
pel, begon hij uit te drijven degenen
die daarin verkochten en kochten,
46 zeggende tot hen: Daar is geschre-
ven: Mijn Huis is een huis des gebeds;
maar gij hebt dat tot een kuil der
moordenaren gemaakt.
47 En hij leerde dagelijks in den Tem-
pel; en de Overpriesters en de Schrift-
geleerden en de Oversten des volks
zochten hem te dooden,
48 en zij vonden niet wat zij doen
zouden; want al het volk hing hem
aan en hoorde *hem*.

HOOFDSTUK 20.

En het geschiedde in een van die
dagen, als hij in den Tempel
het volk leerde en het Evangelie
verkondigde, dat de Overpriesters en
Schriftgeleerden met de Ouderlingen
daarover kwamen,
2 en spraken tot hem, zeggende: Zeg
ons door wat macht gij deze dingen
doet, of wie hij is die u deze macht
heeft gegeven.
3 En hij, antwoordende, zeide tot hen: Ik
zal u ook één woord vragen, en zegt mij:
4 De doop van Johannes, was die uit
den hemel of uit de menschen?
5 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: Indien wij zeggen: Uit den
hemel, zoo zal hij zeggen: Waarom
hebt gij dan hem niet geloofd?
6 En indien wij zeggen: Uit de men-
schen, zoo zal ons al het volk stee-
nigen; want zij houden voor zeker,
dat Johannes een Profeet was.
7 En zij antwoordden, dat zij niet
wisten van waar *die was*.
8 En Jezus zeide tot hen: Zoo zeg
ik u ook niet door wat macht ik deze
dingen doe.
9 En hij begon tot het volk deze ge-
lijkenis te zeggen: Een zeker mensch
plantte eenen wijngaard, en hij ver-
huurde dien aan landlieden, en trok
eenen langen tijd buitenslands.
10 En als het de tijd was, zond hij tot de
landlieden eenen dienstknecht, opdat zij
hem van de vrucht des wijngaards ge-
ven zouden; maar de landlieden sloegen
denzelve, en zonden *hem* ledig henen.
11 En wederom zond hij nog eenen
anderen dienstknecht; maar ook dien
geslagen en smadelijk behandeld heb-
bende, zonden zij *hem* ledig henen.
12 En wederom zond hij nog eenen
derden; maar zij verwondden ook dezen,
en wierpen *hem* uit.
13 En de heer des wijngaards zeide:
Wat zal ik doen? Ik zal mijnen ge-
liefden zoon zenden; mogelijk dezen
ziende, zullen zij *hem* ontzien.
14 Maar als de landlieden hem zagen,
overleiden zij onder elkander, en zeiden:
Deze is de erfgenaam: komt, laat ons
hem dooden, opdat de erfenis onze
worde.
15 En als zij hem buiten den wijn-
gaard uitgeworpen hadden, doodden
zij *hem*. Wat zal dan de heer des
wijngaards hun doen?
16 Hij zal komen en deze landlieden
verderven, en zal den wijngaard aan
anderen geven. En als zij *dat* hoor-
den, zeiden zij: Dat zij verre!
17 Maar hij zag ze aan, en zeide:
Wat is dan dit hetwelk geschreven
staat: De steen dien de bouwlieden
verworpen hebben, deze is tot een
hoofd des hoeks geworden?

18 Een iegelijk die op dien steen valt,
zal verpletterd worden, en op wien
hij valt, dien zal hij vermorzelen.
19 En de Overpriesters en de Schrift-
geleerden zochten te dier ure de handen
aan hem te slaan, maar zij vreesden
het volk; want zij verstonden dat hij
deze gelijkenis tegen hèn gesproken
had.
20 En zij namen *hem* waar, en zonden
verspieders uit, die zichzelve veinsden
rechtvaardig te zijn, opdat zij hem in
zijne rede vangen mochten, om hem
aan de heerschappij en de macht des
Stadhouders over te leveren.
21 En zij vraagden hem, zeggende:
Meester, wij weten dat gij rècht spreekt
en leert, en den persoon niet aanneemt,
maar den weg Gods leert in der waar-
heid:
22 is het ons geoorloofd den Keizer
schatting te geven of niet?
23 En hij, hunne arglistigheid bemerken-
de, zeide tot hen: Wat verzoekt gij mij?
24 Toont mij eenen penning: wiens
beeld en opschrift heeft hij? En zij
antwoordende, zeiden: Des Keizers.
25 En hij zeide tot hen: Geeft dan
den Keizer wat des Keizers is, en
Gode wat Gods *is*.
26 En zij konden hem in *zijn* woord
niet vatten voor het volk, en zich ver-
wonderende over zijn antwoord, zwegen
zij stil.
27 En tot hem kwamen sommigen
der Sadduceërs, welke tegensprekende,
zeggen dat er geene opstanding is,
en vraagden hem,
28 zeggende: Meester, Mozes heeft
ons geschreven, zoo iemands broeder
sterft, die eene vrouw heeft, en hij sterft
zonder kinderen, dat zijn broeder de
vrouw nemen zal en zijnen broeder
zaad verwekken.
29 Daar waren nu zeven broeders;
en de eerste nam eene vrouw, en hij
stierf zonder kinderen.
30 En de tweede nam die vrouw,
en *ook* deze stierf zonder kinderen.
31 En de derde nam die *vrouw*, en
desgelijks ook de zeven, en hebben geen
kinderen nagelaten, en zijn gestorven.
32 En ten laatste na allen stierf ook
de vrouw.
33 In de opstanding dan, wiens vrouw
van dezen zal zij zijn? want die zeven
hebben dezelve tot eene vrouw gehad.
34 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: De kinderen dézer eeuw trouwen
en worden ten huwelijk uitgegeven;
35 maar die waardig zullen geacht zijn
díe eeuw te verwerven en de opstanding
uit de dooden, zullen noch trouwen
noch ten huwelijk uitgegeven worden;
36 want zij kunnen niet meer sterven,
want zij zijn den Engelen gelijk; en zij
zijn kinderen Gods, dewijl zij kinderen
der opstanding zijn.
37 En dat de dooden opgewekt zullen
worden, heeft ook Mozes aangewezen
bij het doornenbosch, als hij den Heere
noemt den God Abrahams en den
God Isaäks en den God Jakobs:
38 *God* nu is niet een God der dooden
maar der levenden; want zij leven Hem
allen.
39 En sommigen der Schriftgeleerden
antwoordende, zeiden: Meester, gij hebt
wèl gezegd.
40 En zij durfden hem niet meer iets
vragen.
41 En hij zeide tot hen: Hoe zeggen
zij dat de Christus Davids Zoon is?
42 En David zelf zegt in het boek der
Psalmen: De Heere heeft gezegd tot mij-
nen Heere: Zit aan mijne rechter*hand*,
43 totdat Ik uwe vijanden zal gezet
hebben tot een voetbank uwer voeten.

44 David dan noemt hem *zijnen*
Heere, en hoe is hij zijn Zoon?
45 En daar al het volk *het* hoorde,
zeide hij tot zijne discipelen:
46 Wacht u van de Schriftgeleerden,
die daar willen wandelen in lange
kleederen, en beminnen de groetingen
op de markten, en de voorgestoelten in
de Synagogen, en de vooraanzittingen
in de maaltijden;
47 die der weduwen huizen opeten, en
onder een schijn lange gebeden doen:
dezen zullen zwaarder oordeel ontvangen.

HOOFDSTUK 21.

En opziende, zag hij de rijken
hunne gaven in de schatkist
werpen.
2 En hij zag ook eene zekere arme
weduwe twee kleine *penningskens*
daarin werpen;
3 en hij zeide: Waarlijk ik zeg u, dat
deze arme weduwe meer dan allen
heeft *in*geworpen;
4 want die allen hebben van hunnen overvloed
geworpen tot de gaven Gods,
maar deze heeft van haar gebrek, al den
leeftocht dien zij had, *daarin* geworpen.
5 En als sommigen zeiden van den
Tempel, dat hij met schoone steenen
en begiftigingen versierd was, zeide hij:
6 *Wat* deze dingen *aangaat* die gij
aanschouwt, daar zullen dagen komen,
in welke niet *een* steen op *den anderen*
steen zal gelaten worden, die
niet zal worden afgebroken.
7 En zij vraagden hem, zeggende:
Meester, wanneer zullen dan deze dingen
zijn? en welk is het teeken wanneer
deze dingen zullen geschieden?
8 En hij zeide: Ziet dat gij niet verleid
wordt; want velen zullen er komen
onder mijnen naam, zeggende: Ik ben
de Christus, en de tijd is nabij gekomen:
gaat dan hen niet na.
9 En wanneer gij zult hooren van
oorlogen en beroerten, zoo wordt niet
verschrikt; want deze dingen moeten
eerst geschieden, maar *nog* is terstond
het einde niet.
10 Toen zeide hij tot hen: *Het éêne*
volk zal tegen *het andere* volk opstaan,
en *het éêne* koninkrijk tegen
het andere koninkrijk;
11 en daar zullen groote aardbevingen
wezen in verscheidene plaatsen, en hongersnooden,
en pestilentiën; daar zullen
ook schrikkelijke dingen en groote teekenen
van den hemel geschieden.
12 Maar vóór dit alles zullen zij hunne
handen aan ulieden slaan, en *u* vervolgen,
u overleverende in de Synagogen
en gevangenissen; en gij zult getrokken
worden voor Koningen en Stadhouders,
om mijns naams wil;
13 en *dit* zal u overkomen tot eene
getuigenis.
14 Neemt dan in uwe harten voor,
van te voren niet te overdenken *hoe*
gij u verantwoorden zult;
15 want ik zal u mond en wijsheid
geven, welke niet zullen kunnen tegenspreken,
noch wederstaan allen die zich
tegen u zetten.
16 En gij zult overgeleverd worden
ook van ouders en broeders en magen
en vrienden, en zij zullen er *sommigen*
uit u dooden,
17 en gij zult van allen gehaat worden
om mijns naams wil.
18 Doch niet een haar van uw hoofd
zal verloren gaan.
19 Bezit uwe zielen in uwe lijdzaamheid.
20 Maar wanneer gij zien zult dat Jeruzalem
van heirlegers omsingeld wordt,

zoo weet alsdan dat hare verwoesting
nabij gekomen is.
21 Alsdan die in Judéa zijn, dat ze
vlieden naar de bergen; en die in deszelfs
midden zijn, dat ze daar uittrekken;
en die op de velden zijn, dat
ze in dezelve niet komen;
22 want deze zijn dagen der wrake, opdat
alles vervuld worde wat geschreven is.
23 Doch wee den bevruchten en den
zoogenden *vrouwen* in die dagen! want
daar zal groote nood zijn in het land,
en toorn over dit volk;
24 en zij zullen vallen door de scherpte
des zwaards, en gevankelijk weggevoerd
worden onder alle volken; en
Jeruzalem zal van de heidenen vertreden
worden, totdat de tijden der
heidenen vervuld zullen zijn.
25 En daar zullen teekenen zijn in de
zon en maan en sterren en op de aarde
benauwdheid der volkeren, met twijfelmoedigheid,
als de zee en watergolven
groot geluid zullen geven,
26 en den menschen het hart zal bezwijken
van vreeze en verwachting der
dingen die het aardrijk zullen overkomen;
want de krachten der hemelen
zullen bewogen worden.
27 En alsdan zullen zij den Zoon des
menschen zien komen in eene wolk
met groote kracht en heerlijkheid.
28 Als nu deze dingen beginnen te
geschieden, zoo ziet omhoog en heft
uwe hoofden opwaarts, omdat uwe
verlossing nabij is.
29 En hij zeide tot hen eene gelijkenis:
Ziet den vijgeboom en alle de boomen:
30 wanneer zij nu uitspruiten, en gij
dat ziet, zoo weet gij uit uzelve dat
de zomer nu nabij is:
31 alzóó ook gij, wanneer gij deze
dingen zult zien geschieden, zoo weet
dat het Koninkrijk Gods nabij is.
32 Voorwaar ik zeg u, dat dit geslacht
geenszins zal voorbijgaan, totdat
alles zal geschied zijn.
33 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan,
maar mijne woorden zullen
geenszins voorbijgaan.
34 En wacht uzelve, dat uwe harten
niet te eeniger tijd bezwaard worden
met brasserij en dronkenschap en zorgvuldigheden
dezes levens, en dat u
die dag niet onvoorziens *over*kome.
35 Want gelijk een strik zal hij komen
over alle degenen die op den ganschen
aardbodem gezeten zijn.
36 Waakt dan te aller tijd, biddende,
dat gij moogt waardig geacht worden
te ontvlieden alle deze dingen die geschieden
zullen, en te staan voor den
Zoon des menschen.
37 Des daags nu was hij leerende in
den Tempel; maar des nachts ging
hij uit, en overnachtte op den berg,
genaamd den Olijf*berg*.
38 En al het volk kwam des morgens
vroeg tot hem in den Tempel, om hem
te hooren.

HOOFDSTUK 22.

En het feest der ongehevelde *brooden*,
genaamd Pascha, was nabij;
2 en de Overpriesters en de
Schriftgeleerden zochten hoe zij hem
ombrengen zouden; want zij vreesden
het volk.
3 En de satan voer in Judas die toegenaamd
was Iskariot, zijnde uit het
getal der twaalve;
4 en hij ging henen en sprak met de
Overpriesters en de hoofdmannen, hoe
hij hem hun zoude overleveren.
5 En zij waren verblijd, en zijn het
één's geworden dat zij hem geld geven
zouden.

6 En hij beloofde het, en zocht gelegenheid om hem hun over te leveren zonder oproer.
7 En de dag der ongehevelde *brooden* kwam, op denwelken het Pascha moest geslacht worden.
8 En hij zond Petrus en Johannes uit, zeggende: Gaat henen en bereidt ons het Pascha, opdat wij het eten mogen.
9 En zij zeiden tot hem: Waar wilt gij dat wij het bereiden?
10 En hij zeide tot hen: Zie, als gij in de stad zult gekomen zijn, zoo zal u een mensch ontmoeten, dragende eene kruik water: volgt hem in het huis waar hij ingaat;
11 en gij zult zeggen tot den huisvader van dat huis: De Meester zegt u: Waar is de eetzaal, waar ik het Pascha met mijne discipelen eten zal?
12 En hij zal u eene groote toegeruste opperzaal wijzen: bereidt het aldaar.
13 En zij henengaande, vonden het gelijk hij hun gezegd had, en bereidden het Pascha.
14 En als de ure gekomen was, zat hij aan en de twaalf Apostelen met hem.
15 En hij zeide tot hen: Ik heb grootelijks begeerd dit Pascha met u te eten eer dat ik lijde;
16 want ik zeg u dat ik niet meer daarvan eten zal totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk Gods.
17 En als hij eenen drinkbeker genomen had, en gedankt had, zeide hij: Neemt dezen en deelt *hem* onder ulieden;
18 want ik zeg u, dat ik niet drinken zal van de vrucht des wijnstoks, totdat het Koninkrijk Gods zal gekomen zijn.
19 En hij nam brood, en als hij gedankt had, brak hij het, en gaf het hun, zeggende: Dat is mijn lichaam hetwelk voor u gegeven wordt: doet dat tot mijne gedachtenis.
20 Desgelijks ook den drinkbeker na het avondmaal, zeggende: Deze drinkbeker *is* het nieuwe testament in mijn bloed hetwelk voor u vergoten wordt.
21 Doch zie, de hand desgenen die mij verraadt, is met mij aan de tafel;
22 en de Zoon des menschen gaat wel henen gelijk besloten is, doch wee dien mensch door welken hij verraden wordt!
23 En zij begonnen onder elkander te vragen, wie van hen het toch mocht zijn die dat doen zoude.
24 En daar werd ook twisting onder hen, wie van hen scheen de meeste te zijn.
25 En hij zeide tot hen: De Koningen der volkeren heerschen over hen, en die macht over hen hebben, worden weldadige *heeren* genaamd.
26 Doch gij niet alzoo; maar de meeste onder u, die zij gelijk de minste, en die voorganger is, als een die dient.
27 Want wie is meerder, die aanzit of die dient? Is het niet die aanzit? Maar ik ben in 't midden van u als een die dient.
28 En gij zijt degenen die met mij steeds gebleven zijt in mijne verzoekingen.
29 En ik verordineer u het Koninkrijk, gelijkerwijs mijn Vader mij *dat* verordineerd heeft;
30 opdat gij eet en drinkt aan mijne tafel in mijn Koninkrijk, en zit op tronen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls.
31 En de Heere zeide: Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe;
32 maar ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zoo versterk uwe broeders.

33 En hij zeide tot hem: Heere, ik ben bereid met ú ook in de gevangenis en in den dood te gaan.
34 Maar hij zeide: Ik zeg u, Petrus, de haan zal heden niet kraaien, eer gij driemaal zult verloochend hebben dat gij mij kent.
35 En hij zeide tot hen: Als ik u uitzond zonder buidel en male en schoenen, heeft u ook iets ontbroken? En zij zeiden: Niets.
36 Hij zeide dan tot hen: Maar nu, wie eenen buidel heeft, die neme hem, desgelijks ook eene male, en die geen heeft, die verkoope zijn kleed en koope een zwaard.
37 Want ik zeg u, dat nog dit hetwelk geschreven is, in mij moet volbracht worden, namelijk: En hij is met de misdadigen gerekend; want ook die dingen die van mij *geschreven zijn,* hebben een einde.
38 En zij zeiden: Heere, zie hier twee zwaarden. En hij zeide tot hen: Het is genoeg.
39 En uitgaande vertrok hij, gelijk hij gewoon was, naar den Olijfberg: en hem volgden ook zijne discipelen.
40 En als hij aan die plaats gekomen was, zeide hij tot hen: Bidt dat gij niet in verzoeking komt.
41 En hij scheidde zich van hen af, omtrent eenen steenworp, en knielde neder en bad,
42 zeggende: Vader, of Gij wildet dezen drinkbeker van mij wegnemen! Doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede.
43 En van hem werd gezien een Engel uit den hemel die hem versterkte.
44 En in zwaren strijd zijnde, bad hij te ernstiger. En zijn zweet werd gelijk groote droppelen bloeds, die op de aarde afliepen.
45 En als hij van het gebed opgestaan was, kwam hij tot zijne discipelen, en vond hen slapende van droefheid;
46 en hij zeide tot hen: Wat slaapt gij? Staat op en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt.
47 En als hij nog sprak, ziedaar eene schare; en een van de twaalve, die genaamd was Judas, ging hun voor, en kwam bij Jezus om hem te kussen.
48 En Jezus zeide tot hem: Judas, verraadt gij den Zoon des menschen met eenen kus?
49 En die bij hem waren, ziende wat er geschieden zoude, zeiden tot hem: Heere, zullen wij met het zwaard slaan?
50 En een uit hen sloeg den dienstknecht des Hoogepriesters en hieuw *hem* zijn rechteroor af.
51 En Jezus, antwoordende, zeide: Laat ze tot hiertoe *geworden,* en raakte zijn oor aan en heelde hem.
52 En Jezus zeide tot de Overpriesters en de hoofdmannen des Tempels en Ouderlingen, die tegen hem gekomen waren: Zijt gij uitgegaan met zwaarden en stokken als tegen eenen moordenaar?
53 Als ik dagelijks met u was in den Tempel, zoo hebt gij de handen tegen mij niet uitgestoken; maar dit is uwe ure en de macht der duisternis.
54 En zij grepen hem en leidden *hem weg,* en brachten hem in het huis des Hoogepriesters. En Petrus volgde van verre;
55 en als zij vuur ontstoken hadden in het midden van de zaal, en zij te zamen nederzaten, zat Petrus in 't midden van hen.
56 En eene zekere dienstmaagd ziende hem bij het vuur zitten, en hare oogen op hem houdende, zeide: Ook deze was met hem.

57 Maar hij verloochende hem, zeggende: Vrouw, ik ken hem niet.
58 En kort daarna een ander hem ziende, zeide: Ook gij zijt van die. Maar Petrus zeide: Mensch, ik ben niet.
59 En als het omtrent één uur geleden was, bevestigde *dat* een ander, zeggende: In waarheid ook deze was met hem, want hij is ook een Galileër.
60 Maar Petrus zeide: Mensch, ik weet niet wat gij zegt. En terstond als hij nog sprak, kraaide de haan;
61 en de Heere, zich omkeerende, zag Petrus aan, en Petrus werd indachtig het woord des Heeren, hoe hij hem gezegd had: Eer de haan zal gekraaid hebben, zult gij mij driemaal verloochenen.
62 En Petrus, naar buiten gaande, weende bitterlijk.
63 En de mannen die Jezus hielden, bespotten hem, en sloegen *hem;*
64 en als zij hem overdekt hadden, sloegen zij hem op het aangezicht, en vraagden hem, zeggende: Profeteer, wie het is die u geslagen heeft?
65 En vele andere dingen zeiden zij tegen hem, lasterende.
66 En als het dag geworden was, vergaderden de Ouderlingen des volks, en de Overpriesters en Schriftgeleerden, en brachten hem in hunnen Raad,
67 zeggende: Zijt gij de Christus? zeg het ons. En hij zeide tot hen: Indien ik het u zeg, gij zult het niet gelooven;
68 en indien ik ook vraag, gij zult mij niet antwoorden of loslaten.
69 Van nu aan zal de Zoon des menschen gezeten zijn aan de rechter*hand* der kracht Gods.
70 En zij zeiden allen: Zijt gij dan de Zoon Gods? En hij zeide tot hen: Gij zegt dat ik het ben.
71 En zij zeiden: Wat hebben wij nog getuigenis van noode? Want wijzelve hebben het uit zijnen mond gehoord.

HOOFDSTUK 23.

En de geheele menigte van hen stond op en leidde hem tot Pilatus.
2 En zij begonnen hem te beschuldigen, zeggende: Wij hebben bevonden dat deze het volk verkeert, en verbiedt den Keizer schattingen te geven, zeggende dat hij zelf Christus de Koning is.
3 En Pilatus vraagde hem, zeggende: Zijt gij de Koning der Joden? En hij antwoordde hem en zeide: Gij zegt het.
4 En Pilatus zeide tot de Overpriesters en de scharen: Ik vind geen schuld in dezen mensch.
5 En zij hielden te sterker aan, zeggende: Hij beroert het volk, leerende door geheel Judéa, begonnen hebbende van Galiléa tot hier toe.
6 Als nu Pilatus van Galiléa hoorde, vraagde hij of die mensch een Galileër was;
7 en verstaande dat hij uit het gebied van Herodes was, zond hij hem henen tot Herodes, die ook zelf in die dagen binnen Jeruzalem was.
8 En als Herodes Jezus zag, werd hij zeer verblijd; want hij was van over lang begeerig geweest hem te zien, omdat hij veel van hem hoorde, en hoopte eenig teeken te zien dat van hem gedaan zoude worden.
9 En hij vraagde hem met vele woorden; doch hij antwoordde hem niets.
10 En de Overpriesters en de Schriftgeleerden stonden en beschuldigden hem heftiglijk.
11 En Herodes met zijne krijgslieden hem veracht en bespot hebbende, deed

hem een blinkend kleed aan, en zond
hem weder tot Pilatus.
12 En op dien dag werden Pilatus en
Herodes vrienden met elkander; want
zij waren te voren in vijandschap tegen
elkander.
13 En als Pilatus de Overpriesters en
de Oversten en het volk bijeengeroepen
had, zeide hij tot hen:
14 Gij hebt dezen mensch tot mij gebracht als eenen die het volk afkeerig
maakt; en zie, ik heb *hem* in uwe tegenwoordigheid ondervraagd, en heb in dezen mensch geen schuld gevonden van
hetgeen waar gij hem mede beschuldigt;
15 ja ook Herodes niet; want ik heb
ulieden tot hem gezonden, en zie, daar
is van hem niets gedaan dat des doods
waardig is:
16 zoo zal ik hem dan kastijden en
loslaten.
17 En hij moest hun op het feest
éénen loslaten.
18 Doch al de menigte riep gelijkelijk, zeggende: Weg met dezen, en
laat ons Bar-Abbas los!
19 dewelke was om zeker oproer, dat
in de stad geschied was, en *om* eenen
doodslag, in de gevangenis geworpen.
20 Pilatus dan riep *hun* wederom toe,
willende Jezus loslaten.
21 Maar zij riepen daartegen, zeggende: Kruis *hem,* kruis hem!
22 En hij zeide ten derden male tot
hen: Wat heeft deze dan kwaads gedaan? Ik heb geen schuld des doods
in hem gevonden: zoo zal ik hem dan
kastijden en loslaten.
23 Maar zij hielden aan met groot
geroep, eischende dat hij zoude gekruist worden, en hun en der Overpriesteren geroep werd geweldiger.
24 En Pilatus oordeelde dat hun eisch
geschieden zoude;
25 en hij liet hun los dengene die
om oproer en doodslag in de gevangenis geworpen was, welken zij geëischt
hadden, maar Jezus gaf hij over tot
hunnen wil.
26 En als zij hem wegleidden, namen
zij eenen Simon van Cyréne, komende
van den akker, en leiden hem het kruis
op, dat hij het achter Jezus droeg.
27 En eene groote menigte van volk
en van vrouwen volgde hem, welke
ook weenden en hem beklaagden.
28 En Jezus zich tot haar keerende,
zeide: Gij dochters van Jeruzalem,
weent niet over mij, maar weent over
uzelve en over uwe kinderen;
29 want zie, daar komen dagen in
welke men zeggen zal: Zalig *zijn* de
onvruchtbaren, en de buiken die niet
gebaard hebben, en de borsten die niet
gezoogd hebben!
30 Alsdan zullen zij beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons; en
tot de heuvelen: Bedekt ons.
31 Want indien zij dit doen aan het
groene hout, wat zal aan het dorre
geschieden?
32 En daar werden ook twee anderen,
zijnde kwaaddoeners, geleid om met
hem gedood te worden.
33 En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedel*plaats,* kruisigden
zij hem aldaar, en de kwaaddoeners,
den éénen ter rechter- en den anderen
ter linker*zijde.*
34 En Jezus zeide: Vader, vergeef
het hun, want zij weten niet wat zij
doen. En verdeelende zijne kleederen,
wierpen zij het lot.
35 En het volk stond en zag het aan; en
ook de oversten met hen beschimpten
hem, zeggende: Anderen heeft hij verlost, dat hij nu zichzelven verlosse, zoo
hij is de Christus, de uitverkorene Gods.

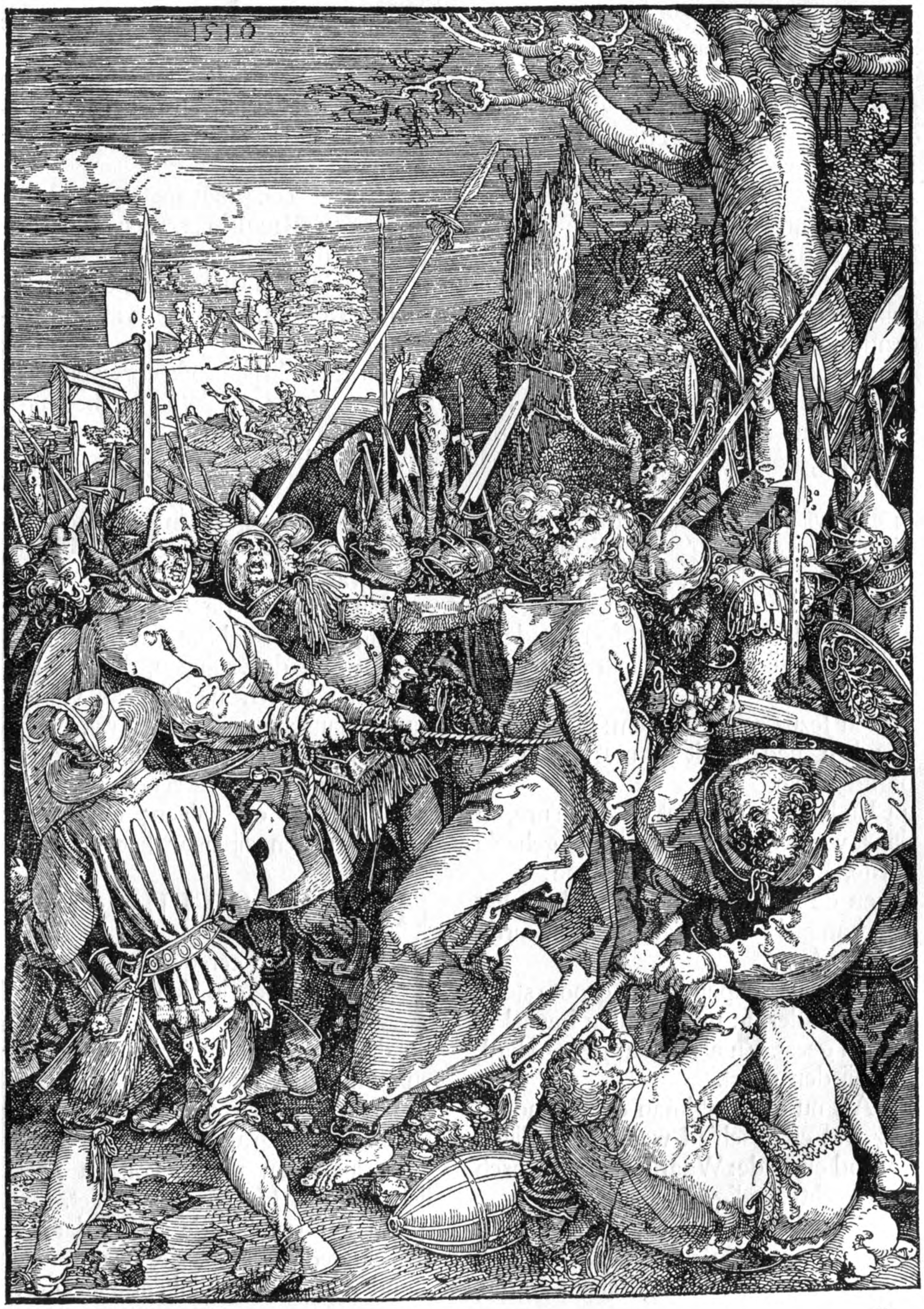
1510

36 En ook de krijgsknechten tot *hem*
komende, bespotten hem en brachten
hem edik,
37 en zeiden: Indien gij de Koning
der Joden zijt, zoo verlos uzelven.
38 En daar was ook een opschrift bo-
ven hem geschreven met Grieksche en
Romeinsche en Hebreeuwsche letters:
DEZE IS DE KONING DER JODEN.
39 En één van de kwaaddoeners, die
gehangen waren, lasterde hem, zeg-
gende: Indien gij de Christus zijt, ver-
los uzelven en ons.
40 Maar de andere, antwoordende, be-
strafte hem, zeggende: Vreest gij ook
God niet, daar gij in hetzelfde oordeel
zijt?
41 En wij toch rechtvaardiglijk, want
wij ontvangen *straf*, waardig hetgeen
wij gedaan hebben; maar deze heeft
niets onbehoorlijks gedaan.
42 En hij zeide tot Jezus: Heere, gedenk
mijner als gij in uw Koninkrijk zult ge-
komen zijn.
43 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar
zeg ik u, heden zult gij met mij in het
paradijs zijn.
44 En het was omtrent de zesde ure, en
daar werd duisternis over de geheele
aarde, tot de negende ure toe;
45 en de zon werd verduisterd, en het
voorhangsel des Tempels scheurde
midden*door*.
46 En Jezus, roepende met groote stem,
zeide: Vader, in uwe handen beveel ik
mijnen geest. En als hij dat gezegd had,
gaf hij den geest.
47 Als nu de hoofdman over honderd
zag wat er geschied was, verheerlijkte
hij God en zeide: Waarlijk, deze mensch
was rechtvaardig.
48 En alle de scharen, die samenge-
komen waren om dit te aanschouwen,
ziende de dingen die geschied waren,
keerden weder, slaande op hunne
borsten.
49 En alle zijne bekenden stonden van
verre, ook de vrouwen die hem te za-
men gevolgd waren van Galiléa, en
zagen dit aan.
50 En zie, een man met name Jozef,
zijnde een Raadsheer, een goed en
rechtvaardig man
51 (deze had niet mede bewilligd in
hunnen raad en handel), van Arima-
théa, eene stad der Joden, en die ook
zelf het Koninkrijk Gods verwachtte:
52 deze ging tot Pilatus en begeerde
het lichaam van Jezus.
53 En als hij hetzelve afgenomen had,
wond hij dat in een fijn lijnwaad, en
leide het in een graf, in eene rots ge-
houwen, waar nog nooit iemand in ge-
legd was.
54 En het was de dag der voorbe-
reiding, en de sabbat kwam aan.
55 En ook de vrouwen, die met hem
gekomen waren uit Galiléa, volgden
na, en aanschouwden het graf, en hoe
zijn lichaam gelegd werd.
56 En wedergekeerd zijnde, bereidden
zij specerijen en zalven; en op den
sabbat rustten zij naar het gebod.

HOOFDSTUK 24.

En op den eersten *dag* der week,
zeer vroeg in den morgenstond,
gingen zij naar het graf, dragen-
de de specerijen die zij bereid hadden,
en sommigen met haar.
2 En zij vonden den steen afgewen-
teld van het graf;
3 en ingegaan zijnde, vonden zij het
lichaam des Heeren Jezus niet.
4 En het geschiedde als zij daarover
twijfelmoedig waren, zie, twee mannen
stonden bij haar in blinkende kleederen;

5 en als zij zeer bevreesd werden en
het aangezicht naar de aarde neigden,
zeiden zij tot haar: Wat zoekt gij den
levende bij de dooden?
6 Hij is hier niet, maar hij is opge-
staan. Gedenkt hoe hij tot u gespro-
ken heeft als hij nog in Galiléa was,
7 zeggende: De Zoon des menschen
moet overgeleverd worden in de han-
den der zondige menschen, en ge-
kruisigd worden, en ten derden dage
wederopstaan.
8 En zij werden indachtig aan zijne
woorden;
9 en wedergekeerd zijnde van het graf,
boodschapten zij alle deze dingen aan
de elve en aan alle de anderen.
10 En *dezen* waren Maria Magda-
léna, en Johanna, en Maria *de moe-
der* van Jacobus, en de anderen met
haar, die dit tot de Apostelen zeiden.
11 En hare woorden schenen voor
hen als ijdel geklap, en zij geloofden
haar niet.
12 Doch Petrus opstaande, liep tot
het graf, en nederbukkende, zag hij
de linnen doeken liggende alléén, en
ging weg, zich verwonderende bij zich-
zelven over hetgeen geschied was.
13 En zie, twee van hen gingen op
denzelfden dag naar een vlek dat zestig
stadiën van Jeruzalem was, welks naam
was Emmaüs;
14 en zij spraken te zamen onder el-
kander van alle deze dingen die er
gebeurd waren.
15 En het geschiedde terwijl zij te
zamen spraken en elkander onder-
vraagden, dat Jezus zelf bij *hen* kwam
en met hen ging;
16 en hunne oogen werden gehouden,
dat zij hem niet kenden.
17 En hij zeide tot hen: Wat rede-
nen zijn dit, die gij wandelende onder
elkander verhandelt, en *waarom* ziet
gij droevig?
18 En de een, wiens naam was Kléopas,
antwoordende, zeide tot hem: Zijt gij
alléén een vreemdeling te Jeruzalem,
en weet niet de dingen die dezer dagen
daarin geschied zijn?
19 En hij zeide tot hen: Welke? En
zij zeiden tot hem: De dingen aan-
gaande Jezus den Nazaréner, welke
een Profeet was, krachtig in werken
en woorden, voor God en al het volk;
20 en hoe onze Overpriesters en Over-
sten denzelve overgeleverd hebben tot
het oordeel des doods, en hem ge-
kruisigd hebben.
21 En wij hoopten dat híj was de-
gene die Israël verlossen zoude; doch
ook benevens dit alles is het heden
de derde dag van dat deze dingen
geschied zijn.
22 Maar ook sommige vrouwen uit ons
hebben ons ontsteld, die vroeg in den
morgenstond aan het graf geweest zijn;
23 en zijn lichaam niet vindende, kwa-
men zij en zeiden, dat zij ook een ge-
zicht van Engelen gezien hadden, die
zeggen dat hij leeft.
24 En sommigen dergenen die met
ons zijn, gingen henen tot het graf,
en bevonden het alzóó gelijk ook de
vrouwen gezegd hadden; maar hem
zagen zij niet.
25 En hij zeide tot hen: O onver-
standigen en tragen van hart om te
gelooven al hetgeen de Profeten ge-
sproken hebben!
26 Moest de Christus niet deze din-
gen lijden, en *alzóó* in zijne heerlijk-
heid ingaan?
27 En begonnen hebbende van Mozes
en van alle de Profeten, leide hij hun
uit in alle de Schriften hetgeen van
hem *geschreven* was.

28 En zij kwamen nabij het vlek waar
zij naar toe gingen; en hij hield zich
alsof hij verder gaan zoude;
29 en zij dwongen hem, zeggende:
Blijf met ons, want het is bij den avond
en de dag is gedaald. En hij ging in,
om met hen te blijven.
30 En het geschiedde als hij met hen aan-
zat, nam hij het brood en zegende het; en
als hij het gebroken had, gaf hij het hun.
31 En hunne oogen werden geopend,
en zij kenden hem; en hij kwam weg
uit hun gezicht.
32 En zij zeiden tot elkander: Was
ons hart niet brandende in ons, als hij
tot ons sprak op den weg en als hij
ons de Schriften opende?
33 En zij opstaande terzelfder ure,
keerden weder naar Jeruzalem, en
vonden de elve samenvergaderd, en
die met hen waren,
34 welke zeiden: De Heere is waarlijk
opgestaan, en is van Simon gezien.
35 En zij vertelden hetgeen op den weg
geschied was, en hoe hij hun bekend
was geworden in 't breken des broods.
36 En als zij van deze dingen spraken,
stond Jezus zelf in 't midden van hen,
en zeide tot hen: Vrede zij ulieden.
37 En zij verschrikt en zeer bevreesd
geworden zijnde, meenden dat zij eenen
geest zagen.
38 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij
ontroerd, en waarom klimmen *zulke*
overleggingen in uwe harten?
39 Ziet mijne handen en mijne voeten,
want ik ben het zelf; tast mij aan en
ziet, want een geest heeft geen vleesch
en beenderen, gelijk gij ziet dat ik heb.
40 En als hij dit zeide, toonde hij hun
de handen en de voeten.
41 En toen zij het van blijdschap nòg
niet geloofden en zich verwonderden,
zeide hij tot hen: Hebt gij hier iets
om te eten?
42 En zij gaven hem een stuk van eenen
gebraden visch, en van honigraten:
43 en hij nam het en at het voor hunne
oogen.
44 En hij zeide tot hen: Dit zijn de
woorden die ik tot u sprak als ik nog
met u was, *namelijk* dat het alles moest
vervuld worden wat van mij geschreven
is in de wet van Mozes en de Profeten
en Psalmen.
45 Toen opende hij hun verstand, opdat
zij de Schriften verstonden,
46 en zeide tot hen: Alzóó is er ge-
schreven, en alzóó moest de Christus
lijden, en van de dooden opstaan ten
derden dage,
47 en in zijnen naam gepredikt worden
bekeering en vergeving der zonden
onder alle volken, beginnende van
Jeruzalem.
48 En gij zijt getuigen van deze dingen.
49 En zie, ik zend de belofte mijns
Vaders op u; maar blijft gij in de stad
Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan
zijn met kracht uit de hoogte.
50 En hij leidde hen buiten tot aan
Bethanië, en zijne handen opheffende,
zegende hij hen.
51 En het geschiedde als hij ze ze-
gende, dat hij van hen scheidde en
werd opgenomen in den hemel.
52 En zij aanbaden hem, en keerden
weder naar Jeruzalem met groote blijd-
schap.
53 En zij waren te allen tijde in den
Tempel, lovende en dankende God.
Amen.

HET HEILIG EVANGELIE

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

JOHANNES

HET HEILIG EVANGELIE VAN
JOHANNES

HOOFDSTUK 1.

In den beginne was het Woord, en
het Woord was bij God, en het
Woord was God.
2 Dit was in den beginne bij God.
3 Alle dingen zijn door hetzelve ge-
maakt, en zonder hetzelve is geen ding
gemaakt dat gemaakt is.
4 In hetzelve was het leven, en het
leven was het licht der menschen;
5 en het licht schijnt in de duisternis,
en de duisternis heeft hetzelve niet be-
grepen.
6 Daar was een mensch van God
gezonden, wiens naam was Johannes;
7 deze kwam tot eene getuigenis, om
van het licht te getuigen, opdat zij
allen door hem gelooven zouden.
8 Hij was het licht niet, maar *was
gezonden* opdat hij van het licht ge-
tuigen zoude.
9 *Dit* was het waarachtige licht, het-
welk verlicht een iegelijk mensch komen-
de in de wereld.
10 Hij was in de wereld, en de wereld
is door hem gemaakt; en de wereld
heeft hem niet gekend.
11 Hij is gekomen tot het zijne, en
de zijnen hebben hem niet aangenomen.
12 Maar zoovelen hem aangenomen
hebben, dien heeft hij macht gegeven
kinderen Gods te worden, *namelijk*
die in zijnen naam gelooven;
13 welke niet uit den bloede, noch uit
den wil des vleesches, noch uit den wil
des mans, maar uit God geboren zijn.
14 En het Woord is vleesch geworden,
en heeft onder ons gewoond (en wij
hebben zijne heerlijkheid aanschouwd,
eene heerlijkheid als des Eeniggebo-
renen van den Vader), vol van genade
en waarheid.
15 Johannes getuigt van hem en heeft
geroepen, zeggende: Deze was het van
welken ik zeide: Die na mij komt, is
vóór mij geworden, want hij was eer
dan ik.
16 En uit zijne volheid hebben wij allen
ontvangen, ook genade voor genade;
17 want de wet is door Mozes ge-
geven, de genade en de waarheid is
door Jezus Christus geworden.
18 Niemand heeft ooit God gezien;
de eeniggeboren Zoon die in den schoot
des Vaders is, díe heeft *Hem ons*
verklaard.
19 En dit is de getuigenis van Jo-
hannes, toen de Joden *eenige* Priesters
en Levieten afzonden van Jeruzalem,
opdat zij hem zouden vragen: Wie
zijt gij?
20 En hij beleed, en loochende het
niet, en beleed: Ik ben de Christus niet.
21 En zij vraagden hem: Wat dan?
Zijt gij Elía? En hij zeide: Ik ben *die*
niet. Zijt gij de Profeet? En hij ant-
woordde: Neen.
22 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt
gij? opdat wij antwoord geven mogen
dengenen die ons gezonden hebben;
wat zegt gij van uzelven?
23 Hij zeide: Ik ben de stem des roe-
penden in de woestijn: Maakt den weg

des Heeren recht; gelijk Jesaja de Profeet gesproken heeft.
24 En de afgezondenen waren uit de Farizeërs.
25 En zij vraagden hem en spraken tot hem: Waarom doopt gij dan, zoo gij de Christus niet zijt, noch Elía, noch de Profeet?
26 Johannes antwoordde hun, zeggende: Ik doop met water, maar hij staat midden onder ulieden dien gij niet kent;
27 dezelve is 't die na mij komt, welke vóór mij geworden is, wien ik niet waardig ben dat ik zijnen schoenriem zoude ontbinden.
28 Deze dingen zijn geschied in Bethabara over den Jordaan, waar Johannes was doopende.
29 Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende, en zeide: Zie, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.
30 Deze is het van welken ik gezegd heb: Na mij komt een man, die vóór mij geworden is, want hij was eer dan ik.
31 En ik kende hem niet; maar opdat hij aan Israël zoude geopenbaard worden, daarom ben ik gekomen, doopende met het water.
32 En Johannes getuigde, zeggende: Ik heb den Geest zien nederdalen uit den hemel gelijk eene duive, en hij bleef op hem.
33 En ik kende hem niet; maar die mij gezonden heeft om te doopen met water, die had mij gezegd: Op welken gij den Geest zult zien nederdalen, en op hem blijven, deze is het die met den Heiligen Geest doopt.
34 En ik heb gezien en heb getuigd, dat deze de Zoon Gods is.
35 Des anderen daags wederom stond Johannes, en twee uit zijne discipelen;
36 en ziende op Jezus *daar* wandelende, zeide hij: Zie, het Lam Gods.
37 En die twee discipelen hoorden hem *dat* spreken, en zi volgden Jezus.
38 En Jezus zich omkeerende en ziende hen volgen, zeide tot hen:
39 Wat zoekt gij? En zij zeiden tot hem: Rabbi (hetwelk is te zeggen, overgezet zijnde, Meester), waar woont gij?
40 Hij zeide tot hen: Komt en ziet. Zij kwamen en zagen waar hij woonde, en bleven dien dag bij hem; en het was omtrent de tiende ure.
41 Andréas, de broeder van Simon Petrus, was een van de twee die het van Johannes gehoord hadden en hem gevolgd waren;
42 deze vond eerst zijnen broeder Simon, en zeide tot hem: Wij hebben gevonden den Messias; hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus.
43 En hij leidde hem tot Jezus. En Jezus hem aanziende, zeide: Gij zijt Simon, de zoon van Jona; gij zult genaamd worden Cefas; hetwelk overgezet wordt Petrus.
44 Des anderen daags wilde Jezus henengaan naar Galiléa, en vond Filippus en zeide tot hem: Volg mij.
45 Filippus nu was van Bethsaïda, uit de stad van Andréas en Petrus.
46 Filippus vond Nathánaël en zeide tot hem: Wij hebben *dien* gevonden, van welken Mozes in de Wet geschreven heeft, en de Profeten, *namelijk* Jezus, den zoon Josefs, van Nazareth.
47 En Nathánaël zeide tot hem: Kan uit Nazareth iets goeds zijn? Filippus zeide tot hem: Kom en zie.
48 Jezus zag Nathánaël tot zich komen, en zeide van hem: Zie, waarlijk een Israëliet in welken geen bedrog is.
49 Nathánaël zeide tot hem: Van waar kent gij mij? Jezus antwoordde en zeide

tot hem: Eer u Filippus riep, daar gij
onder den vijgeboom waart, zag ik u.
50 Nathánaël antwoordde en zeide tot
hem: Rabbi, gij zijt de Zoon Gods, gij
zijt de Koning Israëls.
51 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Omdat ik u gezegd heb: Ik zag u on-
der den vijgeboom, zoo gelooft gij: gij
zult grooter dingen zien dan deze.
52 En hij zeide tot hem: Voorwaar,
voorwaar zeg ik ulieden, van nu aan
zult gij den hemel zien geopend, en de
Engelen Gods opklimmende en neder-
dalende op den Zoon des menschen.

HOOFDSTUK 2.

En op den derden dag was daar
een bruiloft te Kana in Galiléa,
en de moeder van Jezus was
aldaar;
2 en Jezus was óók genood, en zijne
discipelen, tot de bruiloft.
3 En als er wijn ontbrak, zeide de
moeder van Jezus tot hem: Zij hebben
geen wijn.
4 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat heb
ik met u *te doen*? Mijne ure is nog niet
gekomen.
5 Zijne moeder zeide tot de dienaars:
Zoo wat hij ulieden zal zeggen, doet *dat*.
6 En aldaar waren zes steenen water-
vaten gesteld, naar de reiniging der Jo-
den, elk houdende twee of drie metréten.
7 Jezus zeide tot hen: Vult de water-
vaten met water. En zij vulden ze tot
boven toe.
8 En hij zeide tot hen: Schept nu en
draagt het tot den hofmeester. En zij
droegen het.
9 Als nu de hofmeester het water dat
wijn geworden was, geproefd had (en
hij wist niet van waar *de wijn* was,
maar de dienaren die het water ge-
schept hadden, wisten het), zoo riep
de hofmeester den bruidegom,
10 en zeide tot hem: Alle man zet eerst
den goeden wijn op, en wanneer men
wèl gedronken heeft, alsdan den min-
deren; *maar* gij hebt den goeden wijn
tot nu toe bewaard.
11 Dit begin der teekenen heeft Jezus
gedaan te Kana in Galiléa, en heeft
zijne heerlijkheid geopenbaard; en zijne
discipelen geloofden in hem.
12 Daarna ging hij af naar Kapernaüm,
hij en zijne moeder en zijne broeders
en zijne discipelen, en zij bleven aldaar
niet vele dagen.
13 En het Pascha der Joden was nabij,
en Jezus ging op naar Jeruzalem.
14 En hij vond in den Tempel die os-
sen en schapen en duiven verkochten,
en de wisselaars *daar* zittende;
15 en een geesel van touwkens ge-
maakt hebbende, dreef hij ze allen uit
den Tempel, ook de schapen en de
ossen; en het geld der wisselaars stortte
hij uit, en keerde de tafels om;
16 en hij zeide tot degenen die de dui-
ven verkochten: Neemt deze dingen
van hier weg; maakt niet het Huis mijns
Vaders tot een huis van koophandel.
17 En zijne discipelen werden indachtig
dat er geschreven is: De ijver van uw
Huis heeft mij verslonden.
18 De Joden antwoordden dan en zei-
den tot hem: Wat teeken toont gij ons,
dat gij deze dingen doet?
19 Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Breekt dezen tempel, en in drie dagen
zal ik denzelven oprichten.
20 De Joden zeiden dan: Zes en veer-
tig jaren is *over* dezen Tempel ge-
bouwd, en gij, zult gij dien in drie da-
gen oprichten?
21 Maar hij zeide *dit* van den tempel
zijns lichaams.

22 Daarom als hij opgestaan was van
de dooden, werden zijne discipelen ge-
dachtig dat hij dit tot hen gezegd had,
en zij geloofden de Schrift en het woord
dat Jezus gesproken had.
23 En als hij te Jeruzalem was op het
Pascha, in het feest, geloofden velen
in zijnen naam, ziende zijne teekenen
die hij deed.
24 Maar Jezus zelf betrouwde hun
zichzelven niet, omdat hij ze allen kende,
25 en omdat hij niet van noode had
dat iemand getuigen zoude van den
mensch; want hijzelf wist wat in den
mensch was.

HOOFDSTUK 3.

En daar was een mensch uit de
Farizeërs, wiens naam was Nico-
démus, een overste der Joden;
2 deze kwam des nachts tot Jezus, en
zeide tot hem: Rabbi, wij weten dat gij
zijt een leeraar van God gekomen; want
niemand kan deze teekenen doen die
gij doet, zoo God met hem niet is.
3 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar zeg ik u, tenzij
dat iemand wederom geboren worde,
hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.
4 Nicodémus zeide tot hem: Hoe kan een
mensch geboren worden, *nu* oud zijnde?
Kan hij ook andermaal in zijn moeders-
buik ingaan en geboren worden?
5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voor-
waar zeg ik u, zoo iemand niet geboren
wordt uit water en Geest, hij kan in
het Koninkrijk Gods niet ingaan.
6 Hetgeen uit het vleesch geboren is,
dat is vleesch, en hetgeen uit den Geest
geboren is, *dat* is geest.
7 Verwonder u niet dat ik u gezegd
heb: Gijlieden moet wederom geboren
worden.
8 De wind blaast waarhenen hij wil,
en gij hoort zijn geluid, maar gij weet
niet van waar hij komt en waar hij
henengaat: alzóó is een iegelijk die uit
den Geest geboren is.
9 Nicodémus antwoordde en zeide tot
hem: Hoe kunnen deze dingen geschie-
den?
10 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Zijt gij een leeraar Israëls, en weet gij
deze dingen niet?
11 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, wij
spreken wat wij weten, en getuigen
wat wij gezien hebben, en gijlieden
neemt onze getuigenis niet aan.
12 Indien ik ulieden de aardsche din-
gen gezegd heb en gij niet gelooft,
hoe zult gij gelooven indien ik ulieden
de hemelsche zoude zeggen?
13 En niemand is opgevaren in den
hemel, dan die uit den hemel neder-
gekomen is, *namelijk* de Zoon des
menschen die in den hemel is.
14 En gelijk Mozes de slang in de
woestijn verhoogd heeft, alzóó moet de
Zoon des menschen verhoogd worden;
15 opdat een iegelijk die in hem ge-
looft, niet verderve, maar het eeuwige
leven hebbe.
16 Want alzóó lief heeft God de wereld
gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren
Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk
die in hem gelooft, niet verderve, maar
het eeuwige leven hebbe.
17 Want God heeft zijnen Zoon niet
gezonden in de wereld opdat hij de
wereld veroordeelen zoude, maar opdat
de wereld door hem zoude behouden
worden.
18 Die in hem gelooft, wordt niet
veroordeeld, maar die niet gelooft, is
alreede veroordeeld, dewijl hij niet heeft
geloofd in den naam van den eenigge-
boren Zoon Gods.

19 En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de menschen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hunne werken waren boos.
20 Want een iegelijk die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijne werken niet bestraft worden;
21 maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijne werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.
22 Na dezen kwam Jezus, en zijne discipelen, in het land van Judéa, en onthield zich aldaar met hen, en doopte.
23 En Johannes doopte ook in Enon bij Salim, dewijl aldaar vele wateren waren; en zij kwamen daar en werden gedoopt;
24 want Johannes was nog niet in de gevangenis geworpen.
25 Daar rees dan eene vraag *van eenigen* uit de discipelen van Johannes met de Joden over de reiniging;
26 en zij kwamen tot Johannes en zeiden tot hem: Rabbi, die met u was over den Jordaan, welken gij getuigenis gaaft, zie, die doopt, en zij komen allen tot hem.
27 Johannes antwoordde en zeide: Een mensch kan geen ding aannemen, zoo het hem uit den hemel niet gegeven zij.
28 Gijzelve zijt mijne getuigen dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet, maar dat ik voor hem henen uitgezonden ben.
29 Die de bruid heeft, is de bruidegom; maar de vriend des bruidegoms, die staat en hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des bruidegoms. Zoo is dan deze mijne blijdschap vervuld geworden.
30 Hij moet wassen, maar ik minder worden.
31 Die van boven komt, is boven allen. Die uit de aarde is *voortgekomen,* die is uit de aarde en spreekt uit de aarde; die uit den hemel komt, is boven allen;
32 en hetgeen hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt hij, en zijne getuigenis neemt niemand aan.
33 Die zijne getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld dat God waarachtig is.
34 Want dien God gezonden heeft, die spreekt de woorden Gods; want God geeft *hem* den Geest niet met mate.
35 De Vader heeft den Zoon lief, en heeft alle dingen in zijne hand gegeven.
36 Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

HOOFDSTUK 4.

Als dan de Heere verstond dat de Farizeërs gehoord hadden dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes
2 (hoewel Jezus zelf niet doopte, maar zijne discipelen),
3 zoo verliet hij Judéa en ging wederom henen naar Galiléa.
4 En hij moest door Samaria gaan.
5 Hij kwam dan in eene stad van Samaria, genaamd Sichar, nabij het stuk land hetwelk Jakob zijnen zoon Jozef gaf;
6 en aldaar was de fontein Jakobs. Jezus dan vermoeid zijnde van de reis, zat alzoo neder nevens de fontein; het was omtrent de zesde ure.
7 Daar kwam eene vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef mij te drinken.

8 (Want zijne discipelen waren henen-
gegaan in de stad, opdat zij zouden
spijze koopen.)
9 Zoo zeide dan de Samaritaansche
vrouw tot hem: Hoe begeert gij die
een Jood zijt, van mij te drinken die
eene Samaritaansche vrouw ben? Want
de Joden houden geen gemeenschap
met de Samaritanen.
10 Jezus antwoordde en zeide tot haar:
Indien gij de gave Gods kendet, en
wie hij is die tot u zegt: Geef mij te
drinken, zoo zoudt gij van hem heb-
ben begeerd, en hij zoude u levend
water gegeven hebben.
11 De vrouw zeide tot hem: Heere,
gij hebt niets om mede te putten, en
de put is diep: van waar hebt gij dan
het levend water?
12 Zijt gij meerder dan onze vader
Jakob, die ons den put gegeven heeft?
en hijzelf heeft daaruit gedronken, en
zijne kinderen, en zijn vee.
13 Jezus antwoordde en zeide tot haar:
Een ieder die van dìt water drinkt,
zal wederom dorsten;
14 maar zoo wie gedronken zal heb-
ben van het water dat ìk hem geven
zal, dien zal in eeuwigheid niet dor-
sten, maar het water dat ik hem zal
geven, zal in hem worden eene fon-
tein van water, springende tot in het
eeuwige leven.
15 De vrouw zeide tot hem: Heere,
geef mij dat water, opdat mij niet dorste,
en ik hier niet *moet* komen om te putten.
16 Jezus zeide tot haar: Ga henen,
roep uwen man en kom hier.
17 De vrouw antwoordde en zeide:
Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar:
Gij hebt wèl gezegd: Ik heb geen man;
18 want gij hebt vijf mannen gehad,
en dien gij nú hebt, is uw man niet:
dat hebt gij met waarheid gezegd.
19 De vrouw zeide tot hem: Heere,
ik zie dat gij een Profeet zijt.
20 Onze vaderen hebben op dezen
berg aangebeden, en gijlieden zegt
dat te Jeruzalem de plaats is, waar
men moet aanbidden.
21 Jezus zeide tot haar: Vrouw, ge-
loof mij, de ure komt, wanneer gij-
lieden noch op dezen berg, noch te
Jeruzalem den Vader zult aanbidden.
22 Gijlieden aanbidt wat gij niet weet,
wij aanbidden wat wij weten; want
de zaligheid is uit de Joden;
23 maar de ure komt en is nu wan-
neer de ware aanbidders den Vader
aanbidden zullen in geest en waar-
heid; want de Vader zoekt ook de-
zulken, die Hem *alzóó* aanbidden.
24 God is een geest, en die Hem
aanbidden, moeten *Hem* aanbidden
in geest en waarheid.
25 De vrouw zeide tot hem: Ik weet
dat de Messias komt (die genaamd
wordt Christus); wanneer die zal ge-
komen zijn, zoo zal hij ons alle dingen
verkondigen.
26 Jezus zeide tot haar: Ik ben het,
die met u spreek.
27 En daarop kwamen zijne discipelen
en verwonderden zich dat hij met eene
vrouw sprak. Nochtans zeide niemand:
Wat vraagt gij, of wat spreekt gij
met haar?
28 Zoo verliet de vrouw dan haar
watervat, en ging henen in de stad,
en zeide tot de lieden:
29 Komt, ziet een mensch die mij
gezegd heeft alles wat ik gedaan heb:
is deze niet de Christus?
30 Zij dan gingen uit de stad en
kwamen tot hem.
31 En ondertusschen baden hem de
discipelen, zeggende: Rabbi, eet.

32 Maar hij zeide tot hen: Ik heb eene spijze om te eten, die gij niet weet.
33 Zoo zeiden dan de discipelen tegen elkander: Heeft hem iemand te eten gebracht?
34 Jezus zeide tot hen: Mijne spijze is, dat ik doe den wil Desgenen die mij gezonden heeft, en zijn werk volbrenge.
35 Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden en *dan* komt de oogst? Zie, ik zeg u, heft uwe oogen op en aanschouwt de landen, want zij zijn alreede wit om te oogsten.
36 En die maait, ontvangt loon, en vergadert vrucht ten eeuwigen leven, opdat zich te zamen verblijde beide die zaait en die maait;
37 want hierin is die spreuk waarachtig: Een ander is het die zaait en een ander die maait.
38 Ik heb u uitgezonden om te maaien hetgeen gij niet bearbeid hebt; anderen hebben het bearbeid, en gij zijt tot hunnen arbeid ingegaan.
39 En velen der Samaritanen uit die stad geloofden in hem, om het woord der vrouw die getuigde: Hij heeft mij gezegd alles wat ik gedaan heb.
40 Als dan de Samaritanen tot hem gekomen waren, baden zij hem dat hij bij hen bleve; en hij bleef aldaar twee dagen.
41 En daar geloofden er veel meer om zijns woords wil,
42 en zeiden tot de vrouw: Wij gelooven niet meer om uws zeggens wil, want wijzelve hebben *hem* gehoord, en weten dat deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld.
43 En na de twee dagen ging hij van daar, en ging henen naar Galiléa;
44 want Jezus heeft zelf getuigd, dat een Profeet in zijn eigen vaderland geene eer heeft.
45 Als hij dan in Galiléa kwam, ontvingen hem de Galileërs, gezien hebbende alle de dingen die hij te Jeruzalem op het feest gedaan had; want ook zij waren tot het feest gegaan.
46 Zoo kwam dan Jezus wederom te Kana in Galiléa, waar hij het water wijn gemaakt had. En daar was een zeker koninklijk *hoveling*, wiens zoon krank was, te Kapernaüm:
47 deze gehoord hebbende dat Jezus uit Judéa in Galiléa kwam, ging tot hem en bad hem dat hij afkwame en zijnen zoon gezond maakte; want hij lag op zijn sterven.
48 Jezus dan zeide tot hem: Tenzij dat gijlieden teekenen en wonderen ziet, zoo zult gij niet gelooven.
49 De koninklijke *hoveling* zeide tot hem: Heere, kom af eer mijn kind sterft!
50 Jezus zeide tot hem: Ga henen, uw zoon leeft. En de mensch geloofde het woord dat Jezus tot hem zeide, en ging henen.
51 En als hij nu afging, kwamen hem zijne dienstknechten te gemoet en boodschapten, zeggende: Uw kind leeft!
52 Zoo vraagde hij dan van hen de ure in welke het beter met hem geworden was, en zij zeiden tot hem: Gisteren te zeven ure verliet hem de koorts.
53 De vader bekende dan, dat het op dezelfde ure *was* in dewelke Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft; en hij geloofde zelf, en zijn geheele huis.
54 Dit tweede teeken heeft Jezus wederom gedaan als hij uit Judéa in Galiléa gekomen was.

HOOFDSTUK 5.

Na dezen was er een feest der
Joden, en Jezus ging op naar
Jeruzalem.
2 En daar is te Jeruzalem aan de
Schaaps*poort* een badwater, hetwelk
in 't Hebreeuwsch toegenaamd wordt
Bethesda, hebbende vijf zalen.
3 In dezelve lag eene groote menigte
van kranken, blinden, kreupelen, ver-
dorden, wachtende op de roering des
waters;
4 want een Engel daalde neder op
zekeren tijd in het badwater, en be-
roerde het water; die dan het eerst
daarin kwam na de beroering van het
water, die werd gezond, van wat ziekte
hij ook bevangen was.
5 En aldaar was een zeker mensch, die
acht en dertig jaren krank gelegen had.
6 Jezus ziende dezen liggen, en we-
tende dat hij nu langen tijd gelegen
had, zeide tot hem: Wilt gij gezond
worden?
7 De kranke antwoordde hem: Heere,
ik heb geen mensch om mij te werpen
in het badwater, wanneer het water
beroerd wordt; en terwijl ik kom, zoo
daalt een ander vóór mij neder.
8 Jezus zeide tot hem: Sta op, neem
uw beddeken op en wandel.
9 En terstond werd de mensch gezond,
en nam zijn beddeken op en wandelde.
En het was sabbat op dien dag.
10 De Joden zeiden dan tot dengene
die genezen was: Het is sabbat, het is u
niet geoorloofd het beddeken te dragen.
11 Hij antwoordde hun: Die mij gezond
gemaakt heeft, die heeft mij gezegd:
Neem uw beddeken op en wandel.
12 Zij vraagden hem dan: Wie is de
mensch die u gezegd heeft: Neem uw
beddeken op en wandel?
13 En die gezond gemaakt was, wist
niet wie hij was; want Jezus was ont-
weken, alzoo daar eene *groote* schare
in die plaats was.
14 Daarna vond hem Jezus in den
Tempel en zeide tot hem: Zie, gij zijt
gezond geworden: zondig niet meer,
opdat u niet wat ergers geschiede.
15 De mensch ging henen en bood-
schapte den Joden, dat het Jezus was
die hem gezond gemaakt had.
16 En daarom vervolgden de Joden
Jezus, en zochten hem te dooden, om-
dat hij deze dingen op den sabbat deed.
17 En Jezus antwoordde hun: Mijn
Vader werkt tot nu toe, en ik werk *óók*.
18 Daarom zochten dan de Joden te
meer hem te dooden, omdat hij niet
alleen den sabbat brak, maar ook zeide
dat God zijn eigen Vader was, zich-
zelven Gode evengelijk makende.
19 Jezus dan antwoordde en zeide tot
hen: Voorwaar, voorwaar zeg ik u, de
Zoon kan niets van zichzelven doen,
tenzij hij den Vader dat ziet doen;
want zoo wat die doet, hetzelve doet
ook de Zoon desgelijks.
20 Want de Vader heeft den Zoon
lief, en toont hem alles wat Hij doet,
en Hij zal hem grooter werken toonen
dan deze, opdat gij u verwondert.
21 Want gelijk de Vader de dooden
opwekt en levend maakt, alzóó maakt
ook de Zoon levend die hij wil.
22 Want ook de Vader oordeelt nie-
mand, maar heeft al het oordeel den
Zoon gegeven,
23 opdat zij allen den Zoon eeren
gelijk zij den Vader eeren. Die den
Zoon niet eert, eert den Vader niet
die hem gezonden heeft.
24 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, die
mijn woord hoort, en gelooft Hem die
mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige

leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven.
25 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, de ure komt en is nu, wanneer de dooden zullen hooren de stem van den Zoon Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven;
26 want gelijk de Vader het leven heeft in zichzelven, alzóó heeft Hij ook den Zoon gegeven het leven te hebben in zichzelven,
27 en heeft hem macht gegeven ook gericht te houden, omdat hij des menschen Zoon is.
28 Verwondert u daar niet over; want de ure komt, in welke allen die in de graven zijn, zijne stem zullen hooren,
29 en zullen uitgaan: die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis.
30 Ik kan van mijzelven niets doen: gelijk ik hoor, oordeel ik, en mijn oordeel is rechtvaardig; want ik zoek niet mijnen wil, maar den wil des Vaders die mij gezonden heeft.
31 Indien ik van mijzelven getuig, mijne getuigenis is niet waarachtig;
32 er is een ander die van mij getuigt, en ik weet dat de getuigenis welke Hij van mij getuigt, waarachtig is.
33 Gijlieden hebt tot Johannes gezonden, en hij heeft der waarheid getuigenis gegeven;
34 doch ik neem geene getuigenis van een mensch, maar dit zeg ik opdat gijlieden zoudt behouden worden.
35 Hij was eene brandende en lichtende kaars, en gij hebt ulieden voor eenen korten tijd in zijn licht willen verheugen;
36 maar ik heb eene getuigenis meerder dan *die* van Johannes; want de werken die mij de Vader gegeven heeft om die te volbrengen, die werken die ik doe, getuigen van mij dat mij de Vader gezonden heeft.
37 En de Vader die mij gezonden heeft, die heeft zelf van mij getuigd: gij hebt noch zijne stem ooit gehoord, noch zijne gedaante gezien,
38 en zijn Woord hebt gij niet in u blijvende; want gij gelooft dien niet, dien Hij gezonden heeft.
39 Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het die van mij getuigen.
40 En gij wilt tot mij niet komen opdat gij het leven moogt hebben.
41 Ik neem geene eer van menschen;
42 maar ik ken ulieden, dat gij de liefde Gods in uzelve niet hebt.
43 Ik ben gekomen in den naam mijns Vaders, en gij neemt mij niet aan; zoo een ander komt in zijnen eigenen naam, díen zult gij aannemen.
44 Hoe kunt gij gelooven, gij die eer van elkander neemt, en de eer die van God alleen is, niet zoekt?
45 Meent niet dat ìk u verklagen zal bij den Vader; die u verklaagt, is Mozes, op welken gij gehoopt hebt.
46 Want indien gij Mozes geloofdet, zoo zoudt gij míj gelooven; want hij heeft van mij geschreven.
47 Maar zoo gij zíjne schriften niet gelooft, hoe zult gij míjne woorden gelooven?

HOOFDSTUK 6.

Na dezen vertrok Jezus over de zee van Galiléa, welke is *de zee* van Tiberias;
2 en hem volgde eene groote schare, omdat zij zijne teekenen zagen die hij deed aan de kranken.

3 En Jezus ging op den berg en zat
aldaar neder met zijne discipelen.
4 En het Pascha, het feest der Joden,
was nabij.
5 Jezus dan, de oogen opheffende en
ziende dat eene groote schare tot hem
kwam, zeide tot Filippus: Van waar
zullen wij brooden koopen, opdat dezen
eten mogen?
6 Doch dit zeide hij hem beproevende,
want hij wist zelf wat hij doen zoude.
7 Filippus antwoordde hem: Voor
tweehonderd penningen brood is dezen
niet genoeg, opdat een iegelijk van hen
een weinig neme.
8 Een van zijne discipelen, *namelijk*
Andréas de broeder van Simon Petrus,
zeide tot hem:
9 Hier is een jongsken dat vijf gerste-
brooden heeft, en twee vischkens; maar
wat zijn deze onder zóóvelen?
10 En Jezus zeide: Doet de menschen
nederzitten. En daar was veel gras in
die plaats. Zoo zaten dan de mannen
neder, omtrent vijf duizend in getal.
11 En Jezus nam de brooden, en ge-
dankt hebbende, deelde hij ze den
discipelen, en de discipelen dengenen
die nedergezeten waren; desgelijks ook
van de vischkens zooveel zij wilden.
12 En als zij verzadigd waren, zeide
hij tot zijne discipelen: Vergadert de
overgeschoten brokken, opdat er niets
verloren ga.
13 Zij vergaderden ze dan, en vulden
twaalf korven met brokken van de vijf
gerstebrooden, welke overgeschoten
waren dengenen die gegeten hadden.
14 De menschen dan, gezien hebbende
het teeken dat Jezus gedaan had, zei-
den: Deze is waarlijk de Profeet die
in de wereld komen zoude.
15 Jezus dan, wetende dat zij zouden
komen, en hem met geweld nemen
opdat zij hem Koning maakten, ont-
week wederom op den berg, hijzelf
alleen.
16 En als het avond geworden was,
gingen zijne discipelen af naar de zee;
17 en in het schip gegaan zijnde, kwa-
men zij over de zee naar Kapernaüm.
En het was alreede duister geworden,
en Jezus was tot hen niet gekomen;
18 en de zee verhief zich, overmits
daar een groote wind waaide.
19 En als zij omtrent vijf en twintig
of dertig stadiën gevaren waren, zagen
zij Jezus wandelende op de zee en
komende bij het schip, en zij werden
bevreesd.
20 Maar hij zeide tot hen: Ik ben het,
zijt niet bevreesd.
21 Zij hebben dan hem gewilliglijk in
het schip genomen; en terstond kwam
het schip aan het land waar zij naar
toe voeren.
22 Des anderen daags de schare die
aan de andere zijde der zee stond,
ziende dat aldaar geen ander scheep-
ken was dan dat ééne waar zijne
discipelen ingegaan waren, en dat Jezus
met zijne discipelen in dat scheepken
niet was gegaan, maar *dat* zijne dis-
cipelen alléén weggevaren waren
23 (doch daar kwamen andere scheep-
kens van Tiberias nabij de plaats, waar
zij het brood gegeten hadden als de
Heere gedankt had); —
24 toen dan de schare zag, dat Jezus
aldaar niet was noch zijne discipelen,
zoo gingen zij óók in de schepen, en
kwamen te Kapernaüm, zoekende Jezus;
25 en als zij hem gevonden hadden
over de zee, zeiden zij tot hem: Rabbi,
wanneer zijt gij hier gekomen?
26 Jezus antwoordde hun en zeide:
Voorwaar, voorwaar zeg ik u, gij zoekt
mij, niet omdat gij teekenen gezien

hebt, maar omdat gij van de broo-
den gegeten hebt en verzadigd zijt.
27 Werkt niet *om* de spijze die ver-
gaat, maar *om* de spijze die blijft tot
in het eeuwige leven, welke de Zoon
des menschen ulieden geven zal; want
dezen heeft God de Vader verzegeld.
28 Zij zeiden dan tot hem: Wat zullen
wij doen, opdat wij de werken Gods
mogen werken?
29 Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Dit is het werk Gods, dat gij gelooft
in hem dien Hij gezonden heeft.
30 Zij zeiden dan tot hem: Wat tee-
ken doet gij dan, opdat wij het mogen
zien en u gelooven? Wat werkt gij?
31 Onze vaderen hebben het manna
gegeten in de woestijn, gelijk geschre-
ven is: Hij gaf hun het brood uit den
hemel te eten.
32 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar,
voorwaar zeg ik u, Mozes heeft u
niet gegeven het brood uit den hemel,
maar mijn Vader geeft u het ware
brood uit den hemel;
33 want het brood Gods is hij die
uit den hemel nederdaalt, en die der
wereld het leven geeft.
34 Zij zeiden dan tot hem: Heere,
geef ons altijd dit brood.
35 En Jezus zeide tot hen: Ik ben
het brood des levens: die tot mij komt,
zal geenszins hongeren, en die in mij
gelooft, zal nimmermeer dorsten.
36 Maar ik heb u gezegd, dat gij
mij ook gezien hebt, en gij gelooft
niet.
37 Al wat mij de Vader geeft, zal
tot mij komen, en die tot mij komt,
zal ik geenszins uitwerpen.
38 Want ik ben uit den hemel neder-
gedaald, niet opdat ik mijnen wil zoude
doen, maar den wil Desgenen die mij
gezonden heeft.
39 En dit is de wil des Vaders die
mij gezonden heeft, dat al wat Hij mij
gegeven heeft, ik daaruit niet verlieze,
maar hetzelve opwekke ten uitersten
dage.
40 En dit is de wil Desgenen die mij
gezonden heeft, dat een iegelijk die den
Zoon aanschouwt en in hem gelooft,
het eeuwige leven hebbe, en ik zal
hem opwekken ten uitersten dage.
41 De Joden dan murmureerden over
hem, omdat hij gezegd had: Ik ben
het brood dat uit den hemel neder-
gedaald is;
42 en zij zeiden: Is deze niet Jezus
de zoon Jozefs, wiens vader en moeder
wij kennen? Hoe zegt deze dan: Ik
ben uit den hemel nedergedaald?
43 Jezus antwoordde dan en zeide tot
hen: Murmureert niet onder elkander.
44 Niemand kan tot mij komen, tenzij
dat de Vader die mij gezonden heeft,
hem trekke; en ik zal hem opwekken
ten uitersten dage.
45 Daar is geschreven in de Profe-
ten: En zij zullen allen van God ge-
leerd zijn. Een iegelijk dan die *het*
van den Vader gehoord en geleerd
heeft, die komt tot mij;
46 niet dat iemand den Vader gezien
heeft dan die van God is: deze heeft
den Vader gezien.
47 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, die
in mij gelooft, heeft het eeuwige leven.
48 Ik ben het brood des levens.
49 Uwe vaderen hebben het manna
gegeten in de woestijn, en zij zijn ge-
storven:
50 dit is het brood dat uit den hemel
nederdaalt, opdat de mensch daarvan
ete en niet sterve.
51 Ik ben dat levende brood dat uit
den hemel nedergedaald is: zoo iemand
van dit brood eet, die zal in der eeuwig-

heid leven; en het brood dat ik geven zal, is mijn vleesch, hetwelk ik geven zal voor het leven der wereld.
52 De Joden dan streden onder elkander, zeggende: Hoe kan ons deze *zijn* vleesch te eten geven?
53 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg ik ulieden, tenzij dat gij het vleesch van den Zoon des menschen eet en zijn bloed drinkt, zoo hebt gij geen leven in uzelve.
54 Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven, en ik zal hem opwekken ten uitersten dage;
55 want mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank.
56 Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die blijft in mij en ik in hem.
57 Gelijkerwijs mij de levende Vader gezonden heeft en ik leef door den Vader, *alzóó* die mij eet, dezelve zal leven door mij.
58 Dit is het brood dat uit den hemel nedergedaald is; niet gelijk uwe vaderen het manna gegeten hebben en zijn gestorven: die dit brood eet, zal in der eeuwigheid leven.
59 Deze dingen zeide hij in de Synagoge, leerende te Kapernaüm.
60 Velen dan van zijne discipelen *dit* hoorende, zeiden: Deze rede is hard; wie kan dezelve hooren?
61 Jezus nu wetende bij zichzelven dat zijne discipelen daarover murmureerden, zeide tot hen: Ergert ulieden dit?
62 *Wat zoude het* dan *zijn* zoo gij den Zoon des menschen zaagt opvaren waar hij te voren was?
63 De geest is het die levend maakt, het vleesch is niets nut: de woorden die ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven.
64 Maar daar zijn sommigen van ulieden die niet gelooven. Want Jezus wist van den beginne wie zij waren die niet geloofden, en wie hij was die hem verraden zoude.
65 En hij zeide: Daarom heb ik u gezegd, dat niemand tot mij komen kan tenzij dat het hem gegeven zij van mijnen vader.
66 Van toen af gingen velen zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met hem.
67 Jezus dan zeide tot de twaalve: Wilt gijlieden óók niet weggaan?
68 Simon Petrus dan antwoordde hem: Heere, tot wien zullen wij henengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens;
69 en wij hebben geloofd en bekend, dat gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.
70 Jezus antwoordde hun: Heb ik niet u twaalf uitverkoren? en één uit u is een duivel.
71 En hij zeide *dit van* Judas Simons*zoon* Iskariot; want deze zoude hem verraden, zijnde een van de twaalve.

HOOFDSTUK 7.

En na dezen wandelde Jezus in Galiléa; want hij wilde in Judéa niet wandelen, omdat de Joden hem zochten te dooden.
2 En het feest der Joden, *namelijk* de *loof*huttenzetting, was nabij.
3 Zoo zeiden dan zijne broeders tot hem: Vertrek van hier en ga henen in Judéa, opdat ook uwe discipelen uwe werken mogen aanschouwen die gij doet;
4 want niemand doet iets in 't verborgen, en zoekt zelf dat men openlijk van hem spreke. Indien gij deze

dingen doet, zoo openbaar uzelven aan de wereld.
5 Want ook zijne broeders geloofden niet in hem.
6 Jezus dan zeide tot hen: Míjn tijd is nog niet hier, maar úw tijd is altijd bereid.
7 De wereld kan úlieden niet haten, maar míj haat zij, omdat ìk van dezelve getuig dat hare werken boos zijn.
8 Gaat gíjlieden op tot dit feest; ìk ga nog niet op tot dit feest, want mijn tijd is nog niet vervuld.
9 En als hij deze dingen tot hen gezegd had, bleef hij in Galiléa.
10 Maar als zijne broeders opgegaan waren, toen ging hij ook zelf op tot het feest, niet openlijk maar als in 't verborgen.
11 De Joden dan zochten hem op het feest, en zeiden: Waar is hij?
12 En daar was veel gemurmel van hem onder de scharen; sommigen zeiden: Hij is goed; en anderen zeiden: Neen, maar hij verleidt de schare.
13 Nochtans sprak niemand vrijmoediglijk van hem, om de vreeze der Joden.
14 Doch als het nu in het midden van het feest was, zoo ging Jezus op in den Tempel en leerde.
15 En de Joden verwonderden zich, zeggende: Hoe weet deze de Schriften, daar hij ze niet geleerd heeft?
16 Jezus antwoordde hun en zeide: Mijne leer is de mijne niet, maar Desgenen die mij gezonden heeft;
17 zoo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen of zij uit God is, dan *of* ik van mijzelven spreek.
18 Die van zichzelven spreekt, zoekt zijne eigene eer; maar die de eer zoekt Desgenen die hem gezonden heeft, die is waarachtig en geen ongerechtigheid is in hem.
19 Heeft Mozes u niet de wet gegeven? en niemand van u doet de wet. Wat zoekt gij mij te dooden?
20 De schare antwoordde en zeide: Gij hebt den duivel: wie zoekt u te dooden?
21 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Eén werk heb ik gedaan, en gij verwondert u allen.
22 Daarom, Mozes heeft ulieden de besnijdenis gegeven (niet dat ze uit Mozes is, maar uit de vaderen), en gij besnijdt een mensch op den sabbat.
23 Indien een mensch de besnijdenis ontvangt op den sabbat, opdat de wet van Mozes niet verbroken worde, zijt gij toornig op mij, dat ik een geheelen mensch gezond gemaakt heb op den sabbat?
24 Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt een rechtvaardig oordeel.
25 Sommigen dan uit die van Jeruzalem zeiden: Is deze niet dien zij zoeken te dooden?
26 En zie, hij spreekt vrijmoediglijk en zij zeggen hem niets. Zouden nu wel de Oversten waarlijk weten, dat deze waarlijk is de Christus?
27 Doch deze weten wij van waar hij ís: maar de Christus wanneer hij komen zal, zoo zal niemand weten van waar hij is.
28 Jezus dan riep, in den Tempel leerende en zeggende: En gij kent mij, en gij weet van waar ik ben; en ik ben van mijzelven niet gekomen, maar Hij is waarachtig die mij gezonden heeft, welken gíjlieden niet kent;
29 maar ìk ken Hem, want ik ben van Hem, en Híj heeft mij gezonden.
30 Zij zochten hem dan te grijpen; maar niemand sloeg de hand aan hem, want zijne ure was nog niet gekomen.

31 En velen uit de schare geloofden
in hem, en zeiden: Wanneer de Chris-
tus zal gekomen zijn, zal hij ook meer
teekenen doen dan die welke deze
gedaan heeft?
32 De Farizeërs hoorden dat de schare
dit van hem murmelde; en de Farizeërs
en de Overpriesters zonden dienaren,
opdat zij hem grijpen zouden.
33 Jezus dan zeide tot hen: Nog eenen
kleinen tijd ben ik bij u, en ik ga henen
tot Dengene die mij gezonden heeft.
34 Gij zult mij zoeken en gij zult *mij*
niet vinden, en waar ik ben, kunt gij
niet komen.
35 De Joden dan zeiden tot elkander:
Waar zal deze henengaan, dat wij
hem niet zullen vinden? Zal hij tot de
verstrooide Grieken gaan, en de Grieken
leeren?
36 Wat is dit voor een rede die hij
gezegd heeft: Gij zult mij zoeken en
zult *mij* niet vinden, en waar ik ben,
kunt gij niet komen?
37 En op den laatsten dag, *zijnde*
de groote *dag* van het feest, stond
Jezus en riep, zeggende: Zoo iemand
dorst, die kome tot mij en drinke!
38 Die in mij gelooft, gelijkerwijs de
Schrift zegt, stroomen des levenden
waters zullen uit zijn binnenste vloeien.
39 (En dit zeide hij van den Geest,
denwelke ontvangen zouden die in hem
gelooven; want de Heilige Geest was
nog niet, overmits Jezus nog niet ver-
heerlijkt was.)
40 Velen dan uit de schare deze rede
hoorende, zeiden: Deze is waarlijk de
Profeet;
41 anderen zeiden: Deze is de Chris-
tus; en anderen zeiden: Zal dan de
Christus uit Galiléa komen?
42 Zegt de Schrift niet, dat de Christus
komen zal uit den zade Davids en
van het vlek Bethlehem, waar David
was?
43 Daar werd dan tweedracht onder
de schare om zijnentwil;
44 en sommigen van hen wilden hem
grijpen, maar niemand sloeg de handen
aan hem.
45 De dienaars dan kwamen tot de
Overpriesters en Farizeërs; en die
zeiden tot hen: Waarom hebt gij hem
niet gebracht?
46 De dienaars antwoordden: Nooit
heeft een mensch alzóó gesproken
gelijk deze mensch.
47 De Farizeërs dan antwoordden hun:
Zijt ook gijlieden verleid?
48 Heeft iemand uit de Oversten in
hem geloofd, of uit de Farizeërs?
49 Maar deze schare, die de wet niet
weet, is vervloekt.
50 Nicodémus zeide tot hen, welke des
nachts tot hem gekomen was, zijnde
een uit hen:
51 Oordeelt ook onze wet den mensch,
tenzij dat ze eerst van hem gehoord
heeft en verstaat wat hij doet?
52 Zij antwoordden en zeiden tot hem:
Zijt gij óók uit Galiléa? Onderzoek en
zie, dat uit Galiléa geen Profeet op-
gestaan is.
53 En een iegelijk ging henen naar
zijn huis.

HOOFDSTUK 8.

Maar Jezus ging naar den Olijf-
berg.
2 En des morgens vroeg
kwam hij wederom in den Tempel,
en al het volk kwam tot hem; en neder-
gezeten zijnde, leerde hij hen.
3 En de Schriftgeleerden en de Fari-
zeërs brachten tot hem eene vrouw in
overspel gegrepen;

4 en haar gesteld hebbende in 't midden, zeiden zij tot hem: Meester, deze vrouw is op de daad zelve gegrepen, overspel begaande;
5 en Mozes heeft ons in de wet geboden, dat dezulken gesteenigd zullen worden; gij dan, wat zegt gij?
6 En dit zeiden zij, hem verzoekende, opdat zij *iets* hadden om hem te beschuldigen. Maar Jezus nederbukkende, schreef met den vinger in de aarde.
7 En als zij hem bleven vragen, richtte hij zich op en zeide tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe het eerst den steen op haar.
8 En wederom nederbukkende, schreef hij in de aarde.
9 Maar zij *dit* hoorende, en van *hun* geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de één na den ander, beginnende van de oudsten, tot de laatsten; en Jezus werd alléén gelaten, en de vrouw in 't midden staande.
10 En Jezus zich oprichtende, en niemand ziende dan de vrouw, zeide tot haar: Vrouw, waar zijn deze uwe beschuldigers? Heeft u niemand veroordeeld?
11 En zij zeide: Niemand, Heere. En Jezus zeide tot haar: Zoo veroordeel ik u óók niet: ga henen en zondig niet meer.
12 Jezus dan sprak wederom tot hen, zeggende: Ik ben het licht der wereld: die mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben.
13 De Farizeërs dan zeiden tot hem: Gij getuigt van uzelven, uwe getuigenis is niet waarachtig.
14 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Hoewel ik van mijzelven getuig, zoo is noch*tans* mijne getuigenis waarachtig, want ik weet van waar ik gekomen ben en waar ik henenga; maar gijlieden weet niet van waar ik kom en waar ik henenga.
15 Gij oordeelt naar het vleesch, ik oordeel niemand.
16 En indien ik ook oordeel, mijn oordeel is waarachtig; want ik ben niet alléén, maar ik en de Vader die mij gezonden heeft.
17 En daar is ook in uwe Wet geschreven, dat de getuigenis van twee menschen waarachtig is;
18 ik ben het die van mijzelven getuig, en de Vader die mij gezonden heeft, getuigt van mij.
19 Zij dan zeiden tot hem: Waar is uw vader? Jezus antwoordde: Gij kent noch mij noch mijnen Vader; indien gij mij kendet, zoo zoudt gij ook mijnen Vader kennen.
20 Deze woorden sprak Jezus bij de schatkist, leerende in den Tempel; en niemand greep hem, want zijne ure was nog niet gekomen.
21 Jezus dan zeide wederom tot hen: Ik ga henen, en gij zult mij zoeken, en in uwe zonden zult gij sterven; waar ik henenga, kunt gijlieden niet komen.
22 De Joden dan zeiden: Zal hij ook zichzelven dooden, omdat hij zegt: Waar ik henenga, kunt gijlieden niet komen?
23 En hij zeide tot hen: Gijlieden zijt van beneden, ik ben van boven; gij zijt uit deze wereld, ik ben niet uit deze wereld.
24 Ik heb u dan gezegd dat gij in uwe zonden zult sterven; want indien gij niet gelooft dat ik *die* ben, gij zult in uwe zonden sterven.
25 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij? En Jezus zeide tot hen: Wat ik van den beginne ulieden ook zeg.
26 Ik heb vele dingen van u te zeggen en te oordeelen; maar die mij gezonden

heeft, is waarachtig, en de dingen die ik van Hem gehoord heb, dezelve spreek ik tot de wereld.
27 Zij verstonden niet dat hij hun van den Vader sprak.
28 Jezus dan zeide tot hen: Wanneer gij den Zoon des menschen zult verhoogd hebben, dan zult gij verstaan dat ik *die* ben, en *dat* ik van mijzelven niets doe; maar deze dingen spreek ik gelijk mijn Vader mij geleerd heeft.
29 En die mij gezonden heeft, is met mij: de Vader heeft mij niet alléén gelaten, want ik doe altijd wat Hem behaaglijk is.
30 Als hij deze dingen sprak, geloofden velen in hem.
31 Jezus dan zeide tot de Joden die *in* hem geloofden: Indien gijlieden in mijn woord blijft, zoo zijt gij waarlijk mijne discipelen,
32 en zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.
33 Zij antwoordden hem: Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nooit iemand gediend; hoe zegt gij *dan*: Gij zult vrij worden?
34 Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar zeg ik u, een iegelijk die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde;
35 en de dienstknecht blijft niet eeuwiglijk in het huis, de zoon blijft er eeuwiglijk.
36 Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn.
37 Ik weet dat gij Abrahams zaad zijt, maar gij zoekt mij te dooden; want mijn woord heeft in u geene plaats.
38 Ik spreek wat ik bij mijnen Vader gezien heb: gij doet dan óók wat gij bij uwen vader gezien hebt.
39 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Abraham is onze vader. Jezus zeide tot hen: Indien gij Abrahams kinderen waart, zoo zoudt gij de werken van Abraham doen;
40 maar nu zoekt gij mij te dooden, een mensch die u de waarheid gesproken heb, welke ik van God gehoord heb: dat deed Abraham niet.
41 Gij doet de werken uws vaders. Zij zeiden dan tot hem: Wij zijn niet geboren uit hoererij, wij hebben éénen Vader, *namelijk* God.
42 Jezus dan zeide tot hen: Indien God uw Vader ware, zoo zoudt gij mij liefhebben; want ik ben van God uitgegaan en kom *van Hem*; want ik ben ook van mijzelven niet gekomen, maar Hij heeft mij gezonden.
43 Waarom kent gij mijne spraak niet? *Het is* omdat gij mijn woord niet kunt hooren.
44 Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen. Die was een menschenmoorder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven; want geen waarheid is in hem. Wanneer hij de leugen spreekt, zoo spreekt hij uit zijn eigen, want hij is een leugenaar en de vader der *leugen*.
45 Maar mij, omdat ik *u* de waarheid zeg, gelooft gij niet.
46 Wie van u overtuigt mij van zonde? En indien ik de waarheid zeg, waarom gelooft gij mij niet?
47 Die uit God is, hoort de woorden Gods; daarom hoort gijlieden niet, omdat gij uit God niet zijt.
48 De Joden dan antwoordden en zeiden tot hem: Zeggen wij niet wèl, dat gij een Samaritaan zijt en den duivel hebt?

49 Jezus antwoordde: Ik heb den dui-
vel niet, maar ik eer mijnen Vader,
en gij onteert mij.
50 Doch ik zoek mijne eer niet: daar
is een die ze zoekt en oordeelt.
51 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, zoo
iemand mijn woord zal bewaard heb-
ben, die zal den dood niet zien in der
eeuwigheid.
52 De Joden dan zeiden tot hem:
Nu bekennen wij dat gij den duivel
hebt. Abraham is gestorven, en de
Profeten, en zegt gij: Zoo iemand
mijn woord bewaard zal hebben, die
zal den dood niet smaken in der
eeuwigheid?
53 Zijt gij meerder dan onze vader
Abraham, welke gestorven is? en de
Profeten zijn gestorven. Wien maakt
gij uzelven?
54 Jezus antwoordde: Indien ik mij-
zelven eer, zoo is mijne eer niets: mijn
Vader is het die mij eert, welke gij
zegt dat uw God is,
55 en gij kent Hem niet; maar ik ken
Hem, en indien ik zeg dat ik Hem niet
ken, zoo zal ik ulieden gelijk zijn, *dat
is* een leugenaar; maar ik ken Hem
en bewaar zijn Woord.
56 Abraham uw vader heeft met ver-
heuging verlangd, opdat hij mijnen dag
zien zoude, en hij heeft *hem* gezien en
is verblijd geweest.
57 De Joden dan zeiden tot hem: Gij
hebt nog geen vijftig jaren, en hebt
gij Abraham gezien?
58 Jezus zeide tot hen: Voorwaar,
voorwaar zeg ik u, eer Abraham was,
ben ik.
59 Zij namen dan steenen op, dat
zij ze op hem wierpen; maar Jezus
verborg zich en ging uit den Tempel,
gaande door het midden van hen, en
ging alzóó voorbij.

HOOFDSTUK 9.

En voorbijgaande, zag hij eenen
mensch blind van de geboorte
af.
2 En zijne discipelen vraagden hem,
zeggende: Rabbi, wie heeft er gezon-
digd, deze of zijne ouders, dat hij blind
zoude geboren worden.
3 Jezus antwoordde: Noch deze heeft
gezondigd noch zijne ouders, maar *dit
is geschied* opdat de werken Gods
in hem zouden geopenbaard worden.
4 Ik moet werken de werken Desge-
nen die mij gezonden heeft, zoolang
het dag is: de nacht komt, wanneer
niemand werken kan.
5 Zoolang ik in de wereld ben, zoo
ben ik het licht der wereld.
6 Dit gezegd hebbende, spuwde hij op de
aarde, en maakte slijk uit dat speeksel, en
streek dat slijk op de oogen des blinden,
7 en zeide tot hem: Ga henen, wasch u
in het badwater Silóam (hetwelk over-
gezet wordt: Uitgezonden). Hij dan ging
henen en wiesch zich, en kwam ziende.
8 De geburen dan, en die hem te voren
gezien hadden dat hij blind was, zei-
den: Is deze niet die zat en bedelde?
9 Anderen zeiden: Hij is het; en anderen:
Hij is hem gelijk. Hij zeide: Ik ben het.
10 Zij dan zeiden tot hem: Hoe zijn
u de oogen geopend?
11 Hij antwoordde en zeide: De mensch
genaamd Jezus maakte slijk, en bestreek
mijne oogen, en zeide tot mij: Ga henen
naar het badwater Silóam en wasch
u. En ik ging henen en wiesch mij,
en ik werd ziende.
12 Zij dan zeiden tot hem: Waar is
die? Hij zeide: Ik weet het niet.
13 Zij brachten hem tot de Farizeërs,
hem *namelijk* die te voren blind *ge-
weest was.*

14 En het was sabbat als Jezus het
slijk maakte en zijne oogen opende.
15 De Farizeërs dan vraagden hem
ook wederom, hoe hij ziende geworden was; en hij zeide tot hen: Hij
leide slijk op mijne oogen, en ik wiesch
mij, en ik zie.
16 Sommigen dan uit de Farizeërs
zeiden: Deze mensch is van God niet,
want hij houdt den sabbat niet. Anderen zeiden: Hoe kan een mensch *die*
een zondaar *is,* zulke teekenen doen?
En daar was tweedracht onder hen.
17 Zij zeiden wederom tot den blinde:
Gij, wat zegt gij van hem, dewijl hij
uwe oogen geopend heeft? En hij zeide:
Hij is een Profeet.
18 De Joden dan geloofden van hem
niet dat hij blind geweest was en ziende
was geworden, totdat zij geroepen hadden de ouders desgenen die ziende
geworden was;
19 en zij vraagden hun, zeggende: Is
deze uw zoon, welke gij zegt dat blind
geboren is? Hoe ziet hij dan nu?
20 Zijne ouders antwoordden hun en
zeiden: Wij weten dat deze onze zoon
is, en dat hij blind geboren is;
21 maar hoe hij nu ziet, weten wij
niet, of wie zijne oogen geopend heeft,
weten wij niet; hij heeft *zijnen* ouderdom, vraagt hemzelven: hij zal van
zichzelven spreken.
22 Dit zeiden zijne ouders omdat zij
de Joden vreesden; want de Joden
hadden alreede te zamen een besluit
gemaakt, zoo iemand hem beleed de
Christus te zijn, dat die uit de Synagoge
zoude geworpen worden;
23 daarom zeiden zijne ouders: Hij
heeft *zijnen* ouderdom, vraagt hemzelven.
24 Zij dan riepen voor de tweede
maal den mensch die blind geweest
was, en zeiden tot hem: Geef God
de eer: wij weten dat deze mensch
een zondaar is.
25 Hij dan antwoordde en zeide: Of
hij een zondaar is, weet ik niet; één
ding weet ik, dat ik blind was, en
nu zie.
26 En zij zeiden wederom tot hem:
Wat heeft hij u gedaan? hoe heeft hij
uwe oogen geopend?
27 Hij antwoordde hun: Ik heb het u
alreede gezegd en gij hebt het niet
gehoord; wat wilt gij het wederom
hooren? Wilt gijlieden óók zijne discipelen worden?
28 Zij gaven hem dan scheldwoorden
en zeiden: Gij zijt zijn discipel, maar
wij zijn discipelen van Mozes;
29 wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar deze weten wij
niet van waar hij is.
30 De mensch antwoordde en zeide
tot hen: Hierin is immers *wat* wonders,
dat gij niet weet van waar hij is, en
nochtans heeft hij mijne oogen geopend.
31 En wij weten dat God de zondaars
niet hoort; maar zoo iemand godvruchtig is en zijnen wil doet, dien
hoort Hij.
32 Van *alle* eeuw is het niet gehoord,
dat iemand eens blindgeborenen oogen
geopend heeft.
33 Indien deze van God niet ware,
hij zoude niets kunnen doen.
34 Zij antwoordden en zeiden tot hem:
Gij zijt geheel in zonden geboren, en
leert gij ons? En zij wierpen hem uit.
35 Jezus hoorde dat zij hem uitgeworpen hadden, en hem vindende, zeide
hij tot hem: Gelooft gij in den Zone
Gods?
36 Hij antwoordde en zeide: Wie is
hij, Heere, opdat ik in hem mag gelooven?

37 En Jezus zeide tot hem: En gij
hebt hem gezien, en die met u spreekt,
dezelve is het.
38 En hij zeide: Ik geloof, Heere; en
hij aanbad hem.
39 En Jezus zeide: Ik ben tot een
oordeel in deze wereld gekomen, op-
dat degenen die niet zien, zien mogen,
en die zien, blind worden.
40 En dit hoorden *eenigen* uit de Fari-
zeërs die bij hem waren, en zeiden tot
hem: Zijn wij *dan* óók blind?
41 Jezus zeide tot hen: Indien gij
blind waart, zoo zoudt gij geen zonde
hebben; maar nu zegt gij: Wij zien;
zoo blijft dan uwe zonde.

HOOFDSTUK 10.

Voorwaar, voorwaar zeg ik ulie-
den, die niet ingaat door de
deur in den stal der schapen,
maar van elders inklimt, die is een
dief en moordenaar;
2 maar die door de deur ingaat, is
een herder der schapen.
3 Dezen doet de deurwachter open,
en de schapen hooren zijne stem, en
hij roept zijne schapen bij name, en
leidt ze uit.
4 En wanneer hij zijne schapen uit-
gedreven heeft, zoo gaat hij voor hen
henen; en de schapen volgen hem,
overmits zij zijne stem kennen;
5 maar eenen vreemde zullen zij geens-
zins volgen, maar zullen van hem vlieden,
overmits zij de stem der vreemden niet
kennen.
6 Deze gelijkenis zeide Jezus tot hen;
maar zij verstonden niet wat het was
dat hij tot hen sprak.
7 Jezus dan zeide wederom tot hen:
Voorwaar, voorwaar zeg ik u, ìk ben
de deur der schapen.
8 Allen, zoovelen als er vóór mij zijn
gekomen, zijn dieven en moordenaars;
maar de schapen hebben hen niet
gehoord.
9 Ik ben de deur: indien iemand door
mij ingaat, die zal behouden worden,
en hij zal ingaan en uitgaan, en weide
vinden.
10 De dief komt niet dan opdat hij
stele en slachte en verderve: ìk ben
gekomen opdat zij het leven hebben
en overvloed hebben.
11 Ik ben de goede Herder. De goede
herder stelt zijn leven voor de schapen.
12 Maar de huurling en die geen
herder is, wien de schapen niet eigen
zijn, ziet den wolf komen en verlaat
de schapen en vliedt; en de wolf grijpt
ze en verstrooit de schapen;
13 en de huurling vliedt, overmits hij
een huurling is, en heeft geene zorg
voor de schapen.
14 Ik ben de goede Herder, en ik ken de
mijnen en word van de mijnen gekend.
15 Gelijkerwijs de Vader mij kent,
alzóó ken ìk ook den Vader; en ik
stel mijn leven voor de schapen.
16 Ik heb nog andere schapen, die
van dezen stal niet zijn; déze moet ik
óók toebrengen; en zij zullen mijne
stem hooren, en het zal worden ééne
kudde *en* één herder.
17 Daarom heeft mij de Vader lief,
overmits ik mijn leven afleg, opdat ik
hetzelve wederom neme.
18 Niemand neemt hetzelve vàn mij,
maar ik leg het van mijzelven af: ik
heb macht hetzelve af te leggen en
heb macht hetzelve wederom te nemen;
dit gebod heb ik van mijnen Vader
ontvangen.
19 Daar werd dan wederom twee-
dracht onder de Joden om dezer
woorden wil;

20 en velen van hen zeiden: Hij heeft
den duivel en is uitzinnig; wat hoort
gij hem?
21 Anderen zeiden: Dit zijn geen
woorden eens bezetenen; kan ook de
duivel der blinden oogen openen?
22 En het was het feest der vernieu-
wing des Tempels te Jeruzalem, en
het was winter;
23 en Jezus wandelde in den Tempel,
in het voorhof Salomo's.
24 De Joden dan omringden hem,
en zeiden tot hem: Hoelang houdt gij
onze ziel op? Indien gij de Christus
zijt, zeg het ons vrijuit.
25 Jezus antwoordde hun: Ik heb het
u gezegd en gij gelooft het niet. De
werken die ik doe in den naam mijns
Vaders, díe getuigen van mij;
26 maar gijlieden gelooft niet, want
gij zijt niet van mijne schapen, gelijk
ik u gezegd heb.
27 Mijne schapen hooren mijne stem,
en ik ken dezelve, en zij volgen mij,
28 en ik geef hun het eeuwige leven,
en zij zullen niet verloren gaan in der
eeuwigheid, en niemand zal dezelve
uit mijne hand rukken.
29 Mijn Vader, die ze mij gegeven
heeft, is meerder dan allen, en nie-
mand kan ze rukken uit de hand mijns
Vaders.
30 Ik en de Vader zijn één.
31 De Joden dan namen wederom
steenen op, om hem te steenigen.
32 Jezus antwoordde hun: Ik heb u
vele treffelijke werken getoond van mij-
nen Vader: om welk werk van die
steenigt gij mij?
33 De Joden antwoordden hem, zeg-
gende: Wij steenigen u niet over *eenig*
goed werk, maar over *gods*lastering,
en omdat gij, een mensch zijnde, uzelven
God maakt.
34 Jezus antwoordde hun: Is er niet
geschreven in uwe Wet: Ik heb ge-
zegd: Gij zijt goden?
35 Indien *de Wet* díe goden genaamd
heeft tot welke het Woord Gods ge-
schied is, en de Schrift niet kan ge-
broken worden,
36 zegt gijlieden *tot mij*, dien de Va-
der geheiligd en in de wereld gezonden
heeft: Gij lastert *God*, omdat ik ge-
zegd heb: Ik ben Gods Zoon?
37 Indien ik niet doe de werken mijns
Vaders, zoo gelooft mij niet;
38 maar indien ik ze doe, en zoo gij
mij niet gelooft, zoo gelooft de wer-
ken; opdat gij moogt bekennen en
gelooven dat de Vader in mij is, en
ik in Hem.
39 Zij zochten dan wederom hem te
grijpen, en hij ontging uit hunne hand.
40 En hij ging wederom over den
Jordaan, tot de plaats waar Johannes
eerst doopte, en hij bleef aldaar.
41 En velen kwamen tot hem en zei-
den: Johannes deed wel geen teeken,
maar alles wat Johannes van dezen
zeide, was waar.
42 En velen geloofden aldaar in hem.

HOOFDSTUK 11.

En er was een zeker *man* krank,
genaamd Lazarus, van Betha-
nië, uit het vlek van Maria en
hare zuster Martha.
2 (Maria nu was degene die den Heere
gezalfd heeft met zalf en zijne voeten
afgedroogd heeft met haar haren; wel-
ker broeder Lazarus krank was.)
3 Zijne zusters dan zonden tot hem,
zeggende: Heere, zie, dien gij liefhebt,
is krank.
4 En Jezus *dat* hoorende, zeide: De-
ze krankheid is niet tot den dood,

maar ter heerlijkheid Gods, opdat de
Zoon Gods door dezelve verheerlijkt
worde.
5 Jezus nu had Martha en hare zuster
en Lazarus lief.
6 Als hij dan gehoord had dat hij
krank was, toen bleef hij *nog* twee
dagen in de plaats waar hij was.
7 Daarna zeide hij verder tot de
discipelen: Laat ons wederom naar
Judéa gaan.
8 De discipelen zeiden tot hem: Rabbi,
de Joden hebben u nu *onlangs* ge-
zocht te steenigen, en gaat gij wederom
derwaarts?
9 Jezus antwoordde: Zijn er niet twaalf
uren in den dag? Indien iemand in
den dag wandelt, zoo stoot hij zich niet,
overmits hij het licht dezer wereld ziet;
10 maar indien iemand in den nacht
wandelt, zoo stoot hij zich, overmits
het licht in hem niet is.
11 Dit sprak hij, en daarna zeide hij
tot hen: Lazarus onze vriend slaapt,
maar ik ga henen om hem uit den
slaap op te wekken.
12 Zijne discipelen dan zeiden: Heere,
indien hij slaapt, zoo zal hij gezond
worden.
13 Doch Jezus had gesproken van
zijnen dood; maar zij meenden dat hij
sprak van de rust des slaaps.
14 Toen zeide dan Jezus tot hen vrij-
uit: Lazarus is gestorven,
15 en ik ben blijde om uwentwil dat
ik daar niet geweest ben, opdat gij
gelooven moogt; doch laat ons tot
hem gaan.
16 Thomas dan, genaamd Didymus,
zeide tot *zijne* medediscipelen: Laat
ons óók gaan, opdat wij met hem
sterven.
17 Jezus dan gekomen zijnde, vond dat
hij nu vier dagen in het graf geweest was.
18 (Bethanië nu was nabij Jeruzalem,
omtrent vijftien stadiën van *daar.)*
19 En velen uit de Joden waren ge-
komen tot Martha en Maria, opdat
zij haar vertroosten zouden over haren
broeder.
20 Martha dan, als zij hoorde dat Jezus
kwam, ging hem te gemoet; doch
Maria bleef in huis zitten.
21 Zoo zeide Martha dan tot Jezus:
Heere, waart gij hier geweest, zoo ware
mijn broeder niet gestorven;
22 maar ook nu weet ik, dat alles wat
gij van God begeeren zult, God het u
geven zal.
23 Jezus zeide tot haar: Uw broeder
zal wederopstaan.
24 Martha zeide tot hem: Ik weet dat
hij opstaan zal in de opstanding ten
laatsten dage.
25 Jezus zeide tot haar: Ik ben de
opstanding en het leven; die in mij ge-
looft, zal leven al ware hij ook gestorven;
26 en een iegelijk die leeft, en in mij
gelooft, zal niet sterven in der eeuwig-
heid: gelooft gij dat?
27 Zij zeide tot hem: Ja, Heere, ik
heb geloofd dat gij zijt de Christus, de
Zoon Gods, die in de wereld komen
zoude.
28 En dit gezegd hebbende, ging zij
henen, en riep Maria hare zuster
heimelijk, zeggende: De Meester is
daar en hij roept u.
29 Deze als zij *dat* hoorde, stond
haastelijk op en ging tot hem.
30 (Jezus nu was nog in het vlek niet
gekomen, maar was in de plaats waar
hem Martha te gemoet gekomen was.)
31 De Joden dan, die met haar in het
huis waren en haar vertroostten, ziende
Maria dat zij haastelijk opstond en uit-
ging, volgden haar, zeggende: Zij gaat
naar het graf, opdat zij aldaar weene.

32 Maria dan, als zij kwam waar Jezus
was, en hem zag, viel aan zijne voeten,
zeggende tot hem: Heere, indien gij
hier geweest waart, zoo ware mijn broeder niet gestorven.
33 Jezus dan, als hij haar zag weenen,
en de Joden die met haar kwamen,
óók weenen, werd zeer bewogen in
den geest en ontroerde zichzelven,
34 en zeide: Waar hebt gij hem gelegd? Zij zeiden tot hem: Heere, kom
en zie het.
35 Jezus weende.
36 De Joden dan zeiden: Zie, hoe lief
hij hem had.
37 En sommigen uit hen zeiden: Kon
hij, die de oogen des blinden geopend
heeft, niet maken dat ook deze niet
gestorven ware?
38 Jezus dan wederom in zichzelven
zeer bewogen zijnde, kwam tot het graf;
en het was eene spelonk, en een steen
was daarop gelegd.
39 Jezus zeide: Neemt den steen weg.
Martha, de zuster des gestorvenen, zeide
tot hem: Heere, hij riekt nu al, want
hij heeft vier dagen *aldaar gelegen.*
40 Jezus zeide tot haar: Heb ik u niet
gezegd, dat zoo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult?
41 Zij namen dan den steen weg,
waar de gestorvene lag; en Jezus hief
de oogen opwaarts en zeide: Vader,
ik dank U dat Gij mij gehoord hebt.
42 Doch ik wist dat Gij mij altijd
hoort; maar om der schare wil die
rondom staat, heb ik *dit* gezegd, opdat zij zouden gelooven dat Gij mij
gezonden hebt.
43 En als hij dit gezegd had, riep
hij met groote stem: Lazarus, kom uit!
44 En de gestorvene kwam uit, gebonden aan handen en voeten met
grafdoeken, en zijn aangezicht was omwonden met eenen zweetdoek. Jezus
zeide tot hen: Ontbindt hem en laat
hem henengaan.
45 Velen dan uit de Joden die tot
Maria gekomen waren, en aanschouwd
hadden hetgeen Jezus gedaan had,
geloofden in hem;
46 maar sommigen van hen gingen
tot de Farizeërs, en zeiden tot hen
hetgeen Jezus gedaan had.
47 De Overpriesters dan en de Farizeërs vergaderden den Raad, en zeiden:
Wat zullen wij doen? Want deze
mensch doet vele teekenen.
48 Indien wij hem alzóó laten *geworden,*
zij zullen allen in hem gelooven, en de
Romeinen zullen komen en wegnemen
beide onze plaats en ons volk.
49 En een uit hen, *namelijk* Kajafas,
die deszelven jaars Hoogepriester was,
zeide tot hen: Gij verstaat niets,
50 en gij overlegt niet dat het ons nut is,
dat één mensch sterve voor het volk,
en het geheele volk niet verloren ga.
51 En dit zeide hij niet uit zichzelven,
maar zijnde Hoogepriester deszelven
jaars, profeteerde hij dat Jezus sterven
zoude voor het volk;
52 en niet alleen voor dat volk, maar
opdat hij ook de kinderen Gods die
verstrooid waren, tot één zoude vergaderen.
53 Van dien dag dan af beraadslaagden zij te zamen, dat zij hem dooden
zouden.
54 Jezus dan wandelde niet meer vrijelijk onder de Joden, maar ging van
daar naar het land bij de woestijn,
naar de stad genaamd Efraïm, en
verkeerde aldaar met zijne discipelen.
55 En het Pascha der Joden was
nabij, en velen uit dat land gingen op
naar Jeruzalem vóór het Pascha, opdat zij zichzelve reinigden.

56 Zij zochten dan Jezus, en zeiden
onder elkander, staande in den Tempel:
Wat dunkt u? *Dunkt u* dat hij niet
komen zal tot het feest?
57 De Overpriesters nu en de Fari-
zeërs hadden een gebod gegeven, dat
zoo iemand wist waar hij was, hij het
zoude te kennen geven, opdat zij hem
mochten vangen.

HOOFDSTUK 12.

Jezus dan kwam zes dagen vóór het
Pascha te Bethanië, waar Lazarus
was, die gestorven was geweest,
welken hij opgewekt had uit de dooden.
2 Zij bereidden hem dan aldaar een
avondmaal, en Martha diende; en La-
zarus was een van degenen die met
hem aanzaten.
3 Maria dan, genomen hebbende een
pond zalf van onvervalschte zeer kos-
telijke nardus, heeft de voeten van
Jezus gezalfd, en met haar haren zijne
voeten afgedroogd; en het huis werd
vervuld van den reuk der zalf.
4 Zoo zeide dan een van zijne dis-
cipelen, *namelijk* Judas Simons *zoon*
Iskariot, die hem verraden zoude:
5 Waarom is deze zalf niet verkocht
voor driehonderd penningen, en den
armen gegeven?
6 En dit zeide hij, niet omdat hij
bezorgd was voor de armen, maar
omdat hij een dief was, en de beurs
had, en droeg hetgeen gegeven werd.
7 Jezus dan zeide: Laat af van haar:
zij heeft dit bewaard tegen den dag
mijner begrafenis.
8 Want de armen hebt gijlieden al-
tijd met u, maar mij hebt gij niet altijd.
9 Eene groote schare dan der Joden
verstond dat hij aldaar was; en zij
kwamen niet alleen om Jezus' wil, maar
opdat zij ook Lazarus zouden zien,
dien hij uit de dooden opgewekt had.
10 En de Overpriesters beraadslaag-
den dat zij ook Lazarus dooden zouden;
11 want velen van de Joden gingen
henen om zijnentwil en geloofden in
Jezus.
12 Des anderen daags eene groote
schare die tot het feest gekomen was,
hoorende dat Jezus naar Jeruzalem
kwam,
13 namen de takken van palmboomen,
en gingen uit, hem te gemoet, en
riepen: Hosanna, gezegend *is* hij die
komt in den naam des Heeren, *hij*
die is de Koning Israëls!
14 En Jezus vond eenen jongen ezel
en zat daarop, gelijk geschreven is:
15 Vrees niet, gij dochter Sions: zie,
uw Koning komt, zittende op het veu-
len eener ezelin.
16 Doch dit verstonden zijne disci-
pelen in het eerst niet: maar als Jezus
verheerlijkt was, toen werden zij in-
dachtig dat dit van hem geschreven
was, en *dat* zij hem dit gedaan hadden,
17 De schare dan die met hem was.
getuigde dat hij Lazarus uit het graf
geroepen en hem uit de dooden op-
gewekt had.
18 Daarom ging ook de schare hem
te gemoet, overmits zij gehoord had
dat hij dat teeken gedaan had.
19 De Farizeërs dan zeiden onder
elkander: Ziet gij *wel* dat gij gansch
niet vordert? Zie, de *geheele* wereld
gaat hem na.
20 En daar waren sommige Grieken,
uit degenen die opgekomen waren op-
dat zij op het feest zouden aanbidden:
21 dezen dan gingen tot Filippus die
van Bethsaïda in Galiléa was, en ba-
den hem, zeggende: Heere, wij wilden
Jezus *wel* zien.

22 Filippus kwam en zeide het Andréas, en Andréas en Filippus wederom zeiden het Jezus.
23 Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des menschen zal verheerlijkt worden.
24 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zoo blijft het alléén; maar indien het sterft, zoo brengt het veel vrucht voort.
25 Die zijn leven liefheeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelve bewaren tot het eeuwige leven.
26 Zoo iemand mij dient, die volge mij, en waar ik ben, aldaar zal ook mijn dienaar zijn. En zoo iemand mij dient, de Vader zal hem eeren.
27 Nu is mijne ziel ontroerd, en wat zal ik zeggen? Vader, verlos mij uit deze ure? Maar hierom ben ik in deze ure gekomen.
28 Vader, verheerlijk uwen naam! Daar kwam dan eene stem uit den hemel, *zeggende:* En Ik heb *hem* verheerlijkt, en Ik zal *hem* wederom verheerlijken.
29 De schare dan die daar stond en *dit* hoorde, zeide dat er een donderslag geschied was; anderen zeiden: Een Engel heeft tot hem gesproken.
30 Jezus antwoordde en zeide: Niet om mijnentwil is deze stem geschied, maar om uwentwil.
31 Nu is het oordeel dezer wereld: nu zal de Overste dezer wereld buitengeworpen worden;
32 en ik, zoo wanneer ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal ze allen tot mij trekken.
33 (En dit zeide hij, beteekenende hoedanigen dood hij sterven zoude.)
34 De schare antwoordde hem: Wij hebben uit de Wet gehoord dat de Christus blijft in der eeuwigheid; en hoe zegt gij dat de Zoon des menschen moet verhoogd worden? Wie is deze Zoon des menschen?
35 Jezus dan zeide tot hen: Nog een kleinen tijd is het licht bij ulieden: wandelt terwijl gij het licht hebt, opdat de duisternis u niet bevange; en die in de duisternis wandelt, weet niet waar hij henengaat.
36 Terwijl gij het licht hebt, gelooft in het licht, opdat gij kinderen des lichts moogt zijn. — Deze dingen sprak Jezus, en weggaande, verborg hij zich van hen.
37 En hoewel hij zoovele teekenen voor hen gedaan had, *nochtans* geloofden zij in hem niet,
38 opdat het woord van Jesaja den Profeet vervuld wierd, dat hij gesproken heeft: Heere, wie heeft onze prediking geloofd, en wien is de arm des Heeren geopenbaard?
39 Daarom konden zij niet gelooven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft:
40 Hij heeft hunne oogen verblind en hun hart verhard, opdat zij met de oogen niet zien, en met het hart *niet* verstaan, en zij bekeerd worden, en Ik hen geneze.
41 Dit zeide Jesaja, toen hij zijne heerlijkheid zag en van hem sprak.
42 Nochtans geloofden ook zelfs velen uit de Oversten in hem; maar om der Farizeërs wil beleden zij het niet, opdat zij uit de Synagoge niet zouden geworpen worden;
43 want zij hadden de eere der menschen lief, meer dan de eere Gods.
44 En Jezus riep en zeide: Die in mij gelooft, gelooft in mij niet, maar in Dengene die mij gezonden heeft;

45 en die mij ziet, die ziet Dengene
die mij gezonden heeft.
46 Ik ben een licht in de wereld ge-
komen, opdat een iegelijk die in mij
gelooft, in de duisternis niet blijve.
47 En indien iemand mijne woorden
gehoord en niet geloofd zal hebben, ìk
oordeel hem niet; want ik ben niet
gekomen opdat ik de wereld oordeele,
maar opdat ik de wereld zalig make.
48 Die mij verwerpt en mijne woorden
niet ontvangt, heeft die hem oordeelt:
het woord dat ik gesproken heb, dàt
zal hem oordeelen ten laatsten dage.
49 Want ik heb uit mijzelven niet ge-
sproken; maar de Vader die mij ge-
zonden heeft, die heeft mij een gebod
gegeven, wat ik zeggen zal en wat ik
spreken zal.
50 En ik weet dat zijn gebod het
eeuwige leven is. Hetgeen ik dan
spreek, dat spreek ik alzóó gelijk mij
de Vader gezegd heeft.

HOOFDSTUK 13.

En vóór het feest van het Pascha,
Jezus wetende dat zijne ure ge-
komen was, dat hij uit deze
wereld zoude overgaan tot den Vader,
alzoo hij de zijnen die in de wereld
waren, liefgehad had, zoo heeft hij ze
liefgehad tot het einde.
2 En als het avondmaal gedaan was
(toen nu de duivel in het hart van
Judas Simons *zoon* Iskariot gegeven
had dat hij hem verraden zoude),
3 Jezus wetende dat de Vader hem
alle dingen in de handen gegeven had,
en dat hij van God uitgegaan was en
tot God henenging,
4 stond op van het avondmaal, en
leide *zijne* kleederen af, en nemende
een linnen doek, omgordde zichzelven;
5 daarna goot hij water in het bekken,
en begon de voeten der discipelen te
wasschen, en af te drogen met den
linnen doek waarmede hij omgord was.
6 Hij dan kwam tot Simon Petrus,
en die zeide tot hem: Heere, zult gij
mij de voeten wasschen?
7 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Wat ik doe weet gij nu niet, maar
gij zult het na dezen verstaan.
8 Petrus zeide tot hem: Gij zult mijne
voeten niet wasschen in der eeuwig-
heid. Jezus antwoordde hem: Indien
ik u niet wasch, gij hebt geen deel
met mij.
9 Simon Petrus zeide tot hem: Heere,
niet alleen mijne voeten, maar ook de
handen en het hoofd.
10 Jezus zeide tot hem: Die gewasschen
is, heeft niet van noode dan de voe-
ten te wasschen, maar is geheel rein;
en gijlieden zijt rein, doch niet allen.
11 Want hij wist wie hem verraden
zoude; daarom zeide hij: Gij zijt niet
allen rein.
12 Als hij dan hunne voeten gewas-
schen en zijne kleederen genomen had,
zat hij wederom aan, en zeide tot hen:
Verstaat gij wat ik ulieden gedaan heb?
13 Gij heet mij Meester en Heere, en
gij zegt wèl, want ik ben het.
14 Indien dan ik, de Heere en de
Meester, uwe voeten gewasschen heb,
zoo zijt gij ook schuldig elkanders
voeten te wasschen;
15 want ik heb u een voorbeeld ge-
geven, opdat gelijkerwijs ik u gedaan
heb, gijlieden óók doet.
16 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, een
dienstknecht is niet meerder dan zijn
heer, noch een gezant meerder dan
die hem gezonden heeft.
17 Indien gij deze dingen weet, zalig
zijt gij zoo gij dezelve doet.

18 Ik zeg niet van u allen: ik weet welke ik uitverkoren heb; maar *dit geschiedt* opdat de Schrift vervuld worde: Die met mij het brood eet, heeft tegen mij zijne verzenen opgeheven.
19 Van nu zeg ik het ulieden eer het geschied is, opdat wanneer het geschied zal zijn, gij gelooven moogt dat ik het ben.
20 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, zoo ik iemand zend, wie *dien* ontvangt, die ontvangt míj; en wie míj ontvangt, die ontvangt Hem die mij gezonden heeft.
21 Jezus, deze dingen gezegd hebbende, werd ontroerd in den geest, en betuigde en zeide: Voorwaar, voorwaar ik zeg u, dat een van ulieden mij zal verraden.
22 De discipelen dan zagen op elkander, twijfelende van wien hij *dat* zeide.
23 En een van zijne discipelen was aanzittende in den schoot van Jezus, welken Jezus liefhad.
24 Simon Petrus dan wenkte dezen dat hij vragen zoude, wie hij toch ware van welken hij *dit* zeide.
25 En deze vallende op de borst van Jezus, zeide tot hem: Heere, wie is het?
26 Jezus antwoordde: Deze is het, wien ik de bete, als ik ze ingedoopt heb, geven zal. En als hij de bete ingedoopt had, gaf hij ze Judas Simons *zoon* Iskariot.
27 En na de bete, toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doet, doe het haastelijk.
28 En dit verstond niemand dergenen die aanzaten, waartoe hij hem *dat* zeide;
29 want sommigen meenden, dewijl Judas de beurs had, dat hem Jezus zeide: Koop hetgeen wij van noode hebben tot het feest; of, dat hij den armen wat geven zoude.
30 Hij dan de bete genomen hebbende, ging terstond uit; en het was nacht.
31 Als hij dan uitgegaan was, zeide Jezus: Nu is de Zoon des menschen verheerlijkt, en God is in hem verheerlijkt.
32 Indien God in hem verheerlijkt is, zoo zal ook God hem verheerlijken in zichzelven, en Hij zal hem terstond verheerlijken.
33 Kinderkens, nog een kleinen *tijd* ben ik bij u. Gij zult mij zoeken, en gelijk ik den Joden gezegd heb: Waar ik henenga kunt gij niet komen, *alzóó* zeg ik ulieden nu ook.
34 Een nieuw gebod geef ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk ik u liefgehad heb, dat ook gij elkander liefhebt.
35 Hieraan zullen zij allen bekennen dat gij míjne discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander.
36 Simon Petrus zeide tot hem: Heere, waar gaat gij henen? Jezus antwoordde hem: Waar ik henenga, kunt gij mij nu niet volgen, maar gij zult mij namaals volgen.
37 Petrus zeide tot hem: Heere, waarom kan ik u nu niet volgen? Ik zal mijn leven voor u zetten.
38 Jezus antwoordde hem: Zult gij uw leven voor mij zetten? Voorwaar, voorwaar zeg ik u, de haan zal niet kraaien totdat gij mij driemaal verloochend zult hebben.

HOOFDSTUK 14.

Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden geloooft in God, gelooft ook in mij.
2 In het huis mijns Vaders zijn vele woningen: anderszins zoo zoude ik het u gezegd hebben; ik ga henen om u plaats te bereiden.

3 En zoo wanneer ik henen zal ge-
gaan zijn en u plaats zal bereid heb-
ben, zoo kom ik weder en zal u tot
mij nemen, opdat gij óók zijn moogt
waar ìk ben.
4 En waar ik henenga, weet gij, en
den weg weet gij.
5 Thomas zeide tot hem: Heere, wij
weten niet waar gij henengaat, en hoe
kunnen wij den weg weten?
6 Jezus zeide tot hem: Ik ben de weg,
en de waarheid, en het leven: niemand
komt tot den Vader dan door mij.
7 Indien gijlieden mij gekend hadt,
zoo zoudt gij ook mijnen Vader ge-
kend hebben; en van nu kent gij Hem
en hebt Hem gezien.
8 Filippus zeide tot hem: Heere, toon
ons den Vader, en het is ons genoeg.
9 Jezus zeide tot hem: Ben ik zoo
langen tijd met ulieden, en hebt gij
mij niet gekend, Filippus? Die mij ge-
zien heeft, die heeft den Vader gezien;
en hoe zegt gij: Toon ons den Vader?
10 Gelooft gij niet dat ik in den Vader
ben en de Vader in mij is? De woor-
den die ik tot ulieden spreek, spreek
ik van mijzelven niet, maar de Vader
die in mij blijft, die doet de werken.
11 Gelooft mij dat ik in den Vader
ben, en de Vader in mij is; en indien
niet, zoo gelooft mij om de werken
zelve.
12 Voorwaar, voorwaar zeg ik ulie-
den, die in mij gelooft, de werken die
ìk doe, zal hij óók doen, en zal meer-
dere doen dan deze; want ik ga he-
nen tot mijnen Vader,
13 en zoo wat gij begeeren zult in
mijnen naam, dat zal ik doen, opdat
de Vader in den Zoon verheerlijkt
worde.
14 Zoo gij iets begeeren zult in mij-
nen naam, ik zal het doen.
15 Indien gij mij liefhebt, zoo bewaart
mijne geboden;
16 en ik zal den Vader bidden, en
Hij zal u eenen anderen Trooster ge-
ven, opdat hij bij u blijve in der eeu-
wigheid,
17 *namelijk* den Geest der waarheid,
welken de wereld niet kan ontvangen,
want zij ziet hem niet en kent hem
niet; maar gij kent hem, want hij
blijft bij ulieden en zal in u zijn.
18 Ik zal u geen weezen laten, ik kom
weder tot u.
19 Nog een kleinen *tijd* en de wereld
zal mij niet meer zien; maar gij zult
mij zien, want ìk leef en gij zult leven.
20 In dien dag zult gij bekennen dat
ik in mijnen Vader *ben,* en gij in mij,
en ik in u.
21 Die mijne geboden heeft en dezelve
bewaart, die is het die mij liefheeft;
en die mij liefheeft, zal van mijnen
Vader geliefd worden; en ìk zal hem
liefhebben, en ik zal mijzelven aan
hem openbaren.
22 Judas, niet de Iskariot, zeide tot
hem: Heere, wat is het, dat gij uzelven
aan ons zult openbaren en niet aan
de wereld?
23 Jezus antwoordde en zeide tot
hem: Zoo iemand mij liefheeft, die
zal mijn Woord bewaren; en mijn
Vader zal hem liefhebben, en wij
zullen tot hem komen en zullen woning
bij hem maken.
24 Die mij niet liefheeft, die bewaart
mijne woorden niet; en het Woord
dat gijlieden hoort, is het mijne niet,
maar des Vaders die mij gezonden
heeft.
25 Deze dingen heb ik tot u ge-
sproken, bij u blijvende;
26 maar de Trooster, de Heilige Geest,
welken de Vader zenden zal in mijnen

naam, díe zal u alles leeren, en zal
u indachtig maken alles wat ik u ge-
zegd heb.
27 Vrede laat ik u, mijnen vrede geef
ik u: niet gelijkerwijs de wereld *hem*
geeft, geef ik *hem* u. Uw hart worde
niet ontroerd en zij niet versaagd.
28 Gij hebt gehoord dat ik tot u
gezegd heb: Ik ga henen en kom
weder tot u. Indien gij mij lief hadt,
zoo zoudt gij u verblijden omdat ik
gezegd heb: Ik ga henen tot den
Vader; want mijn Vader is meerder
dan ik.
29 En nu heb ik het u gezegd eer
het geschied is, opdat wanneer het
geschied zal zijn, gij gelooven moogt.
30 Ik zal niet veel meer met u spreken;
want de Overste dezer wereld komt,
en heeft aan mij niets;
31 maar opdat de wereld wete dat
ik den Vader liefheb, en alzóó doe
gelijkerwijs mij de Vader geboden heeft:
staat op, laat ons van hier gaan.

HOOFDSTUK 15.

Ik ben de ware wijnstok, en mijn
Vader is de landman.
2 Alle rank die in mij geen vrucht
draagt, die neemt Hij weg, en alle die
vrucht draagt, die reinigt Hij opdat
zij meer vrucht drage.
3 Gijlieden zijt nu rein om het woord
dat ik tot u gesproken heb;
4 blijft in mij, en ik in u. Gelijkerwijs
de rank geen vrucht kan dragen van
zichzelve, zoo zij niet in den wijnstok
blijft, alzóó ook gij niet, zoo gij in mij
niet blijft.
5 Ik ben de wijnstok, *en* gij de ranken:
die in mij blijft, en ik in hem, die draagt
veel vrucht; want zonder mij kunt gij
niets doen.
6 Zoo iemand in mij niet blijft, die is
buitengeworpen gelijkerwijs de rank, en
is verdord; en men vergadert dezelve,
en men werpt ze in 't vuur, en zij
worden verbrand.
7 Indien gij in mij blijft en mijne woor-
den in u blijven, zoo wat gij wilt, zult
gij begeeren, en het zal u geschieden.
8 Hierin is mijn Vader verheerlijkt,
dat gij veel vrucht draagt; en gij zult
mijne discipelen zijn.
9 Gelijkerwijs de Vader mij liefgehad
heeft, heb ik ook u liefgehad: blijft in
deze mijne liefde.
10 Indien gij mijne geboden bewaart,
zoo zult gij in mijne liefde blijven; ge-
lijkerwijs ik de geboden mijns Vaders
bewaard heb en blijf in zijne liefde.
11 Deze dingen heb ik tot u gesproken
opdat mijne blijdschap in u blijve en
uwe blijdschap vervuld worde.
12 Dit is mijn gebod, dat gij elkander
liefhebt gelijkerwijs ik u liefgehad heb.
13 Niemand heeft meerder liefde dan
deze, dat iemand zijn leven zette voor
zijne vrienden.
14 Gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet
wat ik u gebied.
15 Ik heet u niet meer dienstknechten,
want de dienstknecht weet niet wat
zijn heer doet; maar ik heb u vrienden
genoemd, want al wat ik van mijnen
Vader gehoord heb, *dat* heb ik u
bekendgemaakt.
16 Gij hebt mij niet uitverkoren, maar
ik heb u uitverkoren, en ik heb u ge-
steld dat gij zoudt henengaan en vrucht
dragen, en *dat* uwe vrucht blijve; opdat
zoo wat gij van den Vader begeeren
zult in mijnen naam, Hij u *dat* geve.
17 Dit gebied ik u, opdat gij elkander
liefhebt.
18 Indien u de wereld haat, zoo weet
dat zij mij eer dan u gehaat heeft.

19 Indien gij van de wereld waart, zoo
zoude de wereld het hare liefhebben;
doch omdat gij van de wereld niet
zijt, maar ik u uit de wereld heb uit-
verkoren, daarom haat u de wereld.
20 Gedenkt het woord dat ik u gezegd
heb: Een dienstknecht is niet meer-
der dan zijn heer. Indien zij mij ver-
volgd hebben, zij zullen ook ú ver-
volgen; indien zij mijn woord bewaard
hebben, zij zullen ook het úwe bewaren.
21 Maar alle deze dingen zullen zij u
doen om mijns naams wil, omdat zij
Hem niet kennen die mij gezonden heeft.
22 Indien ik niet gekomen ware en
tot hen gesproken had, zij hadden geen
zonde; maar nu hebben zij geen voor-
wendsel voor hunne zonde.
23 Die mij haat, die haat ook mijnen
Vader.
24 Indien ik de werken onder hen niet
had gedaan, die niemand anders gedaan
heeft, zij hadden geen zonde; maar nu
hebben zij ze gezien, en beide mij en
mijnen Vader gehaat.
25 Maar *dit geschiedt* opdat het
woord vervuld worde dat in hunne Wet
geschreven is: Zij hebben mij zonder
oorzaak gehaat.
26 Maar wanneer de Trooster zal
gekomen zijn, dien ik u zenden zal van
den Vader, *namelijk* de Geest der
waarheid die van den Vader uitgaat,
díe zal van mij getuigen;
27 en gij zult óók getuigen, want gij
zijt van den beginne met mij geweest.

HOOFDSTUK 16.

Deze dingen heb ik tot u ge-
sproken, opdat gij niet geërgerd
wordt.
2 Zij zullen u uit de Synagogen
werpen; ja, de ure komt, dat een iegelijk
die u zal dooden, zal meenen Gode
eenen dienst te doen.
3 En deze dingen zullen zij u doen,
omdat zij den Vader niet gekend
hebben noch mij.
4 Maar deze dingen heb ik tot u
gesproken, opdat wanneer de ure zal
gekomen zijn, gij aan dezelve moogt
gedenken, dat ik ze u gezegd heb. Doch
deze dingen heb ik u van het begin
niet gezegd, omdat ik bij ulieden was;
5 en nu ga ik henen tot Dengene die
mij gezonden heeft, en niemand van u
vraagt mij: Waar gaat gij henen?
6 Maar omdat ik deze dingen tot u
gesproken heb, zoo heeft de droefheid
uw hart vervuld.
7 Doch ik zeg u de waarheid, het is
u nut dat ik wegga; want indien ik
niet wegga, zoo zal de Trooster tot
u niet komen; maar indien ik henenga,
zoo zal ik hem tot u zenden.
8 En die gekomen zijnde, zal de wereld
overtuigen van zonde, en van gerech-
tigheid, en van oordeel:
9 van zonde, omdat zij in mij niet
gelooven;
10 en van gerechtigheid, omdat ik
tot mijnen Vader henenga, en gij zult
mij niet meer zien;
11 en van oordeel, omdat de Overste
dezer wereld geoordeeld is.
12 Nog vele dingen heb ik u te zeggen,
doch gij kunt die nú niet dragen;
13 maar wanneer díe zal gekomen zijn,
namelijk de Geest der waarheid, hij
zal u in al de waarheid leiden; want
hij zal van zichzelven niet spreken,
maar zoo wat hij zal gehoord hebben,
zal hij spreken en de toekomende
dingen zal hij u verkondigen.
14 Die zal mij verheerlijken; want hij
zal het uit het mijne nemen, en zal
het u verkondigen.

15 Al wat de Vader heeft, is het mijne:
daarom heb ik gezegd dat hij het uit
het mijne zal nemen en u verkondigen.
16 Een kleinen *tijd* en gij zult mij niet
zien, en wederom een kleinen *tijd* en
gij zult mij zien; want ik ga henen
tot den Vader.
17 *Sommigen* dan uit zijne discipelen
zeiden tot elkander: Wat is dit dat
hij tot ons zegt: Een kleinen *tijd* en
gij zult mij niet zien, en wederom een
kleinen *tijd* en gij zult mij zien; en:
Want ik ga henen tot den Vader?
18 Zij zeiden dan: Wat is dit dat hij
zegt: Een kleinen *tijd?* Wij weten niet
wat hij zegt.
19 Jezus dan bekende dat zij hem
wilden vragen, en zeide tot hen: Vraagt
gij daarvan onder elkander, dat ik ge-
zegd heb: Een kleinen *tijd* en gij zult
mij niet zien, en wederom een kleinen
tijd en gij zult mij zien?
20 Voorwaar, voorwaar ik zeg u, dat
gij zult schreien en klaaglijk weenen,
maar de wereld zal zich verblijden;
en gij zult bedroefd zijn, maar uwe
droefheid zal tot blijdschap worden.
21 Eene vrouw wanneer zij baart, heeft
droefheid, dewijl hare ure gekomen is;
maar wanneer zij het kindeken gebaard
heeft, zoo gedenkt zij de benauwdheid
niet meer, om de blijdschap dat een
mensch ter wereld geboren is.
22 En gij dan hebt nu wel droefheid,
maar ik zal u wederzien, en uw hart
zal zich verblijden, en niemand zal uwe
blijdschap van u wegnemen;
23 en in dien dag zult gij mij niets
vragen. Voorwaar, voorwaar ik zeg
u, al wat gij den Vader zult bidden
in mijnen naam, *dat* zal Hij u geven.
24 Tot nog toe hebt gij niets gebeden in
mijnen naam: bidt en gij zult ontvangen
opdat uwe blijdschap vervuld zij.
25 Deze dingen heb ik door gelijke-
nissen tot u gesproken; maar de ure
komt dat ik niet meer door gelijke-
nissen tot u spreken zal, maar u vrijuit
van den Vader zal verkondigen.
26 In dien dag zult gij in mijnen naam
bidden; en ik zeg u niet dat ìk den
Vader voor u bidden zal;
27 want de Vader zelf heeft u lief,
dewijl gij mij liefgehad hebt, en hebt
geloofd dat ik van God ben uitgegaan.
28 Ik ben van den Vader uitgegaan, en
ben in de wereld gekomen; wederom
verlaat ik de wereld en ga henen tot
den Vader.
29 Zijne discipelen zeiden tot hem:
Zie, nú spreekt gij vrijuit en zegt geene
gelijkenis;
30 nu weten wij dat gij alle dingen
weet, en gij hebt niet van noode dat
u iemand vrage: hierom gelooven wij
dat gij van God uitgegaan zijt.
31 Jezus antwoordde hun: Gelooft gij
nu?
32 Zie, de ure komt en is nu gekomen,
dat gij zult verstrooid worden een
iegelijk naar het zijne en gij mij allééén
zult laten. En *nochtans* ben ik niet
allééén; want de Vader is met mij.
33 Deze dingen heb ik tot u gesproken,
opdat gij in mij vrede hebt. In de
wereld zult gij verdrukking hebben;
maar hebt goeden moed, ìk heb de
wereld overwonnen.

HOOFDSTUK 17.

Dit heeft Jezus gesproken, en hij
hief zijne oogen op naar den
hemel, en zeide: Vader, de ure
is gekomen, verheerlijk uwen Zoon,
opdat óók uw Zoon U verheerlijke,
2 gelijkerwijs Gij hem macht gegeven
hebt over alle vleesch, opdat al wat

Gij hem gegeven hebt, hij hun het
eeuwige leven geve.
3 En dit is het eeuwige leven, dat zij
U kennen, den eenigen waarachtigen
God, en Jezus Christus dien Gij ge-
zonden hebt.
4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde,
ik heb voleindigd het werk dat Gij
mij gegeven hebt om te doen;
5 en nu verheerlijk mij, Gij Vader, bij
Uzelven met de heerlijkheid, die ik bij
U had eer de wereld was.
6 Ik heb uwen naam geopenbaard den
menschen die Gij mij uit de wereld
gegeven hebt. Zij waren uwe, en Gij
hebt mij dezelven gegeven, en zij heb-
ben uw Woord bewaard.
7 Nu hebben zij bekend dat alles wat
Gij mij gegeven hebt, van U is;
8 want de woorden die Gij mij ge-
geven hebt, heb ik hun gegeven, en
zij hebben ze ontvangen, en zij hebben
waarlijk bekend dat ik van U uitgegaan
ben, en hebben geloofd dat Gij mij
gezonden hebt.
9 Ik bid voor hen; ik bid niet voor
de wereld, maar voor degenen die Gij
mij gegeven hebt, want zij zijn uwe;
10 en al het mijne is uwe, en het
uwe is mijne; en ik ben in hen ver-
heerlijkt.
11 En ik ben niet meer in de wereld,
maar dezen zijn in de wereld, en ik
kom tot U. Heilige Vader, bewaar ze
in uwen naam, die Gij mij gegeven
hebt, opdat zij één zijn gelijk als wij.
12 Toen ik met hen in de wereld was,
bewaarde ik ze in uwen naam: die
Gij mij gegeven hebt, heb ik bewaard,
en niemand uit hen is verloren gegaan
dan de zoon der verderfenis, opdat
de Schrift vervuld worde.
13 Maar nu kom ik tot U, en spreek
dit in de wereld, opdat zij mijne blijd-
schap vervuld mogen hebben in zich-
zelve.
14 Ik heb hun uw Woord gegeven;
en de wereld heeft ze gehaat, omdat
zij van de wereld niet zijn, gelijk als
ik van de wereld niet ben.
15 Ik bid niet dat Gij hen uit de
wereld wegneemt, maar dat Gij hen
bewaart van den booze.
16 Zij zijn niet van de wereld, ge-
lijkerwijs ik van de wereld niet ben.
17 Heilig ze in uwe waarheid: uw
Woord is de waarheid.
18 Gelijkerwijs Gij mij gezonden hebt
in de wereld, *alzóó* heb ik hen ook
in de wereld gezonden;
19 en ik heilig mijzelven voor hen,
opdat ook zij geheiligd mogen zijn in
waarheid.
20 En ik bid niet alleen voor dezen,
maar ook voor degenen die door hun
woord in mij gelooven zullen,
21 opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs
Gij, Vader, in mij, en ik in U, dat ook
zij in ons één zijn, opdat de wereld
geloove dat Gij mij gezonden hebt.
22 En ik heb hun de heerlijkheid ge-
geven, die Gij mij gegeven hebt, opdat
zij één zijn gelijk als wij één zijn:
23 ik in hen, en Gij in mij: opdat zij
volmaakt zijn in één, en opdat de
wereld bekenne dat Gij mij gezonden
hebt, en hen liefgehad hebt gelijk Gij
mij liefgehad hebt.
24 Vader, ik wil dat waar ik ben, ook
die bij mij zijn die Gij mij gegeven
hebt, opdat zij mijne heerlijkheid mogen
aanschouwen die Gij mij gegeven hebt;
want Gij hebt mij liefgehad vóór de
grondlegging der wereld.
25 Rechtvaardige Vader, de wereld
heeft U niet gekend; maar ik heb U
gekend, en dezen hebben bekend dat
Gij mij gezonden hebt;

26 en ik heb hun uwen naam bekend-
gemaakt en zal *hem* bekendmaken,
opdat de liefde waarmede Gij mij lief-
gehad hebt, in hen zij, en ik in hen.

HOOFDSTUK 18.

Jezus dit gezegd hebbende, ging
uit met zijne discipelen over de
beek Kedron, waar een hof was,
in welken hij ging en zijne discipelen.
2 En Judas die hem verried, wist óók die
plaats, dewijl Jezus aldaar dikwijls ver-
gaderd was geweest met zijne discipelen.
3 Judas dan, genomen hebbende de
bende *krijgsknechten* en *eenige* die-
naars van de Overpriesters en Fari-
zeërs, kwam aldaar met lantaarnen en
fakkelen en wapenen.
4 Jezus dan, wetende alles wat over
hem komen zoude, ging uit en zeide
tot hen: Wien zoekt gij?
5 Zij antwoordden hem: Jezus den
Nazarener. Jezus zeide tot hen: Ik ben
het. En Judas die hem verried, stond
óók bij hen.
6 Als hij dan tot hen zeide: Ik ben
het, gingen zij achterwaarts en vielen
ter aarde.
7 Hij vraagde hun dan wederom:
Wien zoekt gij? En zij zeiden: Jezus
den Nazarener.
8 Jezus antwoordde: Ik heb u gezegd
dat ik het ben: indien gij dan mij zoekt,
zoo laat dezen henengaan.
9 Opdat het woord vervuld zoude
worden dat hij gezegd had: Uit degenen
die Gij mij gegeven hebt, heb ik
niemand verloren.
10 Simon Petrus dan, hebbende een
zwaard, trok hetzelve *uit*, en sloeg des
Hoogepriesters dienstknecht en hieuw
zijn rechteroor af; en de naam van
den dienstknecht was Malchus.
11 Jezus dan zeide tot Petrus: Steek
uw zwaard in de scheede. Den drink-
beker dien mij de Vader gegeven
heeft, zal ik dien niet drinken?
12 De bende dan en de Overste
over duizend en de dienaars der Joden
namen Jezus gezamenlijk en bonden
hem,
13 en leidden hem henen, eerst tot
Annas; want hij was de vrouwsvader
van Kajafas, welke deszelven jaars
Hoogepriester was.
14 Kajafas nu was degene die den
Joden geraden had, dat het nut was
dat één mensch voor het volk stierve.
15 En Simon Petrus volgde Jezus, en
een ander discipel; deze discipel nu was
den Hoogepriester bekend, en ging
met Jezus in des Hoogepriesters zaal.
16 En Petrus stond buiten aan de
deur. De andere discipel dan, die den
Hoogepriester bekend was, ging uit en
sprak met de deurwaarster, en bracht
Petrus in.
17 De dienstmaagd dan, die de deur-
waarster was, zeide tot Petrus: Zijt
ook gij niet uit de discipelen van dezen
mensch? Hij zeide: Ik ben niet.
18 En de dienstknechten en de die-
naars stonden, hebbende een kolenvuur
gemaakt, omdat het koud was, en
warmden zich. Petrus stond bij hen
en warmde zich.
19 De Hoogepriester dan vraagde
Jezus van zijne discipelen en van zijne
leer.
20 Jezus antwoordde hem: Ik heb
vrijuit gesproken tot de wereld; ik heb
allen tijd geleerd in de Synagoge en
in den Tempel, waar de Joden van
alle plaatsen te zamen komen, en in
't verborgen heb ik niets gesproken:
21 wat ondervraagt gij mij? Onder-
vraag degenen die het gehoord hebben,

wat ik tot hen gesproken heb; zie,
dezen weten wat ik gezegd heb.
22 En als hij dit zeide, gaf een van
de dienaren, die daarbij stond, Jezus
eenen kinnebakslag, zeggende: Antwoordt
gij alzóó den Hoogepriester?
23 Jezus antwoordde hem: Indien ik
kwalijk gesproken heb, betuig van het
kwade; en indien wèl, waarom slaat
gij mij?
24 (Annas dan had hem gebonden
gezonden tot Kajafas den Hoogepriester).
25 En Simon Petrus stond en warmde
zich; zij zeiden dan tot hem: Zijt ook
gij niet uit zijne discipelen? Hij loochende
het, en zeide: Ik ben niet.
26 Een van de dienstknechten des
Hoogepriesters, die maagschap was
van dengene dien Petrus het oor afgehouwen
had, zeide: Heb ik u niet
gezien in den hof met hem?
27 Petrus dan loochende het wederom;
en terstond kraaide de haan.
28 Zij dan leidden Jezus van Kajafas
in het Rechthuis; en het was 's morgens
vroeg. En zij gingen niet in het
Rechthuis, opdat zij niet verontreinigd
zouden worden, maar opdat zij het
Pascha eten mochten.
29 Pilatus dan ging tot hen uit, en
zeide: Wat beschuldiging brengt gij
tegen dezen mensch?
30 Zij antwoordden en zeiden tot hem:
Indien deze geen kwaaddoener ware,
zoo zouden wij hem u niet overgeleverd
hebben.
31 Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij
hem en oordeelt hem naar uwe wet. De
Joden dan zeiden tot hem: Het is ons
niet geoorloofd iemand te dooden.
32 Opdat het woord van Jezus vervuld
wierd, dat hij gezegd had, beteekenende
hoedanigen dood hij sterven zoude.
33 Pilatus dan ging wederom in het
Rechthuis, en riep Jezus, en zeide tot
hem: Zijt gij de Koning der Joden?
34 Jezus antwoordde hem: Zegt gij
dit van uzelven, of hebben het u anderen
van mij gezegd?
35 Pilatus antwoordde: Ben ik een
Jood? Uw volk en de Overpriesters
hebben u aan mij overgeleverd: wat
hebt gij gedaan?
36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk
is niet van deze wereld: indien mijn
Koninkrijk van deze wereld ware, zoo
zouden mijne dienaars gestreden hebben,
opdat ik den Joden niet ware
overgeleverd; maar nu is mijn Koninkrijk
niet van hier.
37 Pilatus dan zeide tot hem: Zijt gij dan
een Koning? Jezus antwoordde: Gij zegt
dat ik een Koning ben. Hiertoe ben ik
geboren en hiertoe ben ik in de wereld
gekomen, opdat ik der waarheid getuigenis
geven zoude. Een iegelijk die
uit de waarheid is, hoort mijne stem.
38 Pilatus zeide tot hem: Wat is waarheid?
En als hij dat gezegd had, ging
hij wederom uit tot de Joden, en zeide
tot hen: Ik vind geen schuld in hem.
39 Doch gij hebt eene gewoonte, dat
ik u op het Pascha éénen loslaat: wilt
gij dan dat ik u den Koning der
Joden loslate?
40 Zij dan riepen allen wederom, zeggende:
Niet dezen, maar Bar-Abbas!
En Bar-Abbas was een moordenaar.

HOOFDSTUK 19.

Toen nam Pilatus dan Jezus en
geeselde *hem*.
2 En de krijgsknechten, eene
kroon van doornen gevlochten hebbende,
zetten *die* op zijn hoofd, en
wierpen hem een purperen kleed om,

3 en zeiden: Wees gegroet gij Ko-
ning der Joden! en zij gaven hem
kinnebakslagen.
4 Pilatus dan kwam wederom uit, en
zeide tot hen: Zie, ik breng hem tot
ulieden uit, opdat gij weet dat ik in
hem geen schuld vind.
5 Jezus dan kwam uit, dragende de
doornenkroon en het purperen kleed; en
Pilatus zeide tot hen: Zie, de mensch.
6 Als hem dan de Overpriesters en
de dienaars zagen, riepen zij, zeggende:
Kruis *hem,* kruis *hem!* Pilatus zeide
tot hen: Neemt gijlieden hem, en kruist
hem, want ik vind in hem geen schuld.
7 De Joden antwoordden hem: Wij
hebben eene wet, en naar onze wet
moet hij sterven, want hij heeft zich-
zelven Gods Zoon gemaakt.
8 Toen Pilatus dan dit woord hoorde,
werd hij meer bevreesd,
9 en ging wederom in het Rechthuis,
en zeide tot Jezus: Van waar zijt gij?
Maar Jezus gaf hem geen antwoord.
10 Pilatus dan zeide tot hem: Spreekt
gij tot mij niet? Weet gij niet dat ik
macht heb u te kruisigen, en macht
heb u los te laten?
11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geen
macht hebben tegen mij, indien het u
niet van boven gegeven ware; daarom
die mij aan u heeft overgeleverd, heeft
grooter zonde.
12 Van toen af zocht Pilatus hem los
te laten, maar de Joden riepen, zeg-
gende: Indien gij dezen loslaat, zoo
zijt gij des Keizers vriend niet: een
iegelijk die zichzelven Koning maakt,
wederspreekt den Keizer.
13 Als Pilatus dan dit woord hoorde,
bracht hij Jezus uit, en zat neder op
den rechterstoel in de plaats genaamd
Lithostrótos, en in 't Hebreeuwsch
Gabbatha.
14 En het was de voorbereiding van
het Pascha, en omtrent de zesde ure;
en hij zeide tot de Joden: Zie, uw
Koning.
15 Maar zij riepen: Neem weg, neem
weg, kruis hem! Pilatus zeide tot hen:
Zal ik uwen Koning kruisigen? De
Overpriesters antwoordden: Wij heb-
ben geenen Koning dan den Keizer.
16 Toen gaf hij hem dan hun over,
opdat hij gekruist zoude worden. En
zij namen Jezus en leidden *hem* weg;
17 en hij dragende zijn kruis, ging uit
naar de *plaats* genaamd Hoofdsche-
delplaats, welke in 't Hebreeuwsch ge-
naamd wordt Golgotha;
18 alwaar zij hem kruisten, en met
hem twee anderen, aan elke zijde éénen,
en Jezus in 't midden.
19 En Pilatus schreef ook een opschrift,
en zette *dat* op het kruis; en daar was
geschreven: JEZUS DE NAZARENER,
DE KONING DER JODEN.
20 Dit opschrift dan lazen velen van
de Joden, want de plaats waar Jezus
gekruist werd, was nabij de stad; en
het was geschreven in 't Hebreeuwsch,
in 't Grieksch *en* in 't Latijn.
21 De Overpriesters dan der Joden
zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Ko-
ning der Joden, maar dat hij gezegd
heeft: Ik ben de Koning der Joden.
22 Pilatus antwoordde: Wat ik ge-
schreven heb, *dat* heb ik geschreven.
23 De krijgsknechten dan, als zij Jezus
gekruist hadden, namen zijne kleederen
(en maakten vier deelen, voor elken
krijgsknecht een deel) en den rok. De
rok nu was zonder naad, van boven
af geheel geweven;
24 zij dan zeiden tot elkander: Laat
ons dien niet scheuren, maar laat ons
daarover loten, wiens *die* zijn zal; op-
dat de Schrift vervuld worde, die zegt:

Zij hebben mijne kleederen onder zich
verdeeld, en over mijne kleeding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben
dan de krijgsknechten gedaan.
25 En bij het kruis van Jezus stonden
zijne moeder, en zijn moederszuster,
Maria de *vrouw* van Klopas, en
Maria Magdaléna.
26 Jezus nu, ziende *zijne* moeder, en
den discipel dien hij liefhad daarbij
staande, zeide tot zijne moeder: Vrouw,
zie, uw zoon.
27 Daarna zeide hij tot den discipel:
Zie, uwe moeder. En van die ure aan
nam haar de discipel in zijn *huis*.
28 Hierna Jezus wetende dat nu alles
volbracht was, opdat de Schrift zoude
vervuld worden, zeide: Mij dorst.
29 Daar stond dan een vat vol edik,
en zij vulden eene spons met edik, en
omleiden ze met hysop, en brachten
ze aan zijnen mond.
30 Toen Jezus dan den edik genomen
had, zeide hij: Het is volbracht, en
het hoofd buigende, gaf den geest.
31 De Joden dan, opdat de lichamen
niet aan het kruis zouden blijven op
den sabbat, dewijl het de voorbereiding
was (want die dag des sabbats was
groot), baden Pilatus dat hunne beenen
zouden gebroken en zij weggenomen
worden.
32 De krijgsknechten dan kwamen, en
braken wel de beenen des eersten en
des anderen die met hem gekruist was,
33 maar komende tot Jezus, als zij
zagen dat hij nu gestorven was, zoo
braken zij zijne beenen niet;
34 maar een der krijgsknechten doorstak zijne zijde met eene speer, en
terstond kwam daar bloed en water uit.
35 En die het gezien heeft, die heeft
het getuigd, en zijne getuigenis is waarachtig, en hij weet dat hij zegt hetgeen dat waar is, opdat ook gij gelooven moogt.
36 Want deze dingen zijn geschied
opdat de Schrift vervuld worde: Geen
been van hem zal verbroken worden;
37 en wederom zegt eene andere
Schrift: Zij zullen zien in welken zij
gestoken hebben.
38 En daarna Jozef van Arimathéa
(die een discipel van Jezus was, maar
bedekt om de vreeze der Joden) bad
Pilatus, dat hij mocht het lichaam van
Jezus wegnemen; en Pilatus liet het
toe. Hij dan ging en nam het lichaam
van Jezus weg.
39 En Nicodémus kwam ook (die des
nachts tot Jezus eerst gekomen was),
brengende een mengsel van mirre en
aloë, omtrent honderd ponden *gewicht*.
40 Zij namen dan het lichaam van
Jezus en bonden dat in linnen doeken
met de specerijen, gelijk de Joden de
gewoonte hebben van begraven.
41 En daar was in de plaats waar
hij gekruist was, een hof, en in den
hof een nieuw graf, in hetwelk nog
nooit iemand gelegd was geweest:
42 aldaar dan leiden zij Jezus, om
de voorbereiding der Joden, overmits
het graf nabij was.

HOOFDSTUK 20.

En op den eersten *dag* der week
ging Maria Magdaléna vroeg,
als het nog duister was, naar
het graf, en zag den steen van het
graf weggenomen.
2 Zij dan liep en kwam tot Simon
Petrus en tot den anderen discipel,
welken Jezus liefhad, en zeide tot hen:
Zij hebben den Heere weggenomen
uit het graf, en wij weten niet waar
zij hem gelegd hebben.

15 11

3 Petrus dan ging uit, en de andere
discipel, en zij kwamen tot het graf;
4 en deze twee liepen tegelijk. En de
andere discipel liep vooruit, sneller dan
Petrus, en kwam eerst tot het graf;
5 en als hij nederbukte, zag hij de
doeken liggen, nochtans ging hij *daar*
niet in.
6 Simon Petrus dan kwam en volgde
hem, en ging in het graf, en zag de
doeken liggen;
7 en den zweetdoek die op zijn hoofd
geweest was, *zag hij* niet bij de doeken
liggen, maar afzonderlijk in eene *andere*
plaats samengerold.
8 Toen ging dan ook de andere discipel
*daar*in, die eerst tot het graf gekomen
was, en zag het en geloofde;
9 want zij wisten nog de Schrift niet,
dat hij van de dooden moest opstaan.
10 De discipelen dan gingen wederom
naar huis.
11 En Maria stond buiten bij het graf
weenende. Als zij dan weende, bukte
zij in het graf,
12 en zag twee Engelen in witte *klee-
deren* zitten, éénen aan het hoofd en
éénen aan de voeten, waar het lichaam
van Jezus gelegen had.
13 En die zeiden tot haar: Vrouw,
wat weent gij? Zij zeide tot hen: Om-
dat zij mijnen Heere weggenomen
hebben, en ik weet niet waar zij hem
gelegd hebben.
14 En als zij dit gezegd had, keerde
zij zich achterwaarts, en zag Jezus
staan, en zij wist niet dat het Jezus
was.
15 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat
weent gij? wien zoekt gij? Zij, meenende
dat het de hovenier was, zeide tot hem:
Heere, zoo gij hem *weg*gedragen hebt,
zeg mij waar gij hem gelegd hebt, en
ik zal hem wegnemen.
16 Jezus zeide tot haar: Maria! Zij
zich omkeerende, zeide tot hem: Rab-
bouni! hetwelk is gezegd, Meester.
17 Jezus zeide tot haar: Raak mij
niet aan; want ik ben nog niet op-
gevaren tot mijnen Vader; maar ga
henen tot mijne broeders, en zeg hun:
Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen
Vader, en *tot* mijnen God en uwen
God.
18 Maria Magdaléna ging en bood-
schapte den discipelen, dat zij den
Heere gezien had, en *dat* hij haar dit
gezegd had.
19 Als het dan avond was op dien
eersten dag der week, en als de deuren
gesloten waren, waar de discipelen
vergaderd waren, om de vreeze der
Joden, kwam Jezus en stond in het
midden, en zeide tot hen: Vrede zij
ulieden.
20 En dit gezegd hebbende, toonde
hij hun zijne handen en *zijne* zijde. De
discipelen dan werden verblijd als zij
den Heere zagen.
21 Jezus dan zeide wederom tot hen:
Vrede zij ulieden. Gelijkerwijs mij de
Vader gezonden heeft, zend ik ook
ulieden.
22 En als hij dit gezegd had, blies
hij *op hen,* en zeide tot hen: Ontvangt
den Heiligen Geest.
23 Zoo gij iemands zonden vergeeft,
dien worden ze vergeven; zoo gij
iemands *zonden* houdt, *dien* zijn ze
gehouden.
24 En Thomas, een van de twaalve,
gezegd Didymus, was met hen niet,
toen Jezus *daar* kwam.
25 De andere discipelen dan zeiden
tot hem: Wij hebben den Heere gezien.
Doch hij zeide tot hen: Indien ik in
zijne handen niet zie het teeken der
nagelen, en mijnen vinger steek in het

teeken der nagelen, en steek mijne hand
in zijne zijde, ik zal geenszins gelooven.
26 En na acht dagen waren zijne discipelen wederom binnen, en Thomas
met hen; *en* Jezus kwam als de deuren
gesloten waren, en stond in het midden,
en zeide: Vrede zij ulieden.
27 Daarna zeide hij tot Thomas: Breng
uwen vinger hier, en zie mijne handen, en breng uwe hand en steek ze
in mijne zijde, en wees niet ongeloovig,
maar geloovig.
28 En Thomas antwoordde en zeide
tot hem: Mijn Heere, en mijn God!
29 Jezus zeide tot hem: Omdat gij
mij gezien hebt, Thomas, zoo hebt gij
geloofd: zalig *zijn ze* die niet zullen
gezien hebben en *nochtans* zullen geloofd hebben.
30 Jezus dan heeft nog wel vele andere teekenen in de tegenwoordigheid
zijner discipelen gedaan, die niet zijn
geschreven in dit boek;
31 maar deze zijn geschreven, opdat
gij gelooft dat Jezus is de Christus, de
Zone Gods, en opdat gij geloovende
het leven hebt in zijnen naam.

HOOFDSTUK 21.

Na dezen openbaarde Jezus zichzelven wederom den discipelen
aan de zee van Tiberias; en
hij openbaarde zich aldus:
2 Daar waren te zamen Simon Petrus,
en Thomas gezegd Didymus, en Nathánaël die van Kana in Galiléa was,
en de *zonen* van Zebedeüs, en twee
andere van zijne discipelen.
3 Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga
visschen. Zij zeiden tot hem: Wij gaan
ook met u. Zij gingen uit, en traden
terstond in het schip, en in dien nacht
vingen zij niets.
4 En als het nu morgenstond geworden
was, stond Jezus op den oever; doch
de discipelen wisten niet dat het Jezus
was.
5 Jezus dan zeide tot hen: Kinderkens, hebt gij niet eenige toespijs? Zij
antwoordden hem: Neen.
6 En hij zeide tot hen: Werpt het net
aan de rechterzijde van het schip, en
gij zult vinden. Zij wierpen het dan,
en konden hetzelve niet meer trekken
vanwege de menigte der visschen.
7 De discipel dan, welken Jezus liefhad, zeide tot Petrus: Het is de Heere!
Simon Petrus dan, hoorende dat het
de Heere was, omgordde het opperkleed (want hij was naakt) en wierp
zichzelven in de zee.
8 En de andere discipelen kwamen met
het scheepken (want zij waren niet ver
van het land, maar omtrent tweehonderd ellen), sleepende het net met de
visschen.
9 Als zij dan aan het land gegaan
waren, zagen zij een kolenvuur liggen,
en visch daarop liggen, en brood.
10 Jezus zeide tot hen: Brengt van
de visschen die gij nu gevangen hebt.
11 Simon Petrus ging op en trok het
net op het land, vol groote visschen,
tot honderd drie en vijftig; en hoewel
er zoovele waren, zoo scheurde het
net niet.
12 Jezus zeide tot hen: Komt herwaarts,
houdt het middagmaal. En niemand
van de discipelen durfde hem vragen:
Wie zijt gij? wetende dat het de Heere
was.
13 Jezus dan kwam, en nam het
brood, en gaf het hun, en de visch
desgelijks.
14 Dit nu was de derde maal dat
Jezus zijnen discipelen geopenbaard is,
nadat hij van de dooden opgewekt was.

15 Toen zij dan het middagmaal gehouden hadden, zeide Jezus tot Simon Petrus: Simon Jona's *zoon,* hebt gij mij liever dan dezen? Hij zeide tot hem: Ja, Heere, gij weet dat ik u liefheb. Hij zeide tot hem: Weid mijne lammeren.

16 Hij zeide wederom tot hem ten tweeden male: Simon Jona's *zoon,* hebt gij mij lief? Hij zeide tot hem: Ja, Heere, gij weet dat ik u liefheb. Hij zeide tot hem: Hoed mijne schapen.

17 Hij zeide tot hem ten derden male: Simon Jona's *zoon,* hebt gij mij lief? Petrus werd bedroefd, omdat hij ten derden male tot hem zeide: Hebt gij mij lief? en zeide tot hem: Heere, gij weet alle dingen, gij weet dat ik u liefheb. Jezus zeide tot hem: Weid mijne schapen.

18 Voorwaar, voorwaar zeg ik u, toen gij jonger waart, gorddet gij uzelven en wandeldet alwaar gij wildet; maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zoo zult gij uwe handen uitstrekken, en een ander zal u gorden, en brengen waar gij niet wilt.

19 En dit zeide hij, beteekenende met hoedanigen dood hij God verheerlijken zoude. En dit gesproken hebbende, zeide hij tot hem: Volg mij.

20 En Petrus, zich omkeerende, zag den discipel volgen welken Jezus liefhad, die ook aan het avondmaal op zijne borst gevallen was en gezegd had: Heere, wie is het die u verraden zal?

21 Als Petrus dezen zag, zeide hij tot Jezus: Heere, maar wat *zal* deze?

22 Jezus zeide tot hem: Indien ik wil dat hij blijve totdat ik kom, wat gaat het u aan? Volg gij mij.

23 Dit woord dan ging uit onder de broederen, dat deze discipel niet zoude sterven; en Jezus had tot hem niet gezegd dat hij niet sterven zoude, maar: Indien ik wil dat hij blijve totdat ik kom, wat gaat het u aan?

24 Deze is de discipel die van deze dingen getuigt en deze dingen geschreven heeft, en wij weten dat zijne getuigenis waarachtig is.

25 En daar zijn nog vele andere dingen die Jezus gedaan heeft, welke zoo ze elk bijzonder geschreven werden, ik acht dat ook de wereld zelve de geschreven boeken niet zoude bevatten. Amen.

DE OPENBARING

VAN

JOHANNES

Apocalipsis Cu Figuris

DE OPENBARING VAN
JOHANNES

HOOFDSTUK 1.

De openbaring van Jezus Chris-
tus, die God hem gegeven
heeft, om zijnen dienstknechten
te toonen de dingen die haast ge-
schieden moeten; en die hij door zijnen
Engel gezonden en zijnen dienstknecht
Johannes te kennen gegeven heeft:
2 dewelke het Woord Gods betuigd
heeft, en de getuigenis van Jezus Chris-
tus, en al wat hij gezien heeft.
3 Zalig is hij die leest en zijn zij die
hooren de woorden dezer profetie, en
die bewaren hetgeen in dezelve ge-
schreven is; want de tijd is nabij.
4 Johannes aan de zeven gemeenten
die in Azië zijn: genade zij u en vrede
van Hem die is, en die was, en die
komen zal, en van de zeven Geesten
die vóór zijnen troon zijn,
5 en van Jezus Christus, die de ge-
trouwe Getuige is, de eerstgeborene
uit de dooden, en de Overste van de
Koningen der aarde. Hem die ons heeft
liefgehad en ons van onze zonden ge-
wasschen heeft in zijn bloed,
6 en die ons gemaakt heeft tot Ko-
ningen en Priesters Gode en zijnen
Vader, hem, *zeg ik,* zij de heerlijk-
heid en de kracht in alle eeuwigheid.
Amen.
7 Zie, hij komt met de wolken, en aller
oog zal hem zien, ook degenen die
hem doorstoken hebben; en alle ge-
slachten der aarde zullen over hem
rouw bedrijven; ja amen.
8 Ik ben de Alpha en de Omega,
het begin en het einde, zegt de Heere,
die is, en die was, en die komen zal,
de Almachtige.
9 Ik, Johannes, die ook uw broeder ben
en medegenoot in de verdrukking en
in het Koninkrijk en *in* de lijdzaamheid
van Jezus Christus, was op het eiland
genaamd Patmos, om het Woord Godes
en om de getuigenis van Jezus Christus.
10 *En* ik was in den geest op den
dag des Heeren; en ik hoorde achter
mij eene groote stem als eener bazuin,
11 zeggende: Ik ben de Alpha en de
Omega, de eerste en de laatste; en:
Hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek
en zend het aan de zeven gemeenten
die in Azië zijn, *namelijk* naar Efeze,
en naar Smyrna, en naar Pergamus,
en naar Thyatíra, en naar Sardes, en
naar Filadelfia, en naar Laodicéa.
12 En ik keerde mij om, om te zien
de stem die met mij gesproken had;
en mij omgekeerd hebbende, zag ik
zeven gouden kandelaren;
13 en in het midden van de zeven kande-
laren eenen, den Zoon des menschen
gelijk zijnde, bekleed met een lang
kleed tot de voeten, en omgord aan
de borsten met eenen gouden gordel;
14 en zijn hoofd en haar was wit gelijk
als witte wol, gelijk sneeuw, en zijne
oogen gelijk eene vlam vuurs;
15 en zijne voeten waren blinkend
koper gelijk, en gloeiden als in eenen
oven; en zijne stem als eene stem van
vele wateren.

16 En hij had zeven sterren in zijne
rechterhand; en uit zijnen mond ging
een tweesnijdend scherp zwaard; en
zijn aangezicht was gelijk de zon schijnt
in hare kracht.
17 En toen ik hem zag, viel ik als
dood aan zijne voeten; en hij leide zijne
rechterhand op mij, zeggende tot mij:
Vrees niet; ik ben de eerste en de
laatste,
18 en die leef, en ik ben dood geweest;
en zie, ik ben levend in alle eeuwig-
heid. Amen. En ik heb de sleutels der
hel en des doods.
19 Schrijf hetgeen gij gezien hebt, en
hetgeen is, en hetgeen geschieden zal
na dezen:
20 de verborgenheid der zeven sterren
die gij gezien hebt in mijne rechter*hand,*
en de zeven gouden kandelaren. De
zeven sterren zijn de Engelen der zeven
gemeenten, en de zeven kandelaren
die gij gezien hebt, zijn de zeven
gemeenten.

HOOFDSTUK 2.

Schrijf aan den Engel der ge-
meente van Efeze: Dit zegt hij
die de zeven sterren in zijne
rechter*hand* houdt, die in het midden
der zeven gouden kandelaren wandelt:
2 Ik weet uwe werken, en uwen arbeid,
en uwe lijdzaamheid, en dat gij de
kwaden niet kunt verdragen, en *dat*
gij beproefd hebt degenen die voor-
geven dat zij Apostelen zijn, en zij zijn
het niet, en hebt ze leugenaars be-
vonden;
3 en gij hebt verdragen en hebt geduld;
en gij hebt om mijns naams wil gear-
beid, en zijt niet moede geworden.
4 Maar ik heb tegen u, dat gij uwe
eerste liefde hebt verlaten.
5 Gedenk dan waarvan gij uitgevallen
zijt, en bekeer u, en doe de eerste
werken; en zoo niet, ik zal u haastelijk
*bij*komen, en zal uwen kandelaar van
zijne plaats weren, indien gij u niet
bekeert.
6 Maar dit hebt gij, dat gij de werken
der Nicolaïeten haat, welke ik óók haat.
7 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt. Die over-
wint, ik zal hem geven te eten van den
boom des levens, die in het midden
van het paradijs Gods is.
8 En schrijf aan den Engel der gemeente
van die van Smyrna: Dit zegt de eerste
en de laatste, die dood geweest is en
weder levend is geworden:
9 Ik weet uwe werken, en verdrukking,
en armoede (doch gij zijt rijk), en de
lastering dergenen die zeggen dat ze
Joden zijn en zijn het niet, maar zijn eene
Synagoge des satans.
10 Vrees geen der dingen die gij lijden
zult. Zie, de duivel zal *eenigen* van
ulieden in de gevangenis werpen, opdat
gij verzocht wordt; en gij zult eene ver-
drukking hebben van tien dagen. Wees
getrouw tot den dood, en ik zal u
geven de kroon des levens.
11 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt. Die over-
wint, zal van den tweeden dood niet
beschadigd worden.
12 En schrijf aan den Engel der ge-
meente die in Pergamus is: Dit zegt
hij die het tweesnijdend scherp zwaard
heeft:
13 Ik weet uwe werken, en waar gij
woont, *namelijk* waar de troon des
satans is; en gij houdt mijnen naam,
en hebt mijn geloof niet verloochend,
ook in die dagen, in welke Antipas
mijn getrouwe getuige was, welke ge-
dood is bij ulieden waar de satan woont.

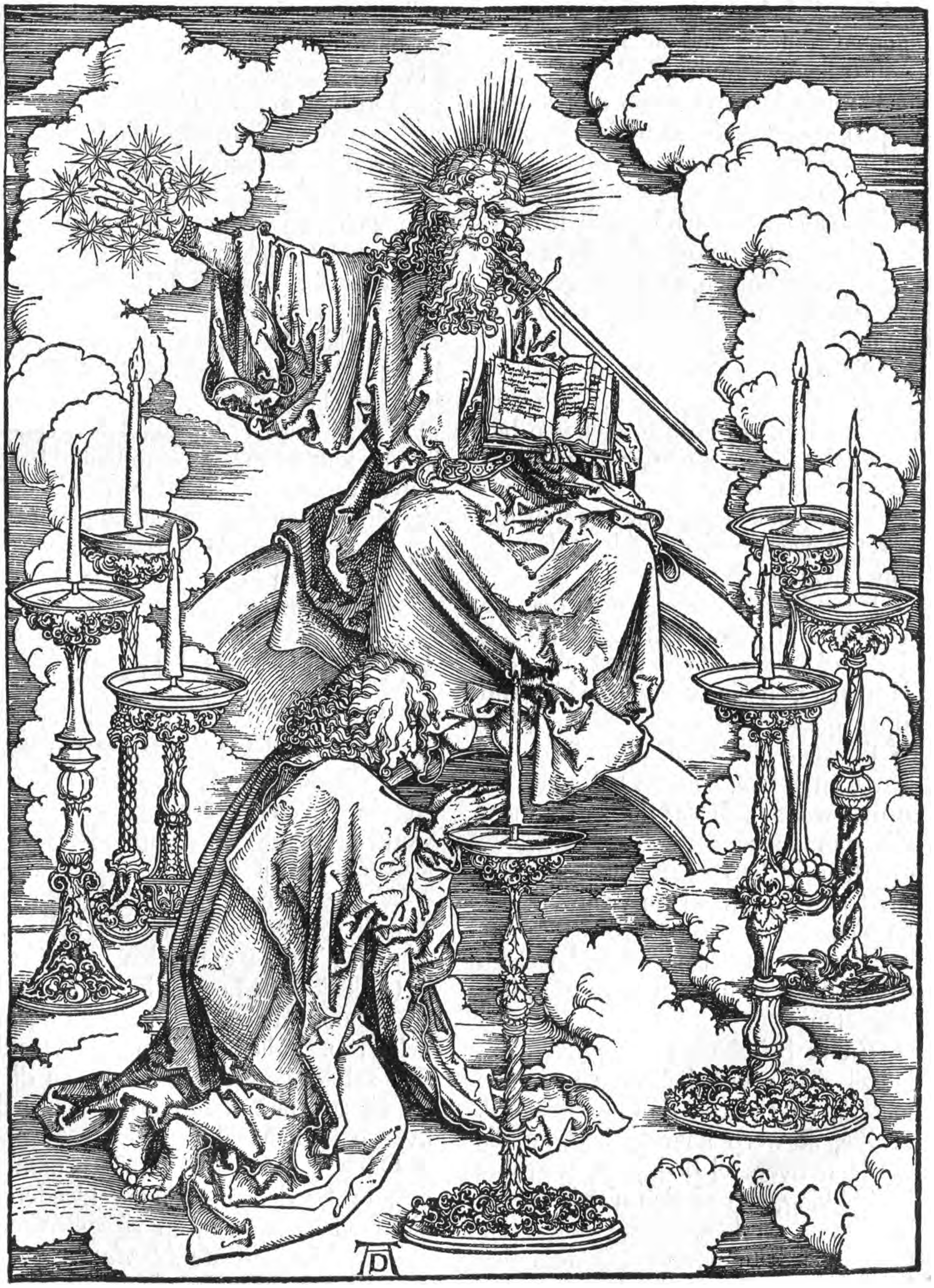

14 Maar ik heb *eenige* weinige dingen
tegen u, dat gij aldaar hebt die de
leering Bileams houden, die Balak leerde
den kinderen Israëls een aanstoot voor te
werpen, opdat ze zouden afgodenoffer
eten en hoereeren.
15 Alzóó hebt ook gij, die de leering
der Nicolaïeten houden, hetwelk ik haat.
16 Bekeer u; en zoo niet, ik zal u
haastelijk *bij*komen, en zal tegen hen
krijg voeren met het zwaard mijns
monds.
17 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt. Die over-
wint, ik zal hem geven te eten van het
manna dat verborgen is, en ik zal hem
geven eenen witten keursteen, en op
den keursteen eenen nieuwen naam ge-
schreven, welken niemand kent dan die
hem ontvangt.
18 En schrijf aan den Engel der ge-
meente te Thyatíra: Dit zegt de Zoon
Gods, die zijne oogen heeft als eene
vlam vuurs, en zijne voeten zijn blinkend
koper gelijk:
19 Ik weet uwe werken, en liefde, en
dienst, en geloof, en uwe lijdzaamheid,
en uwe werken, en *dat* de laatste meer
zijn dan de eerste.
20 Maar ik heb *eenige* weinige din-
gen tegen u, dat gij de vrouw Izébel,
die zichzelve zegt eene Profetes te zijn,
laat leeren en mijne dienstknechten
verleiden dat ze hoereeren en afgoden-
offer eten.
21 En ik heb haar tijd gegeven op-
dat zij zich zoude bekeeren van hare
hoererij, en zij heeft zich niet bekeerd.
22 Zie, ik werp haar te bed, en die
met haar overspel bedrijven, in groote
verdrukking, zoo zij zich niet bekeeren
van hunne werken.
23 En hare kinderen zal ik door den
dood ombrengen, en alle de gemeenten
zullen weten dat ik het ben die nieren
en harten onderzoek. En ik zal ulieden
geven een iegelijk naar uwe werken.
24 Doch ik zeg tot ulieden, en tot de
anderen die in Thyatíra zijn, zoovelen
als er deze leer niet hebben, en die
de diepten des satans niet gekend heb-
ben, gelijk zij zeggen: Ik zal u geen
anderen last opleggen.
25 Maar hetgeen gij hebt, houdt dat
totdat ik zal komen.
26 En die overwint en die mijne wer-
ken tot het einde toe bewaart, ik zal
hem macht geven over de heidenen,
27 en hij zal ze hoeden met eenen
ijzeren staf; zij zullen als pottenbakkers-
vaten vermorzeld worden, gelijk ook
ik van mijnen Vader ontvangen heb.
28 En ik zal hem de morgenster geven.
29 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.

HOOFDSTUK 3.

En schrijf aan den Engel der ge-
meente die te Sardes is: Dit zegt
die de zeven Geesten Gods heeft,
en de zeven sterren: Ik weet uwe
werken, dat gij den naam hebt dat gij
leeft, en gij zijt dood.
2 Wees wakende, en versterk het ove-
rige dat sterven zoude; want ik heb uwe
werken niet vol gevonden voor God.
3 Gedenk dan hoe gij het ontvangen
en gehoord hebt, en bewaar het, en
bekeer u. Indien gij dan niet waakt,
zoo zal ik over u komen als een dief,
en gij zult niet weten op wat ure ik
over u komen zal.
4 Doch gij hebt *eenige* weinige namen
ook te Sardes, die hunne kleederen
niet bevlekt hebben, en zij zullen met
mij wandelen in witte *kleederen*, over-
mits zij het waardig zijn.

5 Die overwint, die zal bekleed worden
met witte kleederen; en ik zal zijnen
naam geenszins uitdoen uit het boek
des levens, en ik zal zijnen naam be-
lijden voor mijnen Vader en voor zijne
Engelen.
6 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.
7 En schrijf aan den Engel der ge-
meente die in Filadelfia is: Dit zegt de
Heilige, de Waarachtige, die den sleutel
Davids heeft; die opent en niemand
sluit, en hij sluit en niemand opent:
8 Ik weet uwe werken; zie, ik heb eene
geopende deur voor u gegeven, en
niemand kan die sluiten; want gij hebt
kleine kracht, en gij hebt mijn Woord
bewaard en hebt mijnen naam niet
verloochend.
9 Zie, ik geef *u eenigen* uit de Syna-
goge des satans, dergenen die zeggen
dat ze Joden zijn, en zijn het niet, maar
liegen; zie, ik zal maken dat zij zullen
komen en aanbidden voor uwe voeten,
en bekennen dat ik u liefheb.
10 Omdat gij het woord mijner lijd-
zaamheid bewaard hebt, zoo zal ik
ook u bewaren uit de ure der ver-
zoeking, die over de geheele wereld
komen zal, om te verzoeken die op de
aarde wonen.
11 Zie, ik kom haastelijk; houd wat gij
hebt, opdat niemand uwe kroon neme.
12 Die overwint, ik zal hem maken
tot eenen pilaar in den Tempel mijns
Gods, en hij zal niet meer daar uitgaan;
en ik zal op hem schrijven den naam
mijns Gods, en den naam der stad
mijns Gods, *namelijk* van het nieuwe
Jeruzalem dat uit den hemel van
mijnen God afdaalt, en *ook* mijnen
nieuwen naam.
13 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.
14 En schrijf aan den Engel van de
gemeente der Laodicenzen: Dit zegt
de Amen, de trouwe en waarachtige
Getuige, het Begin der schepping Gods:
15 Ik weet uwe werken, dat gij noch
koud zijt, noch heet: och, of gij koud
waart, of heet!
16 Zoo dan, omdat gij lauw zijt, en
noch koud noch heet, ik zal u uit
mijnen mond spuwen.
17 Want gij zegt: Ik ben rijk, en verrijkt
geworden, en heb geens dings gebrek;
en gij weet niet dat gij zijt ellendig en
jammerlijk en arm en blind en naakt.
18 Ik raad u dat gij van mij koopt
goud, beproefd komende uit het vuur,
opdat gij rijk moogt worden; en witte
kleederen, opdat gij moogt bekleed
worden en de schande uwer naaktheid
niet geopenbaard worde; en zalf uwe
oogen met oogenzalf, opdat gij zien
moogt.
19 Zoo wie ik liefheb, die bestraf en
kastijd ik: wees dan ijverig en bekeer u.
20 Zie, ik sta aan de deur en ik klop:
indien iemand mijne stem zal hooren
en de deur opendoen, ik zal tot hem
inkomen, en ik zal met hem avond-
maal houden, en hij met mij.
21 Die overwint, ik zal hem geven
met mij te zitten in mijnen troon, gelijk
als ik overwonnen heb en ben gezeten
met mijnen Vader in zijnen troon.
22 Wie ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.

HOOFDSTUK 4.

Na dezen zag ik, en zie, eene deur was geopend in den hemel; en de eerste stem, die ik gehoord had als eener bazuin met mij sprekende, zeide: Kom hier op, en ik zal u toonen hetgeen na dezen geschieden moet.

2 En terstond werd ik in den geest;
en zie, daar was een troon gezet in
den hemel, en daar zat een op den
troon.
3 En die daarop zat, was in 't aanzien
den steen jaspis en sardius gelijk; en
een regenboog was rondom den troon,
in het aanzien den *steen* smaragd
gelijk.
4 En rondom den troon waren vier
en twintig tronen; en op de tronen zag
ik de vier en twintig Ouderlingen
zittende, bekleed met witte kleederen;
en zij hadden gouden kronen op hunne
hoofden.
5 En van den troon gingen uit blik-
semen en donderslagen en stemmen;
en zeven vurige lampen waren bran-
dende vóór den troon; welke zijn de
zeven geesten Gods.
6 En vóór den troon was eene glazen
zee, kristal gelijk. En in het midden
des troons en rondom den troon vier
dieren, zijnde vol oogen van voren
en van achteren.
7 En het eerste dier was eenen leeuw
gelijk, en het tweede dier een kalf
gelijk, en het derde dier had het aan-
gezicht als een mensch, en het vierde
dier was eenen vliegenden arend gelijk.
8 En de vier dieren hadden elk voor
zichzelf zes vleugelen rondom, en waren
van binnen vol oogen; en zij hebben
geen rust dag en nacht, zeggende:
Heilig, heilig, heilig is de Heere God,
de Almachtige, die was, en die is,
en die komen zal.
9 En wanneer de dieren heerlijkheid
en eere en dankzegging gaven Hem
die op den troon zat, die in alle eeuwig-
heid leeft,
10 zoo vielen de vier en twintig Ouder-
lingen voor Hem die op den troon
zat, en aanbaden Hem die leeft in alle
eeuwigheid, en wierpen hunne kronen
vóór den troon, zeggende:
11 Gij, Heere, zijt waardig te ontvangen
de heerlijkheid en de eere en de kracht;
want Gij hebt alle dingen geschapen,
en door uwen wil zijn zij, en zijn ze
geschapen.

HOOFDSTUK 5.

En ik zag in de rechter*hand* Des-
genen die op den troon zat, een
boek beschreven van binnen en
van buiten, verzegeld met zeven zegelen.
2 En ik zag eenen sterken Engel,
uitroepende met eene groote stem:
Wie is waardig het boek te openen
en zijne zegelen open te breken?
3 En niemand in den hemel, noch
op de aarde, noch onder de aarde,
kon het boek openen noch hetzelve
*in*zien.
4 En ik weende zeer, dat niemand
waardig gevonden was om dat boek
te openen en te lezen, noch hetzelve
in te zien.
5 En een van de Ouderlingen zeide
tot mij: Ween niet; zie, de Leeuw
die uit den stam Juda is, de wortel
Davids, heeft overwonnen, om het
boek te openen, en zijne zeven zegelen
open te breken.
6 En ik zag, en zie, in het midden
van den troon en van de vier dieren
en in het midden van de Ouderlingen
een Lam staande als geslacht, heb-
bende zeven hoornen en zeven oogen,
dewelke zijn de zeven geesten Gods,
die uitgezonden zijn in alle landen.
7 En het kwam, en heeft het boek
genomen uit de rechter*hand* Desgenen,
die op den troon zat.
8 En als het dat boek genomen had,
vielen de vier dieren en de vier en

twintig Ouderlingen voor het Lam
neder, hebbende elk citers en gouden
fiolen, zijnde vol reukwerk, welke zijn
de gebeden der heiligen.
9 En zij zongen een nieuw lied, zeg-
gende: Gij zijt waardig dat boek te
nemen en zijne zegelen te openen;
want gij zijt geslacht, en hebt ons
Gode gekocht met uw bloed, uit alle
geslacht en taal en volk en natie;
10 en gij hebt ons onzen God gemaakt
tot Koningen en Priesteren; en wij zullen
als Koningen heerschen op de aarde.
11 En ik zag, en ik hoorde eene stem
veler Engelen rondom den troon en de
dieren en de Ouderlingen, en hun getal
was tienduizendmaal tien duizenden
en duizendmaal duizenden,
12 zeggende met eene groote stem:
Het Lam dat geslacht is, is waardig
te ontvangen de kracht en rijkdom en
wijsheid en sterkte en eere en heer-
lijkheid en dankzegging.
13 En alle schepsel dat in den hemel
is, en op de aarde, en onder de aarde,
en die in de zee zijn, en alles wat in
dezelve is, hoorde ik zeggen: Hem
die op den troon zit, en het Lam zij
de dankzegging en de eere en de heer-
lijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.
14 En de vier dieren zeiden: Amen.
En de vier en twintig Ouderlingen
vielen *neder* en aanbaden Dengene
die leeft in alle eeuwigheid.

HOOFDSTUK 6.

En ik zag, toen het Lam een van
de zegelen geopend had, en ik
hoorde een uit de vier dieren
zeggen, als eene stem van eenen don-
derslag: Kom en zie.
2 En ik zag, en zie, een wit paard;
en die daarop zat, had eenen boog;
en hem is eene kroon gegeven, en
hij ging uit overwinnende en opdat
hij overwonne.
3 En toen het 't tweede zegel geopend
had, hoorde ik het tweede dier zeggen:
Kom en zie.
4 En een ander paard ging uit, dat
rood was; en dien die daarop zat,
werd *macht* gegeven den vrede te
nemen van de aarde, en dat zij elkander
zouden dooden; en hem werd een
groot zwaard gegeven.
5 En toen het 't derde zegel geopend
had, hoorde ik het derde dier zeggen:
Kom en zie. En ik zag, en zie, een
zwart paard, en die daarop zat, had
eene weegschaal in zijne hand.
6 En ik hoorde eene stem in het
midden van de vier dieren, die zeide:
Een maatje tarwe voor eenen pen-
ning, en drie maatjes gerst voor eenen
penning; en beschadig de olie en den
wijn niet.
7 En toen het 't vierde zegel geopend
had, hoorde ik eene stem van het
vierde dier, die zeide: Kom en zie.
8 En ik zag, en zie, een vaal paard,
en die daarop zat, zijn naam was de
dood; en de hel volgde hem na. En
hun werd macht gegeven om te dooden
tot het vierde *deel* der aarde toe, met
zwaard en met honger en met den
dood en door de wilde beesten der
aarde.
9 En toen het 't vijfde zegel geopend
had, zag ik onder het altaar de zielen
dergenen die gedood waren om het
Woord Gods en om de getuigenis die
zij hadden.
10 En zij riepen met groote stem,
zeggende: Hoelang, o heilige en waar-
achtige Heerscher! oordeelt en wreekt
Gij ons bloed niet van degenen die
op de aarde wonen?

11 En aan een iegelijk werden lange
witte kleederen gegeven, en hun werd
gezegd dat zij nog een kleinen tijd
rusten zouden, totdat ook hunne mede-
dienstknechten en hunne broeders zou-
den vervuld zijn, die gedood zouden
worden gelijk als zij.
12 En ik zag toen het 't zesde zegel
geopend had, en zie, daar werd eene
groote aardbeving; en de zon werd
zwart als een haren zak, en de maan
werd als bloed;
13 en de sterren des hemels vielen
op de aarde, gelijk een vijgeboom
zijne onrijpe vijgen afwerpt, als hij van
eenen grooten wind geschud wordt.
14 En de hemel is weggeweken, als
een boek dat toegerold wordt; en alle
bergen en eilanden zijn bewogen uit
hunne plaatsen.
15 En de Koningen der aarde, en de
grooten, en de rijken, en de Oversten
over duizend, en de machtigen, en
alle dienstknechten, en alle vrijen, ver-
borgen zichzelve in de spelonken en
in de steenrotsen der bergen,
16 en zeiden tot de bergen en tot de
steenrotsen: Valt op ons, en verbergt
ons van het aangezicht Desgenen die
op den troon zit, en van den toorn
des Lams;
17 want de groote dag zijns toorns
is gekomen; en wie kan bestaan?

HOOFDSTUK 7.

En na dezen zag ik vier Engelen
staan op de vier hoeken der
aarde, houdende de vier winden
der aarde, opdat geen wind zoude
waaien op de aarde, noch op de zee,
noch tegen eenigen boom.
2 En ik zag eenen anderen Engel
opkomen van den opgang der zon,
hebbende het zegel des levenden Gods:
en hij riep met eene groote stem tot
de vier Engelen, welken *macht* ge-
geven was de aarde en de zee te be-
schadigen,
3 zeggende: Beschadigt de aarde niet
noch de zee, noch de boomen, totdat
wij de dienstknechten onzes Gods zullen
verzegeld hebben aan hunne voor-
hoofden.
4 En ik hoorde het getal dergenen
die verzegeld waren: honderd vier en
veertig duizend waren verzegeld uit
alle geslachten der kinderen Israëls.
5 Uit het geslacht Juda waren twaalf
duizend verzegeld; uit het geslacht Ru-
ben waren twaalf duizend verzegeld;
uit het geslacht Gad waren twaalf
duizend verzegeld;
6 uit het geslacht Aser waren twaalf
duizend verzegeld; uit het geslacht Naf-
tali waren twaalf duizend verzegeld;
uit het geslacht Manasse waren twaalf
duizend verzegeld;
7 uit het geslacht Simeon waren twaalf
duizend verzegeld; uit het geslacht
Levi waren twaalf duizend verzegeld;
uit het geslacht Issaschar waren twaalf
duizend verzegeld;
8 uit het geslacht Zebulon waren twaalf
duizend verzegeld; uit het geslacht
Jozef waren twaalf duizend verzegeld;
uit het geslacht Benjamin waren twaalf
duizend verzegeld.
9 Na dezen zag ik, en zie, eene groote
schare, die niemand tellen kon, uit alle
natie en geslachten en volken en talen,
staande vóór den troon en vóór het
Lam, bekleed zijnde met lange witte
kleederen; en palm*takken* waren in
hunne handen.
10 En zij riepen met groote stem, zeg-
gende: De zaligheid zij onzen God die
op den troon zit, en het Lam.

11 En alle de Engelen stonden rondom
den troon en *rondom* de Ouderlingen
en de vier dieren, en vielen vóór den
troon *neder* op hun aangezicht, en
aanbaden God,
12 zeggende: Amen. De lof en de
heerlijkheid en de wijsheid en de dank-
zegging en de eere en de kracht en
de sterkte zij onzen God in alle eeuwig-
heid. Amen.
13 En een uit de Ouderlingen ant-
woordde, zeggende tot mij: Dezen, die
bekleed zijn met de lange witte klee-
deren, wie zijn zij en van waar zijn
ze gekomen?
14 En ik sprak tot hem: Heere, gij weet
het. En hij zeide tot mij: Dezen zijn het
die uit de groote verdrukking komen;
en zij hebben hunne lange kleederen ge-
wasschen en hebben hunne lange klee-
deren wit gemaakt in het bloed des
Lams.
15 Daarom zijn zij vóór den troon
Gods en dienen Hem dag en nacht
in zijnen Tempel; en die op den troon
zit, zal hen overschaduwen.
16 Zij zullen niet meer hongeren en
zullen niet meer dorsten, en de zon zal
op hen niet vallen, noch eenige hitte.
17 Want het Lam dat in 't midden
des troons is, zal ze weiden, en zal
hun een Leidsman zijn tot levende fon-
teinen der wateren; en God zal alle
tranen van hunne oogen afwisschen.

HOOFDSTUK 8.

En toen het 't zevende zegel ge-
opend had, werd daar een stil-
zwijgen in den hemel, omtrent
van een half uur.
2 En ik zag de zeven Engelen die
vóór God stonden; en hun werden zeven
bazuinen gegeven.
3 En daar kwam een andere Engel
en stond aan het altaar, hebbende een
gouden wierookvat; en hem werd veel
reukwerk gegeven, opdat hij het *met*
de gebeden aller heiligen zoude leggen
op het gouden altaar dat vóór den
troon is.
4 En de rook des reukwerks *met* de
gebeden der heiligen ging op van de
hand des Engels vóór God.
5 En de Engel nam het wierookvat,
en vulde dat met het vuur des altaars,
en wierp het op de aarde; en daar
geschiedden stemmen en donderslagen
en bliksemen en aardbeving.
6 En de zeven Engelen, die de zeven
bazuinen hadden, bereidden zich om
te bazuinen.
7 En de eerste Engel heeft gebazuind,
en daar is geworden hagel en vuur,
gemengd met bloed, en zij zijn op
de aarde geworpen; en het derde
deel der boomen is verbrand, en al
het groene gras is verbrand.
8 En de tweede Engel heeft gebazuind,
en daar werd *iets,* als een groote berg
van vuur brandende, in de zee gewor-
pen; en het derde *deel* der zee is
bloed geworden.
9 En het derde *deel* der schepselen
in de zee die leven hebben, is gestorven;
en het derde deel der schepen is
vergaan.
10 En de derde Engel heeft gebazuind,
en daar is eene groote ster, brandende
als een fakkel, gevallen uit den hemel,
en is gevallen op het derde *deel*
der rivieren en op de fonteinen der
wateren.
11 En de naam der ster wordt ge-
naamd Alsem; en het derde *deel* der
wateren werd tot alsem; en vele men-
schen zijn gestorven van de wateren,
want zij waren bitter geworden.

12 En de vierde Engel heeft gebazuind,
en het derde *deel* der zon werd ge-
slagen, en het derde *deel* der maan,
en het derde *deel* der sterren, opdat
het derde *deel* derzelve zoude verduis-
terd worden, en dat het derde *deel*
van den dag niet zoude lichten, en
van den nacht desgelijks.
13 En ik zag, en ik hoorde eenen
Engel vliegen in 't midden des hemels,
zeggende met groote stem: Wee, wee,
wee dengenen die op de aarde wonen,
vanwege de overige stemmen der ba-
zuin der drie Engelen die *nog* bazuinen
zullen!

HOOFDSTUK 9.

En de vijfde Engel heeft geba-
zuind, en ik zag eene ster, ge-
vallen uit den hemel op de aarde,
en haar werd gegeven de sleutel van
den put des afgronds.
2 En zij heeft den put des afgronds
geopend; en daar is rook opgegaan uit
den put, als rook eens grooten ovens;
en de zon en de lucht is verduisterd
geworden van den rook des puts.
3 En uit den rook kwamen sprink-
hanen op de aarde, en hun werd macht
gegeven gelijk de schorpioenen der
aarde macht hebben.
4 En hun werd gezegd, dat zij het
gras der aarde niet zouden bescha-
digen, noch eenig groen, noch eeni-
gen boom, dan de menschen alleen
die het zegel Gods aan hunne voor-
hoofden niet hebben.
5 En hun werd *macht* gegeven, niet
dat zij ze zouden dooden, maar dat
zij zouden *van hen* gepijnigd worden
vijf maanden; en hunne pijniging was
als de pijniging van een schorpioen
wanneer hij een mensch gestoken heeft.
6 En in die dagen zullen de men-
schen den dood zoeken en zullen dien
niet vinden; en zij zullen begeeren te
sterven, en de dood zal van hen
vlieden.
7 En de gedaanten der sprinkhanen
waren den paarden gelijk, die tot den
oorlog bereid zijn; en op hunne hoof-
den waren als kronen het goud ge-
lijk, en hunne aangezichten als aan-
gezichten van menschen.
8 En zij hadden haar als haar der
vrouwen; en hunne tanden waren als
tanden der leeuwen.
9 En zij hadden borstwapenen als
ijzeren borstwapenen; en het gedruisch
hunner vleugelen was als een gedruisch
der wagens, wanneer vele paarden
naar den strijd loopen.
10 En zij hadden staarten den schor-
pioenen gelijk, en daar waren angels
in hunne staarten; en hunne macht
was de menschen te beschadigen vijf
maanden.
11 En zij hadden over zich tot eenen
Koning den engel des afgronds: zijn
naam was in 't Hebreeuwsch Abad-
don, en in de Grieksche *taal* had
hij den naam Apollyon.
12 Het ééne wee is weggegaan: zie,
daar komen nog twee weeën na dezen.
13 En de zesde Engel heeft geba-
zuind, en ik hoorde eene stem uit de
vier hoornen des gouden altaars dat
voor God was,
14 zeggende tot den zesden Engel
die de bazuin had: Ontbind de vier
Engelen die gebonden zijn bij de
groote rivier, den Eufraat.
15 En de vier Engelen zijn ontbon-
den geworden, welke bereid waren
tegen de ure en dag en maand en
jaar, opdat zij het derde *deel* der
menschen zouden dooden.

16 En het getal van de heirlegers
der ruiterij was tweemaal tien duizen-
den der tien duizenden; en ik hoorde
hun getal.
17 En ik zag alzóó de paarden in dit
gezicht, en die daarop zaten, hebbende
vurige en hemelsblauwe en sulferver-
vige borstwapenen; en de hoofden
der paarden waren als hoofden van
leeuwen, en uit hunne monden ging
uit vuur en rook en sulfer.
18 Door deze drie werd het derde
deel der menschen gedood, *namelijk*
door het vuur en door den rook en
door het sulfer dat uit hunne mon-
den uitging.
19 Want hunne macht is in hunnen
mond en in hunne staarten. Want
hunne staarten zijn den slangen gelijk,
en hebben hoofden en beschadigen
met dezelve.
20 En de overige menschen, die niet
gedood zijn door deze plagen, hebben
zich niet bekeerd van de werken hun-
ner handen, dat zij niet zouden aan-
bidden de duivelen, en de gouden
en zilveren en koperen en steenen en
houten afgoden, die noch zien kunnen,
noch hooren, noch wandelen,
21 en hebben zich *ook* niet bekeerd
van hunne doodslagen, noch van hunne
venijngevingen, noch van hunne hoe-
rerij, noch van hunne dieverijen.

HOOFDSTUK 10.

En ik zag eenen anderen sterken
Engel afkomende van den hemel,
die bekleed was met eene wolk;
en een regenboog was boven *zijn* hoofd,
en zijn aangezicht was als de zon, en
zijne voeten waren als pilaren van vuur.
2 En hij had in zijne hand een boeks-
ken dat geopend was; en hij zette
zijnen rechtervoet op de zee en den
linker op de aarde.
3 En hij riep met eene groote stem,
gelijkerwijs een leeuw brult; en als hij
geroepen had, spraken de zeven don-
derslagen hunne stemmen.
4 En toen de zeven donderslagen
hunne stemmen gesproken hadden, zoo
zoude ik ze geschreven hebben; en
ik hoorde eene stem uit den hemel,
die tot mij zeide: Verzegel hetgeen de
zeven donderslagen gesproken hebben
en schrijf dat niet.
5 En de Engel dien ik zag staan op
de zee en op de aarde, hief zijne hand
op naar den hemel;
6 en hij zwoer bij Dien die leeft in
alle eeuwigheid, die den hemel ge-
schapen heeft en hetgeen daarin is,
en de aarde en hetgeen daarin is, en
de zee en hetgeen daarin is, — dat
daar geen tijd meer zal zijn;
7 maar in de dagen der stem des
zevenden Engels, wanneer hij bazuinen
zal, zoo zal de verborgenheid Gods
vervuld worden, gelijk Hij zijnen dienst-
knechten den Profeten verkondigd heeft.
8 En de stem die ik gehoord had
uit den hemel, sprak wederom met
mij en zeide: Ga henen, neem het
boeksken dat geopend *en* in de hand
des Engels is, die op de zee en op
de aarde staat.
9 En ik ging henen tot den Engel,
zeggende tot hem: Geef mij dat boeks-
ken. En hij zeide tot mij: Neem dat
en eet het op; en het zal uwen buik
bitter maken, maar in uwen mond zal
het zoet zijn als honig.
10 En ik nam dat boeksken uit de
hand des Engels, en ik at dat op; en
het was in mijnen mond zoet als honig,
en als ik het gegeten had, werd mijn
buik bitter.

39

11 En hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteeren voor vele volken en natiën en talen en Koningen.

HOOFDSTUK 11.

En mij werd een rietstok gegeven, eene *meet*roede gelijk; en de Engel stond en zeide: Sta op, en meet den Tempel Gods, en het altaar, en degenen die daarin aanbidden.
2 En laat het voorhof uit, dat van buiten den Tempel is, en meet dat niet; want het is den heidenen gegeven, en zij zullen de heilige stad vertreden twee en veertig maanden.
3 En ik zal mijnen twee getuigen *macht* geven, en zij zullen profeteeren duizend tweehonderd zestig dagen, met zakken bekleed.
4 Dezen zijn de twee olijfboomen en de twee kandelaren, die vóór den God der aarde staan.
5 En zoo iemand die wil beschadigen, een vuur zal uit hunnen mond uitgaan en zal hunne vijanden verslinden; en zoo iemand hen wil beschadigen, die moet alzóó gedood worden.
6 Dezen hebben macht den hemel te sluiten, opdat er geen regen regene in de dagen hunner profeteering; en zij hebben macht over de wateren, om die in bloed te verkeeren, en de aarde te slaan met allerlei plage, zoo menigmaal als zij zullen willen.
7 En als zij hunne getuigenis zullen geëindigd hebben, zal het beest dat uit den afgrond opkomt, hun krijg aandoen, en het zal ze overwinnen en zal ze dooden.
8 En hunne doode lichamen *zullen liggen* op de straat der groote stad, die geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, alwaar ook onze Heere gekruist is.
9 En *de menschen* uit de volken en geslachten en talen en natiën zullen hunne doode lichamen zien, drie dagen en een halven, en zullen niet toelaten dat hunne doode lichamen in graven gelegd worden.
10 En die op de aarde wonen, die zullen verblijd zijn over hen, en zullen vreugde bedrijven, en zullen elkander geschenken zenden, omdat deze twee Profeten degenen die op de aarde wonen, gepijnigd hadden.
11 En na die drie dagen en een halven is een geest des levens uit God in hen gegaan; en zij stonden op hunne voeten, en daar is groote vrees gevallen op degenen die hen aanschouwden.
12 En zij hoorden eene groote stem uit den hemel, die tot hen zeide: Komt herwaarts op. En zij voeren òp naar den hemel in de wolk; en hunne vijanden aanschouwden ze.
13 En in die ure geschiedde eene groote aardbeving, en het tiende *deel* der stad is gevallen, en daar zijn in de aardbeving gedood zeven duizend namen van menschen; en de overigen zijn zeer bevreesd geworden en hebben den God des hemels heerlijkheid gegeven.
14 Het tweede wee is weggegaan: zie, het derde wee komt haast.
15 En de zevende Engel heeft gebazuind, en daar geschiedden groote stemmen in den hemel, zeggende: De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van zijnen Christus, en Hij zal als Koning heerschen in alle eeuwigheid.
16 En de vier en twintig Ouderlingen, die vóór God zitten op hunne tronen, vielen *neder* op hunne aangezichten en aanbaden God,

17 zeggende: Wij danken U, Heere
God almachtig, die is, en die was, en die
komen zal, dat Gij uwe groote kracht
hebt aangenomen en als Koning hebt
geheerscht;
18 en de volkeren waren toornig ge-
worden, en uw toorn is gekomen, en
de tijd der dooden om geoordeeld te
worden, en om het loon te geven uwen
dienstknechten den Profeten en den
heiligen en dengenen die uwen naam
vreezen, den kleinen en den grooten;
en om te verderven degenen die de
aarde verdierven.
19 En de Tempel Gods in den hemel is
geopend geworden, en de Ark zijns ver-
bonds is gezien in zijnen Tempel; en daar
werden bliksemen en stemmen en don-
derslagen en aardbeving en groote hagel.

HOOFDSTUK 12.

En daar werd een groot teeken
gezien in den hemel, *namelijk*
eene vrouw bekleed met de zon;
en de maan was onder hare voeten, en
op haar hoofd eene kroon van twaalf
sterren;
2 en zij was zwanger, en riep, barens-
nood hebbende, en zijnde in pijn om
te baren.
3 En daar werd een ander teeken
gezien in den hemel; en zie, daar was
een groote roode draak, hebbende ze-
ven hoofden en tien hoornen, en op
zijne hoofden zeven koninklijke hoeden.
4 En zijn staart trok het derde *deel* der
sterren des hemels, en wierp die op de
aarde. En de draak stond vóór de vrouw
die baren zoude, opdat hij haar kind
zoude verslinden wanneer zij het zoude
gebaard hebben.
5 En zij baarde een mannelijken zoon,
die alle de heidenen zoude hoeden met
eene ijzeren roede; en haar kind werd
weggerukt tot God en zijnen troon.
6 En de vrouw vluchtte in de woestijn,
alwaar zij eene plaats had *haar* van
God bereid, opdat zij ze aldaar zouden
voeden duizend tweehonderd zestig
dagen.
7 En daar werd krijg in den hemel:
Michaël en zijne Engelen krijgden tegen
den draak, en de draak krijgde *óók*
en zijne engelen.
8 En zij hebben niet vermocht, en hunne
plaats is niet meer gevonden in den
hemel.
9 En de groote draak is geworpen,
namelijk de oude slang, welke ge-
naamd wordt duivel en satan, die de
geheele wereld verleidt, hij is, *zeg ik,*
geworpen op de aarde, en zijne engelen
zijn met hem geworpen.
10 En ik hoorde eene groote stem,
zeggende in den hemel: Nu is de za-
ligheid en de kracht en het Konink-
rijk geworden onzes Gods, en de macht
van zijnen Christus; want de verklager
onzer broederen, die hen verklaagde
voor onzen God dag en nacht, is neder-
geworpen.
11 En zij hebben hem overwonnen
door het bloed des Lams, en door het
woord hunner getuigenis; en zij hebben
hun leven niet liefgehad tot den dood toe.
12 Hierom bedrijft vreugde, gij heme-
len en gij die daarin woont. Wee den-
genen die de aarde en de zee bewonen!
want de duivel is tot u afgekomen en
heeft grooten toorn, wetende dat hij
eenen kleinen tijd heeft.
13 En toen de draak zag dat hij op
de aarde geworpen was, zoo heeft hij
de vrouw vervolgd die het jongsken
gebaard had.
14 En aan de vrouw zijn gegeven
twee vleugelen eens grooten arends,

opdat zij zoude vliegen in de woestijn, in hare plaats, alwaar zij gevoed wordt eenen tijd en tijden en eenen halven tijd, buiten het gezicht der slang.
15 En de slang wierp uit haren mond achter de vrouw water als eene rivier, opdat hij haar door de rivier zoude doen wegvoeren.
16 En de aarde kwam de vrouw te hulp, en de aarde opende haren mond en verzwolg de rivier welke de draak uit zijnen mond had geworpen.
17 En de draak vergrimde op de vrouw, en ging henen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben.
18 En ik stond op het zand der zee.

HOOFDSTUK 13.

En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen; en op zijne hoornen waren tien koninklijke hoeden, en op zijne hoofden was een naam van *gods*lastering.
2 En het beest dat ik zag, was eenen pardel gelijk, en zijne voeten als *de voeten* eens beers, en zijn mond als de mond eens leeuws. En de draak gaf hem zijne kracht en zijnen troon en groote macht.
3 En ik zag een van zijne hoofden als tot den dood gewond, en zijne doodelijke wond werd genezen; en de geheele aarde verwonderde zich achter het beest.
4 En zij aanbaden den draak, die aan het beest macht gegeven had, en zij aanbaden het beest, zeggende: Wie is aan dit beest gelijk? Wie kan krijg voeren tegen hetzelve?
5 En aan hetzelve werd een mond gegeven om groote dingen en *gods*lasteringen te spreken, en aan hetzelve werd macht gegeven om *zulks* te doen twee en veertig maanden.
6 En het opende zijnen mond tot lastering tegen God, om zijnen naam te lasteren, en zijnen Tabernakel, en die in den hemel wonen.
7 En aan hetzelve werd *macht* gegeven om den heiligen krijg aan te doen en om die te overwinnen; en aan hetzelve werd macht gegeven over alle geslacht en taal en volk.
8 En allen die op de aarde wonen, zullen hetzelve aanbidden, welker namen niet zijn geschreven in het boek des levens des Lams dat geslacht is, van de grondlegging der wereld.
9 Indien iemand ooren heeft, die hoore.
10 Indien iemand in de gevangenis leidt, die gaat *zelf* in de gevangenis; indien iemand met het zwaard zal dooden, die moet zelf met het zwaard gedood worden. Hier is de lijdzaamheid en het geloof der heiligen.
11 En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen, en het had twee hoornen, des Lams *hoornen* gelijk, en het sprak als de draak.
12 En het oefent al de macht van het eerste beest in tegenwoordigheid van hetzelve, en het maakt dat de aarde en die daarin wonen, het eerste beest aanbidden, welks doodelijke wond genezen was.
13 En het doet groote teekenen, zoodat het ook vuur uit den hemel doet afkomen op de aarde vóór de menschen.
14 En het verleidt degenen die op de aarde wonen, door de teekenen die aan hetzelve te doen gegeven zijn in de tegenwoordigheid van het beest,

zeggende tot degenen die op de aarde
wonen, dat zij voor het beest, dat de
wond des zwaards had en *weder*
leefde, een beeld zouden maken.
15 En aan hetzelve werd *macht* ge-
geven om het beeld van het beest
eenen geest te geven, opdat het beeld
van het beest ook zoude spreken, en
maken dat allen die het beeld van het
beest niet zouden aanbidden, gedood
zouden worden.
16 En het maakt dat het aan allen,
kleinen en grooten, en rijken en armen,
en vrijen en dienstknechten, een merk-
teeken geeft aan hunne rechterhand
en aan hunne voorhoofden,
17 en dat niemand mag koopen of
verkoopen dan die dat merkteeken
heeft, of den naam van het beest, of
het getal zijns naams.
18 Hier is de wijsheid: die het ver-
stand heeft, berekene het getal van
het beest; want het is een getal eens
menschen, en zijn getal is zeshonderd
zes en zestig.

HOOFDSTUK 14.

En ik zag, en zie, het Lam stond
op den berg Sion, en met hem
honderd vier en veertig duizend,
hebbende den naam zijns Vaders ge-
schreven aan hunne voorhoofden.
2 En ik hoorde eene stem uit den
hemel, als eene stem veler wateren en
als eene stem van een grooten don-
derslag. En ik hoorde eene stem van
citerspelers, spelende op hunne citers;
3 en zij zongen als een nieuw gezang
vóór den troon en vóór de vier
dieren en de Ouderlingen; en niemand
kon dat gezang leeren, dan de honderd
vier en veertig duizend die van de
aarde gekocht waren.
4 Dezen zijn het die met vrouwen niet
bevlekt zijn; want zij zijn maagden.
Dezen zijn het die het Lam volgen,
waar het ook henengaat. Dezen zijn
gekocht uit de menschen, *tot* eerste-
lingen voor God en het Lam.
5 En in hunnen mond is geen bedrog
gevonden; want zij zijn onberispelijk
vóór den troon Gods.
6 En ik zag eenen anderen Engel,
vliegende in het midden des hemels,
en hij had het eeuwig Evangelie, om
te verkondigen aan degenen die op
de aarde wonen, en aan alle natie en
geslacht en taal en volk,
7 zeggende met eene groote stem:
Vreest God en geeft Hem heerlijkheid;
want de ure zijns oordeels is geko-
men; en aanbidt Hem die den hemel
en de aarde en de zee en de fontei-
nen der wateren gemaakt heeft.
8 En daar is een andere Engel ge-
volgd, zeggende: Zij is gevallen, zij
is gevallen, Babylon die groote stad,
omdat zij uit den wijn des toorns harer
hoererij alle volken heeft gedrenkt.
9 En een derde Engel is hen ge-
volgd, zeggende met eene groote stem:
Indien iemand het beest aanbidt en
zijn beeld, en ontvangt het merktee-
ken aan zijn voorhoofd of aan zijne
hand,
10 die zal óók drinken uit den wijn
van den toorn Gods, die ongemengd
ingeschonken is in den drinkbeker zijns
toorns; en hij zal gepijnigd worden
met vuur en sulfer voor de heilige
Engelen en voor het Lam.
11 En de rook van hunne pijniging
gaat òp in alle eeuwigheid, en zij
hebben geene rust dag en nacht, die
het beest aanbidden en zijn beeld, en
zoo iemand het merkteeken zijns naams
ontvangt.

12 Hier is de lijdzaamheid der heili-
gen; hier zijn ze die de geboden Gods
bewaren en het geloof van Jezus.
13 En ik hoorde eene stem uit den
hemel, die tot mij zeide: Schrijf: Zalig
zijn de dooden die in den Heere sterven
van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat
zij rusten mogen van hunnen arbeid;
en hunne werken volgen met hen.
14 En ik zag, en zie, eene witte wolk,
en op de wolk was een gezeten, des
menschen Zoon gelijk, hebbende op
zijn hoofd een gouden kroon en in
zijne hand een scherpe sikkel.
15 En een andere Engel kwam uit
den Tempel, roepende met eene groote
stem tot dengene die op de wolk zat:
Zend uwe sikkel en maai; want de ure
om te maaien is voor u gekomen, dewijl
de oogst der aarde is rijp geworden.
16 En die op de wolk zat, zond zij-
ne sikkel op de aarde, en de aarde
werd gemaaid.
17 En een andere Engel kwam uit
den Tempel die in den hemel is, heb-
bende ook zelf eene scherpe sikkel.
18 En een andere Engel kwam uit
van het altaar, die macht had over het
vuur; en hij riep met een groot geroep
tot dengene die de scherpe sikkel had,
zeggende: Zend uwe scherpe sikkel
en snijd àf de druiventakken van den
wijngaard der aarde, want zijne druiven
zijn rijp.
19 En de Engel zond zijne sikkel
op de aarde, en sneed *de druiven*
àf van den wijngaard der aarde, en
wierp ze in den grooten wijnpersbak
van den toorn Gods.
20 En de wijnpersbak werd buiten
de stad getreden, en daar is bloed
uit den wijnpersbak gekomen, tot aan
de toomen der paarden, duizend zes-
honderd stadiën ver.

HOOFDSTUK 15.

En ik zag een ander groot en
wonderlijk teeken in den hemel,
namelijk zeven Engelen heb-
bende de zeven laatste plagen; want
in deze is de toorn Gods geëindigd.
2 En ik zag als eene glazen zee met
vuur gemengd; en die de overwin-
ning hadden van het beest en van
zijn beeld, en van zijn merkteeken *en*
van het getal zijns naams, welke ston-
den aan de glazen zee, hebbende de
citers Gods.
3 En zij zongen het gezang van Mozes
den dienstknecht Gods, en het gezang
des Lams, zeggende: Groot en won-
derlijk zijn uwe werken, Heere, Gij
almachtige God; rechtvaardig en waar-
achtig zijn uwe wegen, Gij Koning
der heiligen.
4 Wie zoude U niet vreezen, Heere,
en uwen naam *niet* verheerlijken?
Want Gij zijt alléén heilig; want alle
volkeren zullen komen en voor U aan-
bidden; want uwe oordeelen zijn open-
baar geworden.
5 En na dezen zag ik, en zie, de
Tempel van den Tabernakel der ge-
tuigenis in den hemel werd geopend,
6 en de zeven Engelen die de zeven
plagen hadden, kwamen uit den Tem-
pel, bekleed met rein en blinkend lijn-
waad, en omgord om de borst met
gouden gordels.
7 En een van de vier dieren gaf den
zeven Engelen zeven gouden fiolen,
vol van den toorn Gods die in alle
eeuwigheid leeft.
8 En de Tempel werd vervuld met
rook uit de heerlijkheid Gods, en uit
zijne kracht; en niemand kon in den
Tempel ingaan, totdat de zeven plagen
der zeven Engelen geëindigd waren.

HOOFDSTUK 16.

En ik hoorde eene groote stem uit den Tempel, zeggende tot de zeven Engelen: Gaat henen en giet de *zeven* fiolen van den toorn Gods uit op de aarde.
2 En de eerste ging henen en goot zijne fiool uit op de aarde; en daar werd een kwaad en boos gezweer aan de menschen die het merkteeken van het beest hadden en die zijn beeld aanbaden.
3 En de tweede Engel goot zijne fiool uit in de zee; en zij werd bloed als eens dooden, en alle levende ziel is gestorven in de zee.
4 En de derde Engel goot zijne fiool uit in de rivieren, en in de fonteinen der wateren; en *de wateren* werden bloed.
5 En ik hoorde den Engel der wateren zeggen: Gij zijt rechtvaardig, Heere, die is, en die was, en die zijn zal, dat Gij dit geoordeeld hebt;
6 dewijl zij het bloed der heiligen en der Profeten vergoten hebben, zoo hebt Gij hun ook bloed te drinken gegeven; want zij zijn het waardig.
7 En ik hoorde eenen andere van het altaar zeggen: Ja, Heere, Gij almachtige God, uwe oordeelen zijn waarachtig en rechtvaardig.
8 En de vierde Engel goot zijne fiool uit op de zon; en haar is *macht* gegeven de menschen te verhitten door vuur;
9 en de menschen werden verhit met groote hitte, en lasterden den naam Gods, die macht heeft over deze plagen; en zij bekeerden zich niet om Hem heerlijkheid te geven.
10 En de vijfde Engel goot zijne fiool uit op den troon van het beest; en zijn rijk is verduisterd geworden, en zij kauwden hunne tongen van pijn,
11 en zij lasterden den God des hemels vanwege hunne pijnen en vanwege hunne zweren, en zij bekeerden zich niet van hunne werken.
12 En de zesde Engel goot zijne fiool uit op de groote rivier, den Eufraat; en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zoude worden de weg der Koningen, die van den opgang der zon *komen zullen*.
13 En ik zag uit den mond des draaks en uit den mond van het beest en uit den mond van den valschen profeet drie onreine geesten *gaan*, den vorschen gelijk;
14 want het zijn geesten der duivelen, en zij doen teekenen, welke uitgaan tot de Koningen der aarde, en der geheele wereld, om die te vergaderen tot den krijg van dien grooten dag des almachtigen Gods.
15 Zie, ik kom als een dief. Zalig is hij die waakt en zijne kleederen bewaart, opdat hij niet naakt wandele, en men zijne schaamte *niet* zie.
16 En zij hebben ze vergaderd in de plaats, welke in 't Hebreeuwsch genaamd wordt Armageddon.
17 En de zevende Engel goot zijne fiool uit in de lucht; en daar kwam eene groote stem uit den Tempel des hemels, van den troon, zeggende: Het is geschied.
18 En daar geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen; en daar geschiedde eene groote aardbeving, hoedanige niet is geschied van dat de menschen op de aarde geweest zijn, *namelijk* eene zoodanige aardbeving *en* zóó groot.
19 En de groote stad is in drie deelen gescheurd, en de steden der heidenen zijn gevallen. En het groote Babylon is gedacht geworden voor God, om het te geven den drinkbeker van den wijn des toorns zijner gramschap.

20 En alle eiland is gevloden, en de
bergen zijn niet gevonden.
21 En een groote hagel *elk* als een
talent*pond* zwaar, viel neder uit den
hemel op de menschen; en de menschen
lasterden God vanwege de plaag des
hagels, want deszelfs plaag was zeer
groot.

HOOFDSTUK 17.

En een uit de zeven Engelen die
de zeven fiolen hadden, kwam en
sprak met mij, en zeide tot mij:
Kom herwaarts, ik zal u toonen het
oordeel der groote hoer, die daar zit
op vele wateren;
2 met welke de Koningen der aarde
gehoereerd hebben, en die de aarde
bewonen, zijn dronken geworden van
den wijn harer hoererij.
3 En hij bracht mij weg in eene
woestijn, in den geest; en ik zag eene
vrouw zittende op een scharlakenrood
beest, dat vol was van namen der
*gods*lastering, en zeven hoofden had
en tien hoornen.
4 En de vrouw was bekleed met
purper en scharlaken, en versierd met
goud en kostelijk gesteente en paarlen,
en had in hare hand eenen gouden
drinkbeker, vol van gruwelen en van
onreinigheid harer hoererij.
5 En op haar voorhoofd was een naam
geschreven, *namelijk:* Verborgenheid,
het groote Babylon, de moeder der
hoererijen en der gruwelen der aarde.
6 En ik zag dat de vrouw dronken
was van het bloed der heiligen en
van het bloed der getuigen van Jezus.
En ik verwonderde mij als ik ze zag,
met groote verwondering.
7 En de Engel zeide tot mij: Waarom
verwondert gij u? Ik zal u zeggen de
verborgenheid van de vrouw en van
het beest dat haar draagt, hetwelk de
zeven hoofden heeft en de tien hoornen.
8 Het beest dat gij gezien hebt, was
en is niet, en het zal opkomen uit
den afgrond, en ten verderve gaan;
en die op de aarde wonen (welker
namen niet zijn geschreven in het boek
des levens van de grondlegging der
wereld) zullen verwonderd zijn, ziende
het beest dat was en niet is, hoewel
het is.
9 Hier is het verstand dat wijsheid
heeft. De zeven hoofden zijn zeven
bergen op welke de vrouw zit.
10 En het zijn *ook* zeven Koningen:
de vijf zijn gevallen, en de één is; de
ander is nog niet gekomen, en wanneer
hij zal gekomen zijn, moet hij een wei-
nig *tijds* blijven.
11 En het beest dat was en niet is,
die is ook de achtste *Koning,* en is
uit de zeven, en gaat ten verderve.
12 En de tien hoornen die gij gezien
hebt, zijn tien Koningen, die het ko-
ninkrijk nog niet hebben ontvangen,
maar als Koningen macht ontvangen
op ééne ure met het beest.
13 Dezen hebben eenerlei meening,
en zullen hunne kracht en macht aan
het beest overgeven.
14 Dezen zullen tegen het Lam krijgen,
en het Lam zal ze overwinnen (want
het is een Heere der heeren en een
Koning der koningen), en die met hem
zijn, de geroepenen en uitverkorenen
en geloovigen.
15 En hij zeide tot mij: De wateren
die gij gezien hebt, waar de hoer zit,
zijn volken en scharen en natiën en
tongen.
16 En de tien hoornen die gij gezien
hebt op het beest, die zullen de hoer
haten, en zullen ze woest maken en

naakt; en zij zullen haar vleesch eten,
en zullen ze met vuur verbranden.
17 Want God heeft *hun* in hunne
harten gegeven, dat zij zijne meening
doen, en dat zij eenerlei meening doen,
en dat zij hun koninkrijk aan het
beest geven, totdat de woorden Gods
voleindigd zullen zijn.
18 En de vrouw die gij gezien hebt,
is de groote stad die het koninkrijk
heeft over de Koningen der aarde.

HOOFDSTUK 18.

En na dezen zag ik eenen anderen
Engel afkomen uit den hemel,
hebbende groote macht, en de
aarde is verlicht geworden van zijne
heerlijkheid.
2 En hij riep krachtiglijk met eene
groote stem, zeggende: Zij is gevallen,
zij is gevallen, de groote *stad* Babylon,
en is geworden eene woonstede der
duivelen, en eene bewaarplaats van alle
onreine geesten en eene bewaarplaats
van alle onrein en hatelijk gevogelte.
3 Dewijl uit den wijn des toorns harer
hoererij alle volkeren gedronken heb-
ben, en de Koningen der aarde met
haar gehoereerd hebben, en de koop-
lieden der aarde rijk zijn geworden
uit de kracht harer weelde.
4 En ik hoorde eene andere stem uit
den hemel, zeggende: Gaat uit van
haar, mijn volk, opdat gij aan hare
zonden geen gemeenschap hebt, en
opdat gij van hare plagen niet ont-
vangt.
5 Want hare zonden zijn *de eene op
de andere* gevolgd tot den hemel
toe, en God is harer ongerechtig-
heden gedachtig geworden.
6 Vergeldt haar gelijk als zij ulieden
vergolden heeft, en verdubbelt haar
dubbel naar hare werken; in den
drinkbeker waarin zij geschonken heeft,
schenkt haar dubbel.
7 Zooveel als zij zichzelve verheerlijkt
heeft en weelde gehad heeft, zoo groote
pijniging en rouw doet haar aan.
Want zij zegt in haar hart: Ik zit *als*
eene Koningin, en ben geene weduwe,
en zal geenen rouw zien.
8 Daarom zullen hare plagen op éénen
dag komen, *namelijk* dood en rouw
en honger, en zij zal met vuur ver-
brand worden; want sterk is de Heere
God die haar oordeelt.
9 En de Koningen der aarde, die met
haar gehoereerd en weelde gehad heb-
ben, zullen ze beweenen en rouw over
haar bedrijven, wanneer zij den rook
haars brands zullen zien,
10 van verre staande uit vreeze van
hare pijniging, zeggende: Wee, wee,
de groote stad Babylon, de sterke stad!
want uw oordeel is in ééne ure ge-
komen.
11 En de kooplieden der aarde zul-
len weenen en rouw maken over haar,
omdat niemand hunne waar meer koopt:
12 waar van goud en van zilver en
van kostelijk gesteente en van paar-
len, en van fijn lijnwaad en van pur-
per en van zijde en van scharlaken,
en allerlei welriekend hout, en allerlei
ivoren vaten, en allerlei vaten van het
kostelijkste hout en van koper en van
ijzer en van marmersteen,
13 en kaneel en reukwerk en welrie-
kende zalf en wierook, en wijn en olie,
en meelbloem en tarwe, en lastbeesten
en schapen; en van paarden en van
koetswagens, en van lichamen, en de
zielen der menschen.
14 En de vrucht der begeerlijkheid
uwer ziel is van u weggegaan, en al
wat lekker en wat heerlijk was, is van

u weggegaan, en gij zult dat niet meer
vinden.
15 De kooplieden dezer dingen, die
rijk geworden waren van haar, zullen
van verre staan uit vreeze van hare
pijniging, weenende en rouw makende,
16 en zeggende: Wee, wee, de groote
stad! die bekleed was met fijn lijn-
waad en purper en scharlaken, en
versierd met goud en *met* kostelijk
gesteente en *met* paarlen; want in
ééne ure is zoo groote rijkdom ver-
woest.
17 En alle stuurlieden, en al het volk
op de schepen, en bootsgezellen, en
allen die ter zee handelen, stonden
van verre,
18 en riepen, ziende den rook van
haren brand, *en* zeggende: Wat *stad*
was deze groote stad gelijk?
19 En zij wierpen stof op hunne hoof-
den, en riepen, weenende en rouw be-
drijvende, zeggende: Wee, wee, de
groote stad! in dewelke allen die
schepen in de zee hadden, van hare
kostelijkheid rijk geworden zijn; want
zij is in ééne ure verwoest geworden.
20 Bedrijf vreugde over haar, gij hemel,
en gij heilige Apostelen en gij Pro-
feten; want God heeft uw oordeel
aan haar geoordeeld.
21 En een sterke Engel hief eenen
steen op als een grooten molensteen,
en wierp *dien* in de zee, zeggende:
Aldus zal de groote stad Babylon met
geweld geworpen worden, en zal niet
meer worden gevonden.
22 En de stem der citerspelers en
der zangers en der fluitspelers en der
bazuinblazers zal niet meer in u ge-
hoord worden; en geen kunstenaar
van eenige kunst zal meer in u ge-
vonden worden, en geen geluid des
molens zal in u meer gehoord worden.
23 En het licht der kaars zal in u
niet meer schijnen; en de stem eens
bruidegoms en eener bruid zal in u
niet meer gehoord worden; want uwe
kooplieden waren de grooten der
aarde, want door uwe tooverij zijn
alle volken verleid geweest.
24 En in dezelve is gevonden het bloed
der Profeten en der heiligen en aller
dergenen die gedood zijn op de aarde.

HOOFDSTUK 19.

En na dezen hoorde ik als eene
groote stem eener groote schare
in den hemel, zeggende: Hal-
leluja! de zaligheid en de heerlijkheid
en de eere en de kracht zij den Heere
onzen God.
2 Want zijne oordeelen zijn waar-
achtig en rechtvaardig, dewijl Hij de
groote hoer geoordeeld heeft, die de
aarde verdorven heeft met hare hoe-
rerij, en Hij het bloed zijner dienaren
van hare hand gewroken heeft.
3 En zij zeiden ten tweeden male:
Halleluja! En haar rook gaat op in
alle eeuwigheid.
4 En de vier en twintig Ouderlingen
en de vier dieren vielen *neder* en
aanbaden God die op den troon zat,
zeggende: Amen. Halleluja!
5 En eene stem kwam uit den troon,
zeggende: Looft onzen God, gij alle
zijne dienstknechten en gij die Hem
vreest, beide klein en groot.
6 En ik hoorde als eene stem eener
groote schare en als eene stem veler
wateren en als eene stem van sterke
donderslagen, zeggende: Halleluja!
want de Heere, de almachtige God,
heeft als Koning geheerscht.
7 Laat ons blijde zijn en vreugde be-
drijven, en Hem de heerlijkheid geven;

want de bruiloft des Lams is gekomen,
en zijne vrouw heeft zichzelve bereid.
8 En haar is gegeven dat zij bekleed
worde met rein en blinkend fijn lijn-
waad; want dit fijne lijnwaad zijn de
rechtvaardigmakingen der heiligen.
9 En hij zeide tot mij: Schrijf: Zalig
zijn ze die geroepen zijn tot het Avond-
maal van de bruiloft des Lams. En
hij zeide tot mij: Deze zijn de waar-
achtige woorden Gods.
10 En ik viel *neder* voor zijne voeten
om hem te aanbidden, en hij zeide tot
mij: Zie dat gij dat niet *doet;* ik ben uw
mededienstknecht, en uwer broederen
die de getuigenis van Jezus hebben:
aanbid God. Want de getuigenis van
Jezus is de geest der profetie.
11 En ik zag den hemel geopend;
en zie, een wit paard, en die op hetzelve
zat, was genaamd Getrouw en Waar-
achtig, en hij oordeelt en voert krijg
in gerechtigheid.
12 En zijne oogen waren als eene
vlam vuurs, en op zijn hoofd waren
vele koninklijke hoeden; en hij had
eenen naam geschreven dien niemand
wist dan hijzelf.
13 En hij was bekleed met een kleed dat
met bloed geverfd was; en zijn naam
wordt genaamd het Woord Gods.
14 En de heirlegers in den hemel
volgden hem op witte paarden, gekleed
met wit en rein fijn lijnwaad.
15 En uit zijnen mond ging een scherp
zwaard, opdat hij daarmede de heide-
nen slaan zoude. En hij zal ze hoeden
met eene ijzeren roede; en hij treedt
den wijnpersbak van den wijn des
toorns en der gramschap des al-
machtigen Gods.
16 En hij heeft op *zijn* kleed en op
zijne dij dezen naam geschreven: Ko-
ning der koningen en Heere der heeren.
17 En ik zag eenen Engel staande
in de zon; en hij riep met eene groote
stem, zeggende tot alle de vogelen,
die in het midden des hemels vlogen:
Komt herwaarts en vergadert u tot het
Avondmaal des grooten Gods,
18 opdat gij eet het vleesch der
Koningen, en het vleesch der Oversten
over duizend, en het vleesch der sterken,
en het vleesch der paarden en dergenen
die daarop zitten, en het vleesch van
alle vrijen en dienstknechten, en kleinen
en grooten.
19 En ik zag het beest en de Koningen
der aarde en hunne heirlegers verga-
derd om krijg te voeren tegen hem
die op het paard zat, en tegen zijn
heirleger.
20 En het beest werd gegrepen, en
met hetzelve de valsche profeet, die
de teekenen in de tegenwoordigheid
van hetzelve gedaan had, door welke
hij verleid had die het merkteeken van
het beest ontvangen hadden, en die
deszelfs beeld aanbaden. Deze twee zijn
levend geworpen in den poel des vuurs
die met sulfer brandt.
21 En de overigen werden gedood
met het zwaard desgenen die op het
paard zat, hetwelk uit zijnen mond
ging; en alle de vogelen werden ver-
zadigd van hun vleesch.

HOOFDSTUK 20.

En ik zag eenen Engel afkomen
uit den hemel, hebbende den
sleutel des afgronds en eene
groote keten in zijne hand.
2 En hij greep den draak, de oude
slang, welke is de duivel en satan, en
bond hem duizend jaren,
3 en wierp hem in den afgrond, en
sloot hem daarin, en verzegelde *dien*

boven hem, opdat hij de volkeren niet meer verleiden zoude, totdat de duizend jaren zouden geëindigd zijn. En daarna moet hij een kleinen tijd ontbonden worden.
4 En ik zag tronen, en zij zaten op dezelve; en het oordeel werd hun gegeven; en *ik zag* de zielen dergenen die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus, en om het Woord Gods, en die het beest en deszelfs beeld niet aangebeden hadden, en die het merkteeken niet ontvangen hadden aan hun voorhoofd en aan hunne hand; en zij leefden en heerschten als Koningen met Christus de duizend jaren.
5 Maar de overigen der dooden werden niet weder levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren. Deze is de eerste opstanding.
6 Zalig en heilig is hij die deel heeft in de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen Priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met hem als Koningen heerschen duizend jaren.
7 En wanneer de duizend jaren zullen geëindigd zijn, zal de satan uit zijne gevangenis ontbonden worden;
8 en hij zal uitgaan om de volken te verleiden die in de vier hoeken der aarde zijn, Gog en Magog, om hen te vergaderen tot den krijg; welker getal is als het zand aan de zee.
9 En zij zijn opgekomen op de breedte der aarde, en omringden de legerplaats der heiligen en de geliefde stad; en daar kwam vuur neder van God uit den hemel, en heeft ze verslonden.
10 En de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in den poel van vuur en sulfer, alwaar het beest en de valsche profeet is; en zij zullen gepijnigd worden dag en nacht in alle eeuwigheid.
11 En ik zag eenen grooten witten troon, en Dengene die daarop zat, van wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvlood, en geene plaats is voor die gevonden.
12 En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de dooden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken.
13 En de zee gaf de dooden die in haar waren; en de dood en de hel gaven de dooden die in hen waren; en zij werden geoordeeld een iegelijk naar zijne werken.
14 En de dood en de hel werden geworpen in den poel des vuurs: dit is de tweede dood.
15 En zoo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs.

HOOFDSTUK 21.

En ik zag eenen nieuwen hemel en eene nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde was voorbijgegaan, en de zee was niet meer.
2 En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit den hemel, toebereid als eene bruid die voor haren man versierd is.
3 En ik hoorde eene groote stem uit den hemel, zeggende: Zie, de Tabernakel Gods is bij de menschen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God zelf zal bij hen *en* hun God zijn.

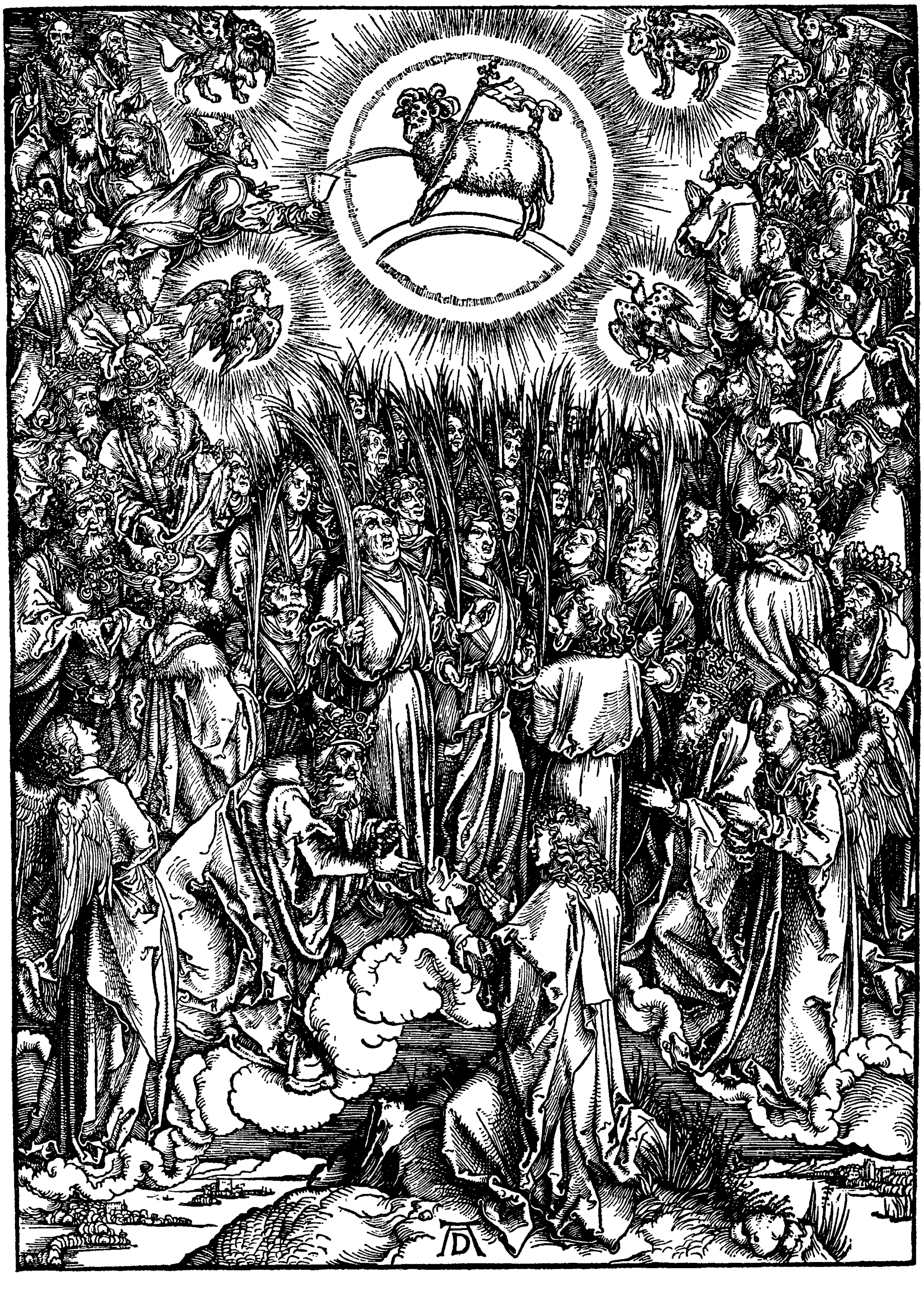

4 En God zal alle tranen van hunne
oogen afwisschen, en de dood zal niet
meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch
moeite zal meer zijn; want de eerste
dingen zijn weggegaan.
5 En die op den troon zat, zeide: Zie,
Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zeide
tot mij: Schrijf; want deze woorden zijn
waarachtig en getrouw.
6 En hij sprak tot mij: Het is ge-
schied. Ik ben de Alpha en de Omega,
het begin en het einde. Ik zal den dorstige
geven uit de fontein van het water
des levens voor niet.
7 Die overwint, zal alles beërven, en
Ik zal hem een God zijn en hij zal
Mij een zoon zijn.
8 Maar den vreesachtigen, en onge-
loovigen, en gruwelijken, en dood-
slagers, en hoereerders, en toovenaars,
en afgodendienaars, en al den leuge-
naars, is hun deel in den poel die brandt
van vuur en sulfer; hetwelk is de tweede
dood.
9 En tot mij kwam een van de zeven
Engelen die de zeven fiolen hadden,
welke waren vol geweest van de zeven
laatste plagen, en sprak met mij, zeg-
gende: Kom herwaarts, ik zal u toonen
de Bruid, de vrouw des Lams.
10 En hij voerde mij weg in den geest
op eenen grooten en hoogen berg, en
hij toonde mij de groote stad, het heilige
Jeruzalem, nederdalende uit den hemel
van God;
11 en zij had de heerlijkheid Gods, en
haar licht was den allerkostelijksten
steen gelijk, *namelijk* als de steen
jaspis, blinkende gelijk kristal.
12 En zij had eenen grooten en hoogen
muur, en had twaalf poorten, en in
de poorten twaalf Engelen, en namen
daarop geschreven welke zijn *de namen*
van de twaalf geslachten der kinderen
Israëls.
13 Van het Oosten waren drie poorten,
van het Noorden drie poorten, van het
Zuiden drie poorten, van het Westen
drie poorten.
14 En de muur der stad had twaalf
fondamenten, en in dezelve de namen
der twaalf Apostelen des Lams.
15 En hij, die met mij sprak, had
een gouden rietstok, opdat hij de stad
zoude meten, en hare poorten, en haren
muur.
16 En de stad lag vierkant, en hare
lengte was zoo groot als *hare* breedte;
en hij mat de stad met den rietstok
op twaalf duizend stadiën, de lengte
en de breedte en de hoogte derzelve
waren evengelijk.
17 En hij mat haren muur op hon-
derd vier en veertig ellen, *naar* de
maat eens menschen, welke des Engels
was.
18 En het gebouw van haren muur
was jaspis; en de stad was zuiver
goud, zijnde zuiver glas gelijk.
19 En de fondamenten van den muur
der stad waren met allerlei kostelijk
gesteente versierd. Het eerste fonda-
ment was jaspis, het tweede saffier,
het derde chalcédon, het vierde sma-
ragd,
20 het vijfde sardónyx, het zesde
sardius, het zevende chrysoliet, het
achtste beril, het negende topaas, het
tiende chrysopraas, het elfde hyacint,
het twaalfde amethist.
21 En de twaalf poorten waren twaalf
paarlen: iedere poort was uit ééne
parel; en de straat der stad was zuiver
goud, gelijk doorschijnend glas.
22 En ik zag geenen Tempel in dezelve;
want de Heere, de almachtige God, is
haar Tempel, en het Lam.

23 En de stad behoeft de zon en de
maan niet, dat zij in dezelve zouden
schijnen; want de heerlijkheid Gods
heeft ze verlicht, en het Lam is hare
kaars.
24 En de volkeren die zalig worden,
zullen in haar licht wandelen; en de
Koningen der aarde brengen hunne
heerlijkheid en eer in dezelve,
25 en hare poorten zullen niet gesloten
worden des daags; want aldaar zal
geen nacht zijn;
26 en zij zullen de heerlijkheid en de
eer der volkeren daarin brengen.
27 En in haar zal niet inkomen iets
dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en
leugen *spreekt,* maar die geschreven
zijn in het boek des levens des Lams.

HOOFDSTUK 22.

En hij toonde mij eene zuivere
rivier van het water des levens,
klaar als kristal, voortkomende
uit den troon Gods en des Lams.
2 In 't midden van hare straat, en
op de ééne en de andere zijde der
rivier, was de boom des levens, voort-
brengende twaalf vruchten, van maand
tot maand gevende zijne vrucht; en de
bladeren des booms waren tot genezing
der heidenen.
3 En geene vervloeking zal er meer
tegen *iemand* zijn. En de troon Gods
en des Lams zal daarin zijn, en zijne
dienstknechten zullen Hem dienen,
4 en zullen zijn aangezicht zien, en zijn
naam zal op hunne voorhoofden zijn.
5 En aldaar zal geen nacht zijn, en
zij zullen geen kaars noch licht der
zon van noode hebben; want de
Heere God verlicht ze, en zij zullen
als Koningen heerschen in alle eeu-
wigheid.
6 En hij zeide tot mij: Deze woor-
den zijn getrouw en waarachtig; en
de Heere, de God der heilige Pro-
feten, heeft zijnen Engel gezonden, om
zijnen dienstknechten te toonen hetgeen
haast moet geschieden.
7 Zie, ik kom haastelijk. Zalig is hij
die de woorden der profetie dezes
boeks bewaart.
8 En ik, Johannes, ben degene, die
deze dingen gezien en gehoord heb.
En toen ik ze gehoord en gezien had,
viel ik *neder* om te aanbidden voor
de voeten des Engels die mij deze
dingen toonde.
9 En hij zeide tot mij: Zie dat gij
het niet *doet;* want ik ben uw mede-
dienstknecht, en uwer broederen der
Profeten, en dergenen die de woor-
den dezes boeks bewaren: aanbid
God.
10 En hij zeide tot mij: Verzegel de
woorden der profetie dezes boeks niet;
want de tijd is nabij.
11 Die onrecht doet, dat hij nog on-
recht doe; en die vuil is, dat hij nog
vuil worde; en die rechtvaardig is,
dat hij nog gerechtvaardigd worde;
en die heilig is, dat hij nog geheiligd
worde.
12 En zie, ik kom haastelijk, en mijn
loon is met mij, om een iegelijk te
vergelden, gelijk zijn werk zal zijn.
13 Ik ben de Alpha en de Omega,
het begin en het einde, de eerste en
de laatste.
14 Zalig zijn ze die zijne geboden
doen, opdat hunne macht zij aan den
boom des levens, en zij door de poorten
mogen ingaan in de stad.
15 Maar buiten zullen zijn de honden,
en de toovenaars, en de hoereerders,
en de doodslagers, en de afgoden-

dienaars, en een iegelijk die de leugen
liefheeft en doet.
16 Ik, Jezus, heb mijnen Engel ge-
zonden, om ulieden deze dingen te
getuigen in de gemeenten. Ik ben
de wortel en het geslacht Davids,
de blinkende morgenster.
17 En de Geest en de Bruid zeggen:
Kom. En die het hoort, zegge: Kom.
En die dorst heeft, kome; en die wil,
neme het water des levens om niet.
18 Want ik betuig aan een iegelijk die
de woorden der profetie dezes boeks
hoort: Indien iemand tot deze dingen
toedoët, God zal over hem toedoen de
plagen die in dit boek geschreven zijn;
19 en indien iemand afdoet van de
woorden des boeks dezer profetie, God
zal zijn deel afdoen uit het boek des
levens, en uit de heilige stad, en *uit*
hetgeen in dit boek geschreven is.
20 Die deze dingen getuigt, zegt: Ja,
ik kom haastelijk. Amen. Ja kom,
Heere Jezus.
21 De genade onzes Heeren Jezus
Christus *zij* met u allen. Amen.

Imperator Cæsar diuus Maximilianus pius felix augustus Christianitatis supremus Princeps Germaniæ Hungariæ Dalmatiæ Croaciæ Bosnæq Rex Angliæ Portugalliæ & Boemiæ heres &c. Archidux Austriæ Dux Burgundiæ Lotharingiæ Brabantiæ Stiriæ Carinthiæ Carniolæ Lynburgiæ Lucemburgiæ & Gheldriæ Comes Princeps in Habspurg & Tirolis Lantgrauius Alsatiæ Princeps Sueuiæ Palatinus Hannoniæ Princeps & Comes Burgundiæ Flandriæ Goriciæ Arthesiæ Holandiæ: & Comes Seelandiæ Phirretis in Kyburg Namurci & Zutphaniæ Marchio super Anasum Burgouiæ & sacri Imperij Dominus Phrysiæ Marchiæ Sclauonicæ Mechliniæ Portus Naonis & Salinarum &c. Princeps potentissimus transijt. Anno Christi Domini M.D.XIX. Die XII Mensis Ianuarij. Regni Romani XXXIIJ. Hungariæ uero XXIX

Vixit annis LIX. Mensibus. IX. Diebus XIX.